

@141A ཨོཾ། །སྒྲུ་གར་སྐད་དུ། བོ་རྩི་སྒྲུ་བླ་མི་བྱི་རྩི། བོད་སྐད་དུ། བྱང་རྒྱལ་སེམས་དཔའི་སའི་འགྲེལ་བ། སངས་རྒྱལ་དང་བྱང་རྒྱལ་སེམས་དཔའ་ཐམས་ཅད་ལ་ཕྱག་འཆའ་
ལོ། །འཕགས་པ་འཇམ་དཔལ་གཞོན་ནུ་གྱུར་བ་ལ་ཕྱག་འཆའ་ལོ། །སེམས་ཅན་ཀུན་ལ་པན་འདོད་པས། །

མ་མོ་གང་ཞིག་ཤེས་པ་དེ། །ཤེས་པའི་པ་རོལ་མཐར་འགྲོ་བ། །དེ་ཡི་བཤད་པ་བརྩམ་པར་བྱ། །ཆོག་ས་སྤྱུ་བཅད་པ་འདི་བརྩམས་པའི་དགོས་པ་གང་ཞེ་ན། དགོས་པ་མཐོང་བའོ། །དགོས་
པའི་དོན་གང་དོན་ཆེན་པོའི་དོན་མཐོང་བ་སྟེ། བསྟན་བཅས་དོན་ཆེན་མཐོང་ནས་ནི། །མཉན་པ་དང་ནི་གཟུང་

བའི་ཕྱིར། །ཐོས་འདོད་གྲས་པར་གྱུར་བ་ནི། །དང་པོ་ཆོག་གིས་དགོས་པ་ཡིན། །ཞེས་གསུངས་པས་སོ། །མ་མོའི་དོན་ཆེན་པོ་མཐོང་བས། །ཆོག་ས་སྤྱུ་བཅད་པ་འདི་ཡང་དོན་ཆེ་བ་ཉིད་
ཀྱིས། །ཡང་འདི་ཉིད་ཀྱི་དོན་ཆེ་བའི་ངོ་བོ་ནི་བརྗོད་པར་བྱ་བ་མ་ཡིན་ནོ། །འགྲོ་བ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་འཐོབ་པའོ། །ཡང་ན་རྟོགས་

པ་སྟེ། །ཡི་ཤེས་མཐོང་བའི་དོན་དུ་འགྲོ་བས་སོ། །ཆོག་གཅིག་ལ་ཡང་ངེས་པར་བརྩུང་བ་མཐོང་བའི་ཕྱིར་ཏེ། །འདི་ལྟ་སྟེ་རྒྱ་འབྱུང་དང་རྒྱ་མཚན་ཞེས་བྱ་བ་ལྟ་བུས་ན། །འགྲོ་བ་ཞེས་བྱ་བ་ངེས་པར་
བརྩུང་བའི་དོན་དུ་རྟོགས་པར་བྱའོ། །གཞན་དུ་ན་ཆོག་ལ་རྒྱས་པ་མེད་པར་འགྱུར་རོ། །འགྲོ་བ་ནི་སོར་བར་གྱུར་པ་དང་།

འོང་བར་འགྱུར་བ་དང་། འགྲོ་བ་སྟེ། འདི་ལྟ་སྟེ། རི་ནི་གནས་སོ་ཞེས་བྱ་བ་ལྟ་བུའོ། །ཤེས་བྱ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་ཤེས་པར་བྱ་བའོ། །དེའི་མཐའ་ནི་ཤེས་བྱའི་མཐའོ། །འདིར་པ་རིའི་རི་ཉི་བར་
བསྐྱར་བ་ནི་བྱལ་པ་དང་ཀྱན་ཅུའི་དོན་ཏེ། ཀྱན་དང་བྱལ་པའི་མཐའ་ནི་པ་རི་ཨན་ཏ་སྟེ། མཐར་འགྲོ་བའོ། །གང་ཞིག་ཤེས་

པ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་གང་དེ་ཤེས་པས་ཡིན་གྱི། གཞན་གྱིས་ནི་མ་ཡིན་ལ་ཤེས་པ་ཡིན་གྱི་མི་ཤེས་པ་ནི་མ་ཡིན་ནོ། །གང་ཞིག་ཤེས་པས་ཤེས་བྱའི་པ་རོལ་མཐའ་འགྲོ་བ་དེ་གང་ཡིན་ཞེས་ན། བྱང་
ཆུབ་སེམས་དཔའི་སྡེ་སྡོད་རྒྱས་པ་སྟེ། ཤེས་བྱའི་པ་རོལ་མཐར་འགྲོ་བ་གཞན་དག་ལ་མ་མཐོང་བའི་ཕྱིར་རོ། །

དེའི་མ་མོས་ནི་ཤིན་ཏུ་རྒྱས་པའི་མཚན་ཉིད་ཅན་གྱི་ཤིན་ཏུ་རྒྱས་པའི་སྡེ་སྡོད་མ་མོ་ཞེས་བྱ་བ་སྟེ། མ་མོ་དང་འདྲ་བས་ན་མ་མོའོ། །ཇི་ལྟར་ཡི་གའི་མ་མོ་མ་གཏོགས་པའི་བསྟན་བཅས་མི་
དམིགས་པ་དེ་བཞིན་དུ། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་སར་བསྟན་པའི་མཚན་ཉིད་དང་བུལ་བའི་ཤིན་ཏུ་རྒྱས་པའི་སྡེ་སྡོད་མ་

@141B མཐོང་བའི་ཕྱིར་རོ། །དེའི་ཞེས་བྱ་བ་ནི་མ་མོའི་འོ། །གང་གིས་ཅི་ཙམ་ཞེ་ན། སྒྲས་པ། སེམས་ཅན་ཀྱན་ལ་ཕན་འདོད་པས་སོ། །སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ལ་ཕན་པར་འདོད་པ་ནི་
ལེགས་པར་བྱེད་པ་སྟེ། སེམས་ཅན་ཀྱན་ལ་ཕན་པར་འདོད་པའོ། །ཇི་ལྟ་བུའི་ཕན་པ་ཞིག་ཅིན། བཤད་པ་མ་མོའི་དོན་བསྟན་པའོ། །

དེ་བསྟན་པས་ཀྱང་རྒྱ་ཆེན་པོའི་སྤྲེལ་སྤྲོད་ཀྱང་བསྟན་པར་འགྱུར་བས་ཆོག་པ་སྤྲུལ་པའི་དོན་ནི་དེ་ཡིན་ནོ། །བྱང་རྒྱལ་སེམས་དཔའི་སའི་སྤྲེལ་འདིའི་བསྟན་པའི་དོན་ནི། རྣལ་
འབྱོར་གྱི་གཞིའི་གནས་དང་། རྣལ་འབྱོར་གྱི་གཞིའི་བདག་ཉིད་གྱི་གནས་དང་། རྣལ་འབྱོར་གྱི་གཞིའི་

མཐའི་གནས་སོ། །རྣལ་འབྱོར་གྱི་གཞིའི་གནས་ནི་ལེན་བཅོ་བརྒྱད་དོ། །རྣལ་འབྱོར་གྱི་གཞིའི་སྒྲུབ་པའི་ཆོས་ནི་ལེན་བཞིའོ། །རྣལ་འབྱོར་གྱི་གཞིའི་མཐའ་ནི་ལེན་ལྔ་སྟེ། གང་དེ་ནི་ཆོས་
བཅུ་པོ་འདི་དག་ནི་ཐེག་པ་ཆེན་པོ་བྱང་རྒྱལ་སེམས་དཔའི་ལམ་འབྲས་བུ་རྣམས་བཅས་པ་སྟུན་པར་

བྱེད་པ་ཡིན་ནོ། །བཅུ་གང་ཞེན། གཞི་དང་། རྟགས་དང་། རྟོགས་དང་། ལྷག་པའི་བསམ་པ་དང་། གནས་པ་དང་། སྦྱི་བ་དང་། ཡོངས་སྤྱོད་པ་དང་། ས་དང་། སྦྱོད་པ་དང་། རབ་ཏུ་
གནས་པའོ་ཞེས་བྱ་བའོ། །གྲངས་བཅུར་བསྟན་པ་ནི་གྲངས་ངེས་པར་གཟུང་བའི་དོན་ཏེ། བཅུ་ལས་མི་

མང་ཞིང་མི་ཉུང་ངོ། །ཐེག་པ་ཆེན་པོ་སྟུན་པར་བྱེད་པ་ཡིན་ནོ་ཞེས་བྱ་བ་ལ། ཕྱིན་པར་བྱེད་པས་ན་ཐེག་པའོ། །དེ་ནི་ཐེག་པ་གང་ཡིན་ལ་ཆེན་པོ་ཡང་ཡིན་པར་ཐེག་པ་ཆེན་པོ་སྟེ། འཆང་བར་
འགྱུར་བའི་ཆེན་པོ་ཉིད་རྣམ་པ་བདུན་གྱི་རྩིས་སོ། །རབ་ཏུ་གནས་པའི་ལེན་ནི་འབྲས་བུ་ཉིད་ཡིན་

པས་ན། ཐེག་པ་ཆེན་པོར་མ་བསྐྱས་པས་དེས་ན་བྱང་རྒྱལ་སེམས་དཔའི་ལམ་འབྲས་བྱ་དང་བཅས་པ་ཞེས་བསྟན་ཏོ། །འདི་ཐོབ་པར་བྱེད་པས་ན་ལམ་མཐ་ཐོབ་པར་བྱ་བས་ན་ལམ་སྟེ། འདི་
ལྟར་ཡེ་ཤེས་དང་ཐོབ་པར་བྱ་བའི་འབྲས་བྱ་ནི་ལམ་ཞེས་བསྟན་པར་འགྱུར་རོ། །དེ་ལྟ་བུའི་མཚན་ཉིད་ཅན་

གྱི་ཐེག་པ་ཆེན་པོས་ནི་རབ་ཏུ་གནས་པའི་ལཱ་ཡང་འདི་ལྟར་བསྐྱས་པར་འགྱུར་རོ། །འདིས་འཛིན་པར་བྱེད་པས་ན་ཉིན་ཏེ། གང་གི་སྤྱིར་བཏིན་པ་ལ་ལྟོས་ནས་ཉིན་ཉིད་ཡིན་ན། གང་གི་ཉིན་
ཡིན་ཞེས་བཏིན་པ་འདྲི་བས། དེ་ལྟ་བུས་ན་སྐལ་བ་དང་ལྡན་པ་ཞེས་སྒྲིས་སོ། །དེ་བཞིན་ཏུ་གཞན་ལ་

@142A ལྟོ། །ཡང་སྒྱུར་བར་བྱའོ། །ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་བྱང་རྒྱལ་ཡོངས་སུ་རྫོགས་ཞེས་ཅིའི་སྤྱིར་བཏོད། འདི་ལྟར་ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་བྱང་རྒྱལ་འཐོབ་ཅེས་མི་བཏོད་ཅེ་ན།
རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་ཤིན་ཏུ་གནས་གྱུར་བའི་མཚན་ཉིད་ཅན་ནི་བྱང་རྒྱལ་ཡིན་ལ། སྤྱིན་པ་ལ་སོགས་

པའི་སྒྲོར་བ་ཙམ་གྱིས་ནི་མི་ཐོབ་པོ། །འོན་ཀྱང་སྤྱིན་པ་ལ་སོགས་པའི་རིམ་གྱིས་གང་སྟོ་བྱུར་བའི་དྲི་མ་བསལ་ནས། མཐར་དོན་ལྟ་བུའི་ཏིང་ངེ་འཛིན་ལ་ཡང་དག་པར་བཏིན་པའི་ལམ་ནི་
བྱང་རྒྱལ་པོ། །གང་ཟག་རིགས་ལ་གནས་པ་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་གསུངས་པའི་གཞུང་གིས་ཅི་ཞིག་བསྟན།

རིགས་ལ་གནས་པའི་རྟེན་རྒྱུ་ཡོད་ན་ཡང་རིགས་ཉིད་གཙོར་བརྟེན་ཞེས་རབ་ཏུ་བསྟན་ཏེ། རིགས་མེད་ན་གཞན་ཡོད་ན་ཡང་རྒྱུ་པ་ཐམས་ཅད་ཏུ་སྒྲ་ན་མེད་པ་ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་
བྱང་ཆུབ་མངོན་པར་རྫོགས་པར་འཛང་རྒྱ་བ་མེད་པ་ཉིད་ཡིན་ལ། རིགས་ཡོད་ན་ནི་དུས་གཞན་སེམས་

བསྐྱེད་པ་ལ་སོགས་པ་བྱས་ནས་སྒྲ་ན་མེད་པ་ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་བྱང་ཆུབ་མངོན་པར་རྫོགས་པར་འཛང་རྒྱ་བའི་ཕྱིར་དོ། །རིགས་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་དུ་དང་པོ་སེམས་བསྐྱེད་པ་དང་། བྱང་
ཆུབ་སེམས་དཔའི་སྒྲིད་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱང་དེ་བཞིན་ནོ། །ཅི་ལྟར་རིགས་ལ་གཞི་ཞེས་བརྗོད་ཅིང་ཉི་

བར་རྟོག་པ་ལ་སོགས་པ་བརྗོད་པ་ལྟར། དང་པོ་སེམས་བསྐྱེད་པ་ལ་ཡང་གཞི་དང་རྟོག་པ་ལ་སོགས་པར་བརྗོད་དོ། །དེ་ལ་ཡང་རིགས་ཞེས་བྱ་བ་ནི། རང་བཞིན་གྱིས་གནས་པའི་རིགས་
སོ། །འབྲས་བུ་མེད་པས་ཆ་ཕྱ་བ་ཞེས་བྱ་བ་ནི། འབྲས་བུ་མི་དམིགས་པའི་དོན་ཏོ། །འབྲས་བུ་ལ་སྟོས་ནས་

རིགས་ཡོད་པར་ཤེས་གྱི་གཞན་དག་ཏུ་ནི་མ་ཡིན་ནོ། །བདག་ལ་ཕན་པའི་ཕྱིར་ཞུགས་པ་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་ལས། དག་བ་ལ་སྒྲིད་པ་ནི་ཕན་པ་ཞེས་བརྗོད་དོ། །བདེན་པ་ནི་གཞོད་པ་མ་
ཡིན་པའོ། །སྤྱིང་བརྟེ་བ་ནི་འདི་ན་ལ་ལ་མི་གཞོད་པའི་དག་བ་ལ་སྒྲིད་པས་གཞན་དག་ལ་བརྟེ་བའོ། །འདོད་པར་

བྱ་བ་ཉིད་དང་དོན་དང་ལྡན་པ་ཉིད་ཀྱིས་དོན་ཡིན་ལ་གང་འདོད་པར་བྱ་བ་ཉིད་དང་ཁ་ན་མ་ཐོབ་མེད་པ་ཉིད་ཀྱིས་ཕན་པ་དང་བདེ་བའོ། །གང་དག་དག་བ་སྟོད་པ་ལ་འཇུག་པ་རྣམས་ནི་མི་སྟེ།
རྒྱལ་རིགས་ལ་སོགས་པ་འོ། །གང་དག་སངས་རྒྱས་འབྱུང་བ་དང་། ལེགས་པར་གསུངས་པའི་ཆོས་དང་།

@142B ལེགས་པར་སྟོད་པའི་དག་འདུན་ལ་མང་དུ་ཞུགས་པས་ཕན་པ་འབྱུང་བར་འགྱུར། བདེ་བ་འབྱུང་བར་འགྱུར་ཞེས་གསུངས་སོ། །ཡང་དེ་ནི་བདག་ལ་ཕན་པ་རྣམས་བདེ་བ་བྱས་ནས་
འཇིག་རྟེན་ལ་སྤྱིང་བཅེ་པས། འདི་སྒྲུལ་དུ་སེམས་པར་འགྱུར་ཏེ། ཇི་ལྟར་གཞན་དག་ལ་ཕན་པ་དང་། བདེ་བ་དང་།

ལྡན་པར་བྱ་སྒྲུལ་མོ། །གཞན་དག་གྲང་འདི་སྒྲུལ་དུ་སེམས་ཏེ། ཇི་ལྟར་བདག་གྲང་འདི་ལྟར་འགྱུར་སྒྲུལ་མོ། །དེས་ན་དོན་རྣམས་ཕན་པ་དང་བདེ་བ་ཞེས་བྱའོ། །ལྟ་དང་མི་རྣམས་ཞེས་བྱ་བ་
ནི། དོན་ཤེས་པ་དང་། བསྐྱབ་པ་ལ་རྒྱས་པ་རྣམས་ལྡན་པས་ལྟ་རྣམས་མིའོ། །སྤྱིན་པའི་པ་རོལ་དུ་སྤྱིན་པའི་རིགས་ཀྱི་

རྟགས་ནི་མདོར་བསྐྱུན་རྣམ་པ་གསུམ་སྟེ། ཟང་ཟིང་གི་སྤྱིན་པ་དང་། ཆོས་ཀྱི་སྤྱིན་པ་དང་མ་འཇིགས་པའི་སྤྱིན་པ་འོ། །སྤྱིན་པའི་རྟགས་གསུམ་པོ་དེ་རྣམས་ལས། དེ་ལ་རེ་ཞིག་དང་པོར་ཟང་
ཟིང་གི་སྤྱིན་པའི་རྟགས་ནི་ཡོད་ཅིང་བདོག་པ་ནི་རྟགས་གསུམ་སྟེ། སྤྱིན་པའི་བདག་ཉིད་ཅན་དང་། སྤྱིན་

འདོད་པའི་བསམ་པ་ཉིད་དང་། ཏྲག་ཏུ་རྒྱན་མི་འཆད་པར་བགོ་བཤའ་བྱེད་པའི་ངང་རྩལ་ཅན་དང་། སྦྱིན་པའི་དུས་སྤར་རབ་ཏུ་དགའ་བའི་སེམས་ཀྱིས་སྤྱོད་བའོ། །མེད་ཅིང་མི་བདོག་ན་
ཡང་རྩལ་ན་ཡང་བགོ་བཤའ་བྱེད་པ་དང་། བསམ་པ་ནི་སྦྱིན་པར་བྱ་བའམ་མི་སྦྱིན་ཞེས་སེམས་རྒྱག་འཐབ་མོ་བྱས་ན་སྦྱིན་

པ་མ་ཡིན། དེ་བཞིན་སེར་སྤུའི་ཕྱོགས་ཀྱི་གཉིན་པོ་དང་། རྒྱད་པའི་གཉིན་པོ་སྦྱིན་པ་ནི་ངོ་ཆོའོ། །ཞེས་དེ་ལྟར་རེ་ཞིག་སྦྱིན་པ་ལ་བདག་ཉིད་སྦྱབ་པའོ། །གཞན་ལ་སྦྱབ་པ་ལ་ཡང་རྣམ་པ་
གཉིས་ཏེ། གཞན་སྦྱིན་པ་ལ་མ་ཞུགས་པ་ལ་སྦྱབ་པ་དང་། སྦྱིན་པ་ལ་ཞུགས་པ་ལ་སྦྱབ་པའོ། །སྦྱིན་པ་ལ་མ་

ཞུགས་པ་ལ་ཡང་རྣམ་པ་གཉིས་ཏེ། སྦྱིན་པའི་ཕན་ཡོན་མི་ཤེས་པའི་སྦྱོ་བོ་ཕྱོངས་པ་རྒྱག། བག་མེད་ཅིང་ཞུམ་པ་སྟེ། ཕྱོངས་པ་རྣམས་ལ་བསྟན་པ་དང་། བག་མེད་པའི་ངང་རྩལ་ཅན་རྣམས་
ཉི་བར་འདུན་པར་བྱའོ། །ཡང་དག་པར་ཞུགས་པ་རྣམས་ལ་ཡིད་དགའ་བ་དང་ཡིད་བདེ་བ་སྟེ། སྦྱིན་པ་

བ་ལ་ནི་ཡིད་དགའ་ལ། སྦྱིན་པ་ལ་རྗེས་སུ་ཡི་རང་བཞི་ཡིད་བདེ་བའོ། །ཆོས་ཀྱི་སྦྱིན་པ་ལས་བརྩམས་ནས་བསྟན་པ་སྤྲོ་མ་རྣམས་ཞེས་བྱ་བ་དེ་ལ། ཆོས་ཀྱི་ཕྱིར་སྦྱིན་པའམ། ཆོས་སྦྱིན་
པའོ། །དེ་ལ་ཆོས་ཀྱི་ཕྱིར་སྦྱིན་པའི་དབང་དུ་བྱས་ནས་སྤྲོ་མ་རྣམས་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་གསུངས་པ་དེ་ལ།

@143A ཨྲ། །མཁན་པོ་དང་སློབ་དཔོན་ནི་པ་མའོ། །ཞན་རབས་ནི་གང་རབ་ཏུ་བྱུང་བ་ཚངས་པ་མཚུངས་པར་སློད་པའམ་འོས་ཀྱན་པའོ། །ཡོན་གནས་ནི་ཡོན་ཏན་དང་ལྡན་པའོ། །བཀྱར་སྟེ་བྱ་བར་འོས་པ་ནི་ཡོན་ཏན་དང་ལྡན་པའི་བྱེ་བྲག་གམ། ཡང་ན་གཞན་ཡང་བཀྱར་སྟེ་བྱ་བར་འོས་པའོ། །

ཆོས་ཀྱི་སྦྱིན་པའི་དབང་དུ་བྱས་ནས། དྲིས་ཀྱང་རུང་མ་དྲིས་ཀྱང་རུང་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པས་བསྟན་ཏོ། །མི་འཇིགས་པ་སྦྱིན་པའི་དབང་དུ་བྱས་ནས་བསྟན་པ་ནི། རྒྱལ་པོ་དང་དབྱེ་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པས་བསྟན་ཏོ། །མི་འཇིགས་པ་ལ་རྗེས་སུ་སྦྱིན་པ་ལུས་སམ་ངག་གིས་བདག་གི་དངོས་པོ་ཉམས་

པ་ལས་ཡོངས་སུ་(GSRU)ང་པའོ། །འོངས་སློད་ཉམས་པ་ལ་མི་འཇིགས་པ་སྦྱིན་པ་ནི། གཏམས་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་ལ། འཇིགས་ནས་ཕ་རོལ་རང་གིས་གཞག་པའམ་བདག་གིས་སྦྱིན་པོར་གླངས་པ་ལ་སྟུ་བར་མི་བྱེད་དེ། དེ་རི་ལྟར་ཆད་པའི་སྦྱིད་དང་བཅས་པར་སྦྱིན་གྱི་དོར་ཡང་མི་བྱེད་ལ།

འབྲོས་པར་ཡང་མི་བྱེད་དོ། །རང་གི་རིགས་རྒྱུད་ལ་ཡང་ཞེས་བྱ་བ་ནི་གཉིས་ཀྱི་པན་ཚུན་ནོ། །ཞོར་བྱ་དང་ལུ་ཏིག་དང་བེ་རྒྱུ་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་ནི་ཆོང་བ་ནམས་ཀྱི་ཐ་སྟོན་དུ་བྱ་བའོ། །འོངས་སློད་དང་ཞུགས་པ་དང་སྦྱིན་པའི་སེམས་གསུམ་དུ་བྱུར་བའི་སྦྱིན་པ་རྣམས། འོངས་སློད་པ་དང་ཟད་པ་

ཞེས་བྱ་བ་ལ། སྤྱིན་པའི་དབང་དུ་བྱས་པ་ནི་བཤད་ཟིན་ཏོ། །ལོངས་སྤྱོད་ཀྱི་དབང་དུ་བྱས་ནས་བཟོད་པ་ནི། རང་བཞིན་གྱིས་ལོངས་སྤྱོད་རྒྱ་ཆེན་པོ་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་བསྟན་ཏོ། །ལོངས་
སྤྱོད་དེ་ཡང་དོན་དང་ལྡན་པའི་ལོངས་སྤྱོད་དང་། དོན་དང་མི་ལྡན་པའི་ལོངས་སྤྱོད་དོ། །དོན་དང་ལྡན་

པའི་ལོངས་སྤྱོད་ཀྱི་དབང་དུ་བྱས་པ་ནི། ལོངས་སྤྱོད་དེ་ལུས་བདེ་བར་བྱེད་པ་ལོ། །ཡིད་མགྲ་བར་བྱེད་པ་ནི་ལོངས་སྤྱོད་པ་སྟེ། ལས་ཀྱི་མཐའ་རྒྱ་ཆེན་པོ་དག་ལ་མོས་པས་སྦྱབ་
པ་ལོ། །གང་འཇིག་རྟེན་ན་ཉུགས་པ་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་ནི། ཕྱིན་ཅི་ལོག་གི་ལོངས་སྤྱོད་དགག་པའི་དབང་དུ་

བྱས་ནས་བསྟན་པ་ལོ། །འདོད་ཆགས་རྣམས་བྲལ་བ་ཐོབ་པར་འགྱུར་ཞེས་བྱ་བ་ནི། ཉུགས་པ་ཐོབ་པ་རྣམས་ལས་ངོ་ཚ་དང་བྲེལ་ཡོད་པ་བསྟན་པ་ལོ། །མ་འོང་པའི་ནི། ལོངས་སྤྱོད་རྒྱ་ཆེན་པོ་
དག་རྟེན་ན་ཞེས་བྱ་བ་སྟེ། སྤར་གྱི་ནི་གཏང་བར་བྱ་བ་རབ་དུ་བསྟན་པ་ཡིན་ལ། འདི་ནི་སྤྱིན་པར་བྱ་

@143B བའི་རྣམས་འཐོབ་པར་འགྱུར་བ་ཡིན་ནོ། །རྩལ་བྲིམས་ཀྱི་པ་རོལ་དུ་ཕྱིན་པའི་རིགས་ཀྱི་ཉུགས་བསྟུས་པའི་དོན་ནི། རྩལ་བྲིམས་རྣམས་པ་གསུམ་གྱི་ཉུགས་རྣམས་ཏེ། སྤོམ་པའི་རྩལ་
བྲིམས་དང་། དག་བ་ཆོས་སྤྱད་པ་དང་། སེམས་ཅན་གྱི་དོན་བྱ་བའི་རྩལ་བྲིམས་ཀྱི་ལོ། །དེ་ལ་སྤོམ་པའི་རྩལ་བྲིམས་ཀྱི་དབང་

དུ་བྱས་ནས། ལུས་དང་ངག་གི་ལས་ཞེས་བྱ་བ་ལས་བརྩམས་པ་འོ། །མི་དགོ་བ་ཞེས་བྱ་བ་ལ་ནི་རང་ལ་མི་ཕན་པ་བྱེད་པ་འོ། །ཤིན་ཏུ་དྲག་པོའི་ཞེས་བྱ་བ་ནི། དེའི་མི་མཐུན་པའི་ཕྱོགས་སྤོང་
བའོ། །སེམས་ཅན་ལ་ཤིན་ཏུ་གནོད་པ་མ་ཡིན་ཞེས་བྱ་བ་ནི། སློག་གཙོད་པ་སྤངས་པའི་ཚུལ་

ཁྲིམས་ཀྱི་དབང་དུ་བྱས་ནས་བསྟན་པ་སྟེ། སྦྱོར་བའི་དུས་ཀྱི་འོ། །བྱས་སུ་ཟིན་ཀྱང་ཞེས་བྱ་བ་ནི་མཇུག་གི་དབང་དུ་བྱས་ནས་བསྟན་པ་འོ། །དེ་ཡང་འཇོམ་བཞིན་དུ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་དངོས་པོ་
བཞིའི་དུས་སུ་འོ། །དགའ་བཞིན་པས་མ་ཡིན་ཞེས་བྱ་བ་ནི་མི་མཐུན་པའི་ཕྱོགས་སྤོང་བའོ། །འདི་ལྟ་བུ་ནི་

རེ་ཞིག་སློག་གཙོད་པའི་ལས་ཀྱི་ལམ་གྱིས་བསྟུས་པའི་དབང་དུ་བྱས་པ་འོ། །ལག་པ་པ་དང་བོང་པ་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་ནི། ལས་ཀྱི་ལམ་གྱིས་བསྟུས་པའི་དབང་དུ་བྱས་པ་སྟེ། རང་
བཞིན་གྱིས་མཉེས་གཤེན་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་ནི་སློག་གཙོད་པ་ལ་ཡང་ངོ། །དགོ་བ་ཆོས་སྟུང་པའི་ཚུལ་

ཁྲིམས་ཀྱི་དབང་དུ་བྱས་ནས། རང་བཞིན་གྱིས་ཀྱང་བསོད་ནམས་ལ་དགའ་བ་ཡིན་ཞེས་བྱ་བའི་བར་དུ་འོ། །སེམས་ཅན་གྱི་དོན་བྱ་བའི་ཚུལ་ཁྲིམས་ཀྱི་དབང་དུ་བྱས་ནས་བཤད་པ། སེམས་
ཅན་ཕན་འདོགས་པ་ཞེས་བྱ་བའི་བར་ནས། མ་བྱིན་པ་ལེན་པ་སྤོང་བའི་ཚུལ་ཁྲིམས་ཀྱི་ཉགས་ཀྱི་དབང་

དུ་བྱས་ནས་སེམས་ཅན་གྱི་དོན་བྱ་བའི་ཚུལ་བྱིམས་ནི་ཇི་ལྟར་རྟགས་དང་མཚན་མ་ལ་སྟོས་ལ་སྦྱར་བར་བྱ་སྟེ། བདག་གིས་ནི་སྟོགས་ཅམ་བསྟན་ཏོ། །གཞོན་པ་བྱེད་པ་ལ་མི་མཇེད་པའི་
བཟོད་བའི་རྟགས་ནི་ནི་འདི་རྟགས་ཞེས་བསྟན་ཏོ། །གཞོད་པ་བྱེད་པ་ལ་མི་བཟོད་པ་ནི་ཤིན་ཏུ་སྦྱད་པའི་ཕྱིར་

རོ། །གཞོད་པ་བྱས་ཀྱང་མི་བཟོད་པ་མི་བྱེད་ལ་ཞེས་བྱ་བ་ནི། ལུས་དང་ངག་དག་གིས་མི་བྱེད་པ་ལོ། །གྲོས་བཏབ་ན་ཡང་སྦྱར་དུ་ཉན་པར་བྱེད་ལ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་ལུས་དང་ངག་གིས་སོ། །ཞེ་
ལ་མི་འཇོན་ཞེས་བྱ་བ་ནི་སེམས་གྱིས་སོ། །ཡུན་རིང་དུ་ཁོ་ན་དུ་མི་བྱེད་ཅེས་བྱ་བ་ནི། སྤྱི་འམ་མི་སྤྱི་འང་རུང་

@144A ༄། །ཞེས་བྱ་བའི་དོན་ཏོ། །བཙོན་འགྲུས་གྱི་ཕ་རོལ་དུ་ཕྱིན་པའི་རིགས་གྱི་རྟགས་རྣམས་གྱི་བསྟུས་པའི་དོན་ནི་རྣམ་པ་རྒྱལ་སྟེ། བྱང་སེམས་དཔའ་བཙོན་པ་གང་དང་ལྡན་པས།
རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་དུ་བཙོན་འགྲུས་བརྩམས་པ་དང་། བརྟན་པ་དང་ལྡན་པ་དང་། བཙོན་འགྲུས་

དང་ལྡན་པ་དང་། སྟོབ་དང་། ཕ་རོལ་གཞོད་པ་དང་། ལྷངས་པ་མི་འདོར་བ་ཞེས་བྱའོ། །བཙོན་འགྲུས་རྣམ་པ་རྒྱལ་པོ་འདི་དག་ནི་རྟགས་ཞེས་བསྟན་ཏོ། །ཇི་ལྟར་བྱས་ནས་ཤེས། དུས་རྟག་ཏུ་
སྦྱོར་པ་ཉིད་དང་། རྟག་ཏུ་བཙོན་པ་ཉིད་ནི་བཙོན་འགྲུས་བརྩམས་པ་ཞེས་བརྗོད་དེ། དེའི་རྟགས་ནི་རང་བཞིན་

གྲིས་འབད་པ་དང་ལྡན་པ་ཡིན་ཏེ། ནང་པར་སྒར་ལྡང་ཞིང་དགོངས་ཁ་ཉལ་བར་བྱེད་ཅིས་བྱའོ། །སྒྲོར་བ་མི་ཞན་པ་རྟག་ཏུ་བྱ་བ་ལ་བཙོན་པ་ནི་བརྟན་པ་དང་ལྡན་པ་ཞེས་བརྗོད་དེ། དེའི་
རྟགས་ནི་གཉིད་ཀྱི་བདེ་བ་དང་། ཉལ་བའི་བདེ་བ་དང་། སྒྲོས་དབབ་པའི་བདེ་བ་ཏུ་ཅང་ཉམས་སུ་ལེན་པར་མི་བྱེད་

ཅིས་བྱ་བའོ། །སྒྲོན་གྱི་རྒྱུའི་སྒྲོབས་ཀྱིས་བསྐྱོས་པའི་རྒྱ་མཐུན་པ་ཅན་ནི་བཙོན་འགྲུས་དང་ལྡན་པ་ཞེས་བརྗོད་དོ། །དེའི་རྟགས་ནི་བྱ་བ་ཞིག་བྱུང་ན་དོན་དེ་འགྲུབ་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར་བྱེད་མི་
འདོད་པ་དང་། ལེ་ལོ་བྱིས་གྲིས་མན་ན་ཏེ། སོ་སོར་བརྟགས་ནས་བཙོན་པ་དེའི་བྱ་བ་དེ་མངོན་པར་རྫོགས་པར་

བྱེད་ཅིས་བྱ་བའོ། །སྒྲོར་བ་དང་ལྡན་པའི་བཙོན་འགྲུས་ཀྱིས་སོ་སོར་བརྟགས་ནས་སྒྲོར་བ་ཉིད་སྒྲོར་བ་ཞེས་བྱ་སྟེ། དེའི་རྟགས་ནི་བྱ་བ་ཐམས་ཅད་བཙོན་པ་ལ་ཡང་ངེས་པ་ཡིན་ཞེས་བྱ་
བའོ། །མི་འབྲུགས་པའི་བཙོན་འགྲུས་ཀྱི་སྤྱག་བསྐྱེད་ཀྱིས་རེག་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་མི་འབྲུགས་པའི་ཕྱིར་

དམ་བཅས་པའི་དངོས་པོ་ལས་གཞན་དུ་མི་འགྱུར་བ་ཉིད་ནི་པ་རོལ་གཞོས་པ་ཞེས་བྱ་སྟེ། དེའི་རྟགས་ནི་མ་བྱས་སམ་མ་བྱེན་གྱི་བར་དུ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཐམས་ཅད་དུ་བཙོན་པ་མི་འདོར་ཞིང་།
བར་མ་དོར་ཡང་སྤྱིད་ལྷག་པར་མི་བྱེད་པ་དང་ཞེས་བྱ་བའོ། །ཚོག་མི་ཤེས་པའི་བཙོན་འགྲུས་ཀྱི་དོན་གྱིས་བྱུང་

པར་རྒྱུ་དུ་རྟོགས་པས་ཆོག་མི་ཤེས་པ་ནི་དག་བའི་ཆོས་ལ་སྒྲུངས་པ་མི་འདོར་བ་ཞེས་བཅོལ་དེ། དེའི་རྟགས་ནི། དོན་གྱི་མཆོག་རྒྱ་ཆེན་པོ་དག་ལ་ཡང་སེམས་ཉུང་པར་མི་བྱེད་ཅིང་། བདག་ལ་བྱེད་དུ་གསོད་པར་མི་བྱེད་པ་དང་། བདག་གིས་ནི་འདི་དག་རྟོགས་པར་རྩས་ཏེ། ཞོ་ག་དང་ལྷན་

@144B པའོ་ཞེས་སྟོ་བ་སྐྱེད་པ་དང་ཞེས་བྱ་བ་སྟེ། དེ་ལྟ་བུ་ནི་རེ་ཞིག་གོ་ཆའི་བཙོན་འགྲུས་ཀྱི་རྟགས་བསྟན་པ་འོ། །ད་ནི་དག་བ་ཆོས་སྤྱད་པའི་བཙོན་འགྲུས་ཀྱི་དབང་དུ་བྱས་ནས་བསྟན་པ་ནི། ཆོག་མཆོག་པོའི་ནང་དུ་འགོ་བའམ། གཞན་དག་དང་འབྲེད་པ་འམ། སྤྱིར་བཏགས་བའམ། དེ་ལས་གཞན་

པའི་ལས་དཀའ་བ་དག་ལ་ཡང་བརྟན་པ་ཡིན་ཞེས་བྱ་བ་འོ། །སེམས་ཅན་གྱི་དོན་བྱ་བའི་ཙོན་འགྲུས་ཀྱི་རྟགས་ཀྱི་དབང་དུ་བྱས་ནས་བསྟན་པ་ནི། དོན་དང་ལྷན་པའི་བརྩེ་ལ་བ་ཆེན་པོ་དག་ལ་ཡང་སྟོ་བར་མི་བྱེད་ན་རྒྱུ་དུ་དག་ལ་ཅི་སྟོམ་ཏེ་ཞེས་བྱ་བ་འོ། །བསམ་གཏན་གྱི་ཕ་རོལ་དུ་ཕྱིན་

པའི་རིགས་ཀྱི་རྟགས་བསྟན་པའི་དོན་ནི། ཉིང་ངེ་འཛིན་འདོད་པའི་སྟོ་བ་མ་གནས་ལྔ་ལ་ངེས་པར་སྒྱུར་བར་བྱ་སྟེ། འདི་ལྟ་སྟེ། སེམས་ཅི་གཅིག་པ་ཉིད་དང་། རབ་དུ་དབེན་པ་དང་། སྐྱིབ་པ་རྣམས་བར་སྒྱུར་བ་རྣམས་ཡིད་ལ་བྱེད་པ་གོམས་པར་བྱ་བ་དང་། སྟོམ་པ་སྒྱུར་ཞིང་སྟེལ་བར་བྱ་བ་སྟེ། དེ་

དག་ནི་བསམ་གཏན་གྱི་ཕ་རོལ་དུ་ཕྱིན་པའི་རིགས་ཀྱི་རྟག་ཏེ། འདི་ལ་ཆོས་ཀྱི་དོན་ལ་ངེས་པར་སེམས་པ་ནི། རང་བཞིན་གྱིས་གཡང་བ་མི་མང་བ་ཡིན་ཞེས་བྱ་བས་ནི་སེམས་ཅི་གཅིག་པ་
ཉིད་ཀྱི་རྟགས་སོ། །དགོན་པ་དང་ནགས་ཆལ་གྱི་གནས་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པས་ནི་རབ་དུ་དབེན་

པའི་རྟགས་སོ། །རང་བཞིན་གྱིས་ཀྱང་ཉོན་མོངས་པ་ཤས་རྒྱུ་ཞིང་སྐྱིབ་པ་ཤས་རྒྱུ་ལ། གནས་ངན་ལེན་ཤས་རྒྱུ་བ་ཡིན་ཅོ་ཞེས་བྱ་བ་ནི། སྐྱིབ་པ་རྣམ་པར་སྦྱང་བའི་རྟགས་སོ། །རབ་དུ་
དབེན་པ་ལ་གནས་ཤིང་ཞེས་བྱ་བ་ནི། ཡིད་ལ་བྱེད་པ་གོམས་པར་བྱེད་པའི་རྟགས་ཀྱི་དབང་དུ་བྱས་པ་འོ། །

མི་དགའ་བ་མེད་པ་ཡིན་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་ནི་སྒྲོམ་པ་སྤྱང་ཞིན་(GSPE)ལ་བའི་རྟགས་ཏེ། དེ་དག་ནི་བསམ་གཏན་གྱི་ཕ་རོལ་དུ་ཕྱིན་པའི་རིགས་ཀྱི་རྟགས་སོ། །དེ་ལ་བྱེད་པར་ནི་འདི་
ཡིན་ཏེ། གོ་རིམས་བཞིན་དུ་མ་བསྟན་ཏེ་དེའི་ཏིང་ངེ་འཛིན་གྱི་སྒྲོམ་པ་བསྤྱང་བ་དང་། སྤེལ་པ་དང་སེམས་ཅི་

གཅིག་པ་དང་། སྐྱིབ་པ་རྣམ་པར་སྦྱང་བ་དང་། ཡིད་ལ་བྱེད་གོམས་པར་བྱེད་པ་ཞེས་བྱ་བ་དེ་ལྟ་བུའི་དོན་ནི་བྱང་རྒྱུ་སེམས་དཔའི་དབང་དུ་བྱས་ནས་དེའི་རྗེས་སུ་འབྲངས་ནས་བསྟན་པར་
རིག་པར་བྱའོ། །ཤེས་རབ་ཀྱི་ཕ་རོལ་དུ་ཕྱིན་པའི་རིགས་ཀྱི་རྟགས་རྣམས་བསྟུས་པའི་དོན་ནི་ཤེས་རབ་ཀྱི་ཕ་

@145A ༄། ་འོ་ལ་རྟུ་ཕྱིན་པའི་ལེན་ལས་བྱང་རྒྱལ་སེམས་དཔའི་ཤེས་རབ་ཀྱི་ངོ་བོ་ཉིད་བསྟན་པ་འོ། ་ཤེས་བྱ་ཐམས་ཅད་ལ་འཇུག་པའི་ཕྱིར་ཞེས་བྱ་བ་ནི། ་ཤེས་བྱ་ཐམས་ཅད་ལ་ཇེས་
སྟུ་འཇུག་པ་དང་། ་གང་ཆོས་རྣམས་ལ་སོ་སོར་རྟོག་པ་སྟེ། ་རིག་པའི་གནས་ལྔ་ལ་དམིགས་ནས་

འཇུག་པ་ཉིད་དོ། ་དེའི་རྟགས་ནི་རིག་པའི་གནས་ཐམས་ཅད་ལ་ཤེས་པ་འཇུག་པས། ་ལྷན་ཅིག་སྐྱེས་པའི་ཤེས་རབ་དང་ལྷན་པའི་ཕྱིར་ཡིད་མི་རྟུལ་བ་ཡིན་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་སྟེ། ་དེ་དག་
ནི་ལྷན་ཅིག་སྐྱེས་པའི་ཤེས་རབ་དེའི་བྱུང་པར་རྣམས་སོ། ་རང་བཞིན་གྱིས་དེ་ལྟར་ཡོན་ཏན་དང་ལྷན་པ་

ཞེས་བྱ་བ་ནི། ་རང་བཞིན་གྱིས་ཡོན་ཏན་དང་ལྷན་པས་ཕྱིན་ཅི་ལོག་གི་ཡིད་ལ་བྱེད་པའི་སེམས་མ་དག་པ་སྟོང་བར་བྱེད་པ་འོ། ་ཇི་ལྟ་བུ་ཞེན། ་སྤྲོས་པ། ་བཟང་ལ་སྟེ། ་ཅང་ཤེས་ལྟ་བུར་བཟང་
བ་འོ། ་དག་བ་ནི་གསེར་བཟང་པོ་ལྟ་བུ་སྟེ། ་ཇི་ལྟར་དག་བ་ཞེན། ་དཀར་པོའི་ཆོས་དང་ལྷན་པ་ཉིད་ཀྱི་

ཕྱིར་རོ། ་བསྐྱེད་པར་དཀར་བ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་ཐོབ་པར་དཀར་བ་འོ། ་གཙོ་བོར་གྱུར་བ་ཞེས་བྱ་བ་ནི། ་ཐམས་ཅད་ལས་ཤིན་ཏུ་བྱུང་པར་དུ་འཕགས་པ་འོ། ་བསམ་གྱིས་མི་བྱུང་བ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་
སོ་སོར་རང་གིས་རིག་པ་འོ། ་མི་གཡོ་བ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་ཡོངས་སུ་ཉམས་པ་མེད་པ་འོ། ་སྒྲ་ན་མེད་

པ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་འདི་ལས་གཞན་པའི་གོང་མར་གྱུར་པ་མེད་པའོ། །དེ་ལས་གཞན་པའི་སེམས་ཅན་ངན་སོང་དུ་སྐྱེས་པ་རྣམས་ལས་སྐྱུའི་བྱད་པར་གྱིས་བྱད་པར་དུ་འཕགས་པ་སྟེ། མི་དག་
བའི་ལས་མང་དུ་མ་བྱས་པ་དེས་ན་སྐྱུར་དུ་ཕྱོག་པའོ། །སེམས་ཅན་རྣམས་ལ་ཚོར་བ་དྲག་པོ་

བདག་གིས་མི་བསྐྱེད་ལ། གཞན་གྱིས་བྱས་པའི་ཚོར་པས་སེམས་ཅན་རྣམས་སྤྱག་བསྐྱེད་བ་མཐོང་ན་སྐྱོ་བ་དང་། སྤིང་རྗེའི་སེམས་བསྐྱེད་པ་སྟེ། དེ་དག་ཐམས་ཅན་དེ་རིགས་གྱིས་བྱས་པ་ཉིད་
དོ། །དཀར་པོའི་ཚོས་དང་མི་མཐུན་པའི་ཉེ་བའི་ཉོན་མོངས་པ་བཞི་པོའི་བསྐྱེད་པའི་དོན་ནི། ཡིད་དུ་བསྐྱེད་པས་ན་

ག། རྒྱུ་གྱི་མཚན་ཉིད་ཅེས་བྱ་བ་སྟེ། རྒྱུ་ལས་གྱུར་པ་ནི་གཅིག་གོ། །གསུམ་ནི་རྒྱུན་ལས་གྱུར་པའོ། །རྒྱུན་ཡང་རྣམ་པ་གཉིས་ཏེ། ཕྱིའི་དང་། རང་གིའོ། །ཕྱི་ཡང་རྣམ་པ་གཉིས་ཏེ། བྱང་
རྒྱུ་འཕྲོག་པ་ལ་མི་ཕན་པ་དང་། དེ་འཕྲོག་པ་ལ་བར་དུ་གཙོད་པའོ། །རང་གི་

@145B ནི་འཚོ་བ་ལ་སྟོས་པའི་མཚན་ཉིད་གྱིས་རྩལ་བཞིན་མ་ཡིན་པ་ཡིད་ལ་བྱེད་པ་དང་། རིགས་ཕུན་སུམ་ཚོགས་ན་ཡང་སྒྲ་ན་མེད་པ་ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་བྱང་རྒྱུ་པར་མི་རྣམས་
པའོ། །རྒྱུ་ཞིའི་བསྐྱེད་པའི་དོན་ནི། རྒྱུ་རྣམས་ལས་དང་པོ་གསུམ་ནི་རྒྱུ་ནོ། །ཐ་མའི་བཞི་པ་ནི་རྒྱུ་སྟེ། དད་པ་

དང་འདྲན་པ་དང་སྐྱོད་པའི་རྒྱུན་དང་བྲལ་བ་རྒྱག། བདག་ཉིད་ཐབས་མ་ཡིན་པ་ལ་སྒྲུང་བ་དང་། བརྩོན་འགྲུས་གཡེལ་བའོ། །རིགས་ཀྱི་ལཱུའི་བསྐྱུས་པའི་དོན་ནི། རིགས་ནི་བྱང་རྒྱུ་འཐོབ་
པའི་རྒྱུའི་གཙོ་བོ་ཉིད་ཏུ་བསྐྱུབ་པ་དང་། རིགས་ཀྱི་རྣམ་གྲངས་རྒྱག། རིགས་ཀྱི་མཚན་ཉིད་དང་།

རིགས་ཀྱི་དབྱེ་བ་དང་། རིགས་གཞན་ལས་བྱང་རྒྱུ་སེམས་དཔའི་རིགས་བྱད་པར་དུ་འཕགས་པ་ཉིད་དང་། དེ་བྱད་པར་དུ་འཕགས་པའི་རྒྱུའི་བྱད་པར་དང་། དེའི་རྟགས་རྣམ་པར་གཞག་པ་
དང་། ངན་མོང་ཏུ་སྐྱེས་པར་མཚུངས་ན་ཡང་དེ་ལས་གཞན་པའི་རིགས་ལས་བྱང་རྒྱུ་སེམས་

དཔའི་རིགས་ཀྱི་བྱད་པར་དུ་འཕགས་པ་རྒྱག། དཀར་པོའི་ཚོས་དང་འགལ་པའི་ཉེ་བའི་ཉོན་མོངས་པ་རྒྱག། རིགས་ཕུན་སུམ་ཚོགས་པ་ན་ཡང་བྱང་རྒྱུ་མི་ཐོབ་པའི་རྒྱ་ཞེས་བྱ་བ་སྟེ། དང་པོ་
བཞི་ནི་རིགས་གསུམ་གྱི་ཐུན་མོང་ཡིན་ནོ། །གཞན་རྣམས་ནི་བྱང་རྒྱུ་སེམས་དཔའི་རིགས་ཀྱི་བྱད་

པར་སྟོན་པའོ། །དང་པོ་བཞི་ནི་རིགས་གཞན་ལ་ཡང་ཡོད་པས་ཐུན་མོང་གི་དོན་ཏོ། །གཉིས་པ་ནི་བསྐྱུས་པ་འདི་ལ་དེ་ཡོད་པར་རབ་ཏུ་བསྐྱུས་པའི་དོན་ཏོ། །རིགས་ཀྱི་མཚན་ཉིད་དང་།
རིགས་ཀྱི་དབྱེ་བ་ནི་ཤེས་པར་བྱ་བའི་དོན་དུ་འོ། །རིགས་གཞན་ལས་བྱད་པར་དུ་འཕགས་པ་ཉིད་ཏུ་བསྐྱུས་པས་ནི་

བྱང་རྒྱལ་སེམས་དཔའ་འཇིག་རྟེན་ཐམས་ཅད་ལས་ཤིན་ཏུ་བྱད་པར་དུ་འཕགས་པའི་ཡོན་ཏན་ཉིད་དུ་བསྟན་པའི་དོན་ཏོ། །དེ་བྱད་པར་དུ་འཕགས་པའི་རྒྱའི་བྱད་པར་ནི་རྣམ་པ་བཞི་སྟེ། རྣམ་
པར་གྲོལ་བ་ལས་གྱུར་བ་དང་། ཐོག་མ་དང་བར་མ་དང་ཐ་མ་ལས་གྱུར་བ་དང་། བདེ་འགྲོར་སྐྱེས་པ་

དང་། ངན་འགྲོར་སྐྱེས་པའི་བྱད་པར་རོ། །དེ་ལ་རྣམ་པར་གྲོལ་བ་ལས་གྱུར་བ་ནི། ཉན་ཐོས་དང་རང་སངས་རྒྱས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་རིགས་ལས་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པས་བསྟན་ཏོ། །ཐོག་མ་
དང་། བར་མ་དང་ཐ་མ་ལས་གྱུར་པ་ནི་རྣམ་པ་བཞི་སྟེ། དབང་པོ་ལས་གྱུར་པ་རྣམས། བསྐྱབ་པ་ལ་

@146A ལྟོ། །གྱུར་པ་དང་། མཁས་པ་ལས་གྱུར་བ་དང་། འབྲས་བུ་ལས་གྱུར་པ་འོ། །དེ་ལ་དང་པོ་ནི་དབང་པོ་འོ། །བར་མ་ནི་བསྐྱབ་པ་འོ། །མཁས་པ་དང་འབྲས་བུ་ནི་ཐ་
མ་འོ། །བདེ་འགྲོར་སྐྱེས་པ་ལས་གྱུར་པ་ནི་བྱད་པར་གྱི་དབང་དུ་བྱས་པའི་རྟགས་སོ། །ཇན་འགྲོར་སྐྱེས་པ་

ལས་གྱུར་པའི་བྱད་པར་གྱི་དབང་དུ་བྱས་པ་ནི། འདི་ལ་བྱང་རྒྱལ་སེམས་དཔའ་ནི་ཡུན་རིང་པོ་ཞིག་ན་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པའི་གཞུང་ཡིན་ནོ། །དཀར་པོའི་ཆོས་དང་མི་མཐུན་པ་དང་མི་ཐོབ་
པའི་རྒྱལ་གྲོལ་བ་དང་། ལན་གདབ་པ་ལས་བརྩམས་ནས། བྱང་རྒྱལ་སེམས་དཔའ་རྣམས་རང་བཞིན་གྱིས་

ཡོན་ཏན་དང་ལྡན་ཞིང་དཀར་པོའི་ཆོས་དང་ལྡན་ན་གང་གིས་ན་དུས་རྟག་རྟ་དཀར་པོའི་ཆོས་དང་མི་ལྡན་ཞེ་ན། དེ་ལྟ་བུའི་རྟོལ་བའི་ལན་གདབ་པར་གསུངས་པ། ཇི་སྲིད་དཀར་པོའི་ཕྱོགས་
ཀྱི་ཆོས་དང་མི་མཐུན་པ་ཉི་བའི་ཉོན་མོངས་པ་བཞི་ལས་མ་ལུས་པའམ་འགས་ཀྱང་ཉོན་མོངས་པར་མ་གྱུར་ན་

སྐྱེད་པར་དཀར་བ་གཙོ་བོར་གྱུར་པ་བསམ་གྱིས་མི་བྲལ་པ་མི་གཡོ་བ་སྒྲ་ན་མེད་པ་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་གོ་འཕང་ཐོབ་པ་ཉིད་དེ། རྒྱུའི་ངོ་བོ་དང་ལྡན་པ་ནི་ཡིན་གྱི། གཞན་དང་ལྡན་ན་ནི་མ་
ཡིན་པས་སོ། །གལ་ཏེ་དེ་ཡོད་པ་ཉིད་ཡིན་ན་གང་གིས་སྒྲ་ན་མེད་པའི་གོ་འཕང་འཐོབ་པར་མི་འགྱུར་ཞེ་ན།

རྟོལ་བ་འདིའི་ལན་གདབ་པའི་དོན་ནི། རྒྱ་བཞིས་སྒྲ་ན་མེད་པ་ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་བྱང་རྒྱལ་མངོན་པར་རྫོགས་པར་འཆང་རྒྱ་བར་མི་རྩས་སོ་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པའོ། །བྱང་རྒྱལ་
སེམས་དཔའི་སའི་གཞིའི་རྣལ་འབྱོར་གྱི་གནས་ལས། དང་པོའི་རིམ་པར་བྱ་བའོ། །དེ་ལས་གཞན་པའི་

ཡང་དག་པའི་སྟོན་ལམ་རྣམས་བསྟུས་པ་ཡིན་ཞེས་བྱ་བ་ནི་སེམས་བསྐྱེད་པ་དེ་ལས་གཞན་པའི་ཡང་དག་པའི་སྟོན་ལམ་བསྟུས་པའི་ཕྱིར་ཉེན་ཉིད་དུ་བསྟན་ཏོ། །སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་
དོན་ཡང་བྱེད་ཅིང་ཞེས་བྱ་བ་ནི། ཡོངས་སུ་སྦྱང་ན་ལས་འདས་པའི་རིགས་ཅན་རྣམས་ཀྱི་དབང་དུ་བྱས་པའོ། །

སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཤིན་ཏུ་མཐར་ཐུག་པའི་མྱ་ངན་ལས་འདས་པ་ལ་འགོད་པ་ཞེས་བྱ་བ་ནི། ཉན་ཐོས་དང་རང་སངས་རྒྱས་ཀྱི་རིགས་ཅན་གྱི་དབང་དུ་བྱས་པ་འོ། །དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་
ཡེ་ཤེས་ཞེས་བྱ་བ་ནི། སངས་རྒྱས་ཀྱི་རིགས་ཅན་གྱི་དབང་དུ་བྱས་པ་འོ། །སེམས་བསྐྱེད་པ་དེ་ནི་དགོ་

@146B བ་སྟེ། ཅི་ལྟར་བྱས་ནས་ཤེས། བྱང་ཆུབ་ཀྱི་ཕྱོགས་རྣམས་ཀྱི་དགོ་བའི་རྩ་བ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་མཆན་ཉིད་ནི་ཤེས་རབ་ལ་སོགས་པའི་ངོ་བོ་ཉིད་ཡིན་ལ། དེ་རྣམས་སྟུང་པའི་ཕྱིར་དགོ་
བའོ། །ཇི་ལྟར་སྟུང་ཅིན། སྒྲིམ་པ། དེ་རྣམས་ཀྱི་ཐོག་མར་འགོ་བའི་དོན་གྱི་ཕྱིར་རོ། །མཆོག་ཏུ་ལེགས་

པའི་ཡོན་ཏན་དང་ལྡན་པའི་ཕྱིར་དགོ་བའམ། ཤེས་རབ་དང་སྒྲིང་རྒྱུ་དགོ་བའི་རྩ་བ་དང་ལྡན་པས་ཀྱང་སྒྲིང་རྒྱུ་ནི་ཞེས་མེད་པའི་མཆན་ཉིད་ཅན་འོ། །དེ་བཞིན་དུ་རྒྱ་གཉིས་དག་གིས་དགོ་
བ་ཁོན་སྟེ། དགོ་བའི་རྩ་བ་ཡོན་ཏན་དུ་བྱེད་པ་ཉིད་དང་། དགོ་བའི་རྩ་བ་ཡང་དག་པར་སྟོར་བའོ། །གཞན་

ཡང་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ལ་བརྟེན་པའི་ལུས་དང་ངག་དང་ཡིད་ཀྱི་ཉེས་པར་སྟོད་པ་དང་མི་མཐུན་པའི་ཕྱིར་དང་། མི་དགོ་བའི་རྩ་བ་ཡང་དག་པར་སྟོར་བའི་ཀུན་ནས་སྟོང་བ་སྟོག་གཅོད་པ་
ལ་སོགས་པ་ཉེས་པར་སྟོད་པ་དང་མི་མཐུན་པའི་ཕྱིར་ཡང་དགོ་བའོ། །ཡང་ན་མཆོག་ཏུ་དགོ་བའི་

ཡོན་ཏན་ཉིད་ཀྱིས་དག་བསྟེ། བྱང་རྩལ་གྱི་ཕྱོགས་ཀྱི་དག་བའི་རྩ་བའོ། །འདི་ལྟར་ཡང་དག་པར་སྟུང་པ་དེ་དག་ཀྱང་བྱང་རྩལ་གྱི་ཕྱོགས་ཀྱི་ཆོས་རྣམས་ཀྱི་ཐོག་མར་འགོ་བའི་ཕྱིར་དག་
བའོ། །བཟང་བ་ནི་གཞན་ལ་ཕན་པའི་ཕྱིར་ཞུགས་པ་ཉིད་དོ། །མི་འགྱུར་བ་ཉིད་ཀྱིས་ན་ལེགས་པ་འོ། །

འདི་ལྟར་བསྟན་པར་འགྱུར་ཏེ། ལྷ་པོ་འདི་དག་གི་ངོ་བོ་ནི་གང་། སེམས་བསྐྱེད་པའི་མཚན་ཉིད་ནི་གང་། རྣམ་པ་ནི་གང་། དམིགས་པ་ནི་གང་དང་ཡང་དག་པར་ལྡན། བྱང་པར་གང་གིས་
བྱང་པར་དུ་འཕགས་པའི་ཆོས་དང་མཚུངས་པར་ལྡན་པར་འབྱུང་ཞེས་བྱ་བ་ནི་རིགས་དང་འཇུག་པ་དང་

ངེས་པར་འབྱུང་བ་ཞེས་བྱ་བའི་ས་རྣམ་པ་གསུམ་སྟེ། དེས་ན་སའི་རིགས་གསུམ་གྱིས་བསྟུས་པ་ཉིད་དེ། དེ་ལ་འཇུག་པས་བསྟུས་པ་བསྟན་པ་ནི། སེམས་བསྐྱེད་པ་དེ་ནི་སྒྲ་ན་མེད་པ་ཡང་དག་
པར་རྫོགས་པའི་བྱང་རྩལ་གྱི་རྩ་བ་ཞེས་བྱ་བ་སྟེ། རྩུ་ཞེས་བྱ་བའི་དོན་ཏོ། །གང་གི་འབྲས་བུ་ཡིན་ཞེན།

སྟེས་པ། སྟིང་རྗེའི་རྩུ་མཐུན་པ་ཞེས་བྱ་བའོ། །ཆོ་འཕྲུལ་བསམ་གྱིས་མི་བྱལ་པ་ནི། ཆོ་འཕྲུལ་རྣམ་པ་གསུམ་སྟེ། རྩུ་འཕྲུལ་དང་། ཀྱན་བརྗོད་པ་དང་། རྗེས་སུ་བསྟན་པའི་ཆོ་འཕྲུལ་
ལོ། །གཞན་མངོན་པར་ཤེས་པ་ལ་སོགས་པ་མདོ་ལས་རིམ་ལྟར་འབྱུང་བའི་གོང་བྱིར་དུ་འཇུག་པ་ན་

@147A ཨྲ། །འོང་བ་རྣམས་ཀྱིས་མིག་ཐོབ་པར་འགྱུར་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་ནི་མཐུན། །མཐུ་དེ་གང་ལས་ཐོས་པ་དང་མཐོང་བ་སྟེ། ཡིད་ཆེས་པ་དང་། མངོན་སུམ་གྱི་ཚད་མས་ཉི་
བར་དམིགས་པ་དང་། མི་སྒྲིབ་འཁྱེད་གིས་བསྟན་པ་ལོ། །གང་ལ་གནས་པར་གྱུར་པ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་དེ་བཞིན་

གཤེགས་པ་ལོ། །ཞུགས་པར་གྱུར་པ་ཞེས་བྱ་བ་ནི། བྱང་རྒྱལ་སེམས་དཔལ་ལོ། །སྒྲ་ན་མེད་པ་ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་བྱང་རྒྱལ་ལས་བརྩམས་ཏེ་ཞེས་བྱ་བ་ནི། ཉན་ཐོས་ཀྱི་ཐེག་པའི་དམ་པའི་
ཆོས་ལ་ཡང་སྒྲ་ན་མེད་པ་ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་བྱང་རྒྱལ་ལས་བརྩམས་ནས་ཉན་པ་ལོ། །བྱང་རྒྱལ་

སེམས་དཔལ་ལོ། །སྒྲ་ལོ་ལྟེན་ཅེས་བྱ་བ་ནི། ཤིན་ཏུ་རྒྱས་པ་ལོ། །ཉི་བའི་ཉོན་མོངས་པ་བཅུ་འཁྱེད་པའི་དོན་ནི། འཇུག་པའི་བར་དུ་གཅོད་པ་དང་། འཇུག་པའི་ཤིན་ཏུ་བར་དུ་གཅོད་པ་དང་། སྒྲ་བ་
པའི་བར་དུ་གཅོད་པ་ལོ། །དེ་ལ་འཇུག་པའི་རྒྱ་ནི་གསུམ་སྟེ། ཤེས་རབ་ལྷག་པ་དང་། ཁ་ན་མ་ཐོབས་འཛོམ་

པ་དང་། བདག་ལ་ལྟོས་ནས་སེམས་ཅན་ལ་སྦྱིང་ཆེ་བ་ལོ། །གསུམ་པོ་འདིའི་མི་མཐུན་པའི་ཕྱོགས་སུ་གྱུར་བ་གསུམ་ནི་ཉི་བའི་ཉོན་མོངས་པ་སྟེ། གཏི་མུག་ཤས་ཆེ་བ་དང་། རོ་ཆ་མེད་ཅིང་
ཁྲིལ་མེད་པ་ཤས་ཆེ་བ་དང་། དྲག་དོག་དང་སེར་སྒྲ་ཤས་ཆེ་བ་སྟེ། དེ་དག་ནི་འཇུག་པར་དགའ་བ་

ཉིད་དོ། །སྒྲིབ་པ་གསུམ་གྱིས་བསྒྲིབས་པས་གཉིས་ཀར་ཡང་སྒྲིབ་པ་ཉིད་དེ། སྒྲུག་བསྐལ་གྱིས་བསྐལ་པ་ནི་རྣམ་པར་སྒྲིན་པའི་སྒྲིབ་པར་བསྐལ་སོ། །གནས་ངན་ལེན་དང་ཉོན་མོངས་པ་
ཤས་ཆེ་བ་ནི། ཉོན་མོངས་པའི་སྒྲིབ་པ་འོ། །ཉེས་པར་སྒྲོད་པ་ཤས་ཆེ་བ་ནི་ལས་ཀྱི་སྒྲིབ་པ་འོ། །ཡང་

ན་སྒྲུག་བསྐལ་དང་གནས་ངན་ལེན་ནི་སྒྲུག་བསྐལ་ཏེ། རྣམ་པར་སྒྲིན་པའི་སྒྲིབ་པ་འོ། །སྒྲིབ་པ་གསུམ་པོ་འདི་དག་གིས་འཇུག་པར་དཀའ་བ་ཉིད་དེ། དེའི་བར་དུ་གཙོད་པས་སོ། །བག་མེད་
པ་དང་། ལེ་ལོ་དང་། མ་དད་པ་ཤས་ཆེ་བ་རྣམས་ནི་སྒྲུབ་པའི་བར་དུ་གཙོད་པ་འོ། །བྱ་བ་ངན་པ་ལ་ཆགས་

པ་ཉིད་དང་། བར་དུ་ཉམས་པ་དང་། ཐོབ་པར་བྱ་བ་དང་། ཐོབ་པར་བྱེད་པ་ལ་དད་པ་མེད་པ་དང་། བག་མེད་པས་མི་སྒྲུབ་པ་དང་། དེ་བཞིན་དུ་ལེ་ལོས་ཉུགས་སུ་ཟིན་ན་ཡང་བར་ནས་མངོན་
པར་ལྷོག་པ་སྟེ། མ་དད་པའི་ཤས་ཆེ་བ་རྣམས་ཀྱིས་སྒྲུབ་པ་གཡེལ་བ་འོ། །སེམས་བསྐྱེད་པའི་རྒྱུན་

@147B བཞིའི་བསྐལ་པའི་དོན་ནི། བྱང་རྒྱལ་སེམས་དཔའི་རིགས་ངེས་པ་སེམས་བསྐྱེད་པའི་རྒྱུན་གཉིས་དང་། བྱང་རྒྱལ་དུ་གྱུར་པའི་སེམས་བསྐྱེད་པའི་རྒྱུན་གཉིས་སོ། །བྱང་རྒྱལ་སེམས་
དཔའི་རིགས་ངེས་པ་རྣམ་པ་གཉིས་ནི་རྒྱ་ཆེ་བ་ལ་མོས་པ་དང་། ཟུང་པ་ལ་མོས་པ་འོ། །བྱང་རྒྱལ་དུ་འགྱུར་བ་རྣམ་

པ་གཉིས་ནི། སློབ་པ་དང་མི་སློབ་པ་ཞེས་བྱ་བའོ། །བཞི་པོ་དེ་རྣམས་ནི་སེམས་བསྐྱེད་པའི་རྒྱུ་ཉིད་པས། བཞི་པོ་འདི་དག་ནི་སེམས་བསྐྱེད་པའི་རྒྱུ་དུ། སེམས་བསྐྱེད་པ་དང་། ཅི་ལྟར་
འཚམ་པར་སྦྱར་རོ། །རྒྱ་བཞིའི་བསྟུས་པའི་དོན་ལ། རྒྱ་གསུམ་ནི་ཆོས་ཉིད་ཀྱིས་ཐོབ་པ་དང་། བྱི་རོལ་གྱི་

གཞན་གྱི་སྒྲིའི་མཚན་མ་ལས་དང་། རང་གི་རྩལ་བཞིན་ཡིད་ལ་བྱེད་པས་བསྟུས་པའོ། །དེ་ཡང་རྣམ་པ་གཉིས་ཏེ། གཞན་སྟུག་བསྐྱེད་ལས་བསྐྱེད་བར་འདོད་པ་དང་། བདག་གི་རྒྱུད་དུ་
གཏོགས་པའི་སྟུག་བསྐྱེད་གྱིས་མི་འཇིགས་པ་ཉིད་དེ། འཁོར་བའི་སྟུག་བསྐྱེད་སྐྱེ་བ་ལ་སོགས་པ་དང་།

དཀའ་བ་སྒྲོད་པས་སྟུག་བསྐྱེད་ན་ཡང་ཚོགས་གཉིས་ཀྱན་ནས་སོགས་པའོ། །བྱང་རྒྱལ་སེམས་དཔའི་རིགས་ལྷན་སུམ་ཚོགས་པ་ནི་ཆོས་ཉིད་ཀྱིས་ཐོབ་པ་ཡིན་པར་རིག་པར་བྱའོ་ཞེས་བྱ་བ་
འདི་ནི་རིགས་ལྷན་སུམ་ཚོགས་པའི་དབྱེ་བ་ཡོད་པའི་རྒྱ་རབ་དུ་བསྟན་པའི་དོན་དུ་གསུངས་སོ། །

སྟན་པོ་མ་ཡིན་པ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་ལྷན་ཅིག་སྐྱེས་པའི་ཤེས་རབ་དང་ལྷན་པའོ། །ཡིད་རྟུལ་བའི་རང་བཞིན་ཅན་མ་ཡིན་ཞེས་བྱ་བ་ནི། ལྷན་དུ་འཇོན་པར་རྒྱས་པའོ། །མཁས་ཤིང་ཞེས་བྱ་བ་ནི་
ཐོས་པ་ལས་བྱུང་བའི་ཤེས་རབ་དང་ལྷན་པའོ། །མཛངས་པ་ནི་བསམས་པ་ལས་བྱུང་བའི་ཤེས་རབ་

དང་ལྡན་པ་ཉིད་དོ། །འཤེས་གཉིན་ཕུན་སུམ་ཚོགས་པ་རྣམ་པ་བཞིའི་བསྐྱུས་པའི་དོན་ནི། ཤེས་རབ་ཕུན་སུམ་ཚོགས་པ་དང་། སྦྱོར་བ་ཕུན་སུམ་ཚོགས་པ་ཞེས་བསྟན་ཏེ། །སྦྱོར་བ་ཕུན་སུམ་ཚོགས་པ་ཡང་རྣམ་པ་གསུམ་སྟེ། ཉོན་མོངས་པ་སྦྱོད་པ་ལས་ལྡོག་པར་སྦྱོར་བ་དང་། མི་དགོ་བའི་

ལས་ཀྱི་ལམ་ལྡོག་པ་ལ་སྦྱོར་བ་དང་། དགོ་བའི་ལས་ལ་རྒྱས་པ་དང་ལྡན་པ་གོང་མ་གོང་མའི་བྱད་པ་ལ་སྦྱོར་བ་སྟེ། བག་མེད་པའི་གནས་ལ་ཉི་བར་སྦྱོར་བ་དང་། ཉེས་པར་སྦྱོད་པ་ལ་རྣམ་པར་སྦྱོར་བ་དང་། ཤིན་ཏུ་དམན་པ་ལ་དད་པ་དང་། འདུན་པ་དང་། དམ་འཆའ་བ་དང་། བརྩོན་འགྲུས་ཀྱི་

@148A ༄༅། །ཐབས་དང་། ཡོན་ཏན་དུ་ཁས་ལེན་པ་ལ་སོགས་པའི་གཉིན་པོར་རིག་པར་བྱའོ། །རྒྱ་བཞིས་བྱང་རྒྱལ་སེམས་དཔའ་སླིང་ཇི་བའི་ཤས་ཆེ་བར་འགྱུར་ཏེ། རྒྱ་བཞིའི་བསྐྱུས་པའི་དོན་ནི། གང་དུ་སྦྱུག་བསྐྱེལ་བ་དང་། གང་གིས་སྦྱུག་བསྐྱེལ་བ་དང་། གང་སྦྱུག་བསྐྱེལ་

གྱི་རྣམ་པ་ལ་ཉི་བར་དམིགས་ནས་སླིང་ཇི་ཤས་ཆེ་བར་འགྱུར་བ་སྟེ། དེ་ལ་གང་གིས་སྦྱུག་བསྐྱེལ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་གཞན་རྣམས་བདག་གམ་གཉི་གའམ་གཞན་ཡང་ཇི་ལྟར་རིགས་པར་སྦྱར་རོ། །རང་བཞིན་གྱིས་སླིང་སྟོབས་ཆེ་ཞིང་བརྟན་པ་དང་ལྡན་པས་སྟོབས་དང་ལྡན་པ་ཡིན་ཞེས་བྱ་བ་ལ།

བསྟན་པ་ནི་དམན་པའི་སེམས་ཉོན་མོངས་པ་བཞིན་དུ་ངེས་པར་སྤོང་བ་སྟེ། ཉོན་མོངས་པའི་དབང་གིས་རྗེས་སུ་མི་འབྱུང་བའོ། །སྟུག་བསྐལ་གྱི་སེམས་མང་ཞིང་རབ་དུ་དྲག་པས་མི་
འཇིགས་པའི་ངང་ཚུལ་ཉིད་གྱིས་ཡང་དག་པར་སྦྱར་བ་ལས་མི་བསྐྱོད་པ་ནི་རང་བཞིན་གྱིས་སྤྱིང་སྟོབས་ཆེ་བ་དང་ལྡན་པ་

ནི། སོ་སོར་རྟོག་པ་དང་ལྡན་པས་མཁས་པར་འབྱུང་ཏེ། ཐོས་པ་ལས་བྱུང་བའི་ཤེས་རབ་དང་ལྡན་པའོ། །ཡང་དག་པར་སེམས་པའི་ངང་ཚུལ་ཅན་ཞེས་བྱ་བ་ནི། བསམས་པ་ལས་བྱུང་བའི་
ཤེས་རབ་དང་ལྡན་པའོ། །གང་ལ་སོ་སོ་སོར་རྟོག་པའི་སྟོབས་ཡོད་པ་དེ་ནི་སོ་སོར་རྟོག་པའི་སྟོབས་དང་

ལྡན་པས་འཁོར་བའི་སྟུག་བསྐལ་ལ་མི་འཇིགས་པའོ། །གཞིའི་རྒྱའི་བསྟུས་པའི་དོན་ནི་གང་ལ་མི་འཇིགས་པ་དང་། རྒྱ་གང་གིས་མི་འཇིགས་པ་དང་ཞེས་བྱ་བ་སྟེ། སྤྱིང་སྟོབས་དང་ལྡན་པ་
དང་། སོ་སོར་རྟོག་པ་དང་ལྡན་པ་དང་། རྒྱ་གང་གིས་བྱང་རྒྱལ་ལས་མི་གཡོ་བ་དང་། སེམས་ཅན་གྱི་

སྟུག་བསྐལ་བསལ་བར་འདོད་པའོ། །སྟུག་བསྐལ་གྱི་རྒྱ་བཞིའི་བསྟུས་པའི་དོན་ནི། སྟུག་བསྐལ་ཇི་སྟེད་ཡོད་པ་དང་། སྟུག་བསྐལ་ཇི་ལྟར་ཡོད་པའོ། །དེ་ལ་ཇི་སྟེད་ཡོད་པ་ནི་ཡུན་རིང་བ་
ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པའོ། །དེ་ལས་གཞན་པ་རྣམ་པ་གསུམ་ནི་ཇི་ལྟར་ཡོད་པའོ། །དེ་ཡང་རྣམ་པ་

གསུམ་སྟེ། ལྷ་ཚོགས་པ་ཉིད་དང་། དྲག་པ་ཉིད་དང་། བར་ཆད་མེད་པ་ཉིད་དོ། །སྟོབས་བཞིའི་བསྐྱུས་དོན་ནི་རྣམ་པ་གཉིས་ཏེ། དག་བའི་ཚོས་གོམས་པ་དང་། རྒྱུད་དུ་གཏོགས་པ་འོ། །རྒྱུད་
དུ་གཏོགས་པ་ཡང་རྣམ་པ་གཉིས་ཏེ། བདག་དང་གཞན་གྱི་བྱེ་བྲག་གིས་སོ། །དག་བའི་ཚོས་

@148B ལ་གོམས་པ་ཡང་རྣམ་པ་གཉིས་ཏེ། འདས་པའི་དུས་ཀྱི་དང་། མཐོང་བའི་ཚོས་ཀྱི་དུས་ཀྱི་དབྱེ་བས་སོ། །བྱང་རྒྱལ་སེམས་དཔའ་དང་པོ་སེམས་བསྐྱེད་པ་བསྟན་པའི་ངོ་མཚར་ཆད་དུ་
བྱང་བའི་ཚོས་འཇིག་རྟེན་དང་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་བསྐྱུས་པའི་དོན་ནི། སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་རྒྱུད་མ་

ལྟར་ཡོངས་སུ་འཛིན་ན་ཡང་ཉོན་མོངས་པས་མི་གོས་པ་ནི་སྟེ་མཆེད་ཐུན་སུམ་ཚོགས་པ་འོ། །དེ་ནས་སྟོར་བ་ཐུན་སུམ་ཚོགས་པས་བསམ་པ་དང་སྟོར་བ་ཐུན་སུམ་ཚོགས་པར་བྱས་ནས་དག་
བའི་ཚོས་སྟེད་ཅིང་སྟེལ་ལོ། །དེ་ནས་འབྲས་བུ་ཐུན་སུམ་ཚོགས་པ་འོ། །དེ་ནས་མཐོང་བའི་ཚོས་དང་ཆོ་

ཕྱི་མའི་པན་ཡོན་ཏེ། ཆོ་ཕྱི་མའི་ནི། ངན་སོང་དུ་སྐྱེས་སུ་ཟིན་ཀྱང་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་འོ། །ཡང་འབྲས་བུའི་བྱུང་པར་ནི་ཉན་ཐོས་དང་རང་སངས་རྒྱས་ཀྱི་འབྲས་བུ་ལས་ཤིན་ཏུ་བྱུང་པར་དུ་
འཕགས་པ་འོ། །དང་པོ་སེམས་བསྐྱེད་པའི་ལུ་འདྲིའི་བསྐྱུས་པའི་དོན་ནི། དང་པོ་སེམས་

བསྐྱེད་པའི་མཚན་ཉིད་དང་། བྱད་པར་གྱི་མཚན་ཉིད་དང་། རྒྱན་མི་འཆད་པར་སེམས་བསྐྱེད་པའི་རྒྱན་བཞི་དང་། རྒྱ་བཞི་དང་། རྒྱ་དང་སྟོབས་གང་དག་གིས་སེམས་བསྐྱེད་པ་བསྟན་པས་
དེའི་མི་མཐུན་པ་ལས་ལྷོག་པ་དང་། དང་པོ་སེམས་བསྐྱེད་པར་བསྟན་པའི་ངོ་མཚར་ཆད་དུ་བྱུང་བའི་

ཆོས་དང་། དེའི་ཕན་ཡོན་ནི་རང་གི་མཚན་ཉིད་དང་། བྱད་པར་གྱི་མཚན་ཉིད་དང་། རྒྱ་བའི་རྒྱ་དང་རྒྱན་དང་སྟོབས་དང་། དེ་ལ་སྟོངས་པ་རྣམས་ལ་བསྟན་པ་དང་། ངོ་མཚར་ཆད་དུ་བྱུང་བའི་
ཆོས་ལ་སོགས་པས་རིགས་མ་ངེས་པ་དང་། ཉན་ཐོས་དང་རང་སངས་རྒྱས་ཀྱི་རིགས་ལ་

ཞུགས་པ་རྣམས་རྣམ་པར་བརྒྱུག་ནས་གཞུག་པའི་དོན་དང་། མ་ངེས་པའི་རིགས་ཅན་རྣམས་སངས་རྒྱས་ཉིད་ལ་རབ་དུ་དགོད་ཅིང་ངེས་པར་བབྱུང་བ་དང་། བྱང་རྒྱབ་སེམས་དཔའི་རིགས་
ཅན་བག་མེད་པ་དང་། ཞུམ་པ་དང་ཡང་དག་པར་རབ་དུ་ཞུགས་པ་རྣམས་ལ་གོ་རིམས་ཇི་ལྟ་བ་

བཞིན་དུ་ཡང་དག་པར་བབྱུང་བ་དང་། ཡང་དག་པར་གཟེངས་བསྟོད་པ་དང་། ཡང་དག་པར་མགྲུ་བར་བྱ་བའོ། །འབྲས་བུ་དང་བཅས་པའི་བསོད་ནམས་དང་ལྷན་པའི་བྱང་རྒྱབ་སེམས་
དཔའི་ཕན་ཡོན་མདོར་བསྟུས་པའི་དོན་ནི་མཐོང་བའི་ཆོས་ལ་བདག་གི་ལུས་ལ་གཞོད་པ་མེད་པ་དང་། འཁོར་

@149A ཨྲ། །འེས་སྐྱར་བའི་རྩུ་འཕུལ་གྱི་ཡོན་ཏན་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་བསྟན་པ་ནི། མ་འོངས་པའི་དུས་སུ་ཐོབ་པའི་སྐྱེ་བ་ལ་བདག་དང་གཞན་གྱི་དོན་སྐྱབ་རྒྱས་པའི་ལུས་རབ་ཏུ་
འཐོབ་པ་སྟེ། ཚོ་བརྗེས་པའི་འོག་ཏུ་ཡང་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པས་བསྟན་ཏོ། །མཐོང་བའི་ཚོས་ཉིད་

ལ་བདག་ལ་གཞོད་པའི་ལུས་དང་སེམས་ཀྱི་གནས་ངན་ལེན་དང་ཉམས་སྦྱད་པའི་ཕྱིར་བདག་ལ་གཞོད་པའི་ངོ་བོ་མེད་དོ། །དེའི་བསོད་ནམས་ཀྱི་དབང་གིས་གཞན་གྱིས་བྱས་པའི་སྒྲགས་
ལ་སོགས་པས་གཞན་ལ་གཞོད་པ་ཡང་མེད་དོ། །བྱང་རྒྱལ་སེམས་དཔའི་རིགས་ལ་གནས་པ་ནི་རང་བཞིན་

གྱིས་ཀྱང་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པས་བསྟན་ཏོ། །བདག་དང་གཞན་ལ་གཞོད་པའི་ཉོན་མོངས་པ་མི་སྐྱེ་བ་དང་། དམན་པ་དང་སྦྱར་དུ་མེད་པ་ནི་མཐོང་བའི་ཚོས་འདི་ལ་ཡང་ལྷག་པར་ཡང་
བཟོད་པ་དང་དེས་པ་དང་ལྡན་ཏེ་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པས་བསྟན་པ་དང་། གཞན་གྱི་དོན་ལས་བརྩམས་ནས་ནི་

གྲོང་གི་གནས་གང་ན་གནས་པ་དེར་ཡང་འཇིགས་པ་དང་འཇིགས་པར་འགྱུར་བ་དང་། སྤྱ་གཏི་ཉིས་པ་རྣམས་དང་། མི་དང་མི་མ་ཡིན་པས་བྱས་པའི་གཞོད་པ་མ་བྱུང་བ་རྣམས་ནི་འགྱུར་
བར་མི་འགྱུར། བྱང་བ་རྣམས་ནི་རྣམ་པར་ཞི་བར་འགྱུར་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པས་བསྟན་ཏོ། །མ་

འོངས་པའི་ཕན་ཡོན་ནི་ངན་འགོར་སྐྱེ་བར་མི་འགྱུར་བ་ལ་སོགས་པ་སྒྲ་མ་བཞིན་དུ་རིག་པར་བྱ་སྟེ། འདི་ལྟ་སྟེ་རིགས་སུ་བསྟན་པའི་ཕན་ཡོན་དེ་དག་ཉིད་རྣམ་པར་ཐམས་ཅད་དུ་ཕན་ཡོན་དུ་
བསྟན་པར་འགྱུར་རོ། །བྱང་རྒྱལ་སེམས་དཔའི་ས་ལས་སེམས་བསྐྱེད་པའི་ལཱ་རིམ་པར་ཕྱེ་བ་སྟེ་

གཉིས་པའོ།། །དེ་ལྟར་སེམས་བསྐྱེད་པ་ཞེས་བྱ་བ་ནི། སེམས་བསྐྱེད་པའི་ལཱ་ལས་ཇི་སྟངས་བསྟན་པའོ། །ཇི་ལྟར་བསྟན་ཞེས། འདི་ལ་བྱང་རྒྱལ་སེམས་དཔའི་དང་པོ་སེམས་བསྐྱེད་པ་ཞེས་
བྱ་བ་ནས། སེམས་བསྐྱེད་པ་དེ་ཡང་། བྱང་རྒྱལ་དེ་དང་། སེམས་ཅན་གྱི་དོན་ལ་དམིགས་ནས་

ཞེས་བྱ་བའི་བར་གྱིས་བསྟན་ཏོ། །དེ་ལྟར་སེམས་བསྐྱེད་པའི་བྱང་རྒྱལ་སེམས་དཔའ་རྣམས་ཀྱི་བྱང་རྒྱལ་སེམས་དཔའི་སྟོན་པ་གང་ཞེས་བྱ་བ་ནི། སྟོར་བ་གང་ཞེས་བྱ་བའི་དོན་ཏོ། །སྟུང་པར་
བྱ་བ་རྣམས་ལ་སྟོན་པ་ཞེས་བྱ་བ་ནས་སྟོན་པའོ། །སྟོབ་པ་ཞེས་བྱ་བ་ཡང་དོན་གཅིག་པས་

@149B བསྐྱབ་བར་བྱ་བ་རྣམས་ལ་སྟོབ་པ་ཞེས་བྱ་བ་ནས་སྟོབ་པ་ཞེས་བྱ་བ་དེའི་སྒྲ་སྒྲིབ་ཏུ་བསྐྱབ་པའོ། །དེའི་ཉིན་རྣམས་ཀྱིས་སྟོམ་པར་བྱེད་པས་གང་དག་སྟོབ་པ་ཞེས་བྱ་བའོ། །བྱེད་
པ་པོའི་ལས་རྣམས་བྱ་བ་ཡིན་པས་གང་ལ་སྟོབ་པ་དང་ཞེས་བྱ་བའོ། །དེས་ལས་རྣམས་བྱེད་པ་ན་ཇི་ལྟ་བུའི་

ནམ་པར་གོམས་པར་བྱེད་ཅིས། ཇི་ལྟར་སློབ་པ་དང་ཞེས་བྱ་བས་བསྟན་ཏོ། །དེ་དག་ཐམས་ཅད་ཅིས་བྱ་བ་ནི། གསུམ་པོ་འདི་དག་ལ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་སྟོན་པ་ཞེས་བྱ་བ་འོ། །བདག་གི་
དོན་དང་གཞན་གྱི་དོན་ཞེས་བྱ་བ་ནི། བདག་དང་གཞན་གྱི་དོན་ལ་དམིགས་པ་ཉིད་ཀྱིས་བདག་གི་

དོན་དང་གཞན་གྱི་དོན་ལ་བསྟན་པར་བྱ་བ་འོ། །བདག་དང་གཞན་གྱི་དོན་ལ་སློབ་པ་ནི་ཉོན་མོངས་པ་མེད་པའི་ཐབས་དང་། སློབ་མེད་པའི་ཐབས་ཀྱིས་མཐུ་ལ་བསྟན་པར་བྱ་བ་འོ། །དེ་ལྟར་
ཉོན་མོངས་པ་མེད་པ་དང་སློབ་མེད་པས་སེམས་ཅན་ཡོངས་སུ་སྦྱིན་པར་བྱ་བ་དང་། བདག་གིས་སངས་རྒྱས་

ཀྱི་ཆོས་ཡོངས་སུ་སྦྱིན་པར་བྱ་བ་འོ། །དེ་དག་གཉི་ག་ཡོངས་སུ་སྦྱིན་ན་སྒྲན་མེད་པ་ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་བྱང་ཆུབ་ཅིས་བྱ་བ་འོ། །འདི་ནམས་ཀྱི་བསྟན་པའི་དོན་དང་གོ་རིམས་ནི་དེ་ལྟར་
རོ། །དེ་ལ་འབའ་ཞིག་ནི་ནམ་པ་གཉིས་ཏེ། བདག་གི་དོན་གཞན་གྱི་དོན་དང་འབྲེལ་བ་དང་། གཞན་གྱི་དོན་

བདག་གི་དོན་དང་འབྲེལ་བ་འོ། །ཡོངས་སུ་ཤེས་པར་བྱས་ལ་སྤང་བར་བྱའོ་ཞེས་བྱ་བ་ནི། སོ་སོར་བརྟགས་ནས་ཡོངས་སུ་གཏོང་བ་འོ། །ཡོངས་སུ་ཤེས་ནས་གཏོང་བ་ཉིད་ནི་རེ་རེའི་དོན་དུ་
འབྱུང་ན་ཡང་ཞེས་བྱ་བའི་དོན་ཏོ། །གང་གི་ཕྱིར་རབ་ཏུ་སྤང་བར་བྱ་བ་ཡིན་ཞེས། སྤྲས་པ།

རང་གི་དོན་འབའ་ཞིག་ནི་སྤང་བར་བྱ་བ་སྟེ། ཇི་ལྟར་ཞེ་ན། བྱང་རྒྱལ་སེམས་དཔའི་བྱ་བ་ལས་ཤིན་ཏུ་འདས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། བྱང་རྒྱལ་སེམས་དཔའི་བྱ་བ་ནི་གཞན་གྱི་དོན་ལ་ཞུགས་པའི་མཚན་
ཉིད་ཅན་ཡིན་ལ། དེ་ལས་རབ་ཏུ་འདས་པའི་ཕྱིར་རོ། །གང་གི་ཕྱིར་གཞན་གྱི་དོན་འབའ་ཞིག་

ཡོངས་སུ་ཤེས་ནས་སྤང་བར་བྱ་བ་ཡིན་ཞེ་ན། སྤྲུལ་པ། ཇེས་སུ་མཐུན་པ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ཇེས་སུ་མཐུན་པ་མ་ཡིན་པ་ནི་བདག་ཉིད་བྱང་རྒྱལ་འཕྲོག་པ་དང་འགལ་བ་ཉིད་ཅས་བྱ་བའི་དོན་
ཏོ། །བདག་ཉིད་བྱང་རྒྱལ་ཕྱོག་ན་སེམས་ཅན་གྱི་དོན་བྱེད་པས་སོ། །ལྷག་མ་རྣམས་ནི་ཞེས་བྱ་བ་ནི།

@150A ༄༄༅། །འབའ་ཞིག་ལས་གང་གཞན་པའོ། །ཇི་ལྟར་བྱ་ཞེ་ན། གཉི་གའི་དོན་ཏེ་དེ་ལ་ནི་བསྐྱབ་པར་བྱ་བའོ། །ཉིས་པར་སྤྱད་པ་ཞེས་བྱ་བ་ནི། བདག་གི་བདེ་བ་འདོད་པས་
སོ། །སངས་རྒྱས་དང་བྱང་རྒྱལ་སེམས་དཔའ་བཤད་པ་ཞེས་བྱ་བ་ནི། ལེགས་པར་བཤད་པའི་ཕྱིར་གཟུང་བ་སྟེ། རབ་

ཏུ་བསྟན་པའི་དོན་ཏོ། །གཞན་གྱིས་བཤད་པ་རྣམས་ནི་ཆོལ་བ་ལ་སོགས་པས་བདག་དང་གཞན་གྱི་དོན་ཏུ་ཡང་མི་འགྱུར་བར་བསྟན་པའི་དོན་ཏོ། །དེ་ནི་ཉིས་པར་བཤད་པ་ཉིད་གྱིས་སེར་སྒྲ་
མེད་ན་ཡང་གཞན་གྱི་དོན་ཏུ་མི་འགྱུར་བས་སོ། །གང་གི་ཕྱིར་རང་གི་དོན་ལས་ཡང་བཅོད་པ་ཡང་དག་པར་སྤངས་ནས་

གནས་པ་ཞེས་མི་གཟུང་ཞེ་ན། བདག་ཉིད་མཐོ་རིས་འདོད་པ་ཡིན་ན་ཡང་མཐོང་བའི་ཆོས་ལ་ཡང་གཉི་གའི་དོན་བྱེད་ལ། ས་རོལ་དུ་ཡང་བྱེད་པས་སོ། །དེས་ན་རེ་ཞིག་ས་རོལ་དུ་ཕྱིན་པ་ལྟ་
འབའ་ཞིག་གི་དབང་དུ་བྱས་ནས་རང་གི་དོན་ཞེས་བསྟན་ཏོ། །དག་བའི་ཆོས་སྟུང་པའི་རྩ་ལ་བྲིས་ས་ཀྱི་དབང་དུ་བྱས་

ནས། འཇིག་རྟེན་གྱི་ཟང་ཟིང་གི་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་སྟེ། འཇིག་རྟེན་གྱི་ཟང་ཟིང་གི་འབྲས་བུ་འདོད་པ་ཞེས་བྱ་བ་ནི། གཞན་པ་ས་རོལ་དུ་ཡང་ཞེས་བྱ་བའི་དོན་ཏོ། །འཇིག་རྟེན་གྱི་ཟང་ཟིང་
འཐོབ་པའི་རྒྱུར་ཞེས་བྱ་བ་ནི། མཐོང་བའི་ཆོས་ལ་འོ། །དེ་བཞིན་དུ་མཆོད་རྟེན་མཆོད་པ་ཡང་བདག་ཉིད་ཀྱི་

དོན་འབའ་ཞིག་ཡིན་ལ་གཞན་གྱི་དོན་མེད་ཅེ་ན། མཆོད་རྟེན་མཆོད་པས་ཀྱང་རིས་འགའ་གཉི་གའི་དོན་དུ་ཡང་འབྱུང་ཏེ། འཇིག་རྟེན་གྱི་ཟང་ཟིང་གི་འབྲས་བུ་འདོད་པ་དང་། འཇིག་རྟེན་གྱི་
ཟང་ཟིང་ལ་སྟོས་པ་མེད་པར་དག་བའི་ཆོས་སྟུང་པ་དང་། བདག་ཉིད་ཀྱི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཆོས་ཡོངས་སུ་སྒྲིན་པར་

ཡང་དག་པར་གནས་པ་ནི་གཉི་གའི་དོན་ཉིད་དུ་ཡང་འབྱུང་རོ། །རྟེན་པ་འདོད་པ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་གཞན་དག་ལས་མཆོག་དུ་རྟེན་པ་འདོད་པ་འོ། །རྟེན་པའི་རྒྱུ་ཞེས་བྱ་བ་ནི། མཐོང་བ་ལ་དོན་
མེད་པའི་རྟེན་པ་སྐྱབ་པ་འོ། །གཞན་དག་གི་སྟོབ་སྦྱེད་པ་ཞེས་བྱ་བ་དང་། ཡང་དག་པ་མ་ཡིན་པའི་ཡོན་

ཏན་སྒྲ་ཚོགས་སྟོན་པ་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་རྣམས་ཀྱིས་ནི་གཞན་གྱི་དོན་མེད་པར་ཞེས་བསྟན་པར་འགྱུར་རོ། །གལ་ཏེ་གཞན་རྣམས་ཡང་དག་པར་མགྲ་བར་འགྱུར་ན་གཞན་གྱི་དོན་ཡང་
ཡོད་པར་འགྱུར་རོ་ཞེ་ན། དེ་ནི་མེད་པར་བསྟན་པ་ཡིན་ཏེ། དེ་ལྟར་ན་དག་བའི་ཆོས་སྟུང་པ་ཉིད་ཀྱི་ཚུལ་བློམས་

@150B ཀྱི་དབང་དུ་བྱས་པ་འོ། །བདག་ལ་བསྟེན་བཀྱར་བྱ་བ་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་ནི་སེམས་ཅན་གྱི་དོན་བྱེད་པའི་ཚུལ་བློམས་ཀྱི་དབང་དུ་བྱས་པ་འོ། །བསྟེན་བཀྱར་བྱ་བ་བདག་གིར་བྱ་བ་
འདོད་པས་ཞེས་བྱ་བ་ནི་བསམ་པ་ཉིད་ཀྱིས་སོ། །བསྟེན་བཀྱར་བྱ་བ་བདག་གིར་བྱ་བའི་དོན་དུ་ཞེས་བྱ་བ་ནི། སྦྱོར་

བ་དང་གཉི་ག་དག་ལ་རང་གི་དོན་ཏོ། །ཆོས་མ་ཡིན་པ་ཉིད་ཀྱིས་ཡིན་གྱི་ཆོས་ཀྱིས་མ་ཡིན་ཞེས་བྱ་བ་ནི། འབའ་ཞིག་གིས་སོ། །ཚོགས་སྟུང་པ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་ཕན་པ་བྱ་བ་མེད་པ་འོ། །ཆོ་
འདིའི་བདེ་བ་ལ་གནས་ཤིང་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་ལ། མཐོངས་ཀྱི་དོན་གྱི་བསམ་གཏན་ནི་འབའ་ཞིག་པ་

སྟེ། སྒྲ་བསྟན་པ་འོ། །འདི་ལྟར་ཡང་བཟོད་པ་ཞེས་བྱ་བ་ལ། མཐོངས་ཀྱི་དོན་དུ་ཚུལ་བློམས་དང་། བཙོན་འགྲུས་ཚུལ་པ་དང་། བསམ་གཏན་དང་། ཤེས་རབ་རྣམས་ཡང་དག་པར་སྒྲངས་
ནས་གནས་པ་ནི་འབའ་ཞིག་པར་སྒྲ་བསྟན་ཏོ། །སྦྱིན་པ་དང་། བཟོད་པ་ཡང་དག་པར་སྒྲངས་ཏེ་གནས་

པའི་མ་བསྟན་པའི་རྒྱ་རབ་ཏུ་བསྟན་པ་ལས་བརྩམས་ཏེ། སྤྱིང་ཇེ་སྟོན་དུ་འགྲོ་བའམ་ཞེས་བྱ་བ་ལ། སྤྱིང་ཇེ་མེད་པར་སྟོན་དུ་འགྲོ་བ་ན་ཡང་ཞེས་བྱ་བའི་དོན་ཏོ། །བྱང་ཆུབ་ཏུ་ཡོངས་སུ་བསྟོས་
པའམ་ཞེས་བྱ་བ་ནི། བྱང་ཆུབ་ཏུ་ཡོངས་སུ་མ་བསྟོས་པ་ཡང་ཞེས་བྱ་བའི་དོན་ཏོ། །སྤྱིན་པ་དང་བཟོད་པ་

འདི་དག་ནི་འབའ་ཞིག་པ་ཡིན་ན་ཡང་རང་གི་དོན་གྱི་ངོ་བོར་ནི་མི་འགྱུར་ཏེ། དེས་པར་འཛང་རྒྱ་བ་ཉིད་དང་གཞན་པའི་རང་གི་དོན་དུ་ཡང་འགྱུར་བས། བྱང་ཆུབ་ཀྱང་འཐོབ་ལ། མཐོ་རིས་
ཀྱི་རྒྱ་ཡང་ཡིན་ཏེ། མཐོ་རིས་ཀྱི་ཕྱིར་དང་རང་གི་མཐོ་རིས་ཀྱི་ཕྱིར་ཡིན་པས་སྤྱིན་པ་དང་བཟོད་པ་འབའ་

ཞིག་ཉིད་ཡིན་ན་ཡང་གཞན་གྱི་དོན་མེད་པ་ནི་མ་ཡིན་ནོ། །མཐོ་རིས་ཀྱི་ཕྱིར་མ་ཡིན་པ་ནི་སྤྲ་མ་ལྟར་འབའ་ཞིག་པ་ཉིད་དུ། ལྟ་བུ་ལོག་པར་ཞུགས་པ་ཞེས་བྱ་བ་ལ། ཇི་ལྟར་བྱས་ནས་ཤེན།
སྤྲས་པ། འོང་བ་མ་མཐོང་བ་དང་། འབྲས་བུ་མ་མཐོང་བ་ཞེས་བྱ་བ་སྟེ། འཇིག་རྟེན་པ་རོལ་མེད་དོ་ཞེ་འམ། ལོགས་

པར་སྤྱད་པ་དང་། ཉེས་པར་སྤྱད་པའི་འབྲས་བུ་རྣམ་པར་སྤྱིན་པ་མེད་དོ་ཞེས་ཟེར་བའོ། །རྩལ་བྲིམས་ཉམས་པ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་རྩལ་བྲིམས་འཆལ་བའོ། །སྐྱབ་པ་མེད་པ་ཞེས་བྱ་བ་ནི། ནན་
ཏན་མི་བྱེད་པ་འོ། །ས་འོག་མ་ལས་ཡང་དག་པར་འདས་པ་ཞེས་བྱ་བ་ནི། (G'DO)ད་པའི་ཁམས་ཀྱི་འདོད་

@151A ༄། །ཆགས་དང་བྲལ་བའི་ཕྱིར་མི་འོང་བའམ། །ཁམས་ཉིད་ལ་འདོད་ཆགས་དང་བྲལ་བའོ། །བསམ་གཏན་ལས་གྱུར་པ་ལ་མཁས་པའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ཞེས་བྱ་བ་ནི།
བསམ་གཏན་ལ་གནས་པ་ཞེས་བྱ་བའི་དོན་ཏོ། །འདི་ལྟར་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པས་ནི་འདིར་རྒྱ་

བསྟན་ཏོ། །དེ་ལ་གཞན་གྱི་དོན་འབའ་ཞིག་ཡིན་ན་ཇི་སྐད་བསྟན་པ་སྲ་མ་གཉིས་ནི་ཞེས་བྱ་བ་ནི་ལྟ་བུ་འོག་པར་ཞུགས་པའི་སྒྲིན་པ་དང་། རྩལ་ཁྲིམས་ཉམས་པས་ཆོས་སྟོན་པའོ། །དེ་མ་
ཡིན་པ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་ས་འོག་མ་ལས་ཡང་དག་པར་འདས་པ་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་ཇི་སྐད་བསྟན་པའོ། །

དེ་ལ་དག་བ་ཡོངས་སུ་འཛིན་པར་བྱེད་ཅེས་བྱ་བ་ནི། དག་བ་སྐྱེད་པར་བྱེད་ཅེས་བྱ་བའི་དོན་ཏོ། །དག་བ་ལ་སོགས་པ་ཞེས་བྱ་བ་ནི། དག་བ་སྤེལ་བའོ། །དག་བ་ཡོངས་སུ་གཟུང་བ་ཡང་དག་
པར་འཛིན་དུ་འཇུག་ཅེས་བྱ་བ་ནི། དག་བ་ཉི་བར་སོག་ཏུ་འཇུག་པའོ། །འདུལ་བར་བྱེད་ཅེས་བྱ་བ་

དང་འཇུག་པར་བྱེད་ཅེས་བྱ་བ་དང་། འགོད་པར་བྱེད་ཅེས་བྱ་བ་ནི། རྒྱུད་དང་། འབྲིང་དང་། ཆེན་པོ་ཉིད་དོ། །རང་དང་གཞན་གྱི་དོན་གྱིས་བསྐྱུས་པའི་དོན་ནི་ཉོན་མོངས་པ་ཅན་མ་ཡིན་པའི་
ངོ་བོ་ཉིད་དང་རྒྱ་ཉིད་དང་། དུས་ཉིད་དང་། ཉི་བར་ཞིབ་ཉིད་དོ་ཞེས་བསྟན་ཏོ། །ཕན་པ་བྱེད་པ་ཉིད་གྱིས་དེ་ནི་ཕན་པ་

ཉིད་དོ། །རྒྱ་བཞིའི་བསྐྱུས་པའི་དོན་ནི། རྒྱ་རྣམ་པ་གཉིས་ཏེ། བདེ་བ་འཕེལ་བ་དང་སྐྱིད་པ་ལོ། སྐྱིད་པ་ཡང་རྣམ་པ་གསུམ་སྟེ། རྟེན་དང་། དམིགས་པ་དང་། ལྷན་ཅིག་བྱེད་པའི་རྒྱུ་གྱི་མཚན་
ཉིད་དོ། །འཕེན་པ་ཡང་རྣམ་པ་གཉིས་ཏེ་མཐོང་བའི་ཆོས་ཅན་དང་། ས་རོལ་བའི་དབྱེ་བས་

སོ། །བདེ་བའི་རྒྱ་ལ་བདེ་བར་ཉི་བར་བརྟགས་པར་བྱས་ནས། རྒྱ་བདེ་བ་ཞེས་བརྗོད་དོ། །དཔེར་ན་མི་བདེ་བ་ཞེས་བྱ་བ་ལྟ་བུའོ། །རྒྱ་བདེ་བར་བསྐྱུས་པའི་རྒྱ་གསུམ་པོ་དེ་དག་ཅིས་བྱ་བ་ནི།
དབང་པོ་དང་། ཡུལ་དང་། བདེ་བ་ཚོར་བར་འགྱུར་བའི་རིག་པ་ནི་ལུས་ཀྱི་ལས་ཀྱིས་བསྐྱུས་པའི་

དབང་པོ་ལྟ་སྟུང་པར་བྱེད་པས་ཉམས་སྲུང་བའི་ཚོར་བའོ། །སློབ་པ་དང་མི་སློབ་པའི་ལམ་དང་ཡང་དག་པར་ལྟན་པའོ། །གང་བ་དང་ཆ་བས་བསྐྱུས་པ་ནི་དུས་ལས་འགྱུར་བའི་སྟུག་
བསྐྱེད་ཀྱིས་བསྐྱུས་པའོ། །བཀྲེས་པ་དང་། སྐྱོམ་པས་བསྐྱུས་པ་ནི། ནང་གི་བདག་ཉིད་ཅན་གྱིས་

@151B བསྐྱུས་པ་ལ་སོགས་པའི་སྟུག་བསྐྱེད་དང་། ངལ་བའི་སྟུག་བསྐྱེད་དང་། སློ་བུར་བའི་སྟུག་བསྐྱེད་དག་གོ། །སྒྲིག་པ་མི་དག་བའི་ཆོས་སྤངས་ཏེ་དབེན་པས་ཞེས་བྱ་བ་ནི། སྤངས་པ་
ཉིད་དབེན་པའོ། །ཡང་ན་སྤངས་པའི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་དབེན་པ་ཉིད་དེ་ཉི་བར་ཞི་བའི་བདེ་བའོ། །ཡང་དག

པར་སྒྲུག་བསྐལ་བ་ཞེས་བྱ་བ་ནི། ཚོར་བ་རྣམ་པ་གསུམ་པོ་དག་གིས་སྒྲུག་བསྐལ་ལོ། །དེ་ལས་གཞན་པ་ལྷག་མ་རྣམས་ནི་གཞོད་པ་མེད་པའི་བདེ་བ་ཞེས་བྱ་བ་ལ། མངོན་པར་འབྱུང་བའི་
བདེ་བ་དང་། རབ་ཏུ་དབེན་པའི་བདེ་བ་དང་། ཉེ་བར་ཞི་བའི་བདེ་བ་ལོ། །ཐ་མ་ཞེས་བྱ་བ་ནི། རྫོགས་

པར་བྱང་རྒྱབ་པའི་བདེ་བ་ལོ། །མངོན་པར་འབྱུང་བའི་བདེ་བ་ནི་དེ་དང་རྗེས་སུ་མཐུན་པ་ཉིད་ཡིན། རབ་ཏུ་དབེན་པའི་བདེ་བ་ནི་དེའི་ཕྱོགས་པ་ཉིད་ཡིན། ཉེ་བར་ཞི་བའི་བདེ་བ་ནི་དེ་འབྲེན་པར་
བྱེད་པ་ཉིད་ཡིན་གྱི། རོན་དམ་པར་ནི་མ་ཡིན་ཏེ། རོན་དམ་པའི་ནི་ཐ་མ་ཉིད་དེ། གཞོད་པ་མེད་པ་ཉིད་

ཀྱི་ཕྱིར་རོ། །བདེ་བ་འདོད་པ་ཡིན་པར་ཤེས་པར་བྱའོ་ཞེས་བྱ་བ་ནི། བསམ་པས་སོ། །ཕན་པའི་སྦྱིན་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་བདེ་བ་སྦྱིན་པ་ཡང་ཡིན་པར་ཤེས་པར་བྱ་སྟེ་ཞེས་བྱ་བ་ནི། ཕན་པའི་
རྒྱུ་གནས་ཀྱི་སྦྱོར་བ་འདི་དག་ལས་འདི་ལྟར་དེའི་རྗེས་སུ་བྱུང་བའི་འབྲས་བྱ་བ་དེ་བའི་གནས་བྱུང་

བར་རིག་པར་བྱའོ་ཞེས་བྱ་བའི་དོན་ཏེ། །གང་ཀྱན་ནས་ཉོན་མོངས་པ་ཞེས་བྱ་བ་ནི། བདག་ཉིད་ཉོན་མོངས་པ་དང་མཚུངས་པར་ལྡན་པས་ཉོན་མོངས་པ་གཞན་གྱིས་ཉོན་མོངས་པ་འཕ།
བདག་ཉིད་ཉོན་མོངས་པ་དང་ལྡན་པ་དང་། ཁ་ན་མ་ཐོབ་དང་བཅས་པ་ཉིད་ནི། བདེ་བ་

ཡང་མི་པན་པ་ཞེས་བྱ་བ་སྟེ། དོན་མ་ཡིན་པ་སྐྱེད་པར་བྱེད་པའི་དོན་ཏོ། །གང་གི་ཕྱིར་ཞེན། སྤྲུལ་པ། མི་པན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། མི་པན་པའི་ཕྱིར་མ་འོངས་པའི་སྤྲུག་བསྐྲུལ་གྱི་རྒྱུ་ལོ། །དེའི་ཕྱིར་དེ་
ནི་མི་པན་པ་ཉིད་པས་ཐམས་ཅད་ཉོན་མོངས་པ་ཅན་ནམ། གྲུན་ནས་ཉོན་མོངས་པར་འགྱུར་རོ། །

དབང་པོ་དང་། ཡུལ་དང་། རེག་པས་བསྐྱུས་པ་ནི་བདེ་བའི་རྒྱུ་ལོ། །ཡང་ན་གང་དབང་པོ་དང་ཡུལ་དང་རེག་པས་བསྐྱུས་པའི་རྒྱུ་བདེ་བ་དང་ཚོར་བ་བདེ་བ་ནི་གྲུན་ནས་ཉོན་མོངས་པར་ཡང་
འགྱུར་ཏེ། གྲུན་ནས་ཉོན་མོངས་པ་དེ་ནི་ཁ་ན་མ་ཐོབ་དང་བཅས་པ་དང་མི་འཕྲོད་པ་སྟེ། མི་པན་པའི་ཕྱིར་རོ། །

@152A ༄། །དཀར་པོའི་ཕྱོགས་ནི་བསྟན་པ་ལས་བསྒྲོག་པར་རིག་པར་བྱའོ། །ཅི་རྣམས་ཀྱིས་ཞེས་བྱ་བ་ནི་བསྐྱབ་པའི་ཕྱིར་བྱང་རྒྱུ་མཐའ་དཔའ་རྣམས་པ་དང་མཐུན་པར་ཞེས་བྱ་བའི་
དོན་ཏོ། །ཅི་ཕྱོགས་པ་ཞེས་བྱ་བ་ནི། མཐའ་ཅན་གང་རྣམས་ལ་ཉེ་བར་བསྐྱབ་པ་དེ་དག་ལ་སྟོབས་ཅི་

ལྷ་བ་དང་མཐུན་པར་ཞེས་བྱ་བའི་དོན་ཏོ། །དེ་བཞིན་དུ་ཡང་དག་པར་སྐྱེད་པར་བྱ། བསྐྱབ་པར་བྱ། ཉམས་སུ་སྤྱོད་བར་བྱ་ཞེས་བྱ་བ་ནི། ཚོར་བ་བདེ་བ་དང་། དབང་པོ་དང་། ཡུལ་དང་། རེག་
པས་བསྐྱུས་པ་གང་གྲུན་ནས་ཉོན་མོངས་པ་འམ། ཉོན་མོངས་པ་ཅན་ཁ་ན་མ་ཐོབ་

དང་བཅས་པ་དང་། མི་ཕན་པ་དང་། མི་འཕྲོད་པ་ལ་མི་བསྐྱབ་པ་ཉིད་དོ། །གང་ཉོན་མོངས་པ་ཅན་མ་ཡིན་པ་དང་། ཁ་ན་མ་ཐོ་བ་མེད་པ་དང་། ཕན་པ་དང་། འཕྲོད་པའི་ཆོར་བ་བདེ་བ་ནི།
ཉམས་སུ་སྤྱོད་བར་བྱ་ཞེས་བྱ་བའི་དོན་དོ། །ཆོ་རིང་ཞིང་ཞེས་བྱ་བ་ནི། ལས་གང་གིས་ཁྱ་བ་

དང་ཁྱ་ག་གི་ནང་དུ་ཡང་དག་པར་བརྒྱལ་བའི་དུས་དང་། ཁྱད་པར་དུ་འཕགས་པའི་དུས་ནས་འདི་སྟེད་ཅིག་འཆོ་བར་འགྱུར་རེ་ཞེས་བྱ་བ་སྟེ། དེ་ནི་ཆོ་ཞེས་ཀྱང་བརྗོད་ལ། སྟོག་ཅེས་ཀྱང་
བྱའོ། །གང་ལ་ཆོ་དེ་རིང་བ་ཡོད་པ་དེ་ལ་ཆོ་རིང་བ་ཞེས་བྱ་སྟེ། དེའི་དངོས་པོ་ནི་ཆོ་རིང་བ་ཉིད་དོ། །ཡུན་

རིང་དུ་གནས་པ་ཇི་ལྟ་བུ་ཞེ་ན། ལས་གང་གིས་དེའི་ཆོ་འཕངས་པ་དེ་ཡང་རྣམ་པ་གཉིས་ཡིན་ཏེ། བར་ཆད་དང་བཅས་པ་དང་། བར་ཆད་མེད་པ་འོ། །བར་ཆད་དང་བཅས་པ་ནི་ལས་གང་གིས་
ཆོ་འཕངས་པ་དེ་རྒྱུན་གྱིད་བང་གིས་རབ་དུ་འཆི་བ་སྟེད་པ་སྟེ། འཆི་བ་དེ་ནི་དུས་མ་ཡིན་པར་འཆི་བ་

ཞེས་བྱའོ། །བར་ཆད་མེད་པ་ནི་གང་ལས་གྱིས་འཕངས་པའི་ཆོ་དེ་བར་མ་དོར་མི་འཆི་བ་སྟེ། ལས་གང་གིས་འཕངས་པ་དེ་དེས་ཇི་ལྟར་འཕངས་པ་བཞིན་གནས་པ་ཉིད་དེ། ཡུན་རིང་དུ་
གནས་པ་ཉིད་དོ། །གཟུགས་བཟང་ཞིང་ཞེས་བྱ་བ་ལ། འདིར་བཟང་བའི་སྒྲ་ནི་མཆོད་པའི་དོན་གྱི་ཆོག་གི་ཕྱད་

དེ། དཔེར་ན་མངོན་པར་དགའོ་ཞེས་བྱ་བ་ལྟ་བུའོ། །གང་གིས་གཟུགས་ལ་མཆོད་པ་ཡོད་པ་དེ་གཟུགས་བཟང་བ་སྟེ། དེའི་གཟུགས་ལ་མཚན་ཕུན་སུམ་ཚོགས་པ་ཡོད་པས་མཆོད་པ་ཉིད་དེ།
དེའི་གཟུགས་དེ་ལ་མཆོད་པར་འགྱུར་བས། དེའི་ངོ་བོ་ཉིད་ནི་གཟུགས་བཟང་བ་ཉིད་དོ། །བཟླ་

@152B ན་སྟུག་པ་ནི་མཐོང་ན་ཕན་པ་སྟེ། མིག་དང་མཐུན་པའོ། །ཡང་ན་མཐོང་བར་བཟོད་པ་ནི་བཟླ་ན་སྟུག་པ་སྟེ། ཡང་དང་ཡང་དུ་བཟླ་བར་འདོད་པ་ཉིད་དོ། །རབ་རྟུ་དགའ་བ་དང་
འབྲེན་པ་ནི་མཛུས་པ་ཉིད་དེ། སེམས་དགའ་ཞིང་བྱི་མ་མེད་པའོ། །དེའི་དངོས་པོ་ནི་མཛུས་པ་ཉིད་དོ། །ལོངས་སྟོང་ཆེ་བ་ཞེས་བྱ་བ་ལ།

སྟུག་པར་བྱ་བས་ན་ལོངས་སྟོང་ལ། དེ་ཆེན་པོ་ཡང་ཡིན་པས་ལོངས་སྟོང་ཆེན་པོའོ། །དེའི་དངོས་པོ་ནི་ལོངས་སྟོང་ཆེ་བ་ཉིད་དེ། སྒྲ་ཚོགས་ཀྱི་དངོས་པོ་ཕུན་སུམ་ཚོགས་པ་ཞེས་བྱ་བའི་དོན་
ཏོ། །རྩ་འཛིང་ཆེ་བ་ཞེས་བྱ་བ་ནི། བཤེས་ཀྱི་ཕྱོགས་མང་ཞིང་ཆེ་བ་ཞེས་བྱ་བའི་དོན་ཏོ། །འཁོར་ཕལ་ཆེ་བ་

ཡིན་ཞེས་བྱ་བ་ནི། བྱ་དང་རྩུང་མ་དང་བྲན་པོ་དང་བྲན་མོ་དང་། ལས་བྱེད་པ་ལ་སོགས་པའི་འཁོར་རོ། །ཡིད་བརྟན་དུ་རྩུང་ཞིང་ཡིད་ཆེས་པ་ཡིན་ཞེས་བྱ་བ་ལ། ཇི་ལྟར་ཡིད་བརྟན་དུ་རྩུང་བ་
ཡིན་ཞེ་ན། སྒྲས་པ། སེམས་ཅན་རྣམས་ཀྱི་རྩོད་པ་འབྱུང་ངོ། །མཆོག་ཏུ་ཆོད་མར་གཞག་པར་འོས་ཞེས་བྱ་

བ་ལ་སོགས་པ་འོ། །ཡིད་ཆེས་པ་ཡིན་ཞེས་བྱ་བ་ཇི་ལྟ་ཞེན། སྤྲུལ་པ། གཞལ་སྒྲགས་ལ་གཡོ་བྱེད་པ་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་སྟེ། གཞལ་སྒྲགས་ལ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་སྤང་ལ་འོ། །འཇལ་བ་ལ་
ཞེས་བྱ་བ་ནི། བྲེ་ཕུལ་ལ་སོགས་པ་སྟེ། སྤང་དང་བྲེ་ལ་སོགས་པ་འི་ཕྱི་རོལ་གྱི་ཉེ་བར་སྤྲད་པ་རྣམས་

ཀྱིས་བསྐྱུ་བ་འོ། །གཡོ་དང་སྤྱི་ནི་ནང་གི་བདག་ཉིད་ཅན་ཏེ། དེ་དག་གིས་སྤྱི་བ་མེད་པ་འོ། །ཁོར་གཏམས་པ་ལ་དོར་མི་བྱེད་པ་ནི། ཁོར་གཏམས་པ་ལ་མི་བསྟོན་པ་སྟེ། དེ་ལྟ་བུ་ནི་ཡིད་ཆེས་
པ་འོ། །གཞི་དེས་ཞེས་བྱ་བ་ནི། ཡིད་བརྟན་དུ་རུང་བ་ཉིད་དང་། ཡིད་ཆེས་པ་ཉིད་ཀྱི་གཞི་དེས་

ཆོག་གཟུང་བར་འོས་པར་འགྱུར་རོ། །གྲགས་པ་ཆེན་པོ་ནི་གྲགས་པར་འགྱུར་བ་སྟེ། ཅི་ལྟ་བུ་ཞེན། དཔལ་བ་ལ་སོགས་པ་དུག་གོ། །སྟན་པ་ཇི་ལྟ་བུ་ཞེན། འཇིག་རྟེན་འདིར་གྲགས་པར་
འགྱུར་བ་འོ། །ཇི་ལྟ་བུ་ཞེན། བཟོ་དང་ལས་ཀྱི་གནས་རྣམས་པ་སྣ་ཆོགས་ལྷག་པར་རབ་དང་ཕུལ་དང་

ཞེས་བྱ་བ་ནས་བརྩམས་པ་འོ། །གཞི་དེས་བྱ་བ་ནི་གྲགས་པ་ཆེན་པོ་དང་སྟན་པས་འཇིག་རྟེན་དུ་ཤེས་པ་ཉིད་ཀྱི་གཞི་འོ། །ཕོ་འི་དངོས་པོ་ཞེས་བྱ་བ་ནི། གང་དང་ལྡན་པས་སྦྱིས་པ་ཞེས་བརྗོད་
པ་འོ། །དེ་ཡང་གང་གིས་འགྱུར་ཞེན། ཕོ་འི་དབང་པོ་དང་ལྡན་པས་ཏེ། དེ་ནི་མི་ཉིད་དོ། །

@153A ༄། །གནོད་པ་རྒྱུ་བཞི་སྟོ་བྱུང་བའི་ནད་ཉུང་བའོ། །ནད་མེད་པའི་རང་བཞིན་ཅན་ནི། །ལྷ་ལ་གནས་པའི་ནད་མེད་པ་སྟེ། །འདི་དག་གིས་ནི་མི་མཐུན་པའི་ཕྱོགས་ཀྱིས་བྲིས་ཅིལ་
གྱིས་མི་ནོན་པར་བསྟན་ཏོ། །སྟོ་བ་ཆེ་བ་ཡིན་ཞེས་བྱ་བ་ནི། བྱ་བ་བྱེད་པ་ཐམས་ཅད་ལ་

རྒྱས་པ་དང་ལྷན་པ་ཞེས་བྱ་བའི་དོན་ཏེ། །འདིས་ནི་གཉིན་པོའི་ཕྱོགས་ཕྱན་སྐྱམ་ཆོགས་པ་བསྟན་ཏོ། །མི་འཆོ་བའི་མཚན་ཉིད་གང་ཞེ་ན། །སེམས་ཅན་རྣམས་ལ་མི་འཆོ་བ་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་
པས་བསྟན་ཏེ། །སེམས་ཅན་རྣམས་ལ་མི་འཆོ་བའི་བསམ་པ་ནི། །རྗེས་སུ་བརྟེ་བའི་

བསམ་པ་འཇམ། །དེ་ནི་སྟོང་རྗེ་ཆེ་བའི་བསམ་པ་འོ། །སྒྲུང་བའི་སྟོན་པ་ཇི་ལྟར་ཁ་དོག་ཕྱན་སྐྱམ་ཆོགས་པའི་རྒྱ་ཡིན་ཞེ་ན། །ཁ་དོག་གསལ་བར་བྱེད་པ་ལ་གཙོ་བོ་སྒྲུང་བ་ཡིན་པས་སོ། །གོས་
གཙང་མ་སྟོན་པ་ནི་ཁ་དོག་ཕྱན་སྐྱམ་ཆོགས་ཏེ། །གོས་ཀྱི་སྟོན་པ་ནི་དེའི་ཁ་དོག་ཕྱན་སྐྱམ་ཆོགས་པའི་

རྒྱུའི་ཕྱིར་རོ། །ང་རྒྱལ་ངས་པར་བཅོམ་པ་ཞེས་བྱ་བ་ནི། །ང་རྒྱལ་ངས་པར་བཅོམ་པའི་ཕྱིར་ཕྱག་ལ་སོགས་པ་བྱ་བར་འོས་པ་རྣམས་ལ། །ཕྱག་ལ་སོགས་པ་བྱེད་པས་དེ་ལ་འོས་པའི་རིགས་སུ་
སྟེ་བའོ། །སྟོང་བ་རྣམས་ལ་ཞེས་བྱ་བ་ནི། །བདག་ཉིད་གང་སྟོང་བའོ། །ཡོ་བྱེད་མི་བདོག་པ་

ནམས་ལ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་མི་སྤྲོད་ན་ཡང་དེ་ལ་བདག་ཉིད་སོང་ནས་སྤར་བ་ཉིད་དོ། །དེ་ལྟར་སྤྱིན་པ་ནམ་པ་གཉིས་པོ་སྤྲོད་བ་དང་མི་སྤྲོད་ན་ཡང་སྤྱིན་པ་ནི་དབང་ཕྱག་ཕུན་སུམ་ཚོགས་པའི་
རྒྱུ་ལོ། །དགོན་མཚོག་གསུམ་ལ་མཚོད་པ་ཉིད་ཀྱིས་ནི་གྲགས་པ་ཆེན་པོ་རྒྱས་པར་འགྱུར་རོ། །སྤྲེལ་མཚོད་

པས་ཀྱང་སྤྱིན་པར་གྲགས་པར་འགྱུར་རོ། །རྒྱ་གཉིས་ཀྱིས་ཞེས་བྱ་བ་ལ། བྱད་མེད་ཀྱི་དངོས་པོ་ལ་མི་དགའ་བ་དང་། གཞན་དག་ལ་སྤྱིས་པ་ཉིད་སྤྱོད་པའི་རྒྱ་གཉིས་པོ་དེ་དག་གིས་འགྱུར་
ཏེ། དེ་ལ་བྱད་མེད་ཀྱི་དངོས་པོ་ལ་མི་དགའ་བ་ནི་འདུན་པ་བསྒྲོག་པའོ། །གང་ལས་འདུན་པ་

བསྒྲོག་ཅེན། བྱད་མེད་ཀྱི་དངོས་པོ་ཉིད་ལས་སོ། །གང་དག་འདུན་པ་བསྒྲོག་ཅེན། བྱད་མེད་ནམས་སོ། །མཚན་ཉིད་གང་ལས་ཤེན། བྱད་མེད་ཀྱི་དངོས་པོ་ལ་དགའ་བ་ནམས་ལས་
སོ། །གཞན་དག་ལ་སྤྱིས་པ་ཉིད་སྤྱོད་པ་ཇི་ལྟ་བུ་ཞེན། དེས་པར་ནམ་པར་ཐར་པར་བྱེད་པའོ། །གང་

@153B དག་ངེས་པར་ནམ་པར་ཐར་པར་བྱེད་ཅེན། སྤྱིས་པ་ནམས་སོ། །ཇི་ལྟ་བུའི་གནས་སྐབས་དག་གི་ཞེན། བཟུང་སྟེ་བྲིད་པ་ནམས་ཏེ། གཉིས་ཀྱིས་ནི་ངེས་པ་བསྟན་པ་ཡིན་ནོ། །གང་
གི་དོན་དུ་ཞེན། ཤེའི་དབང་པོ་གཅད་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཇི་ལྟར་ཐར་པར་བྱེད་ཅེན། ཚོས་ཀྱིས་ཏེ། དེ་ལ་ཚོས་

ནི་གང་སྤྱད་པར་བྱ་བ་སྤྲིས་པ་པོའི་དབང་པོ་གཅད་པའི་ཕྱིར་སྤྱད་པ་དང་བཞེ་བའི་རྩལ་རྩལ་སྤྱ་མཐུན་པ་སྤྲིན་པ་སྟེ། དེས་ཉི་བར་འཛོལ་འཕྲུལ་གཞན་པ་ཡང་རུང་བ་ལ། དེའི་འདོད་པས་བྱེད་གྱི་
གཞོད་པས་ནི་མ་ཡིན་ནོ། །བྱ་བ་ལ་འཇུག་པའི་ངོ་བོ་ནི་ཞལ་ཏ་བྱེད་པ་སྟེ། དེའི་བྱེད་པ་ནི་སེམས་ཅན་

རྣམས་ཀྱི་བྱ་བ་བྱེད་པ་ཞེས་བྱ་བའི་དོན་ཏེ། བྱ་བའི་གྲོགས་བྱེད་ཅིང་བྱ་བ་བྱེད་པར་འདོད་པས་བརྩམས་པ་དེའི་དེ་ལྟ་བུའི་བྱ་བ་དེ་ལ་གྲོགས་བྱེད་པའོ། །ཅི་རྣམས་ཞེས་བྱ་བ་ནི་བདག་ཉིད་ཀྱི་རྣམ་
པ་དང་རྩལ་སྤྱ་མཐུན་པར་རོ། །ཅི་ལྟོགས་ཞེས་བྱ་བ་ནི། དེའི་བྱ་བ་ལ་རྣམས་པ་དང་སྟོབས་ལ་སྟོས་

པས་སོ། །ཆོས་དང་མཐུན་པ་ཞེས་བྱ་བ་ནི། བྱ་བ་དེ་ཆོས་དང་མཐུན་པ་ཉིད་ལ་སྟོས་ནས་ཞལ་ཏ་བྱེད་པ་སྟེ། གྲོགས་བྱེད་པ་མེད་པ་ལ་གྲོགས་བྱེད་པའོ། །དེ་ལྟ་བུ་ནི་རེ་ཞིག་གཞོད་པ་ཉུང་བ་
དང་། ཉན་མེད་པའི་རང་བཞིན་ཅན་གྱི་རྣམ་པར་སྤྲིན་པའི་རྒྱུའོ། །ལྟ་བར་འགྱུར་བའི་

ཟས་དང་སྟོམ་བསྐྱབ་པ་ནི་སྟོབ་ཆེན་པོ་ཉིད་ཀྱི་རྒྱུའོ། །སེམས་རྣམ་པར་དག་པ་བཞིའི་བསྐྱུས་པའི་དོན་ནི། གང་ལ་བསམ་པ་དང་། ཇི་ལྟ་བུར་བསམ་པ་དང་། རྣམ་པ་ཅི་ལྟ་བུས་བསམ་
པའོ། །གང་ལ་བསམ་པ་ཞེས་བྱ་བ་ལ། །བྱང་ཆུབ་ཏུ་ཆོས་མཐུན་པ་དང་མཚུངས་པར་རོ། །

ཇི་ལྟ་བུར་ཞེས་བྱ་བ་ལ་དྲག་ཏུ་འོ། །རྣམ་པ་ཇི་ལྟ་བུས་ཞེས་བྱ་བ་ལ་ཉིན་གཅིག་བཞིན་དུ་སྐྱད་ཅིག་རེ་རེ་ལ་དེ་དང་མཐུན་པའི་ཆོས་ཁོ་ན་ལ་ལན་མང་དུ་རྟོག་ཅིང་དཔྱད་པས་སོ། །དང་པོ་
གསུམ་ནི་ཇི་ལྟར་ཡོད་པའི་མཚན་ཉིད་དོ། །ཐ་མ་ནི་ཇི་སྟེད་ཡོད་པའི་མཚན་ཉིད་དོ། །ཡུན་རིང་པོ་ཞེས་བྱ་བ་

ནི། སྦྱོར་བ་དེ་ཇི་སྟེད་པས་རྒྱན་མི་འཆད་པར་གྲིམས་པར་བྱེད་པ་དག་གོ། །ཇི་ལྟར་འབྱུང་བར་སྦྱོར་བས་ནི་བག་མེད་པ་རྣམས་ཡང་དག་པར་ལེན་དུ་གཞུག་པའི་ཕྱིར་བསྐྱགས་པ་བརྗོད་པ་
ཉིད་དོ། །ཡང་དག་པར་བྱངས་པ་རྣམས་ལ་ཡང་ཞེས་བྱ་བ་ལ། ཡང་དག་པར་ཞུགས་པ་དང་།

@154A ༄། །ཞུམ་པ་རྣམས་ངེས་པར་གཞུག་པ་དང་། རབ་ཏུ་དགོད་པའོ། །སྦྱོར་བ་འདིའི་བསྐྱུས་པའི་དོན་ནི། རྣམ་པ་ཇི་ལྟ་བུས་དང་། གང་ལ་སྦྱོར་བས་སོ། །ཡང་རྟག་པའི་སྦྱོར་བ་
དེའི་འབྲས་བུ་ལ་གནས་པ་ཉིད་ནི་ཞིང་དག་པར་རིག་པར་བྱ་སྟེ། ཞིང་དང་འབྲ་བས་ཞིང་ཞེས་བྱ་བ་

ལ། འབྲས་བུ་འབྱིན་པར་འབྲ་བར་ཆོས་ནི་དེ་དག་པ་སྟེ། འབྲས་བུ་ལ་གནས་པའོ། །བདག་གི་དོན་དང་གཞན་གྱི་དོན་ལས་བརྩམས་ནས་ཞེས་བྱ་བ་ལ། བདག་གི་དོན་ལས་བརྩམས་པ་ནི་
ཡུན་རིང་པོར་དགོ་བའི་ཕྱོགས་ལ་སྦྱོར་བ་ཞེས་བྱ་བའོ། །གཞན་གྱི་དོན་ལས་བརྩམས་པ་ནི། དགོ་

བའི་རྩ་བ་མང་པོ་སོགས་པར་བྱེད་པ་ཞེས་བྱ་བ་འོ། །ཡང་ན་རང་གི་དོན་ལ་ཡང་ཡུན་རིང་པོར་དགོ་བའི་ཕྱོགས་ལ་སྒྱུར་བ་དང་། དགོ་བའི་རྩ་བ་སོགས་པ་ཡིན་ལ། དེ་བཞིན་དུ་གཞན་གྱི་དོན་ལ་ཡང་སྒྱུར་བར་བྱ་སྟེ། སྒྱུར་བར་བྱས་ནས་མཐུག་གི་དུས་སུ་སོགས་པར་བྱེད་པ་འོ། །ཁ་དོག་ཕུན་

སུམ་ཚོགས་པར་གྱུར་ན་ཞེས་བྱ་བ་ནི། སྒར་བསྟན་པའི་ཁ་དོག་ཕུན་སུམ་ཚོགས་པ་ཉིད་དང་། གཞུགས་བཟང་བ་ཉིད་དང་། བཟླ་ན་སྟུག་པ་ཉིད་དང་། མངོས་པ་ཉིད་ཅེས་བྱ་བ་འོ། །དེ་ལ་གཞུགས་བཟང་བའི་མཚན་ཉིད་ཀྱི་ཁ་དོག་ཕུན་སུམ་ཚོགས་པ་ནི་སྐྱེ་བོའི་ཚོགས་ཆེན་པོའི་སྤྱིང་དུ་སྟུག་པར་

འགྱུར་རོ། །སྤྱིང་དུ་སྟུག་པར་གྱུར་ན་དུང་དུ་འདུ་བར་འགྱུར་རོ། །དེ་ནས་ཡིད་དུ་འོང་པ་ཞེས་བྱ་བ་རབ་དུ་མངོས་པ་ཉིད་གྱིས་མངོན་སུམ་དུ་ཕྱད་དུ་འོང་བར་འགྱུར་བས་བཟླ་ན་སྟུག་པ་ཉིད་དོ། །སྐྱེ་བོའི་ཚོགས་ཆེན་པོ་དག་དེའི་ཚིག་མཉན་པ་དང་བྱ་བར་སེམས་ཏེ་ཞེས་བྱ་བ་ནི། མངོན་དུ་བསྟན་བ་

པར་བྱའོ་སྟུམ་དུ་སེམས་པ་འོ། །སྐྱེ་བོའི་ཚོགས་ཀྱན་གྱིས་བཀྱར་བ་དང་ཞེས་བྱ་བ་ནི། ཡིད་གྱིས་སོ། །མཚོད་པ་ནི་ལུས་གྱིས་སོ། །བསྟན་པ་ནི་ངག་གིས་ཏེ། ང་རྒྱལ་མེད་པའི་སེམས་ཀྱི་ཡོན་ཏན་དང་ལྡན་པ་དང་། ལྷ་མ་ལ་ལུས་དང་ཡིད་དང་ངག་གི་ལས་གྱིས་དེ་བྱ་བའི་དུས་སུ་མཚོད་པ་

བྱེད་པ་ཉིད་ཀྱིས་སོ། །འདོད་པ་ལ་བྱིན་པས་གང་ཡོངས་སྟོན་ཕུན་སུམ་ཚོགས་པར་གྱུར་པས་ནི། སེམས་ཅན་རྣམས་སྟུང་པར་བྱེད་དོ། །ཡོ་བྱད་ཀྱིས་ཡོངས་པ་ལ་བྱིན་པས་གང་ཡོངས་སྟོན་ཕུན་སུམ་ཚོགས་པར་གྱུར་ན། སེམས་ཅན་ཡོངས་སུ་སྟོན་པར་བྱེད་དོ། །ཆོག་རྩ་བ་པོ་མེད་པའི་རྒྱས་

@154B ཆོག་བཅུན་པ་ཉིད་ཏུ་གྱུར་ན་སྟོན་པར་སྟོན་པ་ཉིད་བས་སེམས་ཅན་རྣམས་སྟུང་དོ། །བདེན་པར་སྟོན་པའི་རྒྱ་ཉིད་ཀྱི་དོན་སྟོན་པས་སེམས་ཅན་རྣམས་རྗེས་སུ་འཛིན་ཏོ། །ཕྱ་མ་མེད་པ་དང་། འབྲུལ་པ་མེད་པར་སྟོན་པས་སེམས་ཅན་རྣམས་སྟུང་ཅིང་ཡོངས་སུ་སྟོན་པར་བྱེད་དོ། །ཡང་ན་སྟོན་པར་སྟོན་པས་ནི་

སེམས་ཅན་རྣམས་སྟུང་པར་བྱེད་ལ། དོན་སྟོན་པ་དང་དོན་མཐུན་པ་ཉིད་ཀྱིས་ནི་སེམས་ཅན་རྣམས་ཡོངས་སུ་སྟོན་པར་བྱེད་དོ། །བྱས་པ་དང་ཞེས་བྱ་བ་ནི། གང་གིས་འདི་འཇིག་རྟེན་ལ་གྲགས་པར་འགྱུར་བའོ། །བྱས་པ་ཤེས་པ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་གང་གིས་འཇིག་རྟེན་ན་སྟོན་པར་གྲགས་པར་

འགྱུར་བའོ། །བཀྱར་སྟོན་དང་བྱས་པ་དང་བཅས་པས་ཞེས་བྱ་བ་ནི། དེ་དག་ཉིད་ཀྱིས་སོ། །བྱང་རྩ་བ་སེམས་དཔའ་སྦྱིས་པར་གྱུར་ན་ཞེས་བྱ་བ་ལ། སྦྱིས་པའི་དངོས་པོ་ལ་མཛོན་པར་དགའ་ཞིང་བྱད་མེད་ཀྱི་དངོས་པོ་ལ་མི་དགའ་བ་དག་གིས་སོ། །ཤོའི་དབང་པོ་དང་ལྡན་པས་ཞེས་བྱ་བ་ལ།

གཞན་དག་ལ་སྐྱེས་པ་ཉིད་བསྐྱབས་པས་སྐྱེས་པར་གྱུར་པ་ཉིད་ཡོན་ཏན་ཐམས་ཅད་དང་། བཙལ་བ་ཐམས་ཅད་དང་། ཤེས་བྱ་ཐམས་ཅད་རབ་ཏུ་རྣམ་པར་འབྱེད་པ་དག་གི་སྒོད་དུ་གྱུར་པ་ལྟར་
བྱད་མེད་ནི་དེ་ལྟ་བུ་མ་ཡིན་ཏེ། སྐྱེས་པའི་དབང་པོ་དང་ལྷན་པའི་ཕྱིར་འཇིགས་པ་མེད་པར་འགྱུར་བ་

དང་འཇུག་པ་ལ་སྐྱིབ་པ་མེད་པ་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པའོ། །སེམས་ཅན་རྣམས་ལ་ཞལ་ཏེ་བྱེད་པའི་རྒྱས་སྟོབས་དང་ལྷན་པས་སྐྱོབ་མེད་པར་འགྱུར་ཏེ། དགེ་བའི་ཆོས་སྐྱབ་པའི་བྱ་བ་ལ་
གོགས་བྱེད་པའི་རྒྱ་ཉིད་ཀྱི་སྟོབས་ཀྱིས་སེམས་ཅན་རྣམས་ལ་ཕན་གདགས་པའི་སྦྱོར་བས་མི་སྦྱོར་བར་འགྱུར་

རོ། །ལས་དོན་ཆེ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་མང་བའོ། །མཐུན་པ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་འཆོམ་ཞིང་རྗེས་སུ་མཐུན་པའོ། །བདག་ཉིད་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཆོས་རྣམས་ལ་ཡོངས་སུ་སྒྲིན་པར་བྱེད་ལ་ཞེས་བྱ་བ་ནི།
ཡོངས་སུ་སྒྲིན་ན་བདག་ཉིད་བླ་ན་མེད་པ་ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་བྱང་ཆུབ་མངོན་པར་རྫོགས་པར་འཆང་བྱའོ། །

སེམས་ཅན་རྣམས་ཀྱང་ཐེག་པ་གསུམ་ལ་སྦྱར་བ་ཉིད་དུ་ཡོངས་སུ་སྒྲིན་པར་བྱེད་ལ་ཞེས་བྱ་བ་ནི། སེམས་ཅན་རྣམས་ཡོངས་སུ་སྒྲིན་པ་ཉིད་ནི་རྣམ་པར་གྲོལ་བར་བྱེད་དོ། །བྱམས་པ་ལ་
སོགས་པ་ཆད་མེད་པ་རྣམས་བསྐྱོམས་པའམ་ཞེས་བྱ་བ་ནི། བཟོད་པའི་པ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་བསྐྱོམ་པའི་ཕྱོགས་

@155A ཨྲ། གྲི་བཙོན་འབྲས་སོ། རབ་ཏུ་འབྱེད་ཅིང་ཞེས་བྱ་བ་ནི་ཡེ་ཤེས་གྲི་ཕྱོགས་གྲིའོ། རྟེན་བྱའི་བསོད་ནམས་དང་ཡེ་ཤེས་དེ་ཡང་མདོར་བསྟུན་ན་ལྷ་པ་ཏུ་འབྱུང་རོ་ཞེས་
བྱ་བ་ནི། ས་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་ཏུག་གི་མཚན་ཉིད་དོ། ཡང་ན་བསོད་ནམས་དང་བསོད་ནམས་གྲི་ཕྱོགས་

དང་། བཙོན་འབྲས་དང་། བསམ་གཏན་དང་། ཡེ་ཤེས་དང་ཡེ་ཤེས་གྲི་ཕྱོགས་དང་། བཙོན་འབྲས་དང་བསམ་གཏན་ཞེས་བྱ་བའོ། བསོད་ནམས་དང་ཡེ་ཤེས་གྲི་འབྲས་བྱ་ནི་མདོར་བསྟུན་
ཅི་རིགས་པར་ནམ་པ་བཞིར་རིག་པར་བྱའོ་ཞེས་བྱ་བ་ལ། བསོད་ནམས་གྲི་འབྲས་བྱ་ནམ་པ་གཉིས་

ནི་གཞོད་པ་མེད་པར་འཁོར་བ་ན་འཁོར་ཞིང་སྟུག་བསྐལ་པ་དག་གིས་ཤིན་ཏུ་གཟིར་བ་མེད་པ་དང་། ཇི་ལྟར་དགའ་བར་སེམས་ཅན་གྲི་དོན་དང་ཕན་འདོགས་པར་རྒྱས་པ་ཞེས་བྱ་བའོ། ཡེ་
ཤེས་གྲི་འབྲས་བྱ་ནམ་པ་གཉིས་ནི་ཡེ་ཤེས་ལ་བརྟེན་ནས་ཡང་དག་པར་བསོད་ནམས་ཡོངས་སུ་འཛིན་

པ་དང་། མཁས་པར་བྱ་བ་ནམ་པ་སྒྲ་ཚོགས་དཔག་ཏུ་མེད་པ་དག་གིས་ཀྱང་སྒྲ་ན་མེད་པ་ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་བྱང་ཆུབ་མདོན་པར་རྫོགས་པར་འཛང་རྒྱ་བའི་བར་དུའོ། གང་ནམ་པར་
སྒྲིན་པ་དང་། ལྷ་པར་སྒྲིན་པའི་རྒྱ་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་བསོད་ནམས་ལ་བརྟེན་པའོ། ལྷ་པར་སྒྲིན་པའི་

འབྲས་བུ་གང་ཡིན་པ་ནི་བསོད་ནམས་ལས་བྱུང་བ་ཡིན་ནོ། །བསོད་ནམས་ཀྱང་ཡི་ཤེས་ལ་བརྟེན་ཅིས་བྱ་བ་ནི། ཡི་ཤེས་ལ་བརྟེན་ནས་འབྱུང་བའོ། །ཡི་ཤེས་ལས་བྱུང་བ་ཡིན་ཞེས་བྱ་བ་ནི།
ཡི་ཤེས་ཉིད་ལས་འབྱུང་བའོ། །རིག་པའི་བཟོ་དང་ལས་ཀྱི་གནས་ཞེས་བྱ་བ་ནི། རིག་པ་ཉིད་དང་

ལྷན་པའི་བཟོ་དང་ལས་ཀྱི་གནས་སྤྱིས་བྱའི་བྱེད་པ་སྟེ། གང་དེ་ནི་ལུང་དུ་མ་བསྟན་པ་ཉིད་ཀྱིས་པ་རོལ་གྱི་ནི་མ་ཡིན་ནོ། །ལོངས་སྟོན་བསྟུབས་པ་སྟེ། བཟའ་བ་དང་། བཏུང་བ་དང་བགོ་བ་
ལ་སོགས་པ་ལོངས་སྟོན་པར་བྱ་བ་བཟུང་བ་རྣམས་སོ། །ཚོད་མ་ཟིན་པར་ལོངས་སྟོན་པས་ནི་པ་རོལ་དུ་ཡང་འབྲས་བུ་

མི་འདོད་པར་འགྱུར་ལ། མཐོང་བའི་ཆོས་ལ་ཡང་ཚོད་མ་ཟིན་པར་ལོངས་སྟོན་པས་ནད་ལ་སོགས་པ་འབྱུང་བ་དང་མཐོང་འཁྱེད་ཆོས་ཀྱི་དོན་ཡང་ཉམས་པར་འགྱུར་བའོ། །སྟོན་གྱི་ལས་ཀྱི་
ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་ལ། འབྲས་བུ་འདོད་པའི་ལས་བཟུང་བས་མི་འདོད་པའི་འབྲས་བུ་མེད་པ་ཉིད་དོ། །འབྲས་བུ་

@155B ཆོ་འདི་ལ་ལོངས་སྟོན་པར་གྱུར་པ་ཞེས་བྱ་བ་ནི། སྤྱིན་པ་མི་བྱེད་པ་ཉིད་ཀྱི་སྤྱིར་པ་རོལ་གྱི་དོན་མེད་པར་འདིའི་དོན་དུ་སྟེ། གཞན་གྱི་དོན་སྦྱབ་པའི་དོན་ནི་པ་རོལ་གྱི་དོན་ཡིན་པས་དེའི་
ངོ་བོ་བསྟན་པའི་དོན་དུ་འོ། །དེ་བཞིན་གཤེགས་པར་འགྱུར་བ་ཞེས་བྱ་བའི་ཆོག་ནི། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་འདི་

ཉིད་དུ་ཐུངས་ལས་འདའ་བ་བརྩལ་བའི་དོན་ཏེ་བྱང་རྒྱུ་སེམས་དཔའ་རྣམས་ནི་དེ་ལྟ་བུའི་རྩལ་གྱིས་ཕ་རོལ་དུ་ཡང་གོང་ནས་གོང་དུ་སྐྱེ་བའི་བྱང་པར་ཐོབ་པའོ། །ཆོས་འདུས་བས་ཞེས་བྱ་
བ་ནི། ལམ་ཡང་གཟིངས་དང་འདྲ་བའི་ཕྱིར་ཡོངས་སུ་གཏང་བར་བྱ་བ་ཉིད་ཡིན་ལ། འདུས་མ་བྱས་ནི་

ཕ་རོལ་དུ་ཡང་ཡིན་པས་བྱང་རྒྱུ་སེམས་དཔའ་ཇི་ལྟ་བུ་བ་བཞིན་དུ་གཞན་གྱི་ཡང་ཡིན་ལ། ཇི་ལྟར་བཤད་པའི་མཚན་ཉིད་ཅན་གྱིས་མཐོང་བའི་ཆོས་ཅན་ཉིད་ནི་རང་གི་དོན་ཏོ། །དེ་བཞིན་དུ་
གཞན་ཡང་བྱང་རྒྱུ་སེམས་དཔའ་བརྟལ་བ་རྣམས་གཞན་གྱི་དོན་ཡང་ཡིན་པར་རིག་པར་བྱའོ་ཞེས་བྱ་

བ་ལ། ཅི་ཐམས་ཅད་ཀྱང་དེ་ལྟར་རམ་ཞེན། སྤྲས་པ། གང་དག་བྱང་རྒྱུ་སེམས་དཔའ་བརྟལ་བ་སྟེ། གང་བྱང་རྒྱུ་སེམས་དཔའ་བརྟལ་བ་དེ་རྣམས་ཉིད་དེ། དེ་ལ་ལྟོས་ནས་དེ་དག་ཉིད་
ལས་གཞན་ཞེས་བརྗོད་ཀྱི་གཞན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ནི་མ་ཡིན་ནོ། །དེ་ལ་ཕྱི་མ་ལ་འདོད་པའི་

ཁམས་སུ་ཡོངས་སྟོན་ཕུན་སུམ་ཚོགས་པར་འགྱུར་བ་ཞེས་བྱ་བ་ལ། འདིར་འདོད་པའི་ཁམས་སུ་སྟོས་པ་ནི། འདོད་པའི་ཁམས་ལས་གཞན་པ་ན། ཕྱི་མ་ལ་ཡོངས་སྟོན་ཕུན་སུམ་ཚོགས་པ་
མེད་དོ། །ཡོངས་སྟོན་གྱིས་ལས་ཤིན་ཏུ་འདས་པས་སོ། །ཡོངས་སྟོན་ཕུན་སུམ་ཚོགས་

པའི་ཚིག་ནི་ཕུན་སུམ་ཚོགས་པ་གཞན་ནི་རྣམ་པར་སྒྲིན་པ་མ་ཡིན་པ་ཉིད་དེ། ལུས་ཕུན་སུམ་ཚོགས་པ་འཆད་པར་འགྱུར་བའི་བར་དུ་འོ། །ཕྱི་མ་ཞེས་སྒྲིས་པ་ནི། འདི་ནི་པ་རོལ་གྱི་མ་ཡིན་པ་
ཉིད་དེ། དེ་ལྟར་འདི་ལུས་ཕུན་སུམ་ཚོགས་པར་ནི་འདོད་པའི་ཁམས་དང་། གཞན་པ་དག

ཁྱད་པར་མེད་པར་བརྗོད་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེའི་ཕྱི་མ་ལ་འོངས་སྒྲིད་དང་ལུས་ཕུན་སུམ་ཚོགས་པ་ཞེས་བྱ་བ་ནི། འདོད་པའི་ཁམས་ཀྱི་སྒར་བསྟན་པའི་ཕུན་སུམ་ཚོགས་པ་འོ། །ཆོ་འདི་ལ་སྤྱག་
བསྐུལ་དང་བཅས་ཡིད་མི་བདེ་བ་དང་བཅས་ཞེས་བྱ་བ་ནི། བདེ་བ་དང་ཡིད་བདེ་བ་དང་མཚུང་

@156A ༄། །པར་ལྡན་པའི་རྒྱ་མ་ཐོང་བའི་ཆོས་ཉིད་ལ་བརྟེན་པ་འོ། །སོ་སོར་བརྟགས་ཤིང་ཞེས་བརྗོད་པ་ནི། གང་གིས་སྤྱག་བསྐུལ་དང་བཅས་པ་དང་ཡིད་མི་བདེ་བ་དང་བཅས་པ་
དེས་མ་འོངས་པ་ནི་འབྲས་བུ་འདོད་པ་ཉིད་དུ་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་དེ་ལ་བརྟེན་པར་སོ་སོར་བརྟགས་

ཤིང་ཞེས་བྱ་བ་སྒྲིས་སོ། །གང་ཡང་ཆོ་འདི་ལ་བདེ་བ་དང་བཅས་པ་དང་ཡིད་བདེ་བ་དང་བཅས་པས་འོངས་སྒྲིད་དང་ལུས་ཕུན་སུམ་ཚོགས་པར་འགྱུར་བའི་རྒྱ་ལ་བརྟེན་པ་ཞེས་བྱ་བ་དེ་ལ།
འདོད་པའི་ཁམས་ལས་གཞན་པ་མ་ཡིན་པ་དེའི་ཕྱིར་འདོད་པའི་ཁམས་བྱེ་བྲག་ཏུ་བརྗོད་པར་བྱའོ། །

གང་འདིར་ཉམས་པར་འགྱུར་བའི་ཆ་དང་མཐུན་པ་མ་ཡིན་པའི་བསམ་གཏན་དང་། གཟུགས་མེད་པའི་སྟོམས་པར་འཇུག་པ་ཞེས་བྱ་བ་དེ་ལ། འདིར་ཞེས་སྟོས་པའི་འདོད་པའི་ཁམས་བཟུང་
བའི་དོན་ཏེ། གཞན་དག་ནི་བསམ་གཏན་དང་གཟུགས་མེད་པའི་སྟོམས་པར་འཇུག་པ་

ཕྱི་མ་ལ་མེད་པས་སོ། །ཉམས་པར་འགྱུར་བའི་ཆ་དང་མཐུན་པ་མ་ཡིན་པ་སྟོས་པ་ནི་ཉམས་པར་འགྱུར་བའི་ཆ་དང་མཐུན་པ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་བསམ་གཏན་དང་གཟུགས་མེད་པའི་སྟོམས་
པར་འཇུག་པ་ནི་མ་འོངས་པའི་ཉིད་དེ། དེས་དེ་ལ་འབྲས་བུ་སྟེར་བས་སོ། །བསམ་གཏན་དང་གཟུགས་

མེད་པའི་སྟོམས་པར་འཇུག་པ་སྟོས་པ་ནི། དེ་ལས་གཞན་པའི་སྟོམས་པར་འཇུག་པ་རྣམས་ལ་ཕྱི་མ་ལ་ཕན་པ་མེད་པ་ཉིད་དེ་སྤྱིད་པ་སྐྱབ་པ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །སོ་སོའི་སྐྱེ་བོ་རྣམས་ཀྱི་
འཇིག་རྟེན་པའི་དག་པ་ཞེས་བྱ་བ་ལ། འདིར་སོ་སོའི་སྐྱེ་བོ་སྟོས་པ་ནི་འཇིག་རྟེན་པའོ། །འཕགས་

པ་རྣམས་ཀྱི་དག་པ་ནི་གཏན་དུ་བ་ཉིད་དེ། བདེན་པ་མཐོང་བ་བསྟོམ་པས་སྤང་བར་བྱ་བའི་ཉོན་མོངས་པ་སྤངས་པ་ནི། འཇིག་རྟེན་དང་འཇིག་རྟེན་ལས་འདས་པའི་ལམ་དག་གིས་ཡིན་པས་
སོ། །ཉོན་མོངས་པ་ཐམས་ཅད་གཏན་སྤངས་པ་ཞེས་བྱ་བ་ལ། འདིར་ཐམས་ཅད་གཏན་ཞེས་སྟོས་

པ་ནི་འཇིག་རྟེན་པའི་ལམ་གྱིས་ནི་ཉོན་མོངས་པ་མགོ་མནན་པ་ཙམ་དུ་སྒྲོང་གི་གཏན་དུ་ནི་མ་ཡིན་པ་ཉིད་དེ། འདི་ལྟར་དེས་སྤངས་པའི་ཉོན་མོངས་པ་རྣམས་ཐམས་ཅད་དུ་སྤངས་པ་མ་ཡིན་
ཏེ། འཇིག་རྟེན་པའི་ལམ་གྱིས་སྤྱིད་པའི་རྩེ་མོ་བའི་ཉོན་མོངས་པ་མི་སྒྲོང་བས་ཉོན་མོངས་པ་གཏན་སྤངས་པ་མ་

@156B ཡིན་ཏེ། བག་ལ་ཉལ་མ་སྤངས་པས་སོ། །བདག་དང་གཞན་གྱི་དོན་རིམ་པར་བྱེ་བ་འདིའི་བསྡུས་པའི་དོན་གྱི་རིམ་པ་མ་བསྟན་པ་ནི། བསྟན་པའི་དོན་གྱི་ཚིགས་སུ་བཅད་པར་བསྟན་
པའི་ཕྱིར་རོ། །འཕགས་པའི་ལམ་ཡན་ལག་བརྒྱད་པ་ཞེས་བྱ་བ་ལ། དེ་ནི་གཏན་དུ་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཡོངས་སུ་

མི་ཉམས་པ་ཉིད་དོ། །དེ་ལ་བརྟེན་ནས་ཞེས་བྱ་བ་ནི། འཇིག་རྟེན་ལས་འདས་པའི་ལམ་ལ་བརྟེན་ནས་སོ། །བདག་དང་གཞན་གྱི་དོན་རྣམ་པ་བཅུའི་བསྡུས་པའི་དོན་ནི། རྒྱན་ཉིད་དང་། རྗེས་
སུ་འབྲེལ་པ་ཉིད་དང་། རྒྱ་དང་འབྲས་བུ་ཉིད་དང་། མཐོང་བའི་ཆོས་དང་། ས་རོལ་གྱི་བྱེ་བྲག་ཉིད་དང་།

རྟག་པ་དང་མི་རྟག་པ་ཉིད་དང་། གཏན་དུ་བ་དང་གཏན་དུ་བ་མ་ཡིན་པ་ཉིད་དང་། ཇི་སྟོན་ཡོད་པ་ཉིད་དང་། ཅིག་ཤོས་ཇི་ལྟར་ཡོད་པ་ཉིད་དང་། བདག་དང་གཞན་གྱི་དོན་བཅུ་པོ་གོང་དུ་
བསྟན་པ་རྣམས་གྱི་བསྡུས་པའི་དོན་ནི་དེ་ལྟར་འབྱུང་ངོ། །བྱང་རྒྱལ་སེམས་དཔའི་སའི་གཞིའི་རྣལ་འབྱོར་

གྱི་གནས་ལས། བདག་དང་གཞན་གྱི་དོན་རིམ་པར་བྱ་བ་སྟེ་གསུམ་པའོ། །།དེའི་ངོ་བོ་ནི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་དེ། དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ཅས་བྱ་བའི་དོན་དོ། །གང་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་ཡོད་པའི་ངང་རྒྱལ་ཅན་དེ་ནི་
ཇི་ལྟར་ཡོད་པ་སྟེ། ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་ཡོད་པས་ཇི་ལྟར་ཡོད་པས་སོ། །དེའི་ངོ་བོ་ནི་ཇི་ལྟར་ཡོད་

པ་ཉིད་དོ། །དེ་བཞིན་དུ་ཇི་སྟེད་ཡོད་པ་ལ་ཡང་རིག་པར་བྱ་བའོ། །དེ་ཁོ་ན་འདི་དོན་དེ་ཡང་ཞེས་བྱ་བ་ནི། བསྟན་པའི་མཚན་ཉིད་ཅན་གྱི་དེ་ཁོ་ན་འདི་དོན་རྣམ་པ་གཉིས་སོ། །རབ་དུ་དབྱེ་ན་རྣམ་
པ་བཞིར་རིག་པར་བྱ་སྟེ་ཞེས་བྱ་བ་ལ། རྣམ་པ་གཉིས་པོ་དེ་ཉིད་ལས་སོ། །འཇིག་རྟེན་གྱི་གྲགས་པ་ཞེས་བྱ་བ་ལ་

སོགས་པ་སྟེ། འཇིག་རྟེན་ལ་གྲགས་པ་ནི་འཇིག་རྟེན་གྱི་གྲགས་པའོ། །བད་དང་ཀུན་རྫོབ་ལ་འབྲིས་པའི་རྗེས་སུ་འགྲོ་བས་ཞུགས་པའི་སྒོས་ཞེས་བྱ་བ་ལ། བད་ནི་མིང་ངོ། །ཀུན་རྫོབ་ནི་ཐ་
སྟེད་དོ། །འབྲིས་པ་ནི་དངོས་པོ་འདིའི་མིང་ནི་འདིའོ་ཞེས་བྱ་བའོ། །བད་དང་ཀུན་རྫོབ་ལ་འབྲིས་པའི་རྗེས་སུ་འགྲོ་བ་ནི་རྗེས་སུ་འགྲོ་བ་ཞེས་བྱ་བ་སྟེ།

བད་དང་ཀུན་རྫོབ་ལ་འབྲིས་པ་གཅིག་ནས་གཅིག་དུ་འོངས་པའི་སྒོས་མཐོང་བ་མཉམ་པ་ཉིད་དོ། །ཇི་ལྟར་དངོས་པོ་གང་ལ་ཞེན། བསྟན་པར་བྱ་བ་ཉིད་དེ། སའི་དངོས་པོ་ལ་ཇི་ལྟར་མཐོང་བ་
མཉམ་པ་ཡིན་ན། ས་ལ་འདི་ནི་ས་ཁོ་ན་ཡིན་གྱི་མ་མ་ཡིན་ཞོ་ཞེས་བྱ་བའོ། །དེ་ལྟ་བུ་ལ་སོགས་པ་འབྱུང་བ་

@157A ༄། །དང་འབྱུང་བ་ལས་གྱུར་པ་དང་། ལུས་གྱི་ཡོ་བྱད་བཅུ་དང་། ཞིང་ལ་སོགས་པ་ཡོངས་སུ་གཟུང་བའི་དངོས་པོ་དང་། ཚོར་བ་སྟེ་ལུས་གྱི་ཡོ་བྱད་བཅུ་པོ་ཞིང་ལ་སོགས་པ་
ལ་བརྟེན་ནས་འབྱུང་ལ། དེ་དག་ཀྱན་གྱི་རྟེན་ཏུ་གྱུར་པ་ནི་འབྱུང་བ་ལས་གྱུར་པ་འོ། །དེ་དག་ཀྱན་གྱང་ཚོར་བའི་

དོན་ཏེ། དེ་ལས་རབ་ཏུ་འབྱུང་བའི་ཕྱིར། བཟང་འགྲོ་དང་ངན་འགྲོ་ལ་སོགས་པ་དེ་ལྟ་བུའི་དངོས་པོ་ཁོ་ནར་ཡོངས་སུ་གཟུང་བ་ཉིད་དོ། །སོགས་པ་སྟོས་པས་ནི། དེ་ལས་གཞན་པ་ཡང་
གཟུང་བ་སྟེ། འདི་ལྟར་མདོར་བསྡུས་ན་འདི་ནི་ཡིན་གྱི་འདི་ནི་མ་ཡིན་ནོ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་མཐོང་བ་མཉམ་པ་འོ། །

ངས་པར་མོས་པའི་སྟོད་ཡུལ་ཞེས་བྱ་བ་ནི། དངོས་པོ་ལ་ངས་པར་མོས་པའི་སྟོད་ཡུལ་ནི་དངོས་པོ་ལ་ངས་པའི་སྟོད་ཡུལ་ཏེ། མོས་པས་དངོས་པོ་འདིའི་མཚན་ཉིད་ནི་ངས་པར་འདི་ལྟར་རོ་
ཞེས་དེ་ལྟར་ངས་པར་འཛིན་པ་འོ། །དེ་བསྟན་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར་གང་འཇིག་རྟེན་གྱི་དངོས་པོ་ཐམས་ཅད་

གཅིག་ནས་གཅིག་ཏུ་འོང་བའི་མིང་གིས་ཞེས་བྱ་བས་ནི། བདའི་རྗེས་སུ་འགྲོ་བ་གོང་ཏུ་བསྟན་པའི་དོན་བརྗོད་པ་ཡིན་ནོ། །གཅིག་ནས་གཅིག་ཏུ་འོངས་པ་ཞེས་བྱ་བ་དང་། རང་གི་རྣམ་པར་
རྟོག་པ་ལས་གྲགས་པ་ཞེས་བྱ་བས་ཀྱན་རྫོབ་གྱི་དོན་བསྟན་པ་ནི་མ་བསམས་མ་དཔྱད་མ་བརྟགས་

པར་བཟུང་བ་ཞེས་བྱ་བའོ། །རིགས་པས་གྲགས་པའི་དེ་ཁོ་ན་བསྟན་པའི་ཕྱིར་རྟོག་གི་པ་དཔྱད་པ་དང་ལྡན་པ་རྟོག་གིར་གཏོགས་པའི་ས་ལ་གནས་པ་རང་གི་སྟོབས་པ་ལས་བྱུང་བ་སོ་སའི་སྟེ་
བོ་པ་དཔྱད་པའི་རྗེས་སུ་དཔྱད་པ་ལ་གནས་པ་ཞེས་བྱ་བ་སྟེ། ཆོག་འདི་དག་གི་བསྟན་པའི་དོན་ནི། རྟོག་

གི་པ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་བསྟན་པའི་ཆོག་གོ། །དཔྱད་པ་དང་ལྡན་པ་དང་། རྟོག་གིར་གཏོགས་པའི་ས་ལ་གནས་པ་ཞེས་བྱ་བའི་ཆོག་གཉིས་ནི་བཤད་པའོ། །རྣམ་པར་འབྱེད་པ་ཉིད་ནི་དཔྱད་པ་དང་
ལྡན་པར་འགྱུར་ལ། དེའི་སྟོན་ཡུལ་ལས་མ་འདས་པ་ཉིད་ནི་རྟོག་གིར་གཏོགས་པའི་ས་ལ་གནས་པ་

ཡིན་ནོ། །ཡང་རྟོག་གིར་གཏོགས་པའི་ས་གང་ཡིན་ཞེ་ན། རང་གི་སྟོབས་པ་ལས་བྱུང་བ་སོ་སའི་སྟེ་བོ་དཔྱད་པའི་རྗེས་སུ་དཔྱད་པར་ཞུགས་པ་རྣམས་ཀྱིས་ཡིན་གྱི། དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ཀྱི་རྗེས་སུ་
ཞུགས་པའི་ས་པའི་ཡུལ་ནི་མ་ཡིན་ནོ་ཞེས་བྱ་བའི་དོན་ཏོ། །དེ་ལྟར་ཆོག་གཅིག་ནི་བསྟན་པ་ཡིན་ལ། ཆོག་

@157B གཉིས་ནི་བཤད་པ་ཡིན་པས། ཆོག་གསུམ་པ་ནི་བསྟན་པ་ཡིན། ཆོག་གསུམ་ནི་བཤད་པ་ཞེས་དེ་ལྟར་རིག་པར་བྱའོ། །རྣམ་གངས་གཞན་ཡང་། རྟོག་གི་རྣམ་ལྟར་རིག་བྱ་སྟེ། བརྟག་
བྱ་རྟོག་དེའི་རང་ཚུལ་དང་། །སྟོན་གོམས་མངོན་སུམ་མ་བྱས་ཉིད། །ལུང་ལ་མི་བརྟེན་པ་ཉིད་དང་། །འབད་པས་ཡིད་ལ་

བྱེད་པ་དང་། །སྤྲུལ་འཕྲིན་པས་ཡོངས་བཟུང་ནས། །རྟོག་གི་ལ་ནི་འདྲིས་པ་སྟེ། །རྣམ་ལུས་རྫོགས་པར་འདོད་པའོ། །དེ་དག་དང་ལྡན་རྟོག་གི་པ། །དེ་དག་དང་ལྡན་པ་ནི་རྟོག་གི་པ་སྟེ།
ལུང་དང་ལྡན་པ་མ་ཡིན་ནོ། །དེ་ལ་ཡིད་ལ་བྱེད་པ་ཞེས་བྱ་བ་ནི། བརྟག་པའི་གནས་ཡིད་ལ་བྱེད་པའོ། །ཡོངས་སུ་གཟུང་བ་

ཞེས་བྱ་བ་ནི། རིགས་པའི་ཚད་མ་རྣམ་པ་གསུམ་གྱིས་ཡོངས་སུ་གཟུང་བ་སྟེ། དེ་ནི་སོ་སོའི་སྤྱི་བོའི་ས་ན་གནས་པའོ། །ཟག་པ་མེད་པ་ཞེས་བྱ་བ་ནི། འཇིག་རྟེན་ལས་འདས་པའི་འོ། །ཟག་
པ་མེད་པ་ཐོབ་པར་བྱེད་པ་ནི་སྤྱོད་བའི་ལམ་གྱི་མཚན་ཉིད་ཅན་གྱིས་སོ། །ཟག་པ་མེད་པའི་རྗེས་ལས་ཐོབ་པ་འཇིག་

རྟེན་པའི་ཞེས་བྱ་བ་ནི། རྣམ་པ་གཉིས་ཀ་ཡང་འཇིག་རྟེན་པའི་སྟེ། ཟག་པ་མེད་པ་ཐོབ་པར་བྱེད་པ་དང་། ཟག་པ་མེད་པའི་རྗེས་ལས་ཐོབ་པའོ། །ཤེས་པས་སྤྱོད་ཡུལ་དུ་བྱ་བ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་ཤེས་
པ་དེས་གང་ཤེས་པར་བྱ་བའི་ཡུལ་ཏེ། དེའི་སྤྱོད་ཡུལ་ལོ། །གང་གི་ཕྱིར་ཉོན་མོངས་པའི་སྤྱི་བ་པ་རྣམ་པར་དག་པའི་

ཤེས་པའི་སྤྱོད་ཡུལ་ཞེས་བརྗོད་ཅིན། དེའི་རྒྱ་བསྐྱུད་པའི་ཕྱིར། དེ་ལ་དམིགས་པས་ཞེས་བྱ་བ་ནས་བརྩམས་པ་སྟེ། དེ་ལ་དམིགས་པས་ཉོན་མོངས་པའི་སྤྱི་བ་པ་ལས་ཤེས་པ་རྣམ་པར་དག་
པར་འགྱུར་ཞེས་བྱ་བའོ། །གང་ཟག་མེད་པའི་ཤེས་པ་དེ་འདྲིར་ཤེས་པ་ཞེས་བརྗོད་དེ། དེ་ལ་བསྐྱུ་བ་བྱས་ནས་ཉོན་མོངས་

པའི་སྐྱིབ་པ་ལས་རྣམ་པར་དག་པ་ནི་ཉོན་མོངས་པའི་སྐྱིབ་པ་རྣམ་པར་དག་པ་སྟེ། ཡེ་ཤེས་གང་ལ་རྣམ་པར་དག་པ་དེ་ཡོད་པའི་ཡེ་ཤེས་དེ་ནི་ཉོན་མོངས་པའི་སྐྱིབ་པ་རྣམ་པར་དག་པའི་ཡེ་
ཤེས་ཏེ། དེའི་སྟོང་ཡུལ་ལ་གཞན་དག་སྟོར་བ་དང་རྗེས་ལས་ཐོབ་པའི་ཤེས་པ་གོང་དུ་བསྟན་པ་དག་གིས་བསྟུས་པའི་

དོན་འདི་ཡིན་ཏེ། ཉོན་མོངས་པའི་སྐྱིབ་པ་ལས་རྣམ་པར་དག་པ་ནི་ཉོན་མོངས་པའི་སྐྱིབ་པ་རྣམ་པར་དག་པའོ། །དེའི་ཕྱིར་ཤེས་པ་ནི་ཉོན་མོངས་པའི་སྐྱིབ་པ་རྣམ་པར་དག་པའི་ཤེས་པ་སྟེ།
དེའི་སྟོང་ཡུལ་ལོ། །འདི་ལྟར་བསྟུ་བར་བྱ་སྟེ། སྐྱིབ་པ་མེད་པར་གྱུར་ན་ཕྱིས་ཡང་དག་པར་གནས་པར་འགྱུར་ཏེ་ཞེས་

@158A ༄། །བྱ་བའོ། །དེ་བས་ན་ཞེས་བྱ་བ་ནི། རྒྱ་དེས་ནའོ། །གཉིས་དག་གམ་ཤེས་པ་རྣམ་པ་གསུམ་ཡང་རུང་སྟེ། ཉོན་མོངས་པའི་སྐྱིབ་པ་རྣམ་པར་དག་པའི་ཤེས་པའི་སྟོང་ཡུལ་
ནི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ཅེས་བརྗོད་དོ་ཞེས་བྱ་བའོ། །རབ་དུ་རྣམ་པར་འབྱེད་པ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་ཟག་པ་མེད་པ་ཐོབ་པར་

བྱེད་པའི་ཤེས་པ་གོང་དུ་བསྟན་པ་དེས་སོ། །མངོན་པར་རྟོགས་པར་འགྱུར་བ་དང་ཞེས་བྱ་བ་ནི། ཟག་པ་མེད་པའི་ཤེས་པ་སྟེ། གང་མངོན་པར་རྟོགས་པའི་ཤེས་པའོ། །མངོན་པར་རྟོགས་
པར་འགྱུར་བའི་ཤེས་པ་ཞེས་བྱ་བ་ནི། གང་ཟག་པ་མེད་པའི་རྗེས་ལས་ཐོབ་པའི་ཤེས་པའོ། །ཤེས་བྱ་

ལ་ཤེས་པའི་གོགས་བྱེད་པ་ཞེས་བྱ་བ་ལ། ཤེས་བྱ་ལ་ཤེས་པའི་གོགས་བྱེད་ཅིང་གང་དང་ལྡན་པས་ཤེས་པར་བྱ་བ་མི་ཤེས་པ་དེ་ནི་ཤེས་བྱའི་སྒྲིབ་པ་ཞེས་བཟོད་དེ། བྱང་རྒྱལ་སེམས་དཔའ་
རྣམས་ཀྱི་ཆོས་བདག་མེད་པའི་རྗེས་ལ་འཇུག་པ་དང་། སངས་རྒྱས་བཙུང་ལྡན་འདས་རྣམས་ཀྱི་ཆོས་

པ་སྟེ། བརྟགས་པ་བཟོད་པའི་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་རྣམ་པར་མི་རྟོག་པ་སྟེ། བརྟགས་པ་བཟོད་པའི་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་རྣམ་པར་མི་རྟོག་པ་ནི་དེ་ལ་རྟོག་པ་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ལྟར་བརྟགས་པ་བཟོད་
པའི་ངོ་བོ་ཉིད་རྣམ་པར་མི་རྟོག་པ་གཉིས་པོ་དེས་ཤེས་བྱ་དང་། ཤེས་པ་ནི་མཉམ་པས་མཉམ་པའི་ཡེ་

ཤེས་དེའི་སྒྲིད་ཡུལ་ཏེ། ཡེ་ཤེས་དེའི་ཤེས་པར་བྱ་བའི་ཡུལ་ཞེས་བྱ་བའི་དོན་ཏོ། །ཕྱོག་པར་འགྱུར་བ་སྟེ། རབ་ཏུ་ཕྱོག་པར་འགྱུར་བའོ། །འདའ་བར་མི་འགྱུར་ཞེས་བྱ་བ་ནི་ཤིན་ཏུ་འདའ་
བར་མི་འགྱུར་བའོ། །འཇིག་རྟེན་གྱི་མངོན་པར་ཞེན་པར་བྱས་ཞེས་བྱ་བ་ནི། མངོན་པར་ཞེན་པས་

བརྒྱང་ཞེས་བྱ་བའི་དོན་ཏོ། །རྣམ་པར་རྟོག་པ་དང་སྟོམ་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་རྩ་བས་ཞེས་བྱ་བ་ལ། རྣམ་པར་རྟོག་པ་ཐམས་ཅད་ནི་འཆད་པར་འགྱུར་བ་རྣམ་པ་བརྒྱད་དེ། རྟོག་པ་དང་། མི་རྟག་པ་
ལ་སོགས་པ་དག་གི་རྣམ་པའི་རྣམ་པར་རྟོག་པས་རྣམ་པར་བརྟགས་པའི་ཐ་སྙད་དོ། །སྟོམ་པ་ནི་གཞུགས་

ལ་སོགས་པ་ཕུང་པོ་ལྔ་དང་། དབང་པོ་དྲུག་དང་། འབྱུང་བ་ཆེན་པོ་བཞི་དང་། འབྱུང་བ་ཆེན་པོ་ལས་བྱུང་བའི་གཞུགས་ཞེས་བྱ་བ་སྟེ་ཐམས་ཅད་ཀྱང་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱི་རྣམ་པར་རྟོག་པའོ། །དགེ་
བ་ལ་སོགས་པ་ཞེས་བྱ་བ་ནི། བྱད་པར་གྱི་རྣམ་པར་རྟོག་པ་སྟེ། དགེ་བ་དང་། མི་དགེ་བ་དང་། ལུང་དུ་མ་བསྟན་པའི་

@158B བྱད་པར་དུ་རྣམ་པར་རྟོག་པའི་ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་པ་དང་། རྣམ་པར་བྱུང་བ་དང་། གཉི་ག་མ་ཡིན་པ་ཉིད་དང་། འདུས་བྱས་ཀྱི་མཆན་ཉིད་དོ། །སྟེ་བ་ལ་སོགས་པ་རྟོན་ཅིང་འབྲེལ་
པར་འབྱུང་བ་ཞེས་བྱ་བ་ནི། །འཕུག་པ་དང་ལྟོག་པ་ཉིད་དོ། །འདས་པ་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་ནི་དུས་ཉིད་དུ་འོ། །འདུས་བྱས་དང་འདུས་མ་བྱས་ཞེས་བྱ་བའི་རྒྱུ་ལས་བྱུང་བ་དང་མ་བྱུང་
བ་ཉིད་དོ། །འཇིག་རྟེན་འདི་དང་འཇིག་རྟེན་པ་རོལ་ཞེས་བྱ་བ་ནི། མཐོང་བའི་ཆོས་དང་སྤྱི་མའི་བྱེ་བྲག་གོ། །ཉི་མ་དང་ལྷ་བ་འདི་གཉིས་ཞེས་བྱ་བ་ནི། མཆན་མོ་དང་ཉོན་པར་གྱི་བྱེ་བྲག་གི་
བྱད་པར་དུ་བྱས་པ་ཉིད་དེ། ཐ་སྙད་རྣམ་པ་བརྒྱད་ཀྱི་བྱད་པར་

ཉིད་དོ། །སྤྱང་ན་ལས་འདས་པ་ཞེས་བྱ་བའི་བར་དུ་ཞེས་བྱ་བ་ནི། རྣམ་པར་གྲོལ་བ་ཉིད་དོ། །ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཐམས་ཅད་དུ་མེད་པ་ཞེས་བྱ་བ་ནི། བཟོད་དུ་མེད་པའི་ངོ་བོ་ཡིན་པས་འཇིག་རྟེན་
ལས་འདས་པའི་ཡེ་ཤེས་ཡིན་ན་ཡང་ངོ། །དངོས་པོ་ཙམ་མམ། དེ་བཞིན་ཉིད་ཙམ་དུ་འཇིན་པ་ཞེས་བྱ་བ་སྟེ་

བཏགས་པ་བཟོད་པའི་རྫས་མེད་པ་དང་། མཆན་མ་མེད་པ་ཉིད་དག་འགོགས་པར་བྱེད་དོ། །རྩི་ལྟ་བུར་ཡང་རྣམ་པར་རྟོག་པར་མི་བྱེད་དོ་ཞེས་བྱ་བ་ནི། རྫས་ཙམ་མམ་འདི་ལྟ་བུའི་དེ་བཞིན་

ཉིད་ཙམ་ཞེས་བྱ་བའི་ངོ་བོར་གང་བཏགས་པ་བཟློག་པའི་རང་བཞིན་དུ་རྣམ་པར་གཞག་པ་དེ་འགོག་པར་བྱེད་དོ། །

དེ་བཞིན་ཉིད་དེ་དང་མཚུངས་པ་མཉམ་པར་ཡང་དག་པ་ཇི་ལྟ་བུ་བཞིན་དུ་ཤེས་རབ་ཀྱིས་མཐོང་སྟེ་ཞེས་བྱ་བ་ནི། བཟློག་དུ་མེད་པའི་ངོ་བོར་བྱུང་པར་མེད་དེ། ཀུན་དུ་བཏགས་པའི་དངོས་པོའི་
ངོ་བོ་མེད་པ་ཉིད་དོ། །སེམས་སྟོམས་པས་མཉམ་པ་ཉིད་ཀྱི་བཏང་སྟོམས་རབ་དུ་འཐོབ་པ་སྟེ། ཐམས་ཅད་བྱུང་

པར་མེད་པ་ཉིད་དོ། །བྱུང་པར་ཡོད་ན་ནི་དངོས་པོ་རྣམས་མི་མཉམ་པར་མཐོང་བར་འགྱུར་རོ། །དེ་ལྟར་ཕན་པ་མང་པོ་དང་ལྡན་པ་ནི་བདག་ཉིད་ཀྱང་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཆོས་ཡོངས་སུ་སྦྱིན་པར་
བྱ་བ་དང་། གཞན་དག་ཀྱང་ཐེག་པ་གསུམ་གྱི་ཆོས་ལ་ཡོངས་སུ་སྦྱིན་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར་ཡང་དག་པར་རབ་དུ་ཞུགས་པ་

ཡིན་ཏེ། བདག་ཉིད་ཀྱི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཆོས་ཡོངས་སུ་སྦྱིན་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར་ནི། ཡོངས་སྟོན་རྣམས་དང་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་ནས་བརྩམས་པ་སྟེ། བདག་ཉིད་ཀྱི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཆོས་ཡོངས་
སུ་སྦྱིན་པ་ཡིན་ནོ། །སེམས་ཅན་ནི་རྣམ་པ་བཞི་སྟེ། ཡོན་ཏན་དང་ལྡན་པ་དང་། སྟོན་དང་ལྡན་པ་དང་། བདག་ལ་གཞོད་

@159A ༄། །པ་བྱེད་པ་དང་། ཕན་པ་བྱེད་པ་ཞེས་བྱ་བ་སྟེ། དེ་དག་ལ་ཇི་ལྟར་འོས་པར་སྒྲུབ་པ་ནི་ཡང་དག་པར་སྦྱོར་བ་ཡིན་ནོ། །ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱང་མ་ཡིན་ལ་ཞེས་བྱ་བ་ནས། དངོས་པོ་

གཅིག་ཕུ་ལ་མང་པོ་དག་གིས་ཞེས་བྱ་བ་ནི་གང་བཟོད་པར་བྱ་བའོ། །དེ་ལས་གཞན་པ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་གཟུགས་ལ་

སོགས་པ་དག་ལས་གཞན་པ་འོ། །ཆོས་གང་དག་དང་དངོས་པོ་གང་དག་ལ་ཞེས་བྱ་བ་ནི། ཆོས་ནི་གཟུགས་མེད་པ། དངོས་པོ་ནི་གཟུགས་ཅན་འོ། །ཡང་ན་ཆོས་དེ་དག་ཅེས་བྱ་བ་ནི། ཆོས་
ནི་མང་པོ་འདུས་པའི་བཟོད་པ་དང་སྒྱར་རོ། །དངོས་པོ་རེ་རེ་ལ་ཡང་རྣམ་པ་སྒྲ་ཆོགས་ཞེས་བྱ་བ་ནི་རྣམ་པའི་བྱེ་བྲག་གོ། །མང་

པོར་ཞེས་བྱ་བ་དང་། རྣམ་པ་སྒྲ་ཆོགས་མང་པོ་ཞེས་བྱ་བ་ནི། གང་བཟོད་པ་དང་སྒྱར་རོ། །བཏགས་ཏེ་ཞེས་བྱ་བ་ནི། གང་བཟོད་པ་ཉི་བར་འདོགས་པ་ཞེས་བྱ་བ་སྟེ། དེ་ནི་དེ་ལྟར་གཞན་དང་
གཞན་པའི་ཐ་སྟེན་དོ། །དེ་ལྟར་ཡང་བཏགས་པའི་ཆོག་རྣམ་པ་སྒྲ་ཆོགས་མང་པོ་དག་རྣམས་དང་སྒྱར་

རོ། །གལ་ཏེ་ངེས་པ་ཉི་བར་བར་དམིགས་པར་འགྱུར་བ་དེ་ལྟར་ཡང་ཆོས་དེ་དག་རྣམས་དངོས་པོའི་བདག་ཉིད་ཏུ་འགྱུར་ན་ནི་དམིགས་པ་ཡང་མེད་དོ། །གཟུགས་ཀྱི་བདག་ཉིད་ལ་
བཏགས་པའི་ཞེས་བྱ་བ་ནི། གཟུགས་ཞེས་བཏགས་པའི་ཕྱིར་ཞེས་བྱ་བའི་དོན་ཏོ། །ཇི་ལྟར་བཏགས་ནས་ཤེས། སྒྲས་པ་

བཏགས་པའི་ཆོག་གིས་བསྐྱས་པ་ཞེས་བྱ་བའི་དོན་ཏོ། །དེ་ལྟར་ནི་ཞེས་བྱ་བ་ནི། སྒྲ་མ་བཞིན་ཏུ་བཏགས་པའི་བཟོད་པས་ཉི་བར་བཏགས་པས་གཟུགས་ཀྱི་བདག་ཉིད་ཅན་གྱི་དངོས་པོར་གྱུར་

པ་དེ་ལྟ་ནའོ། །གཟུགས་གྱི་སྒོ་འཕྱུག་པར་འགྱུར་ཞེས་བྱ་བ་ནི་སྒོ་ནུ་བཏགས་པ་ལས་སོ། །བཏགས་པའི་ཆོག

མེད་པར་ནི་མ་ཡིན་ཏེ། དེའི་བདག་ཉིད་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །གཟུགས་ལ་སོགས་པའི་ཆོས་རྣམས་ཞེས་བྱ་བ་ནི། གློག་ཏུ་གྱུར་པའི་ཆོས་རྣམས་སོ། །གཟུགས་ལ་སོགས་པའི་དངོས་པོ་ཞེས་བྱ་བ་ནི། མངོན་སུམ་ཉིད་དུ་དམིགས་པའོ། །ཡོད་པ་མ་ཡིན་པ་ལ་སྒོ་འདོགས་པའི་ཉེས་པ་ཇི་སྟེད་པ་

དེ་དག་ནི་ཐོག་མ་ཉིད་དུ་དཔྱད་ཅིང་གསལ་བར་བྱས་ལ་དགོལ་ཞིང་བསྟན་ཟིན་ཞེས་བྱ་བ་ནི། ཏུ་མའི་བདག་ཉིད་དུ་ཇི་ལྟར་འགྱུར་ཏེ། བརྗོད་པའི་སྒྲ་རོལ་ན་ནི་བདག་མེད་ནའོ། །དེ་ལས་བརྗོད་པར་ཇི་ལྟར་འབྱུང་སྟེ། རེ་ཞིག་སྒྲ་རོལ་ན་ནི་སྒོ་མེད་དེ། བཏགས་པ་ལ་གནས་པའི་དངོས་པོ་ཙམ་གྱི་ངོ་བོ་

@159B མེད་པས་བཏགས་པ་དེ་ཐམས་ཅད་གྱི་ཐམས་ཅད་དུ་མེད་ན། བཏགས་པ་ཡང་ཡོད་དམ་མེད་པ་ཞིག་ཅེ་ན། བཏགས་པ་ཡོད་པ་ཉིད་ན་ནི་བཏགས་པ་ཙམ་གྱི་དངོས་པོར་ཡོད་དོ་ཞེས་སྐྱར་བར་མི་བྱ་སྟེ། དེ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཡང་ན་བཏགས་པར་ཡོད་པ་དེ་ཡང་མེད་དོ་ཞེས་བྱ་བ་ཟེར་ན་ནི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་དང་བཏགས་

པ་ཙམ་ལ་ཡང་སྐྱར་པ་བཏབ་པར་འགྱུར་རོ། །བཏགས་པ་དང་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ལ་སྐྱར་པ་འདེབས་པ་དེ་ནི། མེད་པ་པའི་གཙོ་བོར་རིག་པར་བྱའོ། །ཤུང་བར་མི་བྱེད་ཅིང་ཞེས་བྱ་བ་ནི། ངན་སོང་

དག་ཏུ་ལྷུང་བར་མི་བྱེད་པ་ལོ། །སྤྱི་བར་མི་བྱེད་ཅེས་བྱ་བ་ནི། བདེ་འགྲོར་འགྲོ་བ་ལས་སོ། །ཆོས་ལ་འགོད་པར་བྱེད་

ཅེས་བྱ་བ་ནི། སྤྱིན་པ་ལ་སོགས་པ་ལ་ལོ། །བདེན་པ་ལ་ཡང་འགོད་པར་བྱེད་ཅེས་བྱ་བ་ནི། ཀུན་རྫོབ་ཀྱི་བདེན་པ་ལས། ཡང་ན་དོན་དམ་པའི་བདེན་པ་ལ་ཡང་སྟེ་རིམ་གྱིས་ཞེས་བྱ་བའི་དོན་
དོན་ཏོ། །བསྐྱབ་པའི་གཞི་དག་ལ་ཡང་གཡེལ་བར་མི་འགྱུར་ཞེས་བྱ་བ་ནི། ལས་དང་ལས་ཀྱི་འབྲས་བྱ་ཉམས་པར་མི་

བྱེད་པ་ལོ། །གང་གིས་སྟོང་པ་ཞེས་བྱ་བ་ནི། ཀུན་ཏུ་བརྟགས་པའི་ངོ་བོ་བརྟགས་པ་ཙམ་སོ། །གང་གིས་གང་སྟོང་པ་ཞེས་བྱ་བ་ནི། གང་གིས་སྟོང་པ་ཉིད་དེ་ཁོ་ན་དེ་ཡང་མི་བདེན་པའི་ངོ་བོ་
ཉིད་དེ། ཀུན་ཏུ་བརྟགས་པའི་ངོ་བོ་ཡང་བསལ་ལ། གང་སྟོང་པའི་ངོ་བོ་ནི་དེའི་རང་བཞིན་ཉིད་དེ། སྟོང་པ་ཉིད་ཅེས་

བརྗོད་དོ། །ཐམས་ཅད་མེད་ན་ནི་གང་ཏུ་ཅི་ཞིག་གང་གིས་སྟོང་པར་འགྱུར་ཏེ་ཞེས་བྱ་བ་ལ། གང་ཏུ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་གཟུགས་ལ་སོགས་པར་རོ། །ཅི་ཞིག་ཅེས་བྱ་བ་ནི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་དོ། །གང་
གིས་ཞེས་བྱ་བ་ནི་ཀུན་ཏུ་བརྟགས་པའི་ངོ་བོས་སོ། །དེས་དེ་ཉིད་སྟོང་པ་ཉིད་ཏུ་འགྱུར་ཏུ་མི་རུང་ངོ་ཞེས་བྱ་བ་ལ། དེས་ཞེས་

བྱ་བ་ནི་ཀུན་ཏུ་བརྟགས་པའི་ངོ་བོ་དེས་སོ། །དེ་ཉིད་ཅེས་བྱ་བ་ཡང་ཀུན་ཏུ་བརྟགས་པ་དེ་ཉིད་དོ། །གང་གི་སྤྱིར་གང་ལ་གང་མེད་པ་དེ་ནི་དེས་སྟོང་པར་ཡང་དག་པ་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་ཏུ་མཐོང་བ་

ཞེས་བྱ་བ་ནི། དེ་ནི་ཡོད་པ་མ་ཡིན་པ་ལ་ཡང་སྒྲོ་མི་འདོགས་ལ། ཡང་དག་པ་ལ་སྒྱུར་བ་མི་འདེབས་སོ་ཞེས་བྱ་བ་སྟེ།

བཏགས་པའི་ཚིག་གི་བདག་ཉིད་ཀྱི་སྒྲོ་འདོགས་པ་དང་། ཡང་དག་པ་ལ་སྒྱུར་བ་མི་འདེབས་པའོ། །དེ་ལ་དངོས་པོ་ནི་གཟུགས་ལ་སོགས་པ་ལ་གཟུགས་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པར་བཏགས་
པ་ཙམ་པས་དེས་ན་འདི་ལྟར་ལྟག་པར་ཡང་མི་བྱེད་ལ་ཉུང་བར་ཡང་མི་བྱེད་དོ། །འདོར་བར་ཡང་མི་བྱེད་ལ་སྒྲོན་

@160A ༄། །པར་ཡང་མི་བྱེད་དོ་ཞེས་བྱ་བའོ། །ཐམས་ཅད་དུ་དབང་ཐོབ་པའི་བྱང་རྒྱལ་སེམས་དཔའ་ཞེས་བྱ་བ་ལ། ཐམས་ཅད་ཅེས་བྱ་བ་གང་ཞེ་ན། ཕྱི་རོལ་གྱི་དངོས་པོ་ཤེས་བྱ་དང་
ནང་གི་བདག་ཉིད་ཅན་ཞེས་བྱ་བའོ། །དེ་ལ་ཕྱི་རོལ་གྱི་དངོས་པོ་ནི་རྣམ་པ་གཉིས་ཏེ། ཡོད་པའི་དངོས་

པོ་འབྱུང་བ་ལ་དབང་བསྒྱུར་བ་དང་ཡོད་པའི་དངོས་པོ་ལས་གཞན་པ་ལ་དབང་བསྒྱུར་བའོ། །ནང་གི་བདག་ཉིད་ཅན་ཡང་རྣམ་པ་གཉིས་ཏེ། ཇི་སྟེན་དུ་འདོད་པ་དེ་སྟེན་གནས་པ་དང་གཞོད་
པ་མེད་པར་དགའ་མགུར་འཆི་འཕོ་བ་ལ་ཡང་ཞེས་བྱ་བའོ། །བྱ་བ་དེ་དག་ཀྱང་གང་ཞེ་ན་ཞེས་བྱ་བ་ནི་བྱ་བ་རྣམས་

ཀྱི་བསྐྱུས་པའི་དོན་ཞེས་བྱ་བའི་དོན་ཏེ། རེ་ཞིག་དང་པོ་ནི་བདག་གི་བདེ་བ་ཀྱན་ནས་ཉོན་མོངས་པ་ཙན་ནོ། །དེ་བཞིན་དུ་ཀྱན་ནས་ཉོན་མོངས་པ་མེད་པའི་བྱ་བ་ཡང་རྣམ་པ་བཞི་སྟེ། བྱེད་པ་ནི་

བྱ་བའོ། །བདག་གི་རྒྱུད་ཡོངས་སུ་སྒྲིན་པ་དང་། གཞན་གྱི་རྒྱུད་ཡོངས་སུ་སྒྲིན་པ་དང་། དམ་པའི་ཆོས་

གཟུང་བ་དང་། དེའི་མི་མཐུན་པའི་ཕྱོགས་པས་གྱི་རྒྱུ་ལ་བ་རྣམ་པར་ཆར་གཅོད་པའོ། །དེ་ཁོ་ནའི་དོན་རིམ་པར་བྱེན་བསྟུས་པ་དང་། དགོས་པ་དང་། གོ་རིམ་སོ། །བདེ་བ་བསྟུས་པ་ནི་འདི་
ལྟར་རེ་ཞིག་ལུ་འདིས་བསྟུས་པ་ནི། འདི་ཞེས་བྱ་བའམ། དོན་བསྟུས་པ་ནི་འདི་དག་གོ་ཞེས་བསྟན་

ཏོ། །ཅིའི་ཕྱིར་དོན་བསྟུས་པ་འདི་དག་གོ་ཞེས་བསྟན་ཞེ་ན། དགོས་པ་བརྗོད་པར་བྱ་བའོ། །གོ་རིམ་གང་ཞེས་བྱ་བས་ནི། གོ་རིམ་ས་བརྗོད་པར་བྱ་བའོ། །དང་པོ་རེ་ཞིག་ཁོ་ནའི་དོན་གྱིས་
བསྟུས་པའི་དོན་ནི་རྣམ་པའི་བྱེ་བྲག་གིས་རྣམ་པར་གཞག་པ་སྟེ། དེ་ཁོ་ན་དེའི་དོན་ནི་གང་། གང་

གོ་ཞེས་བྱ་བ་ལ། ཡང་དག་པར་མཐོང་བའི་དོན་ཏེ། གང་གོ་ཞེས་བྱ་བ་འདིས་ནི་ཇི་སྟེད་ཡོད་པའི་འོ། །དེ་ཁོ་ན་དེའི་དོན་ནི། གང་ཞེས་བྱ་བས་ནི་ཇི་སྟེད་ཡོད་པ་ཡང་དག་པར་བསྟན་ཏོ། །རྣམ་
པའི་བྱེ་བྲག་བསྟན་པ་རྣམས་ཇི་སྟེ་བ་བཞིན་དེ་དག་རྟོགས་ཤེ་ན། མངོན་པར་རྟོགས་པའི་ཐབས་

གྱིས་ཆོག་དེ་དག་གིས་རྟོགས་ཏེ། ཐོས་པ་དང་བསམ་པ་དང་བསྟོམ་པ་དག་གིས་ཏེ། འཇིག་རྟེན་ལ་གྲགས་པའི་དེ་ཁོ་ན་ནི་ཐོས་པས་རྟོགས་ཏེ། འཇིག་རྟེན་པ་ཐམས་ཅད་དག་གིས་དངོས་པོ་

གང་ལ་བད་དང་ཀུན་རྫོབ་དང་འདྲིས་པའི་རྗེས་སུ་འགྲོ་བས་ཞུགས་པའི་སྒོས། ལྷ་བ་མཚུངས་པར་

@160B འབྱུང་ཏེ། མདོར་བསྟུས་ནས་ཀུན་རྫོབ་ཏུ་འདི་ནི་འདི་ཡིན་གྱི། འདི་ལྟར་འདི་ནི་གཞན་དུ་མ་ཡིན་ནོ་ཞེས་ངེས་པར་མོས་པའི་སྟོན་ཡུལ་གང་འཇིག་རྟེན་པའི་དངོས་པོ་ཐམས་ཅད་

གཅིག་ནས་གཅིག་ཏུ་འོངས་པའི་མིང་གིས་རང་གི་རྣམ་པར་རྟོག་པ་ལ་གྲགས་པ་མ་ཡིན་པས། མ་དཔྱད་མ་བརྟགས་

པར་བརྩུང་བའི་མོས་པས་འཇིག་རྟེན་པའི་གྲགས་པ་ལས་དེ་ཁོ་ན་ཞེས་བྱ་བའི་ཆོག་ལས་གཅིག་ནས་གཅིག་ཏུ་འོངས་པའི་མིང་ཐོབ་པ་ཉིད་ནི་ཐོས་པས་འཐོབ་པའོ། །རིགས་པའི་གྲགས་པའི་
དེ་ཁོ་ན་ནི། དམ་པ་རིགས་པའི་དོན་ལ་མཁས་པ་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་ཞེས་བྱ་བ་སྟུས་ནས། མདོན་

སུམ་དང་རྗེས་སུ་དཔག་པ་དང་ཡིད་ཆེས་པའི་ལུང་གི་ཆད་མ་ལ་བརྟེན་ནས། ལེགས་པར་དཔྱད་ཅིང་ངེས་པའི་ཤེས་པའི་སྟོན་ཡུལ་གྱི་ཤེས་བྱའི་དངོས་པོ་འཐད་པ་སྟབས་པའི་རིགས་པས་རབ་
ཏུ་བསྟུབས་ཤིང་རྣམ་པར་གཞག་པ་དེ་ནི་འདི་སྐད་དུ་བརྗོད་དེ། རིགས་པས་གྲགས་པའི་དེ་ཁོ་ན་ཞེས་བྱ་

བའི་ཆོག་གིས་སོ། །ཉོན་མོངས་པའི་སྒྲིབ་པ་རྣམ་པར་དག་པའི་ཤེས་པའི་སྟོན་ཡུལ་གྱི་དེ་ཁོ་ན་དང་ཤེས་བྱའི་སྒྲིབ་པ་རྣམ་པར་དག་པའི་ཤེས་བྱའི་སྟོན་ཡུལ་གྱི་དེ་ཁོ་ན་ནི་བསྟོམས་པས་

རྟོགས་པར་བྱ་བ་སྟེ། གཉི་ག་ཡང་ཉན་ཐོས་དང་རང་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་སྟེ། དེ་ཐོབ་པར་བྱེད་

པའི་ཐབས་ཉེ་བར་བསྟན་པས་ཤེས་པར་བྱ་བ་སྟེ། ཡུང་པོ་ལས་མ་གཏོགས་པའི་གང་ཟག་མེད་པར་ལྟ་བ་གོམས་པ་ལས་ཡུང་ངོ་ཞེས་བྱ་བའི་ཚིག་གིས་སོ། །ཤེས་བྱའི་སྒྲིབ་པ་རྣམ་པར་དག་
པའི་ཤེས་པའི་སྟོན་ཡུལ་གྱི་དེ་ཁོན་རྣམ་པར་གཞག་པ་ནི་གཉིས་སུ་མེད་པའི་རང་བཞིན་ཏེ། དེ་ཁོན་

དེ་བསྐྱབ་པ་ནི་གཉིས་སུ་བཅོམ་ལྡན་འདས་རྣམས་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པས་བསྟན་ཏེ། བསྐྱོམས་པས་རྟོགས་པར་བྱ་བའི་ཤེས་བྱའི་སྒྲིབ་པ་རྣམ་པར་དག་པའི་ཤེས་པའི་སྟོན་ཡུལ་
གྱི་དེ་ཁོན་རྣམ་པར་གཞག་པ་ནི་གཉིས་སུ་མེད་པའི་རང་བཞིན་ཏེ། དེ་ཁོན་དེ་བསྐྱབ་པ་ནི་གཉིས་སུ་མེད་

པ་རྣམ་པར་གཞག་པས་སོ། །དབུ་མའི་ལམ་མཐའ་གཉིས་སྤངས་པ་བླ་ན་མེད་པ་ཞེས་བྱ་སྟེ་ཞེས་བྱ་བས་ནི་གསུང་རབ་ཀྱི་དོན་གྱི་དབུ་མའི་ལམ་བསྟན་པས་དོན་ཆེན་པོ་ཉིད་གསལ་བར་བྱས་
པའི་གོང་ན་མེད་པའི་རྒྱ་ཡང་དག་པར་བསྟན་པར་རིག་པར་བྱའོ། །གཉི་ག་དག་གི་རྒྱ་སྟེ། གང་

@161A ༄། །གི་ཕྱིར་དེ་ཁོན་དེ་ལ་སངས་རྒྱས་བཅོམ་ལྡན་འདས་རྣམས་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་ཤིན་ཏུ་རྣམ་པར་དག་པར་རིག་པར་བྱའོ་ཞེས་བརྗོད་པས་དེ་ལྟ་བུའི་རྒྱ་རྣམས་ཀྱི་གོང་ན་མེད་པ་ཉིད་

དོ། །བྱང་རྩལ་སེམས་དཔའ་རྣམས་ཀྱི་ནི་ཡང་སློབ་པའི་ལམ་གྱིས་རབ་ཏུ་བྱེ་བ་ཡིན་པར་རིག་པར་བྱ་སྟེ་ཞེས་བྱ་

བའི་ཚིག་གིས་ནི་གོང་ན་མེད་པ་གཉིས་པ་ཉིད་ཀྱི་རྒྱ་སྟེ། གང་གི་ཕྱིར་ཡང་དེའི་རྒྱ་ཡིན་པས་ཤེས་རབ་དེ་ནི་བྱང་རྩལ་སེམས་དཔའི་སྒྲ་ན་མེད་པ་ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་བྱང་རྩལ་ཐོབ་པར་བྱ་
བའི་ཐབས་ཆེན་པོ་ཡིན་ཏེ། ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་བྱང་རྩལ་ཐོབ་པའི་ཐབས་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །

འདིའི་སློབ་པའི་ལམ་གྱིས་རབ་ཏུ་བྱེ་བའི་སྒྲ་ན་མེད་པ་ཉིད་ནི་དེའི་ཐབས་ཆེན་པོ་ཉིད་དོ། །རབ་ཏུ་བསྐྱབ་པ་ནི་དེ་ཅིའི་ཕྱིར་ཞེན་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པའི་གཞུང་གིས་བསྟན་ཏོ། །འདི་ལྟར་
སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཆོས་རྣམས་ཡོངས་སུ་སྒྲིན་པར་འགྱུར་ལ། འདི་ལྟར་ཐབས་འདིས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཆོས་

རྣམས་ཡོངས་སུ་སྒྲིན་པར་འགྱུར་བ་དེས་ན་གང་གི་ཕྱིར་གཞན་དུ་མ་ཡིན་པས་མི་མཐུན་པ་དང་གཉིན་པོའི་དངོས་པོ་རབ་ཏུ་བསྐྱབ་པས་མཐའ་གཅིག་དུ་བྱས་པའི་དོན་ཏེ། སྟོང་པ་ཉིད་མཆོག་
ལ་མེས་པ་བསྐྱོམ་པ་ཇི་སྟེད་པ་དེ་ནི་བྱང་རྩལ་སེམས་དཔའི་སློབ་པའི་ལམ་གྱིས་བསྐྱས་པའི་ཐབས་ཆེན་པོ་

ཞེས་བརྗོད་དེ་ཞེས་བྱ་བའོ། །ཐབས་དེའི་ཕན་ཡོན་རབ་ཏུ་བསྟན་པ་དང་། གོ་རིམས་ནི་གཞུང་ཅི་ལྟ་བ་བཞིན་རིག་པར་བྱ་སྟེ། དེ་ཡང་བྱང་རྩལ་སེམས་དཔའ་དེ་ནི་རིང་ནས་ཆོས་བདག་མེད་པ་

ལ་ཇེས་སུ་ཁྱེས་ཁེས་བྱ་བ་ནས་བརྩམས་ཏེ། དེ་བཞིན་དུ་ཕན་ཡོན་མང་དུ་ཡོད་དེ། བདག་ཉིད་

ཀྱང་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཆོས་ཡོངས་སུ་སྒྲིན་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར་དང་། གཞན་དག་ཀྱང་ཐེག་པ་གསུམ་གྱི་ཆོས་ལ་ཡོངས་སུ་སྒྲིན་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར་ཡང་དག་པར་རབ་དུ་ཁྱེས་པ་ཡིན་ཁེས་བྱ་
བའོ། །དེ་ནི་དེ་དག་གཉི་གའི་ཆོས་ཡོངས་སུ་སྒྲིན་པར་བྱ་བ་ལ་ཇི་ལྟར་ཡང་དག་པར་རབ་དུ་ཁྱེས་པར་འགྱུར་ཁེས་

དེའི་ཕྱིར་བསྐྱབ་པའི་ཐབས་ཉི་བར་བསྟན་པ་ནི། འདི་ལྟར་ཡང་དག་པར་ཁྱེས་པ་ཡིན་ཏེ་ཁེས་བྱ་བ་ནས་བརྩམས་ནས། སྒྲོས་པ་མེད་པའི་ཚུལ་ལ་ཁྱེས་ཤིང་དོན་དམ་པའི་དེ་ཁོ་ན་ཤེས་པ་
ལ་ཡང་དག་པར་བརྟེན་པའི་ཡང་དག་པའི་སྒྲུབ་བ་ཡིན་པར་རིག་པར་བྱའོ་ཁེས་བྱ་བའི་བར་དུའོ། །

@161B དེ་ལྟར་རྣམ་པར་གཞག་པའི་དེ་ཁོ་ན་དེ་ཐོབ་པར་བྱ་བའི་ཐབས་ལ་འཇུག་པའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་སྒྲོབ་པའི་ལམ་གྱིས་བསྐྱབ་པའི་སྒྲན་མེད་པ་ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་བྱང་ཆུབ་
ཐོབ་པའི་ཐབས་རབ་དུ་བསྟན་ཏོ། །འདིའི་ཕན་ཡོན་གྱིས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཆོས་རྣམས་ཡོངས་སུ་སྒྲིན་པར་བྱ་བའི་

ཡང་དག་པའི་སྒྲུབ་བ་ཡང་དག་པར་བསྟན་ནས། དེ་ནི་རིགས་པ་དང་ལུང་གི་ཆོས་ཐམས་ཅད་བརྟེན་དུ་མེད་པར་བསྐྱབ་པ་ནི། མ་ཁྱེས་པ་རྣམས་གཞུག་པའི་དོན་དང་། ཐོབ་པར་བྱ་བའི་དོན་

དང་། ཕྱིར་ཅི་ལོག་དང་ཐེག་ཚེམ་གྱི་སྒོ་དང་ལྷན་པ་རྣམས་གྱི་དེ་སྤང་བའི་དོན་དུ་འོ། །དེ་ལ་རིགས་པ་ནི་

ཚེས་ཐམས་ཅད་བརྗོད་དུ་མེད་པའི་ངོ་བོ་ཉིད་ཡིན་པར་ཁོང་དུ་རྩད་པར་བྱ་ཞེས་བྱ་བ་ནས་བརྩམས་ནས། ཇི་ལྟར་བསྟན་པའི་ཚེས་ཐ་ན་སྤང་ན་ལས་འདས་པའི་བར་དུ་བརྟགས་པ་ཙམ་དུ་རིག་
པར་བྱའོ་ཞེས་བྱ་བའི་བར་དུ་འོ། །སྒོ་འདོགས་པའི་མཐའ་རབ་དུ་དགག་པར་ཉེས་པ་གསུམ་གྱིས་

ཉམས་པའི་ཕྱིར་གཅིག་ལ་ཡང་མང་པོའི་བདག་ཉིད་ཅན་གྱི་སྒྲིན་བརྟགས་པའི་དངོས་པོས་མིང་གི་སྤྲ་ལོགས་ན་སྒོའི་སྒྲིན་དུ་ཐལ་བར་འགྱུར་བའི་ཉེས་པ་ཡིན་ནོ། །སྐར་པ་འདེབས་པ་ནི་
དངོས་པོ་མེད་པས་བརྟགས་པའི་དངོས་པོ་མེད་པའི་སྒྲིན་རབ་དུ་དགག་པས་དབྱ་མ་པའི་རབ་དུ་བསྐྱབ་པ་རིགས་

པར་རབ་དུ་བསྟན་པའི་རིགས་པའོ། །འདི་གཉིས་ནི་ཚེས་འདུལ་པ་འདི་ལས་རབ་དུ་ཉམས་པ་ཡིན་ཞེས་བྱ་བ་ནས་བརྩམས་པ་འདི་ནི་འཐད་པ་སྐྱབ་པའི་རིགས་པ་ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག་པ་གང་
གིས་བརྗོད་དུ་མེད་པའི་ངོ་བོ་ཉིད་རབ་དུ་རྟོགས་པར་བྱེད་པ་སྟེ། འདི་ལྟར་རེ་ཞིག་འདི་ནི་འདི་ལས་ཕྱི་རོལ་བ་རྣམས་ལ་

བརྗོད་དུ་མེད་པའི་ཚེས་གྱི་ངོ་བོ་ཉིད་རིགས་པས་སྐྱབ་པའོ། །ཚེས་འདི་བ་རྣམས་ལ་མི་སྟུ་བའི་ལུང་གིས་ཚེས་ཐམས་ཅད་བརྗོད་དུ་མེད་པའི་ངོ་བོ་ཉིད་དུ་སྤྱིད་པ་འཕོ་བའི་མདོའི་ཆོགས་སུ་

བཅད་པ་དང་། མདོ་སྡེའི་ལྷག་པ་ལས་ཀྱང་ཁ་ཅིག་ཚད་མ་གང་གིས་སྒྲམ་པ་ལ། རབ་རྩ་བསྟན་པ་དང་། ཆོག་ས་

སྤྱ་བཅད་པ་གཞན་དང་། མདོ་སྡེ་གཞན་དག་ལས་ཀྱང་ཡང་དག་པར་སྤྱད་པས་དག་པར་བསྟུས་ནས། ཆོས་ཐམས་ཅད་དོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་བཟོད་དུ་མེད་པ་ཡང་རབ་རྩ་བསྟན་ལ། བཟོད་པར་སྦྱོར་
བའི་རྒྱ་ཡང་བསྟན་ནས། རང་གི་ཕྱོགས་ཀྱི་སྦྱོན་བསལ་བའི་དོན་དང་། རྟོལ་བའི་སྐབས་མེད་པར་

@162A ༄། །རབ་རྩ་བསྟན་པས། འདི་ལྷ་བྱའི་དེ་ཁོ་ནའི་མཚན་ཉིད་དོ། །གང་མི་ཤེས་པས་འཇུག་པ་དང་། གང་ཤེས་པས་ལྡོག་པ་ཞེས་བྱ་བ་དང་། ཇི་ལྟར་དེ་མི་ཤེས་པས་འཇུག་པ་
དང་། ཇི་ལྟར་དེ་ཤེས་པས་ལྡོག་པ་ཡིན་ཞེན་ཞེས་པ་དེ་ལྷ་བྱ་ཡང་རབ་རྩ་བསྟན་ནས། དེའི་མཚན་ཉིད་

ཀྱང་རབ་རྩ་བསྟན་ཏེ། དེ་ལྷ་བྱ་ཡོངས་སུ་མ་ཤེས་པའི་ཕྱིར་གཞི་དེ་ལས་བྱིས་པ་རྣམས་ཞེས་བྱ་བ་ནས་བརྩམས་ནས། བྱང་རྒྱལ་སེམས་དཔའི་ཐེག་པ་ཆེན་པོ་ལ་སྦྱོས་པའི་འགོག་པ་དེ་དེ་ལྷ་བྱ་
བྱང་རྒྱལ་སེམས་དཔའི་ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་ཡོངས་སུ་སྤྱངས་ལས་འདས་པ་ཞེས་བྱ་བའི་བར་དུ་སྟེ། འདི་ལྷ་བྱས་ནི་

སྤྱར་རབ་རྩ་བསྟོམས་པའི་སྦྱོབ་པའི་ལམ་དེའི་ཤེས་པའི་ཕན་ཡོན་བསྟན་ཏོ། །ད་ནི་མཐོང་བའི་ཆོས་དེའི་དེ་ཁོ་ན་མཚོག་གི་དོན་ཡེ་ཤེས་རྣམ་པར་དག་པའི་སྦྱོད་ཡུལ་ལ་དབང་དུ་གྱུར་པ་ཐོབ་

པ་དང་། འབྲས་བུ་ཐོབ་པ་དེའི་ཕན་ཡོན་ནི་ལྟ་སྟེ། དེས་ནི་དེ་དང་གཞན་གྱི་ཐུན་མོང་བ་དང་། དེ་དང་གཞན་

ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་རྒྱ་རབ་ཏུ་བསྟན་པའི་དོན་ཏེ། ཕན་ཡོན་དེ་རྣམས་ཀྱིས་རྩིས་ཡོད་པའི་ཕན་ཡོན་རྣམས་པ་ལྟ་པོ་དོན་ཆེན་པོ་ཉིད་ཀྱི་ལས་དག་བྱང་རྒྱུ་ལས་ལས་དཔའ་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་བྱ་བ་
ཡོངས་སུ་རྟོགས་པར་བསྟན་ཏོ། །དང་པོ་དང་གཉིས་པ་དག་ནི་དམན་པ་སྟེ། ཐོས་པ་དང་བསམས་

པ་ཙམ་པའི་ཕྱིར་རོ། །གསུམ་པ་ནི་འབྲིང་པོ་ཉིད་དེ། བདག་གི་དོན་འབའ་ཞིག་ཙམ་པའི་ཕྱིར་རོ། །བཞི་པ་ནི་མཆོག་ཉིད་དེ། བདག་དང་གཞན་གྱི་དོན་ཉིད་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ་ཞེས་བྱ་བ་སྟེ།
རིམ་པར་བྱེ་བ་མཐའ་དག་གིས་བསྟུས་པའི་དོན་ཡིན་ནོ། །བྱང་རྒྱུ་ལས་ལས་དཔའི་སའི་གཞིའི་

རྣལ་འབྱོར་གྱི་གནས་ལས་བཞི་པ་དེ་ཁོ་ན་རིམ་པར་བྱེ་བའོ། །།ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་པ་མེད་པའི་ཐབས་ཀྱི་རྩིས་ཐོགས་ལ་སྒྲོ་བ་མེད་པའི་ཐབས་ཀྱི་རྒྱུ་འདི་ལྟར་མཐུ་བཅུ་མ་པར་བྱ་བ་ནི། ཉིང་
ངེ་འཇོན་ལ་དབང་ཐོབ་པ་ཞེས་བྱ་བའོ། །ཉིང་ངེ་འཇོན་ལ་དབང་བ་འདི་ལ་ཡོད་པས་ཉིང་ངེ་འཇོན་ལ་དབང་བ་སྟེ་

དེའི་ངོ་བོ་ནི་ཉིང་ངེ་འཇོན་ལ་དབང་བ་ཉིད་ཡིན་ལ། དེ་ཐོབ་པ་ནི་ཉིང་ངེ་འཇོན་ལ་དབང་ཐོབ་པ་སྟེ། དེ་ལ་འཕགས་པའི་མཐུ་ཞེས་བཞེད་དོ། །རྩི་ལྟར་དབང་ཐོབ་པ་ཡིན་ཞེས། དེ་ལ་བསྟན་པར་

བྱ་བའི་ཕྱིར་སྐྱས་པ། སེམས་ལས་སྤྱུང་བ། སེམས་ཤིན་ཏུ་ཡོངས་སུ་བསྐྱོམས་པའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་

@162B དཔའི་ལམ་འཕགས་པའི་མཐུ་ཞེས་བྱ་བའོ། །ཡང་ན་གང་གི་མཐུ་ཡིན་ན། སེམས་ལས་སྤྱུང་བའི་སྟེ། སེམས་ལས་སྤྱུང་བ་ཉིད་དེ། སེམས་_(LSA)་སྤྱུང་བ་ཉིད་ནི། དེའི་ལས་
སྤྱུང་བ་ཉིད་ནི་སེམས་ཤིན་ཏུ་བསྐྱོམས་པ་ཉིད་དོ། །དེ་ནས་དེ་ལྟ་བུའི་མཚན་ཉིད་ཅན་གྱི་སེམས་ཀྱི་མཐུ་ནི་འཕགས་པའི་

མཐུ་ཞེས་བརྗོད་དོ། །འབྲས་བུ་ཆེན་པོ་ནི་རྣམ་པར་སྒྲིན་པའི་འབྲས་བུ་ཆེན་པོ་ཉིད་དེ་ཕན་ཡོན་ལོ། །དེ་ལས་གཞན་ཞེས་བྱ་བ་ནི། སངས་རྒྱས་དང་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་རྣམས་ཀྱི་བསོད་
ནམས་ཀྱི་ཚོགས་ཆེན་པོ་བསགས་པ་ལས་བྱུང་བ་དེ་ཡང་དོ། །མདོར་བསྟུན་རྩ་འཁུལ་ནི་རྣམ་པ་གཉིས་ཏེ། ཡོངས་

སྤྱུང་བ་དང་སྤྱུལ་བའོ། །དེ་ལ་ཡོངས་སུ་བསྤྱུར་བའི་རྩ་འཁུལ་ནི་ཡོད་པ་ལས་གཞན་ཏུ་བསྤྱུར་བ་སྟེ། ཡོངས་སུ་བསྤྱུར་བས་ཡོངས་སུ་བསྤྱུར་ནས། སྟོན་པར་བྱེད་པས་ཡོངས་སུ་བསྤྱུར་
བ་ཞེས་བརྗོད་དོ། །ཡོངས་སུ་བསྤྱུར་བ་ཡང་རྣམ་པ་བཞི་སྟེ། ཡོངས་སུ་བསྤྱུར་བ་ནི་འཇིག་རྟེན་ནི་འདི་དག་ཡོངས་

སྤྱུང་བ་ཏེ། འབྱུང་བ་དང་འབྱུང་བ་ལས་གྱུར་པའི་མཚན་ཉིད་ཅན་གྱི་དངོས་པོ་ནི། སེམས་ཅན་དང་སེམས་ཅན་མ་ཡིན་པ་རྣམ་པ་གཉིས་དང་། བདག་དང་གཞན་ཞེས་བྱ་བའི་འབྱུང་བ་དང་

འབྱུང་བ་ལས་གྱུར་པ་འོ། །ཡང་རྣམ་པ་གསུམ་དུ་གནས་ཏེ་སེམས་ཅན་མ་ཡིན་པར་བརྗོད་པ་འབྱུང་བ་དང་

འབྱུང་བ་ལས་གྱུར་པ་འདུས་ནས་གནས་པ་དང་། སེམས་ཅན་དུ་བརྗོད་པ་འདུས་ནས་གནས་པ་དང་། འབྱུང་བ་དང་འབྱུང་བ་དང་འབྱུང་བ་ལས་གྱུར་པའི་ངོ་བོ་ཐ་དད་དུ་གནས་པ་ཞེས་བྱ་བའི་
འབྱུང་བ་དང་འབྱུང་བ་ལས་གྱུར་པ་འོ། །ཡང་རྣམ་པ་གསུམ་དུ་གནས་ཏེ་སེམས་ཅན་མ་ཡིན་པར་བརྗོད་པ་འབྱུང་བ་དང་

ཡོངས་སུ་བསྐྱར་བ་ནི་གཡོ་བར་བྱེད་པ་འོ། །མེའི་ཁམས་ཀྱི་ནི་རང་གི་རྒྱུད་དུ་གཏོགས་པ་དག་འཕེལ་བ་ཐོབ་པས་འབར་བ་དང་། ཆར་འབབས་པ་དང་། རང་གི་རྒྱུད་ཀྱི་ཉི་བར་ལེན་པའི་ཕྱང་
པོའི་མཚན་ཉིད་ཅན་གྱི་མདངས་འཕེལ་བར་གྱུར་པའི་སྒྲོས་པའི་དངོས་པོ་སྟོན་པ་དང་། མིག་ལ་གནས་པའི་

མེའི་ཁམས་ཀྱིས་སྒྲུང་བར་བྱས་པས་མུན་པ་དང་སྒྲིབ་གཡོགས་ཀྱི་གཉིན་པོ་སྒྲུང་བ་ཡང་དག་པར་སྒྲིད་པར་བྱེད་པ་འོ། །འབྱུང་བ་རྣམས་ཀྱང་ཕན་ཚུན་གཅིག་གཞན་དུ་བྱེད་ལ་འབྱུང་བ་ལས་
གྱུར་པ་གཞུགས་དང་དྲི་དང་རོ་དང་རེག་བྱ་རྣམས་ལ་ཡང་རིག་པར་བྱའོ། འབྱུང་བ་ལས་གྱུར་པ་སྐྱེ་མ་བརྗོད་པ་ནི་སྟེན་

@163A ༄། །རྣ་བའི་ཡུལ་ཉིད་དུ་འཆད་པར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་དང་། ཐ་དད་དུ་རྣམ་པར་གནས་སུ་ཟིན་ཀྱང་སྒྲིབ་ཀྱི་གཞན་དུ་བྱ་བར་མི་རྒྱས་པའི་ཕྱིར་དང་། གཡོ་བའི་ཕྱིར་རོ། འགྲོ་བ་དང་

འོང་བ་ནི་ཡང་བདག་ཉིད་ལ་གནས་པའི་རྒྱུ་གི་ཁམས་མཐུ་བྱུང་པར་ཅན་དུ་སྦྱིས་པས། བར་གྱི་སྦྱིབ་པ་

ཅིག་པ་དང་རི་དང་བྲག་དང་ར་བ་ལ་སོགས་པ་རྣམས་ལ་ནམ་མཁའ་ལ་སོགས་པ་རྣམས་ཀྱིས་ནམ་མཁའི་ངོ་བོར་ཡོངས་སུ་བསྐྱུར་ནས། རྣམ་པ་གསུམ་དུ་ལྷུས་ཀྱིས་ཐོགས་པ་མེད་པར་
འགོ་བ་སྟེ། འབྱུང་བ་ཆེན་པོ་བཞི་ལས་བྱུང་བའི་ལྷུས་རགས་པས་བསམ། མོས་པས་ཏེ། རྒྱུ་རིང་པོ་ལ་ཉེ་བར་མོས་

ནས་སེམས་ཡིད་ཀྱི་ཤུགས་ཀྱིས་ཏེ། ཡིད་དང་འབྲུ་བར་མགྲོགས་པར་འགོ་བའོ། །འབྱུང་བ་དང་འབྱུང་བ་ལས་གྱུར་པ་འདུས་པ་དེ་སྟུང་པ་དང་རྒྱས་པར་བྱེད་པ་ནི། གཟུགས་ཀྱི་ཚོགས་
ཐམས་ཅད་པན་ཚུན་སྟུང་པ་དང་། སེམས་ཅན་དང་སེམས་ཅན་མ་ཡིན་པར་བརྗོད་པ། འབྱུང་བ་དང་འབྱུང་བ་

ལས་གྱུར་པ་འདུས་པ་ཐམས་ཅད་རང་གི་ལྷུས་སུ་འཕྲུག་པར་བྱེད་པའོ། །དེ་ནི་སེམས་ཅན་དུ་བརྗོད་པ་ལས་གཞན་དུ་བྱ་བ་ལས་བརྩམས་ནས་སེམས་ཅན་ནམ་བདག་ཉིད་ལ་པན་པ་ཉེ་བར་
སྟུང་པར་བྱ་བ་དང་། སྟུག་བསྐྱེད་ཉེ་བར་བསལ་བ་དང་། བདེ་བ་ཉེ་བར་སྦྱབ་པའོ། །དེ་ལ་པན་པ་ཉེ་བར་

སྦྱབ་པའི་དབང་དུ་བྱས་ནས་སྐལ་པ་མཉམ་པའི་གནད་དུ་འགོ་བ་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་ནས་བརྩམས་ནས་བདེ་བ་སྦྱིན་པ་ཞེས་བྱ་བའི་བར་དུའོ། །བྱ་བ་གང་གིས་མི་སྣང་བར་གྱུར་ཅིང་སྣང་

བར་གྱུར་ནས་སྐལ་བ་མཉམ་པའི་གན་དུ་འགྲོ་ཞིན། གདུལ་བྱའི་སེམས་ཅན་རྣམས་ལ་ཆོས་བསྟན་

པའི་དོན་དང་། དེ་དག་ཉིད་རབ་དུ་བྱང་བར་བྱ་བའི་དོན་དུ་འོ། །ཆོས་བསྟན་པས་ཀྱང་སྟོན་ལམ་ངན་པ་ལ་གནས་པ་རྣམས་དབང་དུ་བྱེད་དོ། །གཞན་ལ་ཆོས་སྟོན་པ་ན་བར་ཆད་བྱེད་པའི་རྩ་
འཕྲུལ་དང་ལྷན་པ་གཞན་གྱི་རྩ་འཕྲུལ་ཟིལ་གྱིས་གཞོན་ཅིང་། ཆོས་ཉན་པའི་དོན་དུ་སེམས་དང་

ལུས་ལས་སྤྱུང་བ་ཉིད་དང་། སྟོབས་པ་དང་བྱན་པ་སྦྱིན་པ་དང་། བདེ་བ་སྦྱིན་པ་དང་། འོད་ཟེར་སྟོས་པ་ལས་ཀྱང་ཕན་པའི་དོན་དང་། སྤྱག་བསྐུལ་བསལ་བར་བྱ་བའི་དོན་ནི། སེམས་ཅན་
རྣམས་ཀྱི་མིང་དང་གཟུགས་གཞན་དུ་བྱེད་པའི་གཞན་དུ་སྦྱར་བ་ཞེས་བྱ་བའོ། །དབང་པོ་

@163B ལ་བརྟེན་ཞེས་བྱ་བ་ནི། འབྱུང་བ་དང་འབྱུང་བ་ལས་གྱུར་པའི་མཚན་ཉིད་ཅན་ནོ། །དེ་ལ་གཙོ་བོ་ཉིད་དུ་ལུས་སྤྱུལ་བ་ཇི་ལྟ་བུ་ཞིན། དེས་པའི་ཆོག་ཉིད་ནི་སྤར་བསྟན་པ་ཉིད་
དོ། །སྤྱུལ་བའི་རྩ་འཕྲུལ་གང་ཞིན། མདོར་བསྟན་ན་དངོས་པོ་མེད་པ་ལས་དངོས་པོ་ཐམས་ཅད་སྤྱུལ་པ་སྟེ། སྤྱུལ་པའི་

སེམས་ཀྱིས་ཇི་ལྟར་འདོད་པ་བཞིན་དུ་མངོན་པར་འདུས་བྱས་ནས་འགྲུབ་པར་འགྱུར་བས། འདི་ལ་ཇི་ལྟར་འདོད་པ་ཞེས་བྱ་བའི་བརྗོད་པ་འགྲུབ་པའོ། །དག་གི་སྤྱུལ་པའི་བསྟན་པའི་དོན་ནི།

མཚན་ཉིད་གང་ཡིན་པ་དང་། ཉིན་གང་ཡིན་པ་དང་། གང་གི་དོན་དུ་ཡིན་པའོ། །དེ་ལ་

མཚན་ཉིད་གང་ཞིན། གང་ངས་སྟོན་པ་དང་ལྟན་པ་དང་། སྐད་གསལ་བ་དང་ལྟན་པའོ། །ཉིན་གང་ཞིན། བདག་དང་གཞན་དང་འབྲེལ་པ་ལའོ། །གང་གི་དོན་དུ་ཞིན། ཆོས་སྟོན་པར་
གཏོགས་པ་དང་། བག་མེད་པ་ལས་སྐྱལ་བར་གཏོགས་པའོ། །མཚན་ཉིད་རྣམ་པ་གཉིས་

བསྟན་པ་ནི། ཟབ་པ་དང་། འབྲུག་གི་སྒྲ་དང་། ཀ་ལ་པིང་ཀའི་སྐད་ཡིད་དུ་འོང་བ་དང་། དགའ་བར་བྱེད་པས་སྦྱིང་དུ་འཐད་པ་དང་ཞེས་བྱ་བ་ནི་ཆོག་འདི་དག་གི་བསྟུས་པའི་དོན་ཡིན་ནོ། །ཇི་
ལྟར་ཟབ་ཅིན། སྒྲས་པ། འབྲུག་སྒྲ་ལྟ་བུ་ཞེས་བསྟན་པའོ། །ཀ་ལ་པིང་ཀའི་སྐད་ཡིད་དུ་

འོང་བ་འབྲ་བ་ནི་རྣམ་བདེ་བ་ཉིད་དོ། །སྦྱིང་དུ་འཐད་པ་ནི་དགའ་བར་བྱེད་པའོ། །ངག་དེ་རྩོགས་པའི་སྒྲུལ་པ་རྩུར་འགྱུར་ཞིན། སྟོན་ཅིང་འཇེབས་པ་དང་རྣམ་སྟོན་ཅིང་ཟུར་ཕྱིན་པ་
དང་། །བདེ་ཕྱད་ཅིང་སྟོན་པ་དང་། མི་མཐུན་པ་མེད་པ་དང་། མི་བརྟེན་པ་དང་། མི་ཟད་པ་སྟེ། ཡོན་ཏན་དུག

དང་ཡང་དག་པར་ལྟན་པར་སྟུན་པ་པོས་གསལ་བར་བསྟན་ཏེ། གང་ངས་སྟོན་པ་ཉིད་གྱིས་དང་། ཆོག་འབྲུ་བཟང་བ་ཉིད་གྱིས་དང་། རང་གི་དོན་ཉིད་གྱིས་དང་། ཇི་ལྟར་འཚམ་པ་ཉིད་གྱིས་

དང་། ཟང་ཟིང་མེད་པ་ཉིད་གྱིས་དང་། གསལ་བ་ཉིད་གྱིས་སོ། །དེ་ལ་རྣམ་པ་གཉིས་གྱིས་གདངས་

སྒྲན་པ་ཡིན་པར་རིག་པར་བྱ་སྟེ། སྐད་གསང་བས་འཁོར་གྱིད་གྱིལ་འཁོར་ཡོངས་སུ་རྩོགས་པར་འགོངས་པ་དང་། དབྱངས་སྒྲན་པ་ཉིད་གྱིས་སོ། །རྣམ་པ་གཉིས་གྱིས་ཆོག་འབྱུ་བཟང་པོ་
ཡིན་ཏེ། དེས་པའི་ཆོག་འབྱུ་ཡིན་པ་ཉིད་དང་། བད་པྱད་པ་ཉིད་གྱིས་སོ། །ལྷག་མ་ནི་དོན་

@164A ༄། །རེ་རེ་དང་ལྡན་པ་ཉིད་དེ། མཉན་པར་འོས་པ་ཉིད་གྱིས་དང་། འཁོར་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་དུ་རྩེས་སུ་མཐུན་པ་ཉིད་གྱིས་གཏོད་པའི་དབང་དུ་བྱས་པ་ཉིད་དང་། དབྱངས་སྒྲན་པ་
ཉིད་དཔག་ཏུ་མེད་པའི་སྟོབས་པ་དང་ལྡན་པ་ཉིད་གྱིས་སོ། །ལུང་ལས་ནི་སྤྱང་ལས་འདས་པ་ལ་

གཏོད་པའི་དབང་དུ་བྱས་པ་ཉིད་དང་། དབྱངས་སྒྲན་པ་ཉིད་དང་། ཤིན་ཏུ་དེས་པའི་ཆོག་འབྱུ་ཡིན་པ་ཉིད་དང་། ཆོས་གྱི་དོན་དང་ཡང་དག་པར་ལྡན་པ་ཉིད་དང་། རབ་ཏུ་དང་བའི་དབང་དུ་
བྱས་པ་ལ་བཞེན་པ་ཉིད་དང་། གསལ་བ་ལ་མཁའས་པ་རྣམས་སོ། །སྟོན་གྱི་གནས་རྩེས་སུ་བྱང་པའི་བསྐྱུས་པའི་དོན་

ནི་མྱོ་གང་གིས་བྱན་པ་དང་གང་བྱན་པ་དང་། རྣམ་པ་གང་གིས་བྱན་པ་འོ། །དེ་ལ་གང་གིས་བྱན་པ་ནི། བྱ་ལྔ་རྒྱུ་སེམས་དཔའ་འཇམ། བྱང་རྒྱུ་སེམས་དཔའ་དང་མཚུངས་པར་ལྡན་པ་གཞན་

གྲིས་ཀྱང་དོ། །གང་དྲན་ཞེ་ན། བྱང་རྒྱལ་སེམས་དཔའ་བདག་ཉིད་གྲིས་རང་གི་དང་གཞན་དག་གི་འཇམ། གཞན་

གྲིས་ཀྱང་བདག་ཉིད་དང་གཞན་རྣམས་ཀྱི་དྲན་པ་ཉིད་དོ། །རྣམ་པ་གང་དག་གིས་ཤེ་ན། ཆ་སྤྱ་བ་འཇམ། རྒྱུང་བ་འཇམ། མང་པོ་འཇམ། བར་ཆད་མེད་པ་འཇམ། ཚད་བྱ་བར་རྒྱས་པ་འཇམ། ཚད་བྱ་
བར་མི་རྒྱས་པ་འཇམ། གཞལ་དུ་མེད་པ་འོ། །དེ་དག་རྣམས་ཀྱི་བསྟུས་པའི་དོན་ནི། གང་བཞེད་པ་དང་།

ཇི་ལྟར་བཞེད་པ་དང་། ཇི་ཙམ་བཞེད་པ་ཞེས་བྱ་བ་སྟེ། དེ་ལ་གང་བཞེད་པ་ཞེས་བྱ་བ་ནི། གང་དུ་བདག་གི་མིང་ནི་འདི་ཞེས་སྟོན་གྱི་རྩལ་དང་ལྡན་པའི་དེ་ལྟ་བུ་བྱུང་བ་དག་ཀྱང་ལྟར་བཞེད་ཅི་
ན། ཆ་སྤྱ་བ་འཇམ། བར་ཆད་མེད་པའི་རྩལ་གྱིས་སོ། །ཇི་ཙམ་བཞེད་ཅེས་བྱ་བ་ནི། བྱངས་བྱ་

བར་མི་རྒྱས་པའི་ཚད་གྲིས་སུ། བྱངས་མེད་པར་ཡོད་དོ། །གང་གི་དོན་དུ་ཞེ་ན། གྲིས་པའི་རབས་ལས་བྱང་རྒྱལ་སེམས་དཔའི་སྟོན་པ་ནི་འདི་ལྟ་བུ་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པའི་རབས་རབ་ཏུ་
བསྟན་པ་ཉིད་གྲིས་བྱང་རྒྱལ་སེམས་དཔའི་སྟོན་པ་ལ་རབ་ཏུ་དང་བ་སྟོན་པའི་དོན་དུ་རབ་ཏུ་བསྟན་པ་དང་། ཡང་དག་པ་

མཆོག་གི་སྟོན་པ་ལ་གྲུས་པ་སྟོན་པའི་དོན་དུ་ཡང་བསྟན་ཏོ། །སྟོ་བ་དཀྱེད་པའི་ཕྱིར་ནི་རྣམ་པ་སྣ་ཆོགས་དུ་མ་སྟོན་ཏོ། །སྟོན་གྱི་རྩལ་དང་ལྡན་པའི་དེ་ལྟ་བུ་བྱུང་བ་དག་ཀྱང་བསྟན་

ཏོ། །སེམས་ཅན་རྣམས་ཀྱི་ལས་ཀྱི་འབྲས་བུ་ལ་རྣམས་པར་སྤྲིན་པ་ལས་བརྩམས་ཏེ་ཞེས་བྱ་བ་ལ། ལས་བྱས་པ་རྣམས་དང་།

@164B བྱས་པ་བསགས་པ་རྣམས་ཀྱི་ལས་ནི་ངེས་པར་འབྲལ་བྱུང་རྣམ་པར་སྤྲིན་པ་ཞེས་བྱ་བ་ལོ། །ལྷའི་རྣ་བའི་མཁུན་པའི་བསྐྱུས་པའི་དོན་ནི། གང་གི་སྤྱོད་དང་། ཆོས་གང་གི་རྣམ་པ་དང་།

གང་གི་དོན་དུ་ཞེས་བྱ་བ་སྟེ། ཡང་དག་པ་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་དུ་ཞེས་བྱ་བ་ལ། མདོ་དེ་ལས་ནི་བདག་གནས་ཆེ་གོ་མེ་ཞིག

དུ་སྐྱེས། མིང་ནི་འདི་ཞེས་བྱ། རིགས་ནི་འདི་ཞེས་བྱ། རུས་ནི་འདི་ཞེས་བྱ། ཁ་ཟས་ནི་འདི་ལྟ་བུ། ཆོའི་ཆད་ནི་འདི་ཙམ་ཞིག །ཡུན་རིང་པོ་འདི་སྤིད་དུ་གནས། བདེ་བ་དང་སྤྱད་བསྐྱེལ་འདི་ལྟ་
བྱ་སྤོང་ཞེས་བྱ་བ་ལོ། །ལྷ་དང་མི་རྣམས་ཀྱི་རྣམ་པ་གང་ཞེ་ན། ལེགས་པར་སྤྱོད་བ་དང་། ཉེས་པར་སྤྱོད་བ་ཉིད་དེ།

མཆོག་དམ་པའི་ཡོན་ཏན་ནམ། ཡོན་ཏན་མེད་པའམ། རྒྱུད་དུ་དང་། ཆེན་པོ་ཉིད་དང་། དོན་དང་ལྡན་པ་དང་དོན་དང་མི་ལྡན་པ་ཉིད་དང་། མཐུའི་ཁྱད་པར་ཅན་ཉིད་ཀྱི་དང་། ཡུན་རིང་བའི་བ་
ལ་སོགས་པ་སྟེ། དེའི་ལྷའི་རྣ་བའི་ཁམས་རྣམ་པར་དག་པ་མིའི་ལས་འདས་པས་སྤྱོད་དང་དེ་དག་ཐས་སོ། །ལྷའི་དང་མིའི་

དང་། རིང་བ་དང་ཉེ་བའི་སྟེ། ཐན་སྤྱང་བའི་དང་། ཤ་སྤྱང་གི་དང་། སྤྱལ་གྱི་སྤྱོད་ཡང་ཐོས་སོ། །མདོ་ལས་འཆི་འཕོ་དང་སྤྱོད་པ་མཁུན་པ་ཞེས་འབྲུང་བའི་སངས་རྒྱས་དང་བྱང་ཆུབ་སེམས་

དཔའ་རྣམས་ཀྱི་འཆི་འཕོ་དང་སྐྱེ་བ་མཁུན་པ་གང་ཞིན། འདི་ལ་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའམ། བྱང་རྒྱལ་སེམས་དཔས་

ལྷའི་མིག་རྣམ་པར་དག་པ་མིའི་ལས་འདས་པས་སེམས་ཅན་རྣམས་འཆི་བའི་ཆོ་དང་། ཞི་འཕོས་པ་ན་ཡང་གཟིགས་ཏེ། མདོག་སྒྱག་པ་དང་། མདོག་མི་སྒྱག་པ་དང་། ངན་པ་དང་། བཟང་པོ་
དང་དམན་པ་དང་། བྱ་ཚོམ་པ་དང་ལས་ཀྱིས་ཇི་ལྟར་སྐྱེས་པའི་སེམས་ཅན་རྣམས་རབ་ཏུ་མཁུན་ཏོ། །

ཇི་ལྟར་སེམས་ཅན་ལུས་ཀྱིས་ཉིས་པར་སྒྱེད་པ་དང་ལྷན་པ་རྣམས་དང་། དག་གིས་ཉིས་པར་སྒྱེད་པ་དང་ལྷན་པ་རྣམས་དང་། ཡིད་ཀྱིས་ཉིས་པར་སྒྱེད་པ་དང་ལྷན་པ་རྣམས་དང་། འཕགས་པ་
ལ་སྐྱར་པ་འདེབས་པ་རྣམས་དང་། ལྷ་བ་ལོག་པ་ཅན་ལྷ་བ་ལོག་པའི་ཆོས་ཀྱི་ལས་ཁས་སྒྲངས་པའི་རྒྱས་ལས་

པོར་ནས་ཤི་བའི་འོག་ཏུ་ངན་སོང་ངན་འགོ་ལོག་པར་ལྷུང་བའི་སེམས་ཅན་དམྱལ་བ་རྣམས་སུ་སྐྱེ་བར་འགྱུར་བ་ཡང་ངོ། །ལྷའི་མིག་གི་བསྐྱུས་པའི་དོན་ནི། འཆི་འཕོ་བ་དང་། སྐྱེ་བ་དང་།
སྐྱེས་བ་དང་། ལུས་ཀྱིས་ལས་སྒྲ་ཆོགས་ལ་གནས་པར་མངོན་པ་དང་། གཞུགས་པ་བ་དང་། ཐམས་ཅད་ཏུ་

@165A ༄། ཞེས་བྱ་བའོ། ཁང་གིས་མཐོང་། གང་ཐོང་། གང་ཞིག་མཚན་ཉིད་གང་གིས། གང་གི་དུས་སུ་གནས་སྐབས་གང་དུ་མཐོང་ཞེས་བྱ་བ་འདི་དག་ཁོ་ན་འབའ་ཞིག་ཏུ་མ་

ཟད་ཀྱི། གཞན་ཡང་གཞན་དག་གི་ཡུལ་མ་ཡིན་པ་དེ་དག་གྲང་མཐོང་དོ། ཅི་ཞིག་ཅིན། སྤང་བ་ཡང་

རུང་། ཆ་སྤ་བ་ཡང་རུང་། སྤུལ་པ་ཡང་རུང་། ལྷའི་དང་། དང་བའི་དང་། སྤྱང་དང་། འོག་དང་། ཐད་ཀར་ཡང་ཇི་ཙམ་བཞིན་པར་གཟིགས་པ་སྟེ། གང་གི་དོན་དུ་མཐོང་བ་དང་ཐོས་པ་ཞེས་བྱ་
བའོ། །འདིའི་བསྟུས་པའི་དོན་ནི། །སེམས་ཅན་གཞན་རྣམས་དང་། གང་ཟག་གཞན་རྣམས་ཀྱི་སེམས་

སེམས་ཀྱིས་ཡང་དག་པ་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་དུ་མཁྱེན་ཏེ། སེམས་འདོད་ཆགས་དང་བཅས་པ་རྣམས་གྲང་། འདོད་ཆགས་དང་བཅས་པ་ཞེས་བྱ་བར་ཡང་དག་པ་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་དུ་རབ་དུ་མཁྱེན་
ཏོ། །སེམས་འདོད་ཆགས་དང་བྲལ་བ་རྣམས་གྲང་། སེམས་འདོད་ཆགས་དང་བྲལ་བ་ཞེས་བྱ་བར་ཡང་དག་

པ་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་དུ་རབ་དུ་མཁྱེན་ཏོ། །སེམས་ཞེ་སྤང་དང་པ་ཡང་གཏི་མུག་དང་བཅས་པར། ཉོན་མོངས་པ་དང་བཅས་པ་པ་ཡང་གཏི་མུག་དང་བཅས་པར། ཉོན་མོངས་པ་དང་བཅས་པ་
དང་། ཉོན་མོངས་པ་མེད་པ་དང་། རུང་དུ་དང་། རྒྱ་ཆེན་པོ་དང་། ཆེན་པོར་གྱུར་པ་དང་། ཚད་

མེད་པ་ཞེས་བྱ་བར་རབ་དུ་མཁྱེན་ཏོ། །འདོད་ཆགས་དང་བཅས་པའི་སེམས་གྲང་འདོད་ཆགས་དང་བཅས་པའི་སེམས་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་ཆོག་དུག་གི་བསྟུས་པའི་དོན་ནི་ཀུན་ནས་ཉོན་

མོངས་པས་ཀྱན་ནས་དགྲིས་པ་འདིའི་སེམས་ཀྱང་རབ་ཏུ་མ་བྱེན། ཀྱན་ནས་ཉོན་མོངས་པའི་ཀྱན་ནས་དགྲིས་

པ་དང་བྲལ་བ་དང་། ཉོན་མོངས་པ་དང་རྗེས་སུ་འབྲེལ་བའི་བག་ཆགས་དང་། ཉོན་མོངས་པ་དང་རྗེས་སུ་མ་འབྲེལ་ཅིང་བག་ཆགས་མེད་པ་དག་ཀྱང་རབ་ཏུ་མ་བྱེན་ཏོ། །ཀྱན་ནས་ཉོན་
མོངས་པ་དང་ཉོན་མོངས་པ་མེད་པ་དག་གི་ཚིག་གི་དོན་གྱི་མདོ་ནི། །སྟོན་ལམ་ལོག་པར་བཏབ་པའི་སེམས་ཀྱང་

རབ་ཏུ་མ་བྱེན་ལ། གང་འདི་ལྟར་ཉོན་མོངས་པའི་བག་ཆགས་དང་། གང་ཅུང་ཞིག་ཟང་ཟེང་དང་བཅས་པའི་བསམ་པ་ཅན་གྱི་སེམས་ཉོན་མོངས་པ་ཅན་དང་། གང་ཉོན་མོངས་པས་ཀྱན་ནས་
དགྲིས་པའི་སེམས་ཀྱང་རབ་ཏུ་མ་བྱེན་ལ། ཇི་སྐད་བསྟན་པའི་ཡང་དག་པའི་སྟོན་ལམ་གྱི་སེམས་ཀྱང་རབ་ཏུ་

@165B མ་བྱེན། དེ་ལས་བསྐྱོད་པའི་སྟོན་ལམ་ལོགས་པར་བཏབ་པའི་སེམས་ཀྱང་རབ་ཏུ་མ་བྱེན་པ་སྟེ། ཉོན་མོངས་པའི་སེམས་དང་མ་འབྲེལ་ཞིང་བག་ལ་ཉལ་མེད་པ་དང་། གང་ཅུང་ཞིག་
ཟང་ཟེང་མེད་པའི་བསམ་པས་ཉོན་མོངས་པ་ཅན་མ་ཡིན་པས་ཡང་དག་པར་སྟོན་ལམ་བཏབ་པ་དང་། དམན་པའི་

སེམས་ཀྱང་རབ་ཏུ་མ་བྱེན་པ་སྟེ། འདི་ལྟ་སྟེ་འདོད་པའི་ཁམས་སུ་སྐྱེས་པའི་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་སེམས་སོ། །རྒྱ་ཆེན་པོ་དང་། ཆེན་པོར་གྱུར་པ་ཞེས་བྱ་བ་བར་མར་གྱུར་པའི་སེམས་

ཀྱང་རབ་རྟུ་མཁྱེན་ཏེ། འདི་ལྷ་སྟེ་གཟུགས་གྱི་ཁམས་སུ་སྐྱེས་པའི་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་གྱི་འོ། །ཚད་མེད་

པའི་སེམས་ཀྱང་རབ་རྟུ་མཁྱེན་ཏེ། གྲུ་ཞོམ་པའི་སེམས་མཁྱེན་པ་འདི་ལྷ་སྟེ་གཟུགས་མེད་པའི་ཁམས་སུ་སྐྱེས་པ་ཐམས་ཅད་གྱི་འོ། །གསུམ་པོ་འདི་དག་ལྟར་འཇིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་ཐམས་
ཅད་གྱི་བདེ་བ་དང་མཚུངས་པར་ལྡན་པའམ། སྤྱག་བསྐྱེལ་དང་མཚུངས་པར་ལྡན་པའམ། སྤྱག་བསྐྱེལ་

ཡང་མ་ཡིན་བདེ་བ་ཡང་མ་ཡིན་པའི་ཚོར་བ་དང་། མཚུངས་པར་ལྡན་པའི་སེམས་ཀྱང་མཁྱེན་ཏོ། །པ་རོལ་གྱི་སེམས་མཁྱེན་པ་གཅིག་གིས་སེམས་ཅན་གཅིག་གང་གི་སེམས་གང་ཡིན་པ་
དང་། ཇི་ལྷ་བྱ་དང་། ཇི་འབྲ་བ་དང་། ཇི་སྦྱིད་ཉི་བར་གནས་པ་དེ་ཡང་ཅིག་ཅར་ཡང་དག་པ་ཇི་ལྷ་བ་བཞིན་དུ་རབ་རྟུ་

མཁྱེན་ཏོ། །གང་དག་གི་ཡིན་པ་ན་ནི་སེམས་ཅན་གཞན་གྱི་འོ། །གང་ཡིན་ན་ནི་སེམས་སོ། །ཇི་ལྷ་བྱ་ཡིན་ན་ནི་ཉོན་མོངས་པ་དང་རྗེས་སུ་འབྲེལ་པ་བག་ལ་ཉལ་དང་བཅས་པ་ཉིད་དང་།
ཉོན་མོངས་པ་དང་མ་འབྲེལ་ཞིང་བག་ལ་ཉལ་མེད་པ་ཉིད་དང་། ཉོན་མོངས་པས་ཀྱན་ནས་དགྲིས་པ་ཉིད་དང་།

ཉོན་མོངས་པས་ཀྱན་ནས་དགྲིས་པ་དང་བྲལ་བ་ཉིད་དོ། །ཇི་འབྲ་བ་ཞིག་ན་ནི། ཉོན་མོངས་པ་དང་བཅས་པ་དང་། ཉོན་མོངས་པ་མེད་པ་འོ། །ཇི་སྦྱིད་ཅེས་བྱ་བ་ནི། དམན་པའམ། གྲུ་ཞོམ་པ་

སྟེ། དེ་ལྟ་བུའི་པ་རོལ་གྱི་སེམས་མཁྱེན་པ་གཅིག་ཁོ་ནས། སེམས་ཅན་མང་པོ་གང་དག་གི་སེམས་གང་

ཡིན་པ་དང་། ཇི་ལྟ་བུ་དང་། ཇི་འདྲ་བ་དང་། ཇི་སྟེད་ཉི་བར་གནས་པ་ཞེས་བྱ་བ་ནི། འདི་ཡང་འདི་ལྟར་དོན་གྱི་ཤུགས་ཀྱིས་རྟོགས་པར་བྱ་སྟེ། དེ་ཡང་སངས་རྒྱས་དང་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་
རྣམས་ཀྱི་མངོན་པར་ཤེས་པ་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་འོ། །ཟག་བཟང་པ་མཁྱེན་པ་བདུན་པའི་དོན་ནི། ཟག་

@166A ༄༅། །པ་ཟད་པ་ལ་མཁྱེན་པ་ནི་ཟག་པ་ཟད་པ་ལ་མཁྱེན་པ་འཇམ། ཟག་པ་ཟད་པའི་སྤྱིར་མཁྱེན་པ་ནི་ཟག་པ་ཟད་པ་མཁྱེན་པ་སྟེ། དེ་བཞིན་དུ་རྣམ་པ་བཞི་ཡིན་ལ། ཟག་པ་ཟད་པ་
ལ་མཁྱེན་པའི་དབང་དུ་བྱས་པ་ནི། ཉོན་མོངས་པ་རྣམས་ཟད་པ་ཐོབ་པ་ཟག་པ་ཟད་པ་བདག་གིས་སམ།

གཞན་དག་གིས་ཐོབ་པའམ་མ་ཐོབ་པ་ཡང་རུང་། ཟག་པ་ཟད་པའི་ཐབས་བདག་དང་གཞན་གྱི་ཡང་དག་པ་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་དུ་རབ་དུ་མཁྱེན་ཏོ། །ཐབས་ཇི་ལྟ་བ་ཡང་ཡང་དག་པ་ཇི་ལྟ་བ་
བཞིན་དུ་རབ་དུ་མཁྱེན་ཏོ། །ཟག་པ་ཟད་པ་མཁྱེན་པ་འདིའི་དབང་དུ་བྱས་པ་ནི། གཞན་དག་གིས་ཟག་པ་ཟད་

པ་ཐོབ་པའི་མངོན་པའི་ང་རྒྱལ་ཡང་ཡང་དག་པ་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་དུ་རབ་དུ་མཁྱེན་ཅེས་བྱ་བ་འོ། །གང་གི་དོན་དུ་མཁྱེན་ཅིན། དེ་ལ་སོགས་པའི་དབང་དུ་བྱས་པ་ནི། ཟག་པ་ཟད་པ་མཁྱེན་པ་

དེས་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་འོ། །སྤྱིན་པ་ལ་སོགས་པའི་ཆོས་འདི་རྣམས་ཀྱི་མཐུན་དོན་གྱི་བསྐྱུས་པའི་

དོན་ནི་རྣམ་པ་བཞི་སྟེ། འབྲས་བུ་ལས་བསྐྱུན་པར་འགྱུར་རོ། །ཇི་ལྟར་གང་ཞེན། མི་མཐུན་པའི་ཕྱོགས་སྤངས་པ་བྲལ་བའི་འབྲས་བུ་དང་། ཆོགས་ཡོངས་སུ་སྤྱིན་པའི་སྤྱིས་བྱའི་བྱེད་པའི་
འབྲས་བུ་དང་། བདག་དང་གཞན་རྗེས་སུ་འཛིན་པའི་བདག་པོའི་འབྲས་བུ་དང་། འདི་ལྟར་མ་འོངས་པ་

ནི་འབྲས་བུ་སྤྱིན་པའི་འབྲས་བུ་རྣམ་པ་གཉིས་པོ་རྣམ་པར་སྤྱིན་པའི་འབྲས་བུ་དང་། རྒྱ་མཐུན་པའི་འབྲས་བུ་འོ། །སྤྱིན་པའི་མི་མཐུན་པའི་ཕྱོགས་སེར་སྒྲ་ཡང་སྤོང་ངོ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་བྲལ་བའི་
འབྲས་བུ་འོ། །བདག་ཉིད་ཀྱི་བྱང་རྒྱལ་གྱི་ཆོགས་སུ་གྱུར་པ་ཡང་ཡིན་ལ་ཞེས་བྱ་བ་ནི། སྤྱིས་བྱ་བྱེད་

པའི་འབྲས་བུ་སྟེ། །གང་གི་སྟོབས་ལས་གང་སྤྱིས་པ། དེ་ཡི་སྤྱིས་བྱ་བྱེད་ལས་བྱུང་། །ཞེས་བྱ་བའི་ཆོག་གིས་སོ། །བསྐྱུ་བའི་དངོས་པོ་སྤྱིན་པས་ཀྱང་སེམས་ཅན་རྣམས་ཡོངས་སུ་སྤྱིན་པར་
བྱེད་པ་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་ནི་དབང་གི་འབྲས་བུ་འོ། །པ་རོལ་དུ་ཡང་གང་དང་གང་དུ་སྤྱིས་པར་

སྤྱག་པ་དང་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་ནི་རྣམ་པར་སྤྱིན་པའི་འབྲས་བུ་འོ། །སྤྱིན་པ་ལ་ཡང་མོས་པར་འགྱུར་ཏེ་ཞེས་བྱ་བ་ནི། རྒྱ་མཐུན་པའི་འབྲས་བུ་འོ། །དེ་བཞིན་དུ་རྩལ་གྱིས་ལ་སོགས་

པའི་ཚེས་གཞན་དག་ལ་ཡང་ཇི་ལྟར་རིགས་པར་བརྗོད་པར་བྱའོ། །ཚིག་དང་རྟོག་པ་ནི་ཚིག་གི་རྟོག་པ་

@166B སྟོ། དེ་ཉིད་ཉོན་མོངས་པའོ། །ཡང་ན་ཚིག་ཀྱན་ནས་སྟོང་བར་བྱེད་པའི་རྟོག་པ་ནི་ཚིག་གི་རྟོག་པ་སྟེ། ཚིག་གི་རྟོག་པ་ཅན་གྱི་མཚན་ཉིད་ཀྱི་ཀྱན་ནས་ཉོན་མོངས་པ་འདོད་པའི་ཁམས་
ལ་འདོད་ཆགས་དང་བྲལ་བའི་ཕྱིར་རབ་ཏུ་རྟོག་པའི་རྟོག་པའོ། །བསམ་གཏན་གཉིས་པ་ན་ནི་དགའ་བའོ། །

བསམ་གཏན་གསུམ་པ་ན་ནི་བདེ་བ་དང་། བཞི་པ་ན་ནི་གཟུགས་ཀྱི་འདུ་ཤེས་ལ་སོགས་པ་སྟེ། གཟུགས་ཀྱི་འདུ་ཤེས་དང་། རྣམ་མཁའ་མཐའ་ཡས་སྟེ་མཆེད་ཀྱི་རྣམ་མཁའི་འདུ་ཤེས་དང་།
རྣམ་ཤེས་མཐའ་ཡས་སྟེ་མཆེད་ཀྱི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་མཐའ་ཡས་སོ་སྟུམ་པའི་འདུ་ཤེས་དང་། ཅི་

ཡང་མེད་པའི་སྟེ་མཆེད་ཀྱི་ཅི་ཡང་མེད་དོ་ཞེས་བྱ་བའི་འདུ་ཤེས་སོ། །འདུ་ཤེས་མེད་འདུ་ཤེས་མེད་མིན་གྱི་སྟེ་མཆེད་རྣམ་པར་དག་པའི་ལྟར་སྟེས་པའི་རྣམ་པར་སྟོན་པའི་འབྲས་བུ་ནི་ཡེ་ཤེས་
རྣམ་པར་དག་པའོ། །མངོན་པར་ཤེས་པ་མངོན་པར་སྟོབ་པ་ནི་རྒྱ་མཐུན་པའི་འབྲས་བུའོ། །དགེ་བའི་རྩ་བ་

ཐམས་ཅད་ཡོངས་སུ་འཛིན་པ་ཉིད་ཏུ་ཡང་དག་པར་བྱེད་པས་རྒྱ་མཐུན་པའི་འབྲས་བུ་སྟེ། རྒྱ་མཐུན་རྒྱ་དང་འདྲ་བའོ་ཞེས་བྱ་བས་སོ། །མ་འོངས་པ་ན་སྟོབ་པ་རྣམ་པ་གཉི་ག་ཡང་མངོན་ཏུ་

འབྲེལ་བར་བྱེད་པས། རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་དུ་རྟེན་ཡོངས་སུ་གྱུར་བ་ཉིད་འདི་ཙམ་ནི་རྣམ་པར་སྒྲིན་པའི་

འབྲས་བུའོ། །རང་བཞིན་གྱིས་ཆོ་རབས་དགོངས་པ་ཞེས་བྱ་བ་ནི། གཞན་དག་གི་བྱུང་པར་ཅན་གྱི་དོན་གྱི་ཆོ་རབས་དགོངས་པའོ། །རང་བཞིན་སྒྲོས་པ་ནི་གཞན་ལ་ཕན་པའི་སྒྲོན་ལམ་
བཏབ་པར་དེ་འབྱུང་བར་བྱེད་པའི་ལས་བྱས་པས་བྱུང་བ་སྟེ། འདི་ནི་ཡང་སྒྲོན་ལམ་ལ་སོགས་པ་

མེད་པར་འབྱུང་བའོ། །ཡུན་རིང་པོ་ལ་སོགས་པར་སྐྱག་བསྐྱེལ་ལ་མི་མཛེད་པ་ནི་རྟོག་དུ་བདག་དང་གཞན་གྱི་དོན་མ་བསྐྱབ་པར་ཏེ། གང་གི་ཆོ་གཞན་གྱི་དོན་ཡང་དག་པར་བསྐྱབ་པར་
གྱུར་པ་དེས་དགའ་བ་འཇམ། ཡང་ན་སེམས་ཅན་གྱི་དོན་དུ་སེམས་ཅན་ལ་དམིགས་ནས། ཡུན་རིང་

པོ་ལ་སོགས་པར་འཁོར་པའི་སྐྱག་བསྐྱེལ་ལས་མི་མཛེད་པའོ། །ད་ནི་འདི་ལྟར་ཡང་སེམས་ཅན་གྱི་དོན་བསྐྱབ་པའི་ཞེས་བྱའོ། །སེམས་ཅན་གྱི་དོན་ལ་དམིགས་ནས་བརྩམས་པའི་སྐྱག་
བསྐྱེལ་གང་ཡིན་པ་དེས་དགའ་བའོ། །བལྟམ་ཁ་དང་བལྟམས་པ་ལས་ཞེས་བྱ་བ་ལ་བལྟམ་ཁ་དང་

@167A ༄། །བལྟམས་པ་ལས་གཞན་མཁྱེན་བཞིན་གང་ཡིན་ཞེན། ཡང་དག་པར་མཁྱེན་བཞིན་དུ་ཡུམ་གྱི་ལྷམས་སུ་གཤེགས་པ་དང་། བལྟམ་པ་དང་དེ་ནི་རྗེས་གྱི་བྱིས་པའི་གནས་

སྐབས་ན་ཡང་ངོ། །དམ་པ་རབ་མཆོག་ཅེས་སྒྲིམ་པ་ནི། འཁོར་ལོས་སྐྱར་བའི་མཚན་གྱི་བྱང་

པར་དང་ལྡན་པའི་རྒྱན་ནོ། །བྱས་པ་སྐྱངས་པ་མ་མཛད་པའི་ངང་རྩལ་འདི་ལ་ཡོད་པས་བྱས་པ་སྐྱངས་པ་མ་མཛད་པ་སྟེ། སྐྱངས་པ་མ་མཛད་པར་བདག་ཉིད་གྱིས་བྱ་བ་རྣམས་ལ་མཁས་
པའོ། །བྱང་རྒྱབ་སེམས་དཔའི་སའི་གཞིའི་རྣལ་འབྱོར་གྱི་གནས་ལས། མཐུའི་ལེའུ་རིམ་པར་སྟེ་བ་

སྟེ་ལྟ་པའོ། །།ཡོངས་སུ་སྒྲིན་པར་ནི་མདོར་བསྡུ་ན་རྣམ་པ་བཅུ་དྲུག་ཅེས་བྱ་བའི་དོན་ནི། ཡོངས་སུ་སྒྲིན་པ་ནི་ཅི། གང་གིས། གང་དུ། ཅི་ཞིག་ཡོངས་སུ་སྒྲིན་པར་འབྱུར། གང་གི་གང་ཞིག་
གིས་ཡོངས་སུ་སྒྲིན་པར་བྱེད། ཡོངས་སུ་སྒྲིན་པའི་མཚན་ཉིད་ནི་ཇི་སྟེ་སྟུར་འབྱུང་ཞེས་

བྱ་བའོ། །དེ་ལ་ཡོངས་སུ་ངས་པར་ཅི་ཞིག་ཡོངས་སུ་སྒྲིན་པའི་ངོ་བོ་ཉིད་ནི་ཡོངས་སུ་སྒྲིན་པའམ། ཡོངས་སུ་སྒྲིན་པ་གང་ལ་བརྟེན་ནས་འབྱུག་སྒྲུལ་ནས། དེ་ལ་འདི་ཡོངས་སུ་སྒྲིན་པར་བྱ་
བས་ནི། ཡོངས་སུ་སྒྲིན་པའམ། འདི་དག་ལ་ཡོངས་སུ་སྒྲིན་པར་བྱ་བས་ཏེ། ཉན་ཐོས་གྱི་ཐེག་པ་

པ་ལ་སོགས་པའོ། །དེ་ལ་ཡང་ངས་པར་ཅི་ཞིག་ཡོངས་སུ་སྒྲིན་པར་བྱ་བ་ཡིན་པས་ཡོངས་སུ་སྒྲིན་པར་བྱ་བ་འདི་དག་ནི་ཡོངས་སུ་སྒྲིན་པའོ། །ཇི་སྟེ་སྟུར་འབྱུང་གིས་ཤེས། རྒྱང་དུ་ལ་སོགས་

པས་སོ། །འདིས་ཡོངས་སུ་སྒྲིན་པར་བྱེད་པས་ན། ཐབས་ནི་ཡོངས་སུ་སྒྲིན་པའོ། །ངེས་པར་

འདིར་བྱེད་པ་པོ་འབྱུང་བས་ཡོངས་སུ་སྒྲིན་པར་གང་གིས་བྱེད་པ་ནི་ཡོངས་སུ་སྒྲིན་པའོ། །འདི་ལྟར་རྩི་ལྟར་ཤེས་སྒྲུལ་པས་ནི་ཡོངས་སུ་སྒྲིན་པའི་གང་ཟག་གི་མཚན་ཉིད་དོ། །ཟླ་ཡོངས་སུ་
སྒྲིན་པ་ཞེས་བརྗོད་པ་ནི། བརྟོལ་ལ་རག་པའོ། །དེ་བཞིན་དུ་ཉོན་མོངས་པ་དང་ཤེས་བྱའི་སྒྲིབ་པ་སྤངས་ལ་རག་པ་

པའི་རྒྱུད་ནི་ཡོངས་སུ་སྒྲིན་པ་ཞེས་བརྗོད་དོ། །བྱམ་པ་དང་། རྩུ་དང་། ཁམ་པོར་ལ་སོགས་པའི་སྣོད་དང་། ལ་སྤྱད་དེ་པ་ནས་ལ་སོགས་པ་ཡོངས་སུ་ཡོངས་སྒྱུད་པའི་འོས་གཉིས་སྒྲོས་
པས་ནི་ཉེ་བར་ཡོངས་སྒྱུད་པའི་འོས་རྟེན་དང་བརྟེན་པ་གཉིས་རབ་དུ་བསྟན་པའི་དོན་ཏེ། རྟེན་ནི་ལུས་སོ། །བརྟེན་

@167B པ་ནི་སེམས་དང་སེམས་ལས་བྱུང་བའི་ཆོས་སོ། །གོ་སེམས་ནི་དང་པོར་བརྟོལ་བ་ཡིན་ལ། ཕྱི་ནས་ཡོངས་སུ་ཡོངས་སྒྱུད་པ་ཞེས་བྱ་བ་ཡོངས་སུ་སྒྲིན་པའི་གང་ཟག་རིགས་ལ་
གནས་པ་དང་། རིགས་ལ་མི་གནས་པའི་བྱེ་བྲག་གམ། ལྷ་ན་ཡོད་པའམ་ལྷ་ན་མེད་པའི་བྱུད་པར་རམ། རྒྱུ་དུ་དང་འབྲིང་དང་ཆེན་

པོའི་བྱུད་པར་རོ། །གང་གང་ལ་ཡོངས་སུ་སྒྲིན་པར་བྱ་བའི་བྱུད་པར་ནམ་པ་དུག་གི་བསྐྱུས་པའི་དོན་ནི་དེ་དག་ཡོངས་སུ་སྒྲིན་པ་ནི་ཡོངས་སུ་སྒྲིན་པ་དེའི་བྱུད་པར་

གསུམ་ནི་ཡོངས་སུ་སྒྲིན་པ་ལོ། །དེ་དག་ལས་གཞན་པའི་གོ་རིམས་ཀྱི་བྱང་པར་གསུམ་ཡང་ཡོངས་སུ་སྒྲིན་པ་

སྟེ། རྒྱ་རྩ་དང་འབྲིང་དང་ཆེན་པོའི་མཚན་ཉིད་དོ། །རྣམ་པར་སྒྲིན་པ་ཞེས་བྱ་བ་ནི། རྣམ་པར་སྒྲིན་པ་བརྒྱུད་དེ། བདག་དང་གཞན་གྱི་དོན་གྱི་ལུས་བསྟན་པ་ལོ། །སྟོན་པ་མི་དག་བའི་ཆོས་
རྣམས་ལ་སེམས་མི་འཕྲུག་ཅིང་སྒྲིབ་པ་རྒྱུ་བ་དང་། རྟོག་པ་ཉུང་བ་དང་ཞེས་བྱ་བས་ནི། ལས་

དང་ཉོན་མོངས་པའི་རྣམ་པར་རྟོག་པ་མི་མཐུན་པའི་ཕྱོགས་རྒྱུ་བར་གྱུར་པ་ཉིད་བསྟན་ཏོ། །དྲང་བ་ནི་རང་གི་བསམ་པ་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་དུ་སྟོན་པ་ཉིད་དོ། །མཐུན་པར་འཛིན་པ་ནི་གདམས་
ངག་རྒྱུ་སུ་བསྐྱབ་པ་ཉིད་དོ། །དྲན་པ་དང་ལྡན་པ་ནི་སྤར་བྱས་པ་དང་། སྤར་སྒྲིས་པའི་རྣམ་པར་

རྟོག་པ་མི་མཐུན་པའི་ཕྱོགས་རྒྱུ་བར་གྱུར་པ་ཉིད་བསྟན་ཏོ། །དྲང་བ་ནི་རང་གི་བསམ་པ་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པས་ནི། དོན་འཛིན་པར་བྱེད་པའི་ཤེས་རབ་ཀྱི་བྱང་པར་སྟོན་པར་བྱེད་དེ།
སེམས་ཀྱིས་རབ་དུ་རྟོགས་པ་ཤེས་རབ་ཀྱིས་དོན་རབ་དུ་རྟོགས་པ་ཉིད་དོ། །ཐམས་ཅད་ནས་ཉོན་མོངས་

པ་ཐམས་ཅད་ལས་སེམས་པ་གཏན་དུ་རྣམ་པར་གྲོལ་བར་བྱེད་པ་ཞེས་བྱ་བ་ལ། ཐམས་ཅད་ནས་ཞེས་བྱ་བ་ནི་དམིགས་པ་ཐམས་ཅད་ནས་སོ། །གཏན་དུ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་བག་ཆགས་རབ་དུ་

སྤངས་པའོ། །ཉོན་མོངས་པ་ཐམས་ཅད་ལས་ཞེས་བྱ་བ་ནི། མཐོང་བ་དང་བསྐྱེམ་པས་སྤངས་པའི་ཉོན་

མོངས་པའོ། །ཡུན་རིང་པོ་ནས་གོམས་པ་ཞེས་བྱ་བས་ནི། དེའི་སྒྲུབ་བམེད་པ་ཉིད་བསྟན་ཏོ། །དབང་པོ་དང་། དག་བའི་རྩ་བ་དང་། ཤེས་པ་ཡོངས་སུ་སྒྲིན་པའི་རྒྱ་ནི་ཕྱོན་གྱི་སྒྲིབ་
ལའོ། །རྒྱ་ཡོངས་སུ་མ་བརྟགས་པ་ནི་མཐོང་བའི་ཆོས་ལའོ། །རྒྱ་རྒྱུང་དུ་ལ་གོམས་པ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་དམ་

@168A ༄། །བར་བྱེད་པའི་སྒྲུབ་བམེད་བྲལ་བ་ས་ཞེས་བྱ་བས་བསྟན་ཏོ། །ཡོངས་སུ་སྒྲིན་པའི་ཐབས་ཉི་ཤུ་རྩ་བདུན་པོ་རྣམས་ཀྱི་བསྟུས་པའི་དོན་ནི། བསྟན་པ་དང་། ལའད་པ་སྟེ།
འདི་དག་གི་གནས་སྐབས་སོ། །བསྟན་པ་ནི་ཁམས་བརྟས་པ་དང་། ད་ལྟར་གྱི་རྒྱུན་ཉི་བར་སྐྱབ་པ་ཞེས་

བྱ་བའོ། །འདི་དག་ལས་གཞན་པའི་ཐབས་རྣམས་ནི་ལའད་པའོ། །ཁམས་བརྟས་པའི་ལའད་པ་ནི་དུག་གོ། །ཁམས་བརྟས་པ་དེ་ཡང་རྣམ་པ་གཉིས་ཏེ། རྒྱུང་དུ་དང་ཆེན་པོའོ། །རྒྱུང་དུས་
ནི་འཇུག་པར་འགྱུར་ལ། ཆེན་པོས་དགའ་བར་འཛིན་པའོ། །གང་དེ་ལྟར་འཇུག་པ་དེ་ཉིད་དང་པོར་

འཇུག་པ་ཉིད་ཀྱང་ཡིན་ནོ། །ཡང་འདི་དག་གི་བྱུང་པར་གང་ཡིན་ཞེས། འཇུག་པ་ནི་བྱིམ་པ་དང་རབ་ཏུ་བྱུང་བའི་གནས་སྐབས་གཉིས་དག་གི་བསྟུས་པའི་གནས་ཡང་དག་པར་ལེན་

པའོ། །དང་པོར་འཕྱག་པ་ཡང་མ་ཡིན་ཏེ། རིག་པའི་དོན་ལ་ཕན་ཡོན་མཐོང་ནས་འཕྱག་པ་འདི་ཉིད་ལ་དང་པོར་འཕྱག་

པ་ཞེས་བཟོད་དོ། །དང་པོར་འཕྱག་པ་མ་ཡིན་པ་ནི། སངས་རྒྱས་དང་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་རྣམས་ཀྱིས་བཏང་སྟོམས་མི་མཛད་པ་ལ་རྟེན་ཅིང་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་སྟེ། འདི་ནི་ཁམས་
བརྟན་པའི་བཤད་པའོ། །དེ་ལ་རྣམ་པར་དག་པ་ཐག་རིང་བ་ནི། ལེ་ལོ་འཇམ། རྒྱུན་དང་མི་ལྡན་པ་སྟེ།

སྤར་བཙུན་འགྲུས་བརྩམས་པའི་ཁམས་ལ་བརྟེན་པ་ཉིད་དང་། ལེ་ལོ་དང་རྒྱུན་དང་མི་ལྡན་པའོ། །དེ་ནས་འདི་ལྟར་དེ་དང་མི་ལྡན་པ་སྟེ། རྣམ་པར་དག་པ་ཐག་རིང་བའི་ཕྱིར། རྣམ་པར་དག་
པ་ཐག་ཉི་བ་མ་ཡིན་པར་རིག་པར་བྱའོ། །སྦྱོར་བ་ནི་མི་ཕྱོམ་པའི་ཉེས་དམིགས་མཐོང་བའོ། །ཡང་

དག་པར་རྟོག་པའི་བཟོད་པ་ལ་བརྟེན་ཅིང་ཞེས་བྱ་བ་ནི། ཆོས་ལ་རྣམ་པར་དཔྱེད་པའི་རྒྱ་ལས་བྱུང་བའི་བཟོད་པ་ཐོབ་པོ་ཞེས་བྱ་བའི་དོན་ཏོ། །ཆོས་འདུལ་བ་འདི་ལས་ཞེས་བྱ་བ་ནི། སངས་
རྒྱས་ཀྱི་བསྟན་པ་ལས་སོ། །དཀོན་མཆོག་གསུམ་ལ་དད་པ་མི་གཡོ་བའི་གཏེར་མི་འཕྲོགས་པར་བྱ་

བའི་ཕྱིར་ཏེ། བཟོད་པ་ཉིད་དུ་བྱེད་དོ། །གཞན་དག་གིས་རྟོགས་པ་ལ་ཡིད་ཆེས་པ་དང་། ཡོན་ཏན་འབྱུང་བ་རྟོགས་པ་ནས་རང་གི་དོན་ཐོབ་པར་བྱ་བ་ལ་མི་དད་པས་གཡོ་བ་ཉིད་གང་ཡིན་པ་

འབྱུང་ངོ། །སྒྲུབ་བ་དང་བསམ་པ་ནི་འདི་དག་གོ། །ད་ལྟར་གྱི་རྒྱུན་ལའད་པ་ནི། དེ་ལ་ད་ལྟར་གྱི་རྒྱུན་

@168B ཡང་ན་མ་པ་གསུམ་སྟེ། ཆོས་ལ་ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག་པའི་ཆོས་འཆད་པ་དང་། དེ་ལ་ཕྱིན་ཅི་ལོག་པར་འཛིན་པ་ཉིད་དང་། ཆོས་དང་རྗེས་སུ་མཐུན་པའི་ཆོས་ལ་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་དུ་ནན་ཏན་
བྱེད་པ་ཞེས་བྱ་བ་སྟེ། དེ་ལ་ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག་པར་འཛིན་པ་ཉིད་དོ། །བསམ་པའི་ཐབས་ཀྱིས་ལའད་པ་ནི་ཆོས་དང་

རྗེས་སུ་མཐུན་པའི་ཆོས་ལ་ནན་ཏན་བྱེད་པ་ལོ། །སྒྲུབ་བའི་ཐབས་ཀྱིས་ལའད་པ་ནི། ཟང་ཟིང་ཉེ་བར་བསྐྱབ་པ་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་སྟེ། ཐབས་དུག་གོ། །ད་ལྟར་གྱི་རྒྱུན་ཉེ་བར་བསྐྱབ་པ་
འདི་ལ་མཐོང་བའི་ཆོས་ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག་པར་སྟོན་པ་ནི་ལའད་པ་ལོ། །ཆོས་སྟོན་པ་འབའ་ཞིག་ཏུ་ཡང་མ་ཟད་དེ།

འདི་ལྟར་འོན་ཀྱང་གཞན་གྱི་བྱ་བ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཐབས་མ་ལུས་པའི་ལའད་པ་ཡང་ཡིན་ནོ། །ཟང་ཟིང་ཉེ་བར་བསྐྱབ་པ་དང་ཆོས་ཉེ་བར་སྐྱབ་པ་ནི་བསྐྱབ་བའི་ཐབས་ཡིན་ནོ། །རྩུ་འཕུལ་གྱིས་
འདུན་པར་བྱེད་པ་ནི། འདུན་པར་བྱ་བའི་ཐབས་ཡིན་ཏེ། མ་དད་པ་དད་པར་བྱེད་པའི་ཕྱིར་དང་། བསམ་པ་

དག་པར་བྱེད་པའི་ཕྱིར་དང་། སྒྲུབ་བ་དག་པར་བྱེད་པའི་དོན་གྱིས་སོ། །འདི་ལྟར་འདུན་པར་བྱེད་པའི་ཕྱིར་དགོས་པ་ཡང་གཉིས་སུ་བསྟན་ཏེ། རང་གིས་བདག་གི་དོན་ཐོབ་པར་མི་རུས་པ་

དབང་པོ་རྟུལ་པོ་དང་། དབང་པོ་རྣོན་པོ་མངོན་པར་ཤེས་པ་སྦྱར་བ་དག་གོའོ། །གསང་སྟོ་ཆོས་བརྟུན་པ་ནི།

སེམས་ཅན་གྱིས་པའི་སྟོན་པ་ཅན་གྱི་དབང་དུ་གྱིས་པའོ། །རྣམ་པར་སྟེ་སྟོ་ཆོས་བརྟུན་པ་ནི། ཤེས་རབ་རྒྱ་ཆེ་བའི་དབང་དུ་བྱས་པའོ། །ད་ལྟར་གྱི་སྟོན་སྟོར་བ་ཆེས་དང་རྗེས་སུ་མཐུན་པའི་ཆོས་
ལ་ནན་ཏན་བྱེད་པ་ལས་བརྩམས་ནས། རྒྱུ་དུ་ལ་སོགས་པ་གསུམ་པོ་རྟག་དུ་སྟོར་བ་མེད་པ་དང་།

གྲུས་བར་སྟོར་བ་མེད་པ་དང་། དེ་གཉི་ག་ལས་གང་ཡང་རྩལ་བ་གཅིག་མེད་པ་དང་། དེ་གཉི་ག་དག་དང་ལྡན་པ་སྟེ་གོ་རིམས་བཞིན་ནོ། །ཐོས་པ་ལ་སོགས་པ་གསུམ་ལ་སྟོར་བ་ནི། སྤར་གྱི་
ཟང་ཟིང་ཉི་བར་བསྐྱབ་པ་དག་གོ། །ཡོངས་སུ་སྒྲིན་པར་བྱེད་པ་ནི་རྣམ་པ་གཉིས་སུ་གྱུར་ཏེ། ཡང་དག་པར་

རབ་དུ་ཞུགས་པ་དང་། ལོག་པར་ཞུགས་པ་ཞེས་བྱ་བ་སྟེ། དེ་ལ་ཡང་དག་པར་མ་ཞུགས་པ་ནི་ཆར་བཅད་པའོ། །དེ་ལ་མཐོང་བའི་ཆོས་ལ་གཞན་ལ་བརྟེན་པའི་ཡོངས་སུ་སྒྲིན་པ་དེ་ནི་རྣམ་པ་
གསུམ་སྟེ། རང་གིས་བྱས་པ་ཉིད་དང་། གཞན་དག་གིས་གསོལ་བ་བཏབ་པ་ཉིད་དང་། དེ་དག་གཉི་ག་

@169A ༄། ཉིད་ཅེས་བྱ་བའོ། །ཡོངས་སུ་སྒྲིན་པར་བྱེད་པའི་བྱང་རྩལ་སེམས་དཔའ་དུག་གི་བསྐྱེད་པའི་དོན་ནི། ལྷག་པའི་བསམ་པ་དག་པ་དང་། ངས་པ་བ་དང་། ངས་པའི་ས་ལ་

གནས་པ་གསུམ་དང་། བྱང་རྒྱལ་སེམས་དཔའ་གསུམ་པོ་དེ་དག་གི་སྒྲིབ་བའི་ལམ་ལ་གནས་པ་གསུམ་སྟེ།

མོས་པས་སྒྲིབ་པའི་ས་ལ་གནས་པ་ནི། བསམ་པ་དག་པའི་ས་ལ་འཇུག་པའི་ཕྱིར་སྒྲིབ་བའི་ལམ་ལ་གནས་པ་འོ། །དེ་བཞིན་དུ་གཞན་དག་ལ་ཡང་སྒྲིབ་བར་བྱའོ། །རང་སངས་རྒྱས་དང་
ཁྱད་པར་ནི་འདི་ཡིན་ཏེ། ལུས་ཐ་མ་ཐོབ་པར་གྱུར་པ་ན་སྒྲོབ་དཔོན་མེད་པ་ཉིད་དུ་དག་བཅོམ་པ་ཆེན་པོ་ཉིད་དུ་ཐོབ་པར་བྱེད།

མངོན་སུམ་དུ་བྱེད་པ་དེས་ན་རང་སངས་རྒྱས་ཞེས་བྱ་བ་འོ། །འདུན་པ་རྒྱང་བར་གྱུར་པ་དང་། སྒྲིབ་བ་རྒྱང་བ་ཞེས་བྱ་བ་ནི། བསམ་པ་དང་སྒྲིབ་བ་གཉི་ག་རྒྱང་བའི་ཕྱིར་རྒྱང་བ་ཉིད་དོ། །དེ་
བཞིན་དུ་གཞན་དག་ལ་ཡང་ངོ། །ལེན་འདིའི་བསྐྱུས་པའི་དོན་གྱི་གོ་རིམ་ས་ནི་མ་བྲིས་ཏེ། དེ་ཉིད་ཀྱིས་

འདིར་ཡང་ཡོངས་སུ་སྒྲིན་པ་ནི་རྣམ་པ་དུག་ཏུ་རིག་པར་བྱ་སྟེ་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པས་བསྟན་པའི་ཕྱིར་ངོ། །བྱང་རྒྱལ་སེམས་དཔའི་སའི་གཞིའི་རྣལ་འབྱོར་གྱི་གནས་ལས་རིམ་པར་བྱེ་བ་
དུག་པ་རྫོགས་སོ། །།མདོར་བསྟུན་སྤངས་པ་རྣམ་པ་གཉིས་དང་། ཡེ་ཤེས་རྣམ་པ་གཉིས་ལ་

ནི་བྱང་རྒྱལ་ཅེས་བྱ་སྟེ་ཞེས་བྱ་བ་ལ། འདིར་སྤངས་པ་རྣམ་པ་གཉིས་སྒྲོས་པ་ནི། ཡེ་ཤེས་ཉིད་ལ་འདི་ལྟར་བྱང་རྒྱལ་ཅེས་བྱ་སྟེ། ཡེ་ཤེས་རྣམ་པ་གཉིས་ཐོབ་པ་ནི། སྤངས་པ་རྣམ་པ་གཉིས་བྱས་

པས་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་རྒྱུར་ཡང་དག་པར་བསྟན་པའོ། །རྣམ་གྲངས་གཞན་ཡང་ཞེས་བྱ་བ་ལ།

འདིར་བྱད་པར་ནི་སྤྲུལ་མའི་རྣམ་གྲངས་ལས་ནི་ཤེས་བྱའི་སྒྲིབ་པ་སྤངས་པ་དང་། གང་ཤེས་བྱ་ཐམས་ཅད་ལ་ཐོགས་པ་མེད་ཅིང་སྒྲིབ་པ་མེད་པ་ནི། རྣམ་གྲངས་ཏི་མ་ལས་མ་བྱེ་བར་ཡེ་ཤེས་
བསྟན་ཏོ། །འདིར་ནི་ཡེ་ཤེས་དེ་ཉིད་རྣམ་པར་བྱེ་ནས་རབ་རྟུ་བསྟན་ཏོ། །འདུས་བྱས་དང་འདུས་མ་བྱས་

ཀྱི་དངོས་པོ་དེ་ཉིད་ལ་རྣམ་པར་བྱེ་བའི་རབ་རྟུ་དབྱེ་བ་ཚད་མེད་དེ་ཞེས་བྱ་བ་ལ། ཇི་ལྟར་བྱས་ནས་འདི་ལྟར་ཙམ་ཞེ་ན། རང་གི་མཚན་ཉིད་ཕྱི་མ་ཕྱི་མའི་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པས་སོ། །འདུས་
བྱས་ཀྱི་དངོས་པོ་ལ་ནི་རང་གི་མཚན་ཉིད་ལ་སོགས་པའི་རབ་རྟུ་དབྱེ་བ་ལེགས་པར་བསྟན་པ་ཡིན་ན།

@169B འདུས་མ་བྱས་ལ་རང་གི་མཚན་ཉིད་ལ་སོགས་པའི་དབྱེ་བ་ཇི་ལྟར་ཞེ་ན། དེ་དག་ཉིད་ཀྱི་རང་གི་མཚན་ཉིད་ལ་སོགས་པའི་དབྱེ་བས་ཐ་དད་པའི་འདུས་བྱས་ཀྱི་ཆོས་རྣམས་ཀྱི་ཆོས་ཉིད་
དང་། དེ་བཞིན་ཉིད་ལ་འདིར་འདུས་མ་བྱས་ཞེས་འདུས་བྱས་ཀྱི་དངོས་པོས་བྱས་པ་ཉིད་ནི་འདུས་མ་བྱས་ཀྱི་

དབྱེ་བ་ཞེས་བྱ་སྟེ། འདི་ལ་འགལ་བ་མེད་དོ། །རྣམ་གྲངས་གཞན་ཡང་ཞེས་བྱ་བ་ནི། སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཆོས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་བདག་ཉིད་ནི་སངས་རྒྱས་ཞེས་བྱ་བར་བསྟན་པའི་དོན་དུ་རྣམ་གྲངས་

གཞན་བཅུ་མས་པའོ། །དམ་པ་བདུན་གྱི་བསྐྱུས་པའི་དོན་ནི། གང་ལ་བཞེན་པ་དང་། གང་གི་དོན་

དུ་བསྐྱུབ་པ་དང་། གང་ལ་གནས་པ་དང་། ཐབས་གང་གིས་དང་། འབྲས་བུ་གང་ཐོབ་པ་དང་། གནས་པ་གང་གིས་གནས་པ་ཞེས་བྱ་བའོ། །དམ་པ་འདི་དག་ཉིད་ནི་དམ་པ་བདུན་ཏེ། སྦྱོར་བ་
གང་གིས་དམ་པ་ཡིན་པ་ནི་བྱང་ཆུབ་ཅེས་བཟླ་དོ། །དེ་ལ་གང་ལ་རབ་ཏུ་གནས་ན་ནི། ཚུལ་བྱིམས་ལ་

རབ་ཏུ་གནས་སོ། །ཐབས་གང་གིས་ཤེ་ན། ཡེ་ཤེས་དམ་པ་ཉིད་ཀྱིས་ཉོན་མོངས་པ་མེད་པའི་ཐབས་དང་མཐུ་ཉིད་ཀྱིས་སྦྱོབ་མེད་པའི་ཐབས་ཀྱིས་སོ། །འབྲས་བུ་གང་འཐོབ་པ་ནི་ཉོན་
མོངས་པ་དང་ཤེས་བྱའི་སྒྲིབ་པ་སྤངས་པའི་འབྲས་བུའོ། །གང་གི་གནས་ན་གནས་པ་གསུམ་གྱིས་སོ། །

ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག་པར་གསུངས་པས་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ཞེས་བྱའོ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ནི་འདིར་འདི་ལྟར་ཡི་གེ་ཏར་བསྐྱར་བ་བྱས་ནས་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའོ། །དེ་བཞིན་
གཤེགས་པ་དེ་ཐོབ་པར་བྱ་བའི་དོན་ཐམས་ཅད་བརྟེས་པའི་ཕྱིར་དབྱ་བཅོམ་པའོ། །དེས་ན་འཇིག་རྟེན་

ན་དབྱ་བཅོམ་པ་ཆེན་པོ་ཞེས་བཟླ་དོ། །ཐོབ་པར་བྱ་བའི་དོན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཕྱིར་དང་། གང་འཇིག་རྟེན་གྱི་ཕྱི་ཕྱོད་ལ་སོགས་པས་བཅོམ་ལྡན་འདས་དེ་མཆོད་པར་འོས་པས་གྲུང་བཟླ་དོ། །

དེ་ཐོབ་པར་བྱ་བའི་དོན་ཐམས་ཅད་ཐོབ་པའི་ཕྱིར་རམ། ལྷ་ན་མེད་པའི་བསོད་ནམས་ཀྱི་ཞིང་ཡིན་

པ་ཉིད་དེ་གཉི་གས་ཀྱང་མཆོད་པར་འོས་པའི་ཕྱིར་ཡང་ངོ། །ཆོས་རྣམས་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་དུ་དོན་དམ་པར་བྱགས་སུ་རྩུང་པས་ཞེས་བྱ་བ་ལ། ཆོས་རྣམས་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་དུ་བྱགས་སུ་རྩུང་པས་
ཞེས་བྱ་བས་ནི། ཡང་དག་པར་ཞེས་བྱ་བའི་སྒྲིའི་དོན་བསྟན་ཏོ། །དོན་དམ་པར་ཆོས་རྣམས་བྱགས་སུ་

@170A ༄། །རྩུང་པས་ཞེས་བྱ་བས་ནི། རྫོགས་པའི་ཞེས་བྱ་བའི་སྒྲིའི་དོན་བསྟན་ཏོ། །རིག་པ་གསུམ་ཞེས་བྱ་བ་ནི། སྡོན་གྱི་གནས་རྗེས་སུ་དྲན་པ་མཁྱེན་པའི་རིག་པ་དང་། འཆི་འཕོ་
དང་སྐྱེ་བ་མཁྱེན་པའི་རིག་པ་དང་། ཟག་པ་ཟད་པ་མཁྱེན་པའི་རིག་པ་འོ། །རིག་པ་དེ་དག་ནི་སྡོན་དང་

ཕྱི་མ་ལ་སོགས་པ་མི་རིག་པ་རྫོགས་པར་བྱེད་པའི་མཚན་ཉིད་ཅན་ཏེ། མདོ་ལས་ཇི་སྐད་གསུངས་པ་བཞིན་ནོ། །ཚུལ་ཁྲིམས་ལས་བརྩམས་ནས་ཏིང་ངེ་འཛིན་གྱི་བར་ནི་ཞབས་ཏེ་དེས་འགྲོ་
བར་བྱེད་པས་སོ། །ལྷག་མཐོང་གི་ཕྱོགས་ནི་རིག་པ་འོ། །ཞི་གནས་ཀྱི་ཕྱོགས་ནི་ཏིང་ངེ་འཛིན་ཏོ། །དེ་

གཉི་གའི་ཕྱོགས་ནི་ཚུལ་ཁྲིམས་ཏེ་མཆོག་ཏུ་མཐར་ཕྱིན་པར་བྱིན་པས་སོ། །རི་སྤྱོད་འགོད་པར་བྱ་བར་བྱོན་པའི་དོན་གྱིས་དང་། ཡང་མི་ལྷོག་པར་གཤེགས་པས་བདེ་བར་གཤེགས་

པའོ། །དེ་ཉིད་གྱིས་ན་བཅོམ་ལྡན་འདས་སྐྱ་ན་མེད་པ་སྐྱེས་བྱ་འདུལ་བ་ཁ་ལོ་སྐྱར་བ་ཞེས་བྱའོ། །སེམས་འདུལ་

བའི་ཐབས་དམ་པ་མཁྱེན་པ་ཞེས་བྱ་བ་ནི། སྐྱེས་བྱ་དམ་པས་འདུལ་བ་ནི་འདུལ་བར་བྱ་བ་སྟེ། ཅི་ཞེན་སེམས་སོ། །དེ་འདུལ་བའི་ཐབས་མཁྱེན་པའི་ཕྱིར་སྐྱ་ན་མེད་པ། སྐྱེས་བྱ་འདུལ་བ་ཁ་
ལོ་སྐྱར་བ་ཞེས་བྱ་བ་ལ། ཁ་ལོ་སྐྱར་བ་ནི་འཇིག་རྟེན་ན་འདུལ་བའི་ཐབས་ཤེས་པ་ལྟ་བུའོ། །དེས་ན་དེ་སྐྱ་ན་

མེད་པ་ཞེས་བྱ་བ་སྟེ། བྱད་པར་བྱ་འཕགས་པའི་འདུལ་བའི་ཐབས་མཁྱེན་པའི་ཕྱིར་རོ། །ལྟ་དང་མི་རྣམས་ཀྱི་སྟོན་པ་ཞེས་བྱ་བ་ལ། ལེགས་པར་སྟོན་པར་མཛད་པ་ཉིད་ཀྱི་སྟོན་པ་སྟེ། རོན་
འདི་ཉིད་གསལ་བར་བསྟན་པའི་ཕྱིར་སྐྱས་པ། ཡང་དག་པར་ཞེས་བྱ་བས་སྟོན་པའི་དོན་བཤད་དེ། ཅི་

ཞིག་བཤད་ཅི་ན། སྐྱས་པ། སྐྱག་བསྐྱལ་ཐམས་ཅད་ལས་ངེས་པར་འབྱུང་བའོ། །གང་གི་ཞེན། སྐྱས་པ། ལྟ་དང་མི་རྣམས་ཀྱི་འོ། །ཇི་ལྟར་བསྟན་ཞེན། འདིའི་དོན་བསྟན་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར་
སྐྱས་པ། མིག་ཏུ་གྱུར་བའི་ཕྱིར་དང་། ཡེ་ཤེས་སུ་གྱུར་བའི་ཕྱིར་དང་། དོན་ཏུ་གྱུར་བའི་

ཕྱིར་དང་། ཆོས་སུ་གྱུར་བའི་ཕྱིར་རོ། །ཇི་ལྟར་མིག་ཏུ་གྱུར་པ་ཡིན་ཞེན། སྐྱས་པ། དོན་གསལ་བ་གཏན་ལ་འབབས་པའི་ཕྱིར་རོ། །དོན་གསལ་བ་གཏན་ལ་འབབས་པ་ཉིད་ཡང་དག་པར་

བསྟན་པ་ནི། ཇི་ལྟར་སློབ་དཔོན་མ་ཁོལ་གྱིས་བསྟོད་པ་བཞི་བརྒྱ་པ་ལས། བྱོད་ཀྱི་བསྟན་ལ་

@170B མ་བརྟེན་པར། །དེ་ཉིད་མཐོང་བ་འགའ་ཡང་མེད། །ལོང་བ་ལྟ་བུའི་འཇིག་རྟེན་གྱི། །མིག་ཏུ་གྱུར་པ་བྱོད་ལ་འདུད། །ཅེས་བསྟན་པས་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་གསལ་བར་བཟོད་པས་དེ་སྟོན་
པས་སམ། ཡང་ན་དོན་གསལ་བར་གཏན་ལ་འབབས་པ་ཉིད་ཀྱིས་མིག་ཏུ་གྱུར་པ་སྟེ། རང་ཉིད་ཀྱིས་རབ་ཏུ་བསྟན་པའི་

དོན་ངེས་པར་མཛད་པའི་ཕྱིར། ངེས་པར་སྐྱེད་པར་བྱེད་པའི་དོན་ཏོ། །ཇི་ལྟར་སྣང་བས་ཡོངས་སུ་འཇིན་པའི་གཟུགས་ནི་རབ་ཏུ་མཐོང་བར་གྱུར་བ་དེ་བཞིན་དུ། བཙམ་ལྡན་འདས་ཁོ་ན་སྣང་
བར་གྱུར་པ་ཡིན་ཏེ། དོན་གསལ་བར་གཏན་ལ་འབབས་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ལྟ་བུས་ན་བཙམ་ལྡན་འདས་

ནི་སྣང་བར་གྱུར་པ་ཡིན་ཏེ། ཇི་ལྟར་སློབ་དཔོན་མ་ཁོལ་གྱིས་བསྟོད་པ་བཞི་བརྒྱ་པ་དེ་ཉིད་ལས། མེད་ང་མར་མའི་འོད་ཡོད་ཅིང་། །ཟླ་སྐར་ནོར་བུ་ཡོད་གྱུར་གྱང་། །ཉི་མ་མེད་ན་ས་སྟང་
འདི། །གསལ་བས་རྒྱས་པར་མི་འགྱུར་ལ། །དེ་ལས་གཞན་པའི་སྣང་བའམ། །དེ་ལས་བྱུང་འཕགས་

གཞན་དག་ནི། །ཡོད་གྱང་བྱོད་མེད་འགྲོ་བ་འདི། །སྣང་བ་མེད་པར་གྱུར་པ་ཡིན། །ཇི་ལྟར་མ་རིག་མཉམས་པ་ཡི། །སྒྲིབ་པས་སེམས་ནི་ཡོངས་བཀག་པས། །མཉམས་པར་གྱུར་པའི་འཇིག་རྟེན་

གྲི། །སྒྲུང་བར་གྱུར་པ་སྟོང་ལ་འདུད། །ཅེས་བསྟན་པས་དེ་ལྟ་བུས་ན་སྒྲུང་བར་གྱུར་པ་ཉིད་གྲིས་སྒྲུང་བར་

གྱུར་བ་ཞེས་བརྗོད་པ་ཡིན་ནོ། །ཇི་ལྟར་དོན་དུ་གྱུར་བ་ཡིན་ཞེ་ན། སྒྲུས་པ། དོན་ཐམས་ཅད་སྟོན་པའི་ཕྱིར་ཞེས་བྱ་བ་སྟེ། དོན་ཐམས་ཅད་ནི་འདུས་བྱས་དང་འདུས་མ་བྱས་ལ་སོགས་
པའོ། །འདི་ལྟར་རེ་ཞེས་སྟོན་པར་བྱེད་པའི་དོན་གྲིས་སྟོན་པ་སྟེ། ཤེས་པར་འདོད་པས་སྟོན་པ་དེ་ཡང་

བཅོམ་ལྷན་འདས་ལ་མ་བརྟེན་པར་དེ་རྟོགས་པ་མེད་པས་སོ། །དེ་ཡང་ཇི་ལྟར་སྟོབ་དཔོན་མ་ཁོལ་གྲིས་བསྟོད་པ་དེ་ཉིད་ལས། དོན་ནི་དོན་དུ་མ་རིག་ཅིང་། །དོན་མ་ཡིན་ཡང་དོན་མིན་
དུ། །སྟོ་ཡིས་ཆོས་ནི་མ་རྟོགས་པ། །སྟོང་ལ་བརྟེན་ནས་རྟོགས་པ་ཡིན། །ཕལ་ཆེར་དོན་མིན་སྟོང་འདོད་

ཀྱང་། །སྟོང་ས་པས་དོན་ནི་སྟོང་འགྱུར་ཏེ། །མི་ཤེས་པ་ནི་དོན་འདོད་ཀྱང་། །དོན་མ་ཡིན་པ་གྲུབ་པར་འགྱུར། །སྟོང་ལ་བརྟེན་ནས་ཅི་རིགས་པར། །གཉི་ག་དག་ནི་རྟོགས་འགྱུར་ཏེ། །དེ་
དག་གཉི་ག་ཉར་བསྟན་པའི། །དོན་དུ་གྱུར་པ་སྟོང་ལ་འདུད། །ཅེས་བསྟན་པས། དེས་

@171A ༄། །ན་དོན་ཐམས་ཅད་སྟོན་པ་ཡིན་ཏེ། །འདི་ནི་དོན་འདི་ནི་དོན་མ་ཡིན་པའོ་ཞེས་དག་བ་དང་མི་དག་བ་ལ་སོགས་པའི་དོན་རྟོགས་པར་འདོད་པ་དག་གིས་སྟོང་ལ་བརྟེན་པ་

མེད་པར་རྟོགས་པ་མེད་དོ། ཇི་ལྟར་ཡི་ཤེས་སུ་གྱུར་བ་ཡིན་ཞེན། སྒྲིམ་པ། མི་རྟོགས་པའི་ཞེས་བྱ་བ་ལ་

སོགས་པ་སྟེ། མི་རྟོགས་པའི་ཞེས་བྱ་བ་ནི་མི་ཤེས་པ་ལོ། རྟོགས་པར་མཛད་པའི་ཕྱིར་ཞེས་བྱ་བ་ནི་གོ་བར་བྱེད་པས་སོ། འདིས་མི་ཤེས་བའི་གཉིན་པོར་བསྟན་ཏོ། རྟོགས་པ་རྣམས་ཀྱི་ཐེ་
ཆོམ་གྱིས་གཙུག་པར་མཛད་པའི་ཕྱིར་ཞེས་བྱ་བ་ནི་ཐེ་ཆོམ་སྒྲིམ་པའི་ཤེས་པའི་གཉིན་པོ་འདི་ཡིན་ཏེ།

དེས་བའི་ཤེས་པ་སྐྱེད་པར་བྱེད་པས་སོ། ཟབ་མོའི་གནས་རྣམས་རྣམ་པར་འགྲེལ་པ་ཞེས་བྱ་བ་ནི། ཕྱི་ཅི་ལོག་གི་ཤེས་བའི་གཉིན་པོར་གྱུར་བའི་ཡང་དག་པའི་ཤེས་བའི་ཤེས་བ་སྐྱེད་པས་
སོ། བྲོལ་བ་རྣམས་ཡོངས་སུ་བྱང་བར་མཛད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། བསྟན་པར་མཛད་པའི་དོན་དུ་སྦྱང་བར་མཛད་པའི་དོན་ཏོ། །

འདི་སྟོབ་དཔོན་མ་ཁོལ་གྱིས་བསྟོད་པ་དེ་ཉིད་ལས། རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་ཡོངས་མཁྱེན་པས། མཁྱེན་བྱ་བ་ཐམས་ཅད་ཀྱན་སྦྱང་བ། ཡི་ཤེས་སྦྱང་བ་མཛད་པ་ཡི། ཡི་ཤེས་གྱུར་ལ་ཕུག་
འཆལ་ལོ། ཞེས་བྱ་བ་སྟེ། འདིས་ནི་རམ་པ་ཐམས་ཅད་མི་ཤེས་པ་དང་། ཐེ་ཆོམ་གྱི་ཤེས་པ་དང་། ཕྱི་ཅི་

ལོག་གི་ཤེས་པ་རྣམས་ཀྱི་གཉིན་པོར་གྱུར་པ་རྟོགས་པའི་ཤེས་པ་དང་། དེས་པའི་ཤེས་པ་དང་། ཡང་དག་པའི་ཤེས་པ་རྣམས་རྣམ་པར་སྦྱང་བ་ཉིད་དོ། ཇི་ལྟར་ཆོས་སུ་གྱུར་པ་ཡིན་ཞེན།

སྒྲིམ་པ། དེ་ཆོས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་རྩ་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་སྟེ། ཆོས་ནི་མདོའི་སྡེ་དང་།

དབྱངས་ཀྱིས་བསྒྲུབ་པ་དང་། ལུང་བསྟན་པ་དང་། ཆོགས་སུ་བཅད་པ་དང་། ཆེད་དུ་བཟོད་པ་དང་། སྤང་གཞི་དང་། རྟོགས་པ་བཟོད་པ་དང་། དེ་ལྟ་བུ་བྱུང་བ་དང་། སྒྲིམ་པའི་རབས་དང་།
ཤིན་དུ་རྒྱས་པ་དང་། ཆོས་མཉམ་དུ་བྱུང་བ་དང་། གཏན་ལ་ཕབ་པ་ཞེས་བྱ་བ་སྟེ། གསུང་རབ་ཡན་ལག

བཅུ་གཉིས་སུ་གཏོགས་པའི་ཆོས་དེ་རྣམས་ནི་ཆོས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་རྩ་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཞེས་བྱ་བ་བཙམ་ལྟན་འདས་ཀྱིས་དང་པོར་བསྟན་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རྩ་བ་ཉིད་ཡིན་ནོ། །དེ་འབྲེན་པ་ཡིན་
བའི་ཕྱིར་ཞེས་བྱ་བ་ལ། ཆོས་དེ་དག་རྣམས་དེས་འབྲེན་པ་ཡིན་ཏེ། དེ་འབྲེན་པ་ཡིན་པ་ནི། དེ་འབྲེན་པའི་ངོ་བོ་

@171B ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེས་ན་གང་གི་ཕྱིར་བཙམ་ལྟན་འདས་ཁོ་ན་ཆོས་དེ་འབྲེན་པ་ཡིན་པ་དེའི་ཕྱིར། བཙམ་ལྟན་འདས་ནི་ཆོས་སུ་གྱུར་པ་འོ། །འོན་ཀྱང་སྟོན་པ་ཉིད་ཀྱིས་བསྟོན་པ་ཡིན་
པའི་ཕྱིར་ཞེས་བྱ་བ་སྟེ། དེ་ཉིད་སྟོན་པ་ཡིན་པས་ན་སྟོན་པ་ཡིན་པ་སྟེ། ཆོས་གང་རྣམས་དེའི་ཆོས་ཡིན་པ་དེ་ལ་སྟན་

པ་ཡིན་པ་འོ། །དེ་བས་ན་དེའི་ངོ་བོ་ནི་སྟོན་པ་ཡིན་པ་ཉིད་དོ། །རྒྱ་འདིས་ཀྱང་བཙམ་ལྟན་འདས་ནི་ཆོས་སུ་གྱུར་པ་ཡིན་ཏེ། དེའི་ཕྱིར་ལྟ་དང་མི་རྣམས་ཀྱི་སྟོན་པ་ཞེས་བཟོད་དོ། །ཆོགས་

མཐའ་དག་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་དུ་མངོན་པར་རྫོགས་པར་བྱགས་སུ་རྒྱད་པ་ཞེས་བྱ་བ་ལ། མཐའ་དག་ནི་ཆོས་

ཀྱི་ཕུང་པོ་རྣམ་པ་གསུམ་མོ། །རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་ནི་དགོ་བ་དང་མི་དགོ་བ་ལ་སོགས་པའི་རྣམ་པ་འོ། །དེ་དག་རྣམ་པ་ཉིད་ཀྱིས་བྱགས་སུ་རྒྱད་པ་སྟེ། མངོན་པར་རྫོགས་པར་སངས་རྒྱས་
ཞེས་བྱ་འོ། །བདུད་དཔུང་དང་བཅས་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་གཡུལ་ཆེན་པོ་བཙུང་པས་ན་བཙུང་ལྡན་

འདས་ཏེ། བཙུང་ལྡན་འདས་ཉག་གཅིག་འཇིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་ཐམས་ཅད་དུ་འབྱུང་ཞེས་བྱ་བ་ནི། །སྟེ་པ་གཞན་ཁ་ཅིག་གི་འདོད་པ་འོ། །དེའི་ལན་དུ་བརྩམས་པ་ནི། དེ་ལ་བསྐྱལ་པ་དུ་མར་
ཡང་སངས་རྒྱས་གཅིག་གྲང་མི་འབྱུང་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་འོ། །རང་བཞིན་གྱིས་ཉོན་

མོངས་པ་མང་བའི་རྒྱུད་དང་། སེམས་རབ་འཆལ་པའི་རྒྱུད་ཀྱིས་གྲང་སྒྲན་མེད་པ་ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་བྱང་ཆུབ་མངོན་པར་རྫོགས་པར་འཆང་བྱ་བར་མི་རྣམས་ཞེས་བྱ་བ་ནི། ཉོན་མོངས་པ་
དང་ཤེས་བྱའི་སྒྲིབ་པས་ཟིལ་གྱིས་མནན་པའི་ཕྱིར་སངས་རྒྱས་རྣམས་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་རྣམས་

ཀྱིས་ཞེས་བྱ་བའི་དོན་ཏོ། །དོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་ལ། བྱང་ཆུབ་ཀྱི་ལུ་ལུའི་བསྐྱུས་པའི་དོན་དང་གོ་རིམས་དག་ནི་འདི་ཉིད་དུ་ཉི་བར་བསྟན་ཟིན་པའི་ཕྱིར། ཡང་ཉི་བར་བསྟན་

པར་བྱ་བ་མ་ཡིན་པས་དེས་ན་མ་གྲིས་སོ། །བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་སའི་གཞིའི་ནྟལ་འབྱོར་གྲིས་གནས་

ལས་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་རིམ་པར་སྟེ་བ་སྟེ་བདུན་པ་རྫོགས་སོ།། །སྟོ་མ་ནི། མོས་པ་མང་པོ་ཉིད་དང་ནི། །ཆོས་ཆོལ་བ་རྒྱག་སྟོན་པ་དང་། །སྐྱབ་པ་དང་ནི་དེ་བཞིན་དུ། །ལེགས་པར་
གདམས་ངག་རྗེས་བསྟན་དང་། །ལུས་དང་ངག་དང་ཡིད་གྱི་ལས། །ཐབས་དང་བཅས་པ་སྤྱི་མ་

@172A ༄། །ཡིན། །ཞེས་བྱ་བ་ནི། ཇི་ལྟར་བསྐྱབ་པའི་དབང་དུ་བྱས་པ་ཡིན་ལ། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་གང་ལ་བསྐྱབ་པར་བྱ་བ་ནི་སྤར་བསྟན་ཟིན་ཏོ། །བསྐྱས་པའི་དོན་སྟོན་པ་
བདུན་པོ་འདི་དག་གི་བསྐྱས་པའི་རྫོལ་ནི། བདག་ཉིད་ཇི་ལྟར་སྟོབ་པ་དང་། གཞན་དག་ལ་ཡང་ཞེས་བྱ་བ་ནི་བསྐྱས་

པའི་དོན་ཏོ། །དེ་ལ་དག་ཉིད་སྟོབ་པར་བྱེད་པ་ནི། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ཆོས་གྱི་རྗེས་སྤྱུ་འབྲང་བ་དང་། དད་པས་རྗེས་སྤྱུ་འབྲང་བའོ། །དེ་ལ་ཆོས་གྱི་རྗེས་སྤྱུ་འབྲང་བ་ནི་ནམ་པ་གསུམ་དུ་
སྟོབ་སྟེ། མོས་པ་མང་པོ་ཉིད་གྱི་བསམ་པའི་རྒྱན་ཉིད་དང་། སྤྱོར་བ་ཉིད་དང་། ཆོས་ཆོལ་བ་ལ་སྤྱོར་བ་ཉིད་ལའོ། །

དད་པས་རྗེས་སྤྱུ་འབྲང་པ་ནི་ནམ་པ་བཞི་སྟེ། བདག་ཉིད་གྱིས་བསྐྱབ་པའི་སྤར་ཆོས་གྱིས་རྗེས་སྤྱུ་འབྲང་བ་ལ་བསྟན་པའི་བསྐྱབ་པ་ནམ་པ་གསུམ་དང་། བཞི་པ་གདམས་ངག་རྗེས་སྤྱུ་བསྟན་པ་

འཛིན་པ་འོ། །གཞན་བསྐྱབ་པ་ཡང་རྣམ་པ་གཉིས་ཏེ། གཞན་རྣམ་པ་གཉིས་ནི་ཞུགས་པ་དང་མ་ཞུགས་པ་

ཞེས་བྱ་བ་འོ། །དེ་ལ་གཞན་ཞུགས་པ་དབང་པོ་རྣམ་པོ་ལ་བསྟན་པ་དང་། དད་པས་རྗེས་སུ་འབྲང་བ་ལ་བསྟན་ཅིང་གདམས་ངག་རྗེས་སུ་བསྟན་པ་འོ། །མ་ཞུགས་པ་རྣམས་ལ་ནི། ལུས་དང་
ངག་དང་ཡིད་གྱི་ལས་དག། ཐབས་དང་བཅས་པ་ཞེས་བྱ་བ་སྟེ། དེ་ལ་དད་པར་བདག་ཉིད་མོས་པ་ལ་སློབ་

པར་བྱེད་དོ། །དེ་ནས་ནི་ཆོས་ཆོལ་ལོ། །དེ་ནས་ནི་བསྐྱབ་པ་སྟེ། ཆོས་གྱིས་རྗེས་སུ་འབྲང་བ་ནི་དེ་ལྟར་བདག་ཉིད་གང་དང་གང་ལ་སློབ་པ་དེ་ལ་གཞན་དག་གྲང་འཇུག་པར་བྱེད་དེ། བདག་
ཉིད་གྲང་མོས་པ་ལ་སློབ་པར་བྱེད། ཆོས་ཆོལ་བར་བྱེད་ལ། གཞན་པ་རོལ་དག་ལ་ཡང་མོས་པ་བསྐྱེད་པར་བྱ་བ་འོ་དོན་

དུ་ཆོས་སྟོན་པར་བྱེད་དོ། །བདག་ཉིད་གྱི་སྐྱབ་པར་བྱེད་ཅིང་གཞན་དག་གིས་གྲང་རྟོགས་པར་བྱ་བ་འོ་སྤྱིར་གདམས་ངག་དང་རྗེས་སུ་བསྟན་པ་སྟོན་པ་སྟེ། དེ་ལྟར་རེ་ཞིག་ཞུགས་པ་རྣམས་
གྱི་འོ། །ཡང་མ་ཞུགས་པ་རྣམས་ལ་ནི་བདག་ཉིད་བསྐྱབ་པ་ལ་སློབ་པ་ནི་ལུས་དང་ངག་དང་ཡིད་གྱི་ལས་ཐབས་རྣམས་

པ་ལ་སློབ་པར་བྱེད་པ་ཉིད་དོ། །གོ་རིམས་དེ་དག་གི་བསྐྱུས་པ་འོ་དོན་དེ་ལ། ཇི་ལྟར་ན་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་མོས་པ་མང་བ་ཡིན་ཞེན་ཞེས་བྱ་བ་ལ། འདིའི་བསྐྱུས་པ་འོ་དོན་ནི་གང་ལ་མོས་

པ་སྐྱུད་པ་དང་གང་གིས་མེས་པ་ཞེས་བྱ་བའོ། །དད་པ་དང་དང་བ་སྡོན་དུ་འགྲོ་བས་ཏེ། དད་པའི་མཚན་ཉིད་

@172B ནི་དད་བའོ། །ངེས་པ་གང་ལ་དེ་སྡོན་དུ་འགྲོ་བ་ཡོད་པ་ནི་རྒྱ་དེས་ན་འདོད་པ་སྐྱེ་བར་འགྱུར་ལ། དེ་དང་ལྡན་པའི་མེས་པ་གནག་ཡིན་ཞེ་ན། དེས་པའི་དངོས་པོ་ལ་དེ་ཉིད་དུ་ངེས་པར་
འཛིན་པའི་མཚན་ཉིད་དོ། །མེས་པའི་

གནས་རྣམ་པ་བརྒྱད་ནི། དཀོན་མཆོག་དང་། ཡིན་ཏན་ལ་སོགས་པའི། །མེས་པའི་གནས་བརྒྱད་པོ་མདོར་བསྡུས་བ་ནི། མཆོག་ལ་མེས་པ་དང་། ཟབ་ཅིང་རྒྱ་ཆེ་བ་ལ་མེས་པ་དང་། རྒྱ་དང་
འབྲས་བུའི་མཚན་ཉིད་ཅན་གྱི་ཆོགས་ལ་མེས་པ་དང་། ཐོབ་པར་བྱ་བ་ལ་མེས་པའོ། །སངས་རྒྱས་དཀོན་མཆོག་གི་ཡོན་ཏན་ལ་མེས་པ་ནི། ཐོབ་པར་བྱ་བ་ལ་མེས་པའོ། །སྐྱབ་པའི་ཐབས་ནི་
སྐྱབ་པའི་

ཆོས་ཐོབ་བའི་ཐབས་སུ་གྱུར་བ་ལེགས་པར་གསུངས་པའི་བསྟན་པའི་ཆོས་སོ། །རྣམ་གྲངས་དེ་ལས་གཞན་ཡང་གནས་ལ་མེས་པ་བསྟན་པ་དང་། དེའི་རབ་ཏུ་དབྱེ་བ་ལ་མེས་པ་སྟེ། འདི་
ལྟར་མདོར་བསྡུས་པ་གཞན་གནས་ལ་མེས་པས་བསྟན་པ་དང་། རབ་ཏུ་དབྱེ་བ་ལ་བརྟེན་པའོ། །དྲི་ལྟར་

མདོར་བསྡུས་པ་གཞན་ཡང་དགོན་མཆོག་གསུམ་གྱི་ཡིན་ཏན་དང་། དེའི་རབ་ཏུ་དབྱེ་བ་ལ་བརྟེན་པའོ། །དེ་ལས་གཞན་ཡང་བསྟན་པ་རྣམ་པ་བདུན་ཏེ། ཇི་ལྟར་བྱས་ནས་ཤེན་སངས་རྒྱས་
དང་ཆོས་དང་དགོ་འདུན་གྱི་ཡིན་ཏན་ལ་མོས་པ་བྱས་པ། སངས་རྒྱས་དང་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་མཐུ་ལ་མོས་པ་

དང་། ཆོས་གྱི་ཡིན་ཏན་ལ་མོས་པ་བྱས་པ། དེ་ཁོ་ནའི་དོན་ལ་མོས་པ་སྟེ། དོན་དམ་པའི་ཆོས་ཡིན་པ་ཉིད་ཀྱིས་དེ་ཁོ་ནའི་དོན་ཏོ། །དགོ་འདུན་གྱི་ཡིན་ཏན་ལ་མོས་པའི་སྟོབས་ཉིད་ཀྱིས་རྒྱ་
དང་འབྲས་བུ་ལ་མོས་པ་སྟེ། རྒྱ་འདི་ལས་འབྲས་བུ་འདི་འཐོབ་པོ་ཞེས་བྱ་བའོ། །ལམ་རབ་ཏུ་བསྐྱོམ་པ་ཉིད་ཀྱིས་

བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་གནས་སྐབས་ཀྱི་ཐོབ་པར་བྱ་བ་ལ་མོས་པ་སྟེ། སངས་རྒྱས་དགོན་མཆོག་གི་ཡིན་ཏན་ལ་མོས་པ་ལས་རབ་ཏུ་བྱུང་བའོ། །ཆོས་དགོན་མཆོག་གི་ཡིན་ཏན་ལ་མོས་པ་
ལས་བྱུང་བ་ནི་ཐོབ་པར་བྱ་བའི་ཐབས་ལ་མོས་པའོ། །འདིར་ཐོབས་ནི་སྒྲུབ་པའི་ཆོས་ཏེ། བྱང་ཆུབ་

ཀྱི་ཕྱོགས་ཀྱི་ཆོས་ཐམས་ཅད་དོ། །ལེགས་པར་གསུངས་པ་ལ་མོས་པ་ནི། ཆོས་_(DKHO)ན་མཆོག་གི་ཡིན་ཏན་ལ་མོས་པ་བྱས་པ་ཉིད་དེ། བསྟན་པའི་ཆོས་ལ་ཆོས་ཞེས་བྱས་ནས་
སོ། །མོས་པ་ལ་གོམས་པ་ལན་མང་དུ་བྱེད་པ་དང་ཞེས་བྱ་བ་ནི། །ཇི་སྲིད་བཟོད་པ་ཆེན་པོ་མ་བསྐྱེད་ཀྱི་བར་དུ་འོ། །བཟོད་

@173A

༡༣། །པ་དག་པོ་ཡོད་པ་ནི་ལྷག་པའི་བསམ་པ་དག་པ་ཉི་བར་གནས་པའི་གནས་སྐབས་སུ། རྒྱ་དང་འབྲས་བུ་ཡང་དག་པར་སྟོན་པའི་རྣམ་པ་ཞེས་བྱ་བ་ལ། ཡང་དག་པར་ཞེས་བྱ་བ་ནི། ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག་པའོ། །རྒྱ་དང་འབྲས་བུ་ནི་རྗེས་སུ་མ་བྱུན་པ་ཞེས་བྱ་བའི་དོན་ཏོ། །

བྱས་པ་ཆད་མོ་ཟ་ཞིང་བསལ་བར་བྱེད་ཅིས་བྱ་བ་ལ། བྱས་པའི་ལས་རྣམས་ཀྱིས་ངེས་པར་འབྲས་བུ་སྟེན་པའོ། །མ་བྱས་པ་རྒྱག་ཕྱད་པར་མི་འགྱུར་བ་ཞེས་བྱ་བ་ནི། མ་བྱས་པའི་ལས་རྣམས་ལས་འབྲས་བུ་འབྱུང་བར་མི་འགྱུར་བའོ། །ཕ་རོལ་ཀླན་ཀ་ཆོལ་བ་བརྗོད་པའི་ཡོན་ཏན་སྟོན་པའི་རྣམ་

པ་དང་ཞེས་བྱ་བ་ནི། ཀླན་ཀ་ཆོལ་བ་ཞེས་བྱ་བ་ལ། འདིར་ཉི་བར་ཞེས་བྱ་བའི་སྒྲ་ནི་ཉི་བར་བསྐྱར་བའམ་བརྟན་པ་སྟེ། འདི་ལྟར་ཉིས་པ་བརྗོད་ཅིང་གོལ་བ་དང་། སྟོན་ནས་བརྗོད་ཅིང་ཉི་བར་བརྗོད་པའམ། གཞན་དག་ལ་བརྟན་པའི་ཆོག་གིས་སྟོན་བརྗོད་ཅིང་སྒྲས་པའོ། །དེ་ཉིད་ནི་ཕན་

ཡོན་ཏེ། དེས་སྟོན་པའི་རྣམ་པའོ། །འདི་ལྟར་བྱ་སྒྲ་བ་ལས་ཞེས་བྱ་བ་ལ། གཞན་ལས་འོས་པ་ནི་འདི་ལྟ་བུ་སྒྲས་པའོ། །དེ་ལྟར་བྱ་ལས་ཐར་པ་ནི་དེ་ལྟ་བུ་སྒྲ་བ་ལས་ཐར་བའོ། །དེ་ཉིད་ནི་ཕན་ཡོན་ཏེ། གཞན་དག་གི་སྒྲས་པ་ནི་སྟོན་འདི་དང་འདི་ལྟ་བུ་ཞེས་བྱ་བའི་དོན་ཏོ། །སྐད་ཀྱི་དབྱིངས་ཀྱི་

མོག་པོ་སྐྱབ་པ་རྣམ་པར་གཞག་པ་སྟོན་པའི་རྣམ་པ་ཞེས་བྱ་བ་ལ། དབྱིངས་ཀྱི་ངོ་བོ་རྣམ་པར་གཞག་པ་ནི་དབྱིངས་ཀྱི་ངོ་བོ་རྣམ་པར་གཞག་པ་སྟེ། དབྱིངས་ཀྱི་ངོ་བོ་འདི་ཞེས་རྣམ་པར་གཞག་པ་དེ་སྟོན་པའི་རྣམ་པ་འོ། །ཆོག་ལེགས་པར་སྐྱར་བ་ནི་ལེགས་པར་སྐྱར་བའི་བརྗོད་པ་སྟེ། ཕན་

ཡོན་ནོ། །དབྱངས་སམ་ཡི་གེ་ཉམས་པ་དང་ལྡན་པའི་སྒྲགས་ཀྱིས་ནི། ཉམས་པས་དོན་མི་འགྲུབ་སྟེ། ངག་གི་དོན་དེས་སྐྱབ་པ་པོ་ཉིད་ཉམས་པར་བྱེད་དོ། །དེ་སྟོབ་པའི་རྣམ་པ་ནི་ལེགས་པར་སྐྱར་བའི་ཐབས་ཀྱིས་ཏེ། འདི་ལྟ་བུའི་ཕན་ཡོན་སྟོན་པའི་རྣམ་པ་འོ། །ནད་ལ་མཁས་པ་

སྟོན་པའི་རྣམ་པ་དང་ཞེས་བྱ་བ་ལ། ནད་འདིའི་མིང་ནི་འདིའོ་ཞེས་བྱ་བར་ནད་དེ་ལ་མཁས་པ་འོ། །ནད་ཅི་ལས་བྱུང་བ་ལ་མཁས་པ་སྟོན་པའི་རྣམ་པ་དན་ཞེས་བྱ་བ་ལ། འདི་ལས་ཀྱན་དུ་བྱུང་བས་ན་ནད་ཀྱན་དུ་སྟོང་བ་ནི་ནད་ཅི་ལས་བྱུང་བ་འོ། །དེ་ལ་མཁས་པ་སྟེ། མི་འཕྲོད་པ་འདི་ལས་

@173B ནད་འདི་བྱུང་ངོ་ཞེས་བྱ་བར་ཤེས་པ་འོ། །ནད་བྱུང་བ་བསལ་བ་ལ་མཁས་པ་སྟོན་པའི་རྣམ་པ་དང་ཞེས་བྱ་བ་ལ། འདིར་སེལ་བར་བྱེད་པས་ན་བསལ་བ་སྟེ། ནད་བསལ་བ་འོ། །དེ་ལ་མཁས་པ་ནི་སྤྲན་འདིས་སོས་པར་བྱེད་དོ་ཞེས་བྱ་བར་ཤེས་པ་འོ། །ཡང་ན་བསལ་བར་བྱ་བ་ནི་བསལ་བ་སྟེ།

ཉེ་བར་ཞི་བར་བྱ་བ་ཞེས་བྱ་བའི་དོན་དོ། །ནད་ཉེ་བར་ཞི་བར་བྱ་བ་ཡིན་པས། ནད་རབ་ཏུ་ཞི་བ་ཉིད་དོ། །རང་རང་གི་བཟོད་དང་ལས་གྱི་གནས་བྱུང་པའི་འབྲས་བྱ་ཡོངས་སུ་བྱུང་བ་སྟོན་པའི་
རྣམ་པ་ཞེས་བྱ་བ་ལ། རང་རང་གི་བཟོད་དང་ལས་གྱི་གནས་སྐྱུང་པ་སྟེ། འབྲས་བྱ་འདི་ཡོངས་སུ་བྱུང་

པ་ནི་འདི་ལས་ཡོངས་སུ་སྐྱུང་པའོ། །ཞེས་སྟོན་པའི་རྣམ་པའོ། །སྤྱི་ཅི་མ་ལོག་པའི་རྒྱ་རྣམ་པར་གཞག་པ་དང་། རྒྱ་ཐམས་ཅད་བསྐྱས་པ་ཞེས་བྱ་བ་ལ། རྒྱ་རྣམས་ཇི་ལྟར་ཡོད་པ་ཉིད་དང་།
ཇི་སྟེད་ཡོད་པ་ཉིད་དེ་སེམས་ཅན་གྱི་འཇིག་རྟེན་ལས་བརྩམས་ནས་ཀྱན་ནས་ཉོན་མོངས་

པའམ་རྣམ་པར་བྱང་བདག་གོ། །འཇིག་རྟེན་པའི་ཡང་དེ་དག་ཏུ་ལོ་ཐོག་ལ་སོགས་པ་སྟོད་གྱི་འཇིག་རྟེན་གྱི་དབང་དུ་བྱས་ནས། ལྷན་ཅིག་བྱེད་པས་དེ་ཀྱན་ནས་བསྐྱང་བའི་རྩི་ལ་སོགས་པ་
དག་གོ། །མིང་རྒྱག་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སྐྱེས་པ་རྒྱག་རྟ་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པའོ། །མིང་སྟོན་དུ་འགྲོ་བའི་

འདུ་ཤེས་ཞེས་བྱ་བ་དང་། འདུ་ཤེས་སྟོན་དུ་འགྲོ་བའི་བརྗོད་པ་ཞེས་བྱ་བ་ལ། འདི་ནི་རྟ་ཞེས་བྱ་བའི་གཞན་གོ་བར་བྱེད་པའི་ཐ་སྟོད་དོ། །ཚོས་དེ་དང་དེ་དག་གི་རྗེས་སུ་ཐ་སྟོད་འདོགས་པའི་རྒྱ་
སྟེ། རྗེས་སུ་ནི་ཉེ་བར་སྐྱུར་བའམ། གོམས་པ་ལས་རྗེས་སུ་ཐ་སྟོད་བྱེད་པ་

སྒྲིལ་གོམས་པ་ཉིད་ལས་ཐ་སྐད་དུ་བྱེད་པ་ལོ། །ལག་པ་ལ་ལྟོས་ནས་ནི་ལེན་པ་ཡོད་པ་ཉིད་དོ། །བཀྲེས་པ་རྒྱག་སྒྲིལ་པ་ལ་ལྟོས་ནས་ནི་ཟས་དང་སྒྲིལ་ལེན་ཏོ། །རང་གི་འབྲས་བུ་ཐ་མའི་
བར་ཏེ། རང་གི་འབྲས་བུ་ཐ་མའི་བར་དུ་ལོ། །དེ་ལས་གཞན་བའི་རྒྱུ་ནི་རྒྱ་དང་ས་ལ་སོགས་པ་འི་

རྒྱུ་ནོ། །རང་གི་འབྲས་བུ་ནི་སྤྱུ་གུ་ལོ། གང་གི་རྗེས་ཐོགས་ལ་གང་བྱུང་བ་ནི་འབྲས་བུ་སྟེ། དེ་ནི་ཡང་ས་བོན་ལས་འབྱུང་པར་འབྲས་བུ་སྟེ། སྤྱུ་གུ་ནི་ས་བོན་གྱིས་འཕངས་པ་ཞེས་བྱ་བ་སྟེ།
འཕངས་པ་འི་འབྲས་བུ་ཡིན་ནོ། །རྣམ་པ་སྤྲུལ་ཆོགས་རྣམ་པ་ཐ་དད་པ་ཞེས་བྱ་བ་ལ། སྤྲུ་

@174A ༄༄༅། །ཆོགས་ནི་ཐ་དད་པར་རིས་མི་མཐུན་པ་རིང་བའི་རིགས་ཉིད་དོ། །ཐ་དད་པ་འི་རྒྱ་ཉིད་ནི་རྣམ་པ་ཐ་དད་ཅིང་རིགས་ཐ་དད་པ་ཉིད་དོ། །སོ་སོར་རིས་པ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་ཡུན་རིང་
བ་ཉིད་དམ། ལྟོས་པ་མེད་པ་ལོ། །ལྟོས་པ་ཡིན་པས་ལྟོས་པ་སྟེ། དེ་ཉིད་རྒྱུ་ལོ། །འདིས་ཡོངས་སུ་འཛིན་པས་

ན་ཡོངས་སུ་འཛིན་ལ། དེ་ཉིད་ནི་རྒྱུ་ལོ། །འབྱུང་པ་འི་རྒྱ་ཞེས་བྱ་བ་ལ། །འདི་མངོན་པར་བྱུང་པར་བྱ་བས་ན་མངོན་པར་འབྱུང་པ་སྟེ། དེ་ཉིད་ནི་རྒྱུ་ལོ། །ཡང་ན་མངོན་པར་འབྱུང་པར་བྱེད་པ་
ནི། མངོན་པར་འབྱུང་པ་ཡིན་ལ། དེ་འི་རྒྱུ་ལོ། །འབྲེན་པར་བྱེད་པས་ནི་འབྲེན་པ་སྟེ། དེ་ཉིད་ནི་རྒྱུ་ལོ། །ལྷག་པར་

བསྐྱམས་ཤིང་མཆོག་ཏུ་དགའ་བས་བསྐྱམས་པས་སོ་སོར་ངས་པ་སྟེ། སོ་སོར་ངས་པའི་རྒྱ་ནི་སོ་སོར་ངས་པའི་རྒྱ་ལོ། །ལྷན་ཅིག་བྱེད་པའི་ངང་ཚུལ་གང་ལ་ཡོད་པ་དེ་ནི་ལྷན་ཅིག་བྱེད་པ་སྟེ།
ལྷན་ཅིག་ཏུ་བྱེད་པའི་རྒྱ་ནི་ལྷན་ཅིག་བྱེད་པའི་རྒྱ་ལོ། །འདིས་མི་མཐུན་པར་བྱེད་པས་ན་མི་མཐུན་པ་སྟེ། མི་

མཐུན་པ་དེ་ཉིད་ནི་རྒྱ་སྟེ། མི་མཐུན་པའི་རྒྱ་ལོ། །ཆོག་གི་མི་མཐུན་པ་དང་། དེ་བཞིན་དུ་རིགས་པ་དང་མི་མཐུན་པ་དང་། ལྷན་ཅིག་ཏུ་མི་གནས་པའི་མཆོན་ཉིད་ཀྱི་མི་མཐུན་པ་དང་། མི་འཕྲོད་
པའི་མི་མཐུན་པ་དང་ཞེས་བྱ་བ་ལ། རབ་ཏུ་མི་མཐུན་པ་དང་། ཤིན་ཏུ་རབ་ཏུ་མི་མཐུན་པ་དང་། ཤིན་ཏུ་

ཆེར་མི་མཐུན་པ་དང་། རྣམ་པར་མི་མཐུན་པ་དང་། རྣམ་པར་མི་མཐུན་པའི་མཆོན་ཉིད་ཅན་གྱི་འགལ་བ་ནི་རབ་ཏུ་རྣམ་པར་མི་མཐུན་པ་ལོ། །མི་མཐུན་པའི་ཕྱོགས་དང་གཉིན་པོའི་ཕྱོགས་ཀྱི་
མི་མཐུན་པ་ཞེས་བྱ་བ་ལ། རྣམ་པར་སྤྲད་པས་ངན་པའི་ཕྱོགས་ནི་མི་མཐུན་པའི་ཕྱོགས་སོ། །གཉིན་པོའི་

ཕྱོགས་ཞེས་བྱ་བ་ལ། འདིར་རབ་ཏུ་མངོན་པར་ཕྱོགས་ནས་ཡང་དག་པར་འབྱུང་བའམ། ཡང་དག་པ་ལ་མངོན་དུ་ཕྱོགས་པའི་ཕྱོགས་ནི་གཉིན་པོའི་ཕྱོགས་སོ། །གཉིན་པོའི་ཕྱོགས་དང་མི་
མཐུན་པའི་ཕྱོགས་ནི་གཉིན་པོའི་ཕྱོགས་དང་མི་མཐུན་པའི་ཕྱོགས་ཏེ། དེའི་མཆོན་ཉིད་ཅན་གྱི་མི་མཐུན་

པ་ནི་མི་མཐུན་པ་དང་གཉིན་པོའི་ཕྱོགས་ཀྱི་མི་མཐུན་པའོ། །སྐབས་འབྱེད་པ་ནི་ཡུལ་གྱི་ཆ་ནི་སྐབས་ཡིན་ལ། དེ་སྦྱིན་པ་སྟེ། སྒྲ་མ་སྦྱིས་པ་ནམས་ཀྱི་སྐབས་སྦྱིན་པ་ནི་སྒྲ་མ་སྦྱིས་པ་ནམས་ཀྱི་
སྐབས་འབྱེད་པ་སྟེ། དེས་ཡོངས་སུ་ཟིན་པའོ། །འབྱུང་བར་འབྱུར་བ་ནི་རིགས་མི་གཅིག་པའི་སེམས་

@174B བསྐྱེད་པའོ། །འཇུག་པར་འབྱུར་བ་ནི་རྒྱན་དང་འདྲ་བའི་སེམས་འབྱུང་བའོ། །གང་དག་གིས་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་ལ། འཇིག་རྟན་ན་འབྲུ་ཁོ་ན་ངེས་པར་གཟུང་བ་ནི་འཇིག་རྟན་
གྱི་དངོས་པོ་དཔག་ཏུ་མེད་པ་ཡོད་པ་ཡིན་ན་ཉི་བར་མཚོན་པར་བསྟན་པའི་དོན་ཏོ། །ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་པ་དང་།

ནམ་པར་བྱང་བའི་དབང་དུ་བྱས་ནས་རྟོན་ཅིང་འབྲེལ་པར་འབྱུང་བ་ཐམས་ཅད་ཅེས་བྱ་བ་ནས་བརྩམས་ཏེ། ཡུལ་གྱི་རོ་མུང་བ་ལ་སྟོས་ནས་སྲིད་པའི་ཡན་ལག་ཅེས་བྱ་བའི་བར་ཏེ། ཀུན་ནས་
ཉོན་མོངས་པ་ཐམས་ཅད་གྱི་རོ་མུང་བའི་རྒྱ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཆོ་འདི་ལ་སྦྱོས་ཤིང་བྱང་བའི་ཞེས་བྱ་བ་

དང་། མཐོང་བའི་ཆོས་རྣམས་ཀྱི་ས་བོན་ཞེས་བྱ་བ་དང་། སྦྱི་བ་གཞན་གྱི་ཞེས་བྱ་བ་ལ། སྦྱིས་ནས་ཚྱོང་བར་འབྱུར་བའམ། ལན་གངས་གཞན་ལ་ཚྱོང་བར་འབྱུར་བའི་མ་རིག་པ་ལ་སོགས་
པའོ། །རང་རང་གི་ས་བོན་ཞེས་བྱ་བ་ལ། ཀུན་གཞིའི་རྣམ་པར་ཤེས་པའི་གནས་དང་། མ་རིག་

པའི་ས་བོན་ལས་མ་རིག་པ་ལ་སོགས་པ་མཐོང་བའི་ཆོས་བསྐྱབ་པའི་རྒྱ་ཉིད་དོ། །དེ་ལས་གཞན་པ་མ་རིག་པ་ལ་སོགས་པ་སྲིད་པའི་མཐར་ཐུག་པ་ཞེས་བྱ་བ་ལ། མ་རིག་པའི་རྒྱུ་གྱིས་འདྲ་
བྱེད། འདྲ་བྱེད་ཀྱི་རྒྱུ་གྱིས་རྣམ་པར་ཤེས་པ་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པའི་རིམ་གྱིས་སོ། །རང་གི་ས་བོན་

རྣམས་དང་བཅས་པ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་ས་བོན་གང་ཡིན་པ་ཀུན་གཞིའི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་དང་། སྲིད་པའི་ཡན་ལག་གང་ཡིན་པ་དང་། མཐོང་བའི་ཆོས་ལ་མ་རིག་པ་ལ་སོགས་པ་འབྱུང་
བའོ། །མེད་པ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་ཕྱོགས་གཅིག་མ་ཆང་བའོ། །བྲལ་བ་ཉིད་ཅེས་བྱ་བ་ནི་ཐམས་ཅད་ནས་མེད་པ་ཉིད་དོ། །

ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་པའི་ཕྱོགས་དེ་ལྟར་བསྟན་ནས། རྣམ་པར་བྱང་བའི་ཕྱོགས་ཞེས་བྱ་བ་ལ། དྲན་པ་ཉི་བར་གཞག་པ་ལ་སོགས་པའི་ཕྱོགས་ཏེ། འགོག་པ་སྤངས་ལས་འདས་པ་ཞེས་བྱ་བ་
ལ། མ་རིག་པ་འགགས་པས་འདྲ་བྱེད་འགག་ཅེས་བྱ་བ་ནས། རྒྱུ་བ་འགགས་པས་རྒྱ་ཤི་འགག་

ཅེས་བྱ་བའི་བར་དུ་འོ། །འདྲ་བྱེད་ཀྱི་ཉེས་དམིགས་ལ་སྟོས་ནས་ཞེས་བྱ་བ་ནི། ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཉེས་དམིགས་མཐོང་བ་ནི་རྣམ་པར་བྱང་བའི་རྒྱ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་དེའི་ཞེས་བྱ་བ་སྟོས་པ་ཡིན་
ནོ། །གང་ཟག་རིགས་ལ་གནས་པའི་ཞེས་བྱ་བ་ལ་རིགས་ལ་གནས་པ་ནི་རིགས་ཀྱིས་བསྐྱས་པ་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་

༡༣། རྟོན་ རིགས་ཞེས་བྱ་བ་ནི་ཐེག་པ་གསུམ་གྱིས་སྤྲོད་པ་ལས་འདའ་བའི་ས་བོན་དེས་བསྐྱུས་པ་ཡིན་ཏེ། ས་བོན་དེས་བྱང་རྒྱལ་སེམས་དཔའ་དེའི་རྒྱུད་ལ་བྱང་རྒྱལ་གྱི་ཕྱོགས་
གྱི་ས་བོན་རྣམས་སྦྱོད་པར་བྱེད་དོ། སྦྱོན་གྱི་ལས་དང་མཐུན་དར་ཕྱིས་འབྲས་བུའི་རྗེས་སུ་འཇུག་པ་ཞེས་བྱ་བ་ལ།

འདི་ལྟ་སྟེ་སྟོན་གཙོད་པ་ཀུན་དུ་བསྟན་པ་དང་། མང་དུ་གོམས་པས་ངན་སོང་དུ་སྦྱོ་བ་ནི་རྣམ་པར་སྦྱིན་པའི་འབྲས་བུ་སྟེ། དེ་གལ་ཏེ་མིར་སྦྱིས་ན་ཡང་ཆོ་བསྐྱེད་པར་འགྱུར་རོ་ཞེས་བྱ་བ་ལ་
སྟོན་པ་འོ། དེ་ལྟར་དབང་པོ་ཉི་ཤུ་རྩ་གཉིས་པོ་ཐམས་ཅད་གྱི་སོ་སོའི་དབང་གིས་ཞེས་བྱ་བ་ལ། ཀུན་ནས་ཉོན་

མོངས་པའི་བདག་པོ་ཆོར་བའི་དབང་པོ་ལྔ་པོ་རྣམས་དང་། འཇིག་རྟེན་པའི་རྣམ་པར་བྱང་བའི་བདག་པོ་དད་པ་ལ་སྟོན་པའི་དབང་པོ་ལྔ་པོ་རྣམས་དང་། འཇིག་རྟེན་ལས་འདས་པའི་རྣམ་
པར་བྱང་བའི་བདག་པོ་མི་ཤེས་པ་ཀུན་ཤེས་པར་བྱེད་པའི་དབང་པོ་ལ་སྟོན་པ་གསུམ་པོ་དག་གོ། །ཁེངས་པའི་

ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་པ་དང་བྲལ་བ་དང་། བྱུང་དུ་གསོད་པའི་ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་པ་དང་བྲལ་བ་དང་། ལྷམ་པའི་ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་པ་དང་བྲལ་ཞེས་བྱ་བ་ལ། གསུམ་པོ་འདི་དག་མདོར་
བསྐྱེད་ན་བདག་རྟུ་ང་རྒྱལ་མང་བས་བྱས་པ་ནི་ཁེངས་པ་འོ། །གཞན་དག་ལ་ཡང་ཡོད་པར་མི་འཇིན་པས་བྱས་པ་

ནི་བྱད་དུ་གསོད་པའི་ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་པའོ། །བདག་ཉིད་ལ་བརྟམས་པས་བྱས་པ་ནི་ཉུམ་པའི་ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་པའོ། །དུས་སུ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་ཇི་ལྟ་བུ་ཞེ་ན། སྤྲུལ་པ། ཇེས་སུ་ཞེས་བྱ་བ་
ལ་སོགས་པའོ། །ཇི་ལྟ་ཞེ་ན་བཀྱར་སྟེ་བྱེད་པ་དང་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པའོ། །ཐམས་ཅད་ལ་སྟོན་ཅིང་ཞེས་བྱ་བ་

ལ། ཇི་ལྟ་ཞེ་ན། རྒྱུ་མི་འཆད་པར་ཐམས་ཅད་སྟོན་པ་ཞེས་བྱ་བའོ། །ཇི་ལྟ་ཞེ་ན། ཚིག་དང་ཡི་གེ་གོ་རིམས་བཞིན་དུ་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པའོ། །ཇི་ལྟར་ཇེས་སུ་མཐུན་པའི་དོན་དང་བཅས་
པ་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་ལ། ཇི་ལྟར་དགའ་བར་བྱེད་པ་ཡིན་ཞེ་ན། དེ་བསྟན་པར་བྱ་བ་ལ་བསྟན་པས་སོ། །

ཇི་ལྟར་འདོད་པར་བྱེད་པ་ཡིན་ཞེ་ན། དགོད་པར་བྱ་བ་རྣམས་སྐྱུ་ལ་ཞིང་བཀོད་པས་སོ། །ཇི་ལྟར་མགྱ་བར་བྱེད་ཅེ་ན། གཟེངས་བསྟོད་པར་བྱ་བ་རྣམས་གཟེངས་བསྟོད་ནས་སོ། །ཇི་ལྟར་སྟོ་
བར་བྱེད་པ་དང་། སྤྲུལ་མི་འབེབས་པ་ཡིན་ཞེ་ན། ཡང་དག་པར་དགའ་བར་བྱ་བ་རྣམས་ཡང་དག་པར་དགའ་བར་

@175B བྱེད་པས་སོ། །ཇི་ལྟར་རིག་པ་ཡིན་ཞེ་ན། མངོན་སུམ་ལ་སོགས་པས་སོ། །ཇི་ལྟར་འཆོམ་པ་ཡིན་ཞེ་ན། བདེ་འགྲོར་འགྲོ་བ་དང་ཇེས་སུ་མཐུན་པའོ། །ཇི་ལྟར་མ་འབྲེས་པ་ཡིན་ཞེ་
ན། མ་འབྲེས་པར་གྱུར་ནས་ཀྱང་གོ་མི་དགའ་ཞིང་སྐྱུར་དུ་འཕྱག་པར་སྤྲོ་བའོ། །ཇི་ལྟར་ཆོས་དང་ལྡན་པ་ཡིན་ཞེ་ན། འཕགས་

པའི་བདེན་པ་བཞི་དང་། རྗེས་སུ་མཐུན་པའོ། རྗེས་སུ་མཐུན་པའི་ཐམས་ཅད་ལ་འཛམ་པའོ། རྗེས་སུ་མཐུན་པའི་སེམས་ལོན་ཞེན། གཞི་དང་པ་བྱེད་པ་ལ་སོགས་པ་ལ་
ཡང་ངོ། རྗེས་སུ་མཐུན་པའི་སེམས་ལོན་ཞེན། ཉེས་པར་བྱེད་པ་སྟོན་པ་ལོ། རྗེས་སུ་མཐུན་པའི་སེམས་

ལོན་ཞེན། བདེ་བ་ཉིད་དང་སྤྱད་པ་ལ་སོགས་པ་ལོ། རྗེས་སུ་མཐུན་པའི་སྟོན་ཅིང་གཞན་ལ་མི་སྟོན་པ་ལོན་ཞེན། དུག་དོག་ལ་མི་གནས་པ་ལ་སོགས་པའོ། རྗེས་སུ་མཐུན་པ་
དང་བཀུར་སྟོན་པ་ལོན་ཞེན། ཟང་ཟིང་མེད་པའི་སེམས་ལ་སོགས་པའོ། རྗེས་སུ་མཐུན་པ་

སོགས་པ་དག་ལ་བཀུར་པ་དེ་དག་ཡོངས་སུ་སྟོན་པ་སྟོ། གང་དག་ལུས་ལ་སོགས་པ་ལ་མ་གནང་བར་རབ་ཏུ་བཀུར་པ་དེ་དག་གོ། རྗེས་སུ་མཐུན་པའི་སྟོན་པ་ལོན་
ཏུ། གཅིག་ཕུ་དབེན་པར་སོང་སྟེ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་དབེན་པའི་གནས་སུ་སོང་བའོ། རྗེས་སུ་མཐུན་པའི་སྟོན་པ་ལོན་

པའི་གནས་སུ་སྟོན་པ་སྟོ། རྗེས་སུ་མཐུན་པའི་སྟོན་པ་ལོན་པར་བྱེད་དེ་ཞེས་བྱ་བ་ལ། བསམ་པ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་རྗེས་སུ་མཐུན་པའི་སྟོན་པ་ལོན་པར་བྱས་པ་དང་། ཡོངས་སུ་བཀུར་པ་སྟོ། བསམ་
པར་རྟུལ་པ་དང་། བསམ་པར་འོས་པ་ནི་བསམ་པར་བྱ་བའོ། བསམ་པར་བྱ་བ་མ་ཡིན་པ་ནི་

མི་བསམ་པ་སྟེ། དེའི་མི་མཐུན་པའི་ཕྱོགས་སུ་གྱུར་བ་བསམ་པར་མི་རྒྱས་པ་དང་། བསམ་པར་མི་འོས་པའོ། །གནས་གང་ལ་ཡིན་ན་ཆོས་རྣམས་བསམ་པ་ལས་རྩོམ་པར་བྱེད་དེ། སྐྱས་པར་
བསམ་པ་ཞེས་བྱ་བའི་དོན་ཏོ། །རྟག་ཏུ་གྲུས་པར་བྱེད་པའི་སྦྱོར་བ་སེམས་པས་རྟག་ཏུ་གྲུས་པར་བྱེད་

པའི་སྦྱོར་བའི་མི་མཐུན་པའི་ཕྱོགས་ནི་སྟོད་ལ། དེའི་གཉེན་པོའི་ཕྱོགས་ནི་སྟོད་པར་མི་བྱེད་དོ། །སྟོད་པར་བྱེད་ཅིང་ཞེས་བྱ་བ་ནི་འདི་ལྟར་རིགས་ལ་འདི་ལྟར་ནི་མི་རིགས་པའོ་ཞེས་རྗེས་སུ་
ཞུགས་ཤིང་དེ་ལྟར་སྦྱོར་བའོ། །ནག་པོ་བསྟན་པ་དང་ཆེན་པོ་བསྟན་པ་རྣམས་ཀྱང་ཡང་དག་པ་རིམ་བུ་བ་བཞིན་

@176A ༄། །དུ་རབ་ཏུ་ཤེས་སོ་ཞེས་བྱ་བ་ནི། གང་མདོ་སྡེ་ལ་འཇུག་ཅིང་འདུལ་བ་ལ་སྒྲུང་ལ། ཆོས་ཉིད་དང་མི་འགལ་བ་དེ་ནི་ཆེན་པོ་བསྟན་པ་ཡིན་ལ། དེ་ལས་བསྒྲོག་པ་ནི་ནག་པོ་
བསྟན་པའོ། །ཐོག་མ་འཇུག་པ་ནས་ཞེས་བྱ་བ་ནི་སྡོན་མ་ཞུགས་པར་སེམས་པ་ལས་འཇུག་པ་ནི་ཐོག་མ་འཇུག་པའོ། །

སྒྲིངས་པར་མི་འགྱུར་ཞེས་བྱ་བ་ནི་བསམ་པར་མི་རྒྱས་པའི་སེམས་པའོ། །སེམས་གཡེང་བར་འགྱུར་ཞེས་བྱ་བ་ནི་བསམ་པར་མི་འོས་པ་མི་སེམས་པའོ། །སྡོན་མ་རྟོགས་པའི་དོན་ཁོང་དུ་
ཁྱད་ཅིང་ཐོབ་པར་འགྱུར་བའོ། །ཐོས་པ་སྡོན་དུ་འགྲོ་བས་རྟོགས་པ་ནི་མདོན་པར་ཤེས་པའོ། །སྤར་མ་

ཐོབ་པ་ཐོབ་པས་ན་དེ་དག་གཉི་ག་ཉི་གས་ཤིང་ཐོབ་པ་སྟེ། རིམ་པ་བཞིན་དུ་དེས་ཤེས་པ་རབ་དུ་ཐོབ་པ་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པས་ཆུད་ཟ་བར་མི་འགྱུར་ཏེ་བརྗེད་པར་མི་འགྱུར་ཞེས་བྱ་བ་དེ་གཉི་
ག་ཉིད་ལ་གོ་རིམས་བཞིན་ནོ། །གཞན་གྱི་བྱིང་མི་འཛོག་པ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་གཞན་ལ་མི་སྟོས་པ་ཞེས་བྱ་བ་འདི་དོན་ཏོ། །

མ་སྒྲས་ཤིང་མི་ཉམས་པར་ཏེ། མ་འོངས་པ་དང་མཐོང་བའི་ཆོས་ལ་ཁ་ན་མ་ཐོབ་མེད་པ་འཛིན་པ་ལ་མཁས་པ་ན་ནག་པོ་བསྟན་པ་ལ་མཁས་པ་ཡིན་པ་ཉིད་ཀྱིས་བསྟོད་པར་མི་རྒྱས་ཏེ། མི་
མཐུན་པའི་ཕྱོགས་ལ་ཞུགས་པར་མི་རྒྱས་པའི་ཕྱིར་རོ། །བསྐྱལ་བར་ཡང་མི་རྒྱས་ཏེ། ཆེན་པོ་བསྟན་པ་ལ་མཁས་

པའི་ཕྱིར་རོ། །ཕྱོགས་ལས་བསྐྱོག་པར་མི་རྒྱས་པ་ཉིད་ནི་སྤྱས་ཀྱང་ཞེས་བྱ་བ་སྟེ། ཐོས་པ་མང་པོ་དག་གིས་སམ། འཛིག་ཉིན་ན་ཤེས་རབ་ཆེ་བར་འདོད་པ་དག་གིས་སམ། སྐན་རབས་
སོ། །ཇི་ལྟར་ཡང་ཞེས་བྱ་བ་ནི་ལུང་དག་གིས་སམ། རིགས་པ་དག་གིས་སོ། །བསམ་པ་རྣམ་པ་བརྒྱུད་ཀྱི་བསྟན་

པའི་དོན་ནི་གང་བསམ་པ་དང་། དེ་ཇི་ལྟར་བསམ་པར་བྱ་བ་དང་། གང་གི་དོན་དུ་བསམ་པ་སྟེ། བསམ་པ་ནི་ཆོས་སོ། །ཇི་ལྟར་བསམ་ན་རྒྱས་པ་ལ་སོགས་པ་རྣམ་པ་ལྡས་སོ། །གང་གི་དོན་
དུ་ཞེན། སེམས་པས་འཇུག་པར་བྱ་བའི་དོན་དང་། བཟོད་པ་ཐོབ་པ་དེ་ཉིད་སྟིང་པོར་བྱ་བའི་དོན་དང་བསྟོམ་

པ་ལ་ཞུགས་པའི་དོན་ཏེ། །མདོར་བསྟུས་པ་ནི་རྣམ་པ་གང་གིས་ཅི་ལ་བརྟེན་ཞིང་གང་ལ་བརྟེན་ནས་ཅི་ཞིག་ཤེས་པ་འོ། །ཅི་ལ་བརྟེན་ནས་རིགས་པ་འཇམ་ལུང་གིས་ལུས་དང་རག་དང་ཡིད་
གྱིས་རྗེས་སུ་ཞུགས་པས། །གང་ལས་ལོག་པའི་ངང་རྩལ་དང་། ཞུགས་པའི་ངང་རྩལ་གྱིས་རྗེས་སུ་ཞུགས་

@176B པ་བརྟེན་པ་དེ་ལ་རབ་ཏུ་གནས་སམ། །བསམ་པ་དང་བསྐྱོམ་པ་ལ་སྒྲུབ་བར་བྱེད་དེ། །འདི་ནི་འདིའི་གོ་རིམས་སོ། །སྒྲོས་པ་ཐམས་ཅད་དང་བྲལ་བ་ཞེས་བྱ་བ་ལ། །སྒྲོས་པ་ནི་རྣམ་པར་
རྟོག་པ་སྟེ། །དོ་བོ་ཉིད་ཀྱི་རྣམ་པར་རྟོག་པ་ལ་སོགས་པ་འོ། །ཡོངས་སུ་གཡེང་བ་ཐམས་ཅད་དང་བྲལ་བ་ཞེས་

བྱ་བ་ནི་རྣམ་པར་གཡེང་བ་ཐམས་ཅད་དང་བྲལ་བ་འོ། །འདྲུ་ཤེས་ཡིད་ལ་བྱེད་པ་ནི་འདྲུ་ཤེས་ཡིད་ལ་བྱེད་པ་ནང་གི་ཏིང་ངེ་འཛིན་གྱིས་མཚན་མ་རྣམས་ལ་ཞེས་བྱ་བ་ནས་རྒྱས་པར་སེམས་
འཛོག་ཅིང་ཤིན་ཏུ་འཛོག་པ་ནས་ཅི་གཅིག་ཏུ་བྱེད་ཅིང་མཉམ་པར་འཛོག་པའི་བར་འདི་ནི་ཞི་གནས་ཞེས་བྱ་བ་འོ། །མཚན་

མ་ཡིད་ལ་བྱེད་ཅིང་འབྱེད་པ་ནས་ཤེས་རབ་གྱིས་འརྒྱག་པ་ཞེས་བྱ་བའི་བར་ལ། །དེ་ལ་འབྱེད་པ་ནི་སྟུག་བསྐྱེད་མ་ལུས་པར་བསྐྱོམས་ནས་སྟུག་བསྐྱེད་མ་ལུས་པར་བསྐྱེད་པའི་བདེན་པ་ཞེས་བྱ་
བ་འོ། །རབ་ཏུ་རྣམ་པར་འབྱེད་པ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་སོ་སོར་བྱ་བའི་ཆ་འཛིན་པ་སྟེ། །དཔེར་ན་སྟེ་བ་སྟུག་བསྐྱེད་ཀྱི་བ་སྟུག་བསྐྱེད་ཞེས་བྱ་བ་ལ་

སོགས་པ་ལྟ་བུའོ། །ཆོས་རབ་ཏུ་རྣམ་པར་འབྱེད་པ་ནི་དེ་ལ་བརྟེན་ནས་མདོ་སྡེ་ལ་སོགས་པའི་ཆོས་རྣམས་རྣམ་པར་འབྱེད་པ་སྟེ། འདི་ལྟར་དེ་ལ་བརྟེན་ནས་སྡེ་མ་གཉིས་འབྱེད་པ་སྟེ། དེ་ལ་
འབྱེད་པ་ནི་ངེས་པར་གཟུང་བའི་མཚན་ཉིད་དོ། །རབ་ཏུ་རྣམ་པར་འབྱེད་པ་ནི་ཡང་དག་པར་ངེས་པར་གཟུང་བའི་

མཚན་ཉིད་དོ། །ཆོས་རབ་ཏུ་རྣམ་པར་འབྱེད་པ་ནི་ཉི་བའི་མཚན་ཉིད་ངེས་པར་བཟུང་བའོ། །དེ་ལ་སྡེ་མས་ནི་ལམ་ཚོལ་བ་ཡིན་ལ་འདི་ནི་ལམ་རྣམ་པར་ངེས་པའོ། །རྣམ་གྲངས་གཞན་ཡང་
མཚན་ཉིད་ནི་ཤེས་བྱའི་དངོས་པོ་ཡིད་ལ་བྱེད་པ་མ་སྤངས་པའོ། །ཡང་དག་པའི་མཚན་ཉིད་ནི་ཀུན་དུ་གཏད་

ནས་ཚོལ་བའོ། །ཉི་བའི་མཚན་ཉིད་ནི་བཙལ་བ་རྣམ་པར་ངེས་པར་འབྱེད་པའོ། །བསྟེན་པ་ནི་རྣམ་པར་འབྱེད་པའི་ལུས་ཀྱི་ཤེས་བྱའི་དངོས་པོ་རབ་ཏུ་རྟོགས་པའོ། །རྣམ་གྲངས་གཞན་ཡང་
བསྟེན་པ་ནི་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཡང་དག་པར་སོ་སོར་རིག་པའོ། །རིག་པའི་སྤྱིའི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་ཇི་སྟེད་

ཡོད་པ་རྣམས་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་དུ་འཛིན་པའོ། །སྟོན་དང་སྤྱི་མ་དག་ཏུ་ཡང་དང་ཡང་དུ་འཕེལ་ཞིང་རྒྱས་པ་ནི་རྟོགས་པ་སྟེ། སྟོན་དང་སྤྱི་མའི་དོན་མི་བརྟེན་པའོ། །སྟོན་པར་ཏུ་རྣམ་པར་འབྱེད་
པར་རྒྱས་པའི་ལྟན་ཅིག་སྟེས་པའི་ཤེས་རབ་བོ། །མཁས་པ་ནི་ཀུན་དུ་བརྟགས་པའི་ཤེས་རབ་གང་ཡིན་པའོ། །

@177A ༄། །ཤེས་རབ་གྱིས་འཇུག་པ་ནི་བསྟན་པ་དང་། བརྗོད་པ་དང་། ཡོངས་སུ་བྲི་བ་དང་། འཕེལ་བའི་གཏམ་གཏན་ལ་དབབ་པ་ལས་ཀྱན་དུ་ཤེས་པའི་དོན་བྱད་པར་ཅན་དུ་ནམ་
པར་ཤེས་པ་དང་ལྡན་པ་ནི་ཤེས་རབ་པོ། །ལུས་ཤིན་ཏུ་སྦྱངས་པ་ནི་ལུས་ལས་སུ་རུང་བ་ཉིད་དོ། །སེམས་ཤིན་ཏུ་

སྦྱངས་པ་ནི་སེམས་ལས་སུ་རུང་བ་ཉིད་དོ། །གནས་ངན་ལེན་བསལ་པར་བྱ་བ་ཞེས་བྱ་བ་ལ། གནས་ངན་ལེན་ཞེས་བྱ་བ་ནི་རྟོན་ལ་ཡོད་པའི་ཉོན་མོངས་པའི་ས་བོན་མོ། །ཡི་ཤེས་ནི་རྒློག་ཏུ་
བྱུང་བ་རྗེས་སུ་འཛིན་པའོ། །མཐོང་བ་ནི་མངོན་སུམ་གྱི་རྫས་འཛིན་པའོ། །ཡང་དག་པའི་ཡོན་ཏན་རྗོད་པར་བྱེད་པས་

སྟན་པར་སྒྲ་བའམ། ཡང་ན་ཡང་དག་པའི་ཡོན་ཏན་བརྗོད་པ་ཉིད་ནི་སྟན་པར་སྒྲ་བ་སྟེ། དེ་གང་ལ་ཡོད་པ་ནི་མཉན་པར་བྱ་བ་དང་། གཟུང་བར་བྱ་བ་སྟེ། ཐོས་པར་འདོད་པ་དང་། བསྐྱབ་པར་
འདོད་པས་ཞེས་བྱ་བའོ། །བརྒྱད་པ་རིགས་ནམ་པར་བྱེ་བ་རྗོགས་སོ། །།དེ་བེཙཊ་དང་ཞེས་

བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་སྟོམ་གྱི་ཆོགས་སུ་བཅད་པའི་བསྐྱུས་པའི་དོན་དེ་ཉིད་གྱིས་བཤད་པས་དེས་ནི་བདག་གིས་ཡང་བརྗོད་པར་མི་བྱའོ། །ཡོ་བྱད་ཐམས་ཅད་དང་རང་གི་ལུས་ལ་མི་ལྟ་བ་ཞེས་
བྱ་བ་འདིས་ནི་བྱང་རྩབ་སེམས་དཔའི་སྦྱིན་པའི་དོ་བོ་འདོད་པ་མེད་པའི་སེམས་གྱིས་སྦྱིན་པར་བྱ་བའི་རྫས་ལ་ལྟོས་པ་

མེད་པ་ཉིད་དང་། ལུས་དང་དག་གི་ལས་ཁ་ན་མ་ཐོ་བ་མེད་པ་དག་གིས་སྒྲོར་བ་བསྟན་ཏོ། །གསུམ་པོ་འདི་ནི་ངེས་པའི་སྒྲོར་བ་སྟེ། གཞན་དུ་གྱུར་ན་མ་ཆང་བ་ཡིན་ནོ། །ལུས་དང་དག་གི་
ལས་སྒྲིན་པར་བྱ་བའི་དངོས་པོ་ཁ་ན་མ་ཐོ་བ་མེད་པ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་ཀུན་ནས་སྒྲོང་བ་ཁ་ན་མ་ཐོ་བ་མེད་པས་ཀུན་ནས་

སྒྲོང་བ་ཉིད་ཀྱི་ལུས་དང་དག་གི་ལས་ནི་ངེས་ཀུན་ནས་བསྐྱང་བ་ཡིན་ན་ཡང་སྒྲིན་པ་ཉིད་དེ། ཡང་དག་པར་གསོལ་བ་མ་བཏབ་ན་ནི་སྒྲིན་པར་མི་བྱེད་དེ། ཡང་དག་པར་གསོལ་བ་བཏབ་པ་ནི་
སྒྲིན་པར་འདོད་པ་ཡིད་ལ་བྱེད་པ་དང་། ཡིད་མི་བདེ་བ་མེད་ཅིང་ཡིད་བདེ་བ་དང་འདུན་པས་ཁྲོ་བ་མེད་པ་སྒྲིན་དུ་འགོ་

བས་བྱ་དང་རྩུང་མ་ལ་སོགས་པས་མི་བརྒྱུགས་པར་ནི་བརྩོན་པར་བྱེད་དོ། །ཕ་དང་མ་ལ་མི་གཞོད་པ་ཉིད་དུ་བསམ་པ་ཐག་པས་ཡོངས་སུ་གཏོང་བའོ། །སྒྲོམ་པ་ལ་གནས་པ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་
རྩུལ་ཁྲིམས་ཕུན་སུམ་ཆོགས་པའོ། །འོང་བ་མཐོང་ཞིང་འབྲས་བུ་ལྟ་བུ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་ལྟ་བུ་ཕུན་སུམ་ཆོགས་

@177B པའི་མ། །ཐམས་ཅད་སྒྲིན་པའི་བསྐྱུས་པའི་དོན་ནི་གང་ལ་གང་སྒྲིན་པ་དང་། ཇི་ལྟར་སྒྲིན་པའོ། །ཇི་དགའ་དགྱུར་བྱེད་དུ་འཇུག་པ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་གཏེན་དང་འཆོ་བ་ལ་སོགས་པ་བྱེད་དུ་
འཇུག་པའོ། །དབང་ཡོད་པ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་གཞན་གྱི་དབང་འབའ་ཞིག་ཏུ་གྱུར་པས་གཞན་གྱི་ཆོག་གིས་དབང་སྒྱུར་ཞིང་གཞན་

གྲིས་འདི་ནི་བྲོད་ཀྱི་ལུགས་ཀྱི་བྱ་བའོ་ཞེས་གཏེན་འཇུག་པ་འོ། །གང་གི་ཕྱིར་བྱང་རྒྱབ་མཆོག་འདོད་པས་རྣམ་པ་ལ་ངེས་པར་སྒྱུར་བ་དེའི་ཕྱིར་རང་གི་ལུས་ཅི་དགའ་དགུར་བྱེད་དུ་འཇུག་པར་
རྗེས་སུ་སྒྱིན་པར་གཞན་ལ་ཕན་པ་དང་བདེ་བར་འདོད་པས་བྱེད་དེ། དེ་ལྟ་བུས་ན་གཞན་ལ་དབང་ཡོད་པར་རྗེས་སུ་

སྒྱིན་པར་བྱེད་དོ། །གང་གི་ཕྱིར་སྒྱིན་པའི་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་རྫོགས་པར་འདོད་པས་དེའི་ཕྱིར་གཞན་གྱི་དབང་ཡིན་ནོ། །ཡང་ན་ཅི་དགའ་དགུར་བྱེད་དུ་འཇུག་པ་ལ་སོགས་པ་གསུམ་རབ་ཏུ་
སྒྱིན་པར་བྱེད་པས་སོ། །གང་གི་དོན་དུ་ཞེན། དེ་ལ་སྦྱས་པ། བྱང་རྒྱབ་དམ་པ་འདོད་པ་དང་། ཕ་རོལ་ལ་

བདེ་བར་འདོད་པས་དང་ཕོར་སེམས་བསྐྱེད་པའི་དུས་དང་། དེ་བཞིན་དུ་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་ལ་སྒྱུར་བའི་དུས་སུ་འོ། །ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པར་འདོད་པས་ལག་པ་དང་རྒྱང་པ་ལ་
སོགས་པ་ན་ཐ་ན་ལུས་ཀྱི་སྒྱིན་པ་ལས་བརྩམས་པ་འོ། །མཆོད་སྒྱིན་ངན་པ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་རྣམ་པར་འཛོལ་དང་

བཞད་གད་ལ་རྩོམ་པ་ཆེན་པོ་རྩོམ་པ་སྟེ། རྣམ་པར་འཛོལ་དང་། རྩོམ་པ་ཆེན་པོ་གང་ལ་ཡོད་པའི་མཆོད་སྒྱིན་ནོ། །རྩ་མ་སྒྱུན་པ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་རྩ་མ་ལྟར་པ་འོ། །གསོ་བ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་རྒྱས་པར་
བྱེད་པ་འོ། །སྐྱེད་པ་ནི་འཕེལ་བ་ཐོབ་པར་བྱེད་པ་འོ། །རྗེ་ལྟར་སེམས་ཏེ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་ཡིད་ཀྱིས་ཀྱང་ཞེས་

བྱ་བའི་དོན་ཏོ། །སྤྱིན་པར་ལྟ་ག་ལ་བྱེད་ཅེས་བྱ་བ་ནི་ལུས་དང་ངག་གིས་སོ། །རྒྱལ་པོ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་རིགས་ཉིད་དོ། །རྒྱལ་པོའི་རིགས་སུ་སྤྱེས་པར་འགྱུར་བའོ། །སྤྱི་བོན་ས་དབང་བསྐྱུར་བ་
ཞེས་བྱ་བ་ནི་བྱེད་བྱ་ག་ཉིད་ཀྱི་འཁོར་རྣམས་ཀྱིས་ཡོངས་སུ་བབྱུང་བ་ཉིད་དོ། །བདག་པོ་

ཞེས་བྱ་བ་ནི་དབང་ལྷུག་དང་ལྷན་པ་དབང་ལྷུག་མ་ཉམས་པ་སྟེ། བདག་ཉིད་ཀྱིས་བྱིན་པ་མ་གཏོགས་པ་ཞེས་བྱ་བའི་དོན་ཏོ། །བརྗེད་ང་བ་ནི་བསོད་པའི་ལས་སོ། །སྟོམས་པར་སེམས་ཀྱིས་
སྤྱིན་པའི་མཚན་ཉིད་ཅི་ལྟ་བུ་ཞེན། སེམས་སྟོམས་པ་ཉིད་ནི་ཡོན་གནས་ཀྱི་སྟོའི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་

@178A ༄། །སོ། །གང་ལ་ན། སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་དེ། མཛའ་བཤེས་དང་། དགྲ་བོ་དང་། ཐ་མལ་པ་ལ་ཕན་པ་བྱེད་པ་དང་། དེའི་མི་མཐུན་པའི་ཕྱོགས་དང་། དེ་གཉི་ག་མ་ཡིན་པ་
དང་། ཕན་འདོགས་པའི་ཞིང་ལ་ཡོན་ཏན་དང་ལྷན་པའི་ཕྱོགས་དང་། དེ་ལས་བསྐྱོད་པའི་ཕྱོགས་དག་

དང་། འགྲོ་བའི་ཞིང་གི་ཕྱོགས་ལ་ནི་དམའ་བ་དང་། མཚུངས་པ་དང་། བྱུང་པར་དུ་འཕགས་པ་དག་ལའོ། །སྤྱིང་རྗེའི་ཞིང་གི་ཕྱོགས་ལ་སྤྱིད་པ་ཉིད་ལ་སོགས་པ་ལ་ཇི་ལྟར་མཛའ་བཤེས་པ་
དང་། མཛའ་བཤེས་མ་ཡིན་པ་དང་། ཐ་མལ་པ་དག་ལ་ཡོན་གནས་ཇི་ལྟ་བུ་བཞིན་དུ་སྟོན་ཏེ་བར་གཞག་གོ་

ཞེས་ཐམས་ཅད་དུ་བརྟེན་པར་བྱ་སྟེ། ཡོན་ཏན་དང་ལྡན་པ་ལ་ཇི་ལྟ་བུ་དང་། བྱད་པར་དུ་འཕགས་པ་ལ་ཇི་ལྟ་བུ་དེ་བཞིན་དུ་དམན་པ་དང་མཚུངས་པ་དག་ལ་ཡང་ངོ། །བདེ་བ་དང་ལྡན་པ་ལ་
ཇི་ལྟ་བུ་བཞིན་དུ་སྤྱག་བསྐུལ་བྱང་ལྡན་པ་ལ་ཡང་དེ་བཞིན་དུ་བྱེད་པའོ། །ཇི་སྐད་དུ་སྒྲིམ་པ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་

གསོལ་བ་འདེབས་པ་ལ་ཁས་སྒྲུངས་པའོ། །ཇི་ལྟར་དམ་བཅས་པའི་ཞེས་བྱ་བ་ནི་རེ་ཞིག་བདག་ཉིད་ཀྱིས་སྤྱོད་ཅོ་ཞེས་དམ་བཅས་པའོ། །བསྐྱུངས་ཏེ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་གྲངས་ཀྱི་སྒྲོ་ནས་སམ་ཚད་
ལས་སོ། །བཟང་པོ་ནི་བྱད་པར་དུ་འཕགས་པ་སྟེ། རྣམ་པ་གཉིས་ཀྱིས་བྱ་ཅོམ་པ་ཡིན་ཏེ།

རིགས་ཀྱིས་སམ། རིན་ཐང་གིས་སོ། །དེའི་མི་མཐུན་པའི་ཕྱོགས་ནི་ངན་པ་ཐ་ཆད་དོ། །ཡིད་མི་དགའ་ལ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་སེམས་རྣམ་པར་གཡེངས་པའོ། །སྒོས་པ་ནི་སྒོས་པས་བྲིལ་བྱིས་ནོན་
པའོ། །ཡིད་འབྱུགས་པས་རྗེས་སུ་བཟུང་བ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་ཡིད་དྲི་མ་ཅན་བྱིས་སོ། །ཡན་

བཏགས་སོ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་བདེ་བ་ཉི་བར་བསྐྱབ་པའོ། །སྐྱེད་དོ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་འཕེལ་བ་ཐོབ་པར་བྱས་པའོ། །བྲངས་སོ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་རྒྱད་པའམ། གཞན་པའི་སྤྱག་བསྐུལ་ལས་སོ། །སྒྲིམ་པ་ནི་
འགྱུར་བ་དང་བཅས་པ་སྟོན་པའོ། །སྐྱབ་པ་དམན་པ་ནི་ལོག་པར་སྐྱབ་པའོ། །དེ་ལ་གནས་

པ་ནི་ལོག་པར་སྐྱབ་པ་ལ་གནས་པ་སྟེ། དེ་ལྟ་བུའི་ལོག་པར་སྐྱབ་པ་རྣམ་པ་སྣ་ཚོགས་ལ་གནས་པ་དེ་དག་ལ་སྦྱིན་པ་འོ། །ཞོད་པ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་དབྱགས་མ་ཕྱིན་པ་འོ། །བདག་ཉིད་མ་
བསྐྱམས་པ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་སྒོམ་པ་མ་ཡིན་པ་ལ་གནས་པ་འོ། །མ་བཟློད་པ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་སྦྱིན་པ་པོས་

@178B སོ། །འཇིག་རྟེན་པ་དང་འཇིག་རྟེན་ལས་འདས་པའི་འདོད་ཆགས་དང་བྲལ་བའི་རྣམ་པར་དག་པ་ཞེས་བྱ་བ་ལ། འཇིག་རྟེན་པ་ནི་འདོད་ཆགས་དང་བྲལ་བ་འོ། །འཇིག་རྟེན་ལས་
འདས་པ་ནི་རྣམ་པར་དག་པ་སྟེ། ཁམས་གཉིས་སམ། ཁམས་གསུམ་ལས་སོ། །རྣམ་པར་དག་པ་ཞེས་བྱ་

བ་ནི་རྣམ་པ་གཉིས་ལས་ཏེ། མ་དག་པ་ལས་སོ། །རྣམ་པར་གྱུར་པ་ནི་གཏང་བར་འོས་པའི་ཚོས་སུ་བྱས་པ་འོ། །བྲགས་པ་དང་སྐྱ་དང་ཚིགས་སུ་བཅད་པ་ལ་བརྟེན་པ་སྟེ། མངོན་སུམ་དུ་
བསྟོད་པ་ནི་བྲགས་པ་འོ། །སྐྱ་དང་ཚིགས་སུ་བཅད་པ་ནི་རྟོག་ནས་བསྐྱགས་པ་བཟློད་པ་སྟེ། འཁོར་ལོས་

སྐྱར་བ་ཉིད་ལ་བརྟེན་པ་འམ། དབང་ཕྱུག་ལ་བརྟེན་པ་འོ། །བདུད་ཅེས་སྟོས་པ་ནི་འདོད་པའི་ཁམས་གྱི་དབང་ཕྱུག་ཉིད་དོ། །ས་ལ་བརྟེན་པའི་ཡུལ་གྱི་དབང་ཕྱུག་ཉིད་ཡིན་པས་བརྟུ་བྱིན་ཞེས་
སྟོས་སོ། །གྲིང་བཞི་དབང་ཕྱུག་ཡིན་པའི་ཕྱིར་འཁོར་ལོས་སྐྱར་བ་ཞེས་སྟོས་སོ། །དབང་

ཕུག་ནི་དེ་དག་མ་ཡིན་པའི་ས་ཕུན་སུམ་ཚོགས་པའི་བདག་པོའོ། །ཉུང་དུ་ལས་ཀྱང་སྤྲེལ་སྤྲོད་ཆེན་པོར་བྱེད་ཅིས་བྱ་བ་ནི་སྤྲུང་བར་སྤྱིན་པར་བྱེད་ཅིས་བྱ་བའི་དོན་ཏོ། །ཡོངས་སྤྱོད་མང་པོ་
བྱ་ཆེ་ཞིང་རྒྱས་པ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་རྣམ་པ་མང་པོ་དང་། ཤིན་ཏུ་ཡང་བཟུང་། ཡུལ་མང་པོ་ན་གནས་

པའོ། །ཆོམ་པར་བྱ་བ་ནི་ནང་ཡོངས་སུ་གང་བར་བྱེད་པའོ། །འདོད་པ་བཞིན་དུ་ཡོངས་སུ་བཀའ་བ་ནི་ཡིད་ལ་བསམ་པ་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པར་རོ། །རྣམ་གྲངས་ཞེས་བྱ་བ་ནི་སྤྱིན་པ་དང་།
དོན་རྣམ་པར་གཏོང་བ་དང་། ཡོངས་སུ་གཏོང་བ་དང་། དོན་འགྲུབ་པར་བྱེད་པ་ཞེས་བྱ་བ་ལ་

སོགས་པའོ། །མཚན་ཉིད་ཅིས་བྱ་བ་ནི་སྤྱིན་པའི་ངོ་བོ་ཉིད་ནི་སྤྱིན་པའི་ངོ་བོ་ཇི་ལྟ་བུ་བཞིན་དུ་བསྟན་པའོ། །ངེས་པའི་ཆོག་ཀྱང་ཕོངས་པ་སེལ་བར་བྱེད་པས་ནི་སྤྱིན་པའོ། །རབ་དུ་དབྱེ་བ་ནི།
བཟང་བ་བྱིན་པས་སྟོབས་དང་ལྷན་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་སྟེ། ཆོས་ཀྱི་སྤྱིན་པ་དང་། ཟང་

ཟིང་གི་སྤྱིན་པ་སྟེ། ཟང་ཟིང་གི་སྤྱིན་པ་ནི་ནང་གི་བདག་ཉིད་སྤྱིན་པ་དང་། ཕྱི་རོལ་གྱི་དངོས་པོ་སྤྱིན་པ་སྟེ། ནང་གི་བདག་ཉིད་སྤྱིན་པ་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པའོ། །ཐམས་ཅད་སྤྱིན་པ་འདིའི་
བསྟུན་པའི་དོན་དང་གོ་རིམས་བཤད་པར་བྱ་སྟེ། དེ་ལ་ཐམས་ཅད་སྤྱིན་པ་གང་ཞེན་ཞེས་བྱ་བ་ལས་

@179A ༄། །བཙུམས་ནས་ཇི་ལྟར་ངན་སོང་ཐམས་ཅད་ལས་ཤིན་ཏུ་འདས་པ་ཐོབ་པ་ཞེས་བྱ་བའི་བར་དུ་འོ། །དེ་ལ་ཟང་ཟེང་གི་སྒྲིན་པ་ནི་མདོར་བསྟུན་ནམ་པ་གསུམ་སྟེ། ཡོད་ཅིང་
བདོག་བཞིན་དུ་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་སྟེ། ཡོད་ཅིང་བདོག་བཞིན་དུ་ཞེས་བྱ་བ་དང་། འདི་

དང་གཞན་རྒྱས་པར་དབྱེ་བར་བྱ་བ་ནས་བཙུམས་ནས་ཡང་དག་པར་སྒྲིན་པའི་ཆོས་དག་ཡོད་བཞིན་དུ་ཞེས་བྱ་བ་དང་། ཤེས་རབ་ཅན་གྱི་སྒྲིན་པ་ཡིན་པར་རིག་པར་བྱ་ཞེས་བྱ་བའི་བར་
དུ་འོ། །མེད་ཅིང་མི་བདོག་ཅས་བྱ་བ་ནི་སྒྲིན་པར་བྱ་བའི་ཆོས་མེད་ཅིང་མི་བདོག་ནའོ། །བསམ་པ་དག་པ་

ཞེས་བྱ་བ་ནས་བཙུམས་ནས་ཆོ་རབས་ཐམས་ཅད་དུ་ལོངས་སྟོན་ཟད་མི་ཤེས་པ་ཐོབ་ཅས་བྱ་བ་དང་། དེ་བཞིན་དུ་དེས་ཆོས་ཀྱི་སྒྲིན་པ་ཉི་བར་སྒྲིན་པར་བྱེད་པ་ན་མུ་སྟགས་ཅན་སྟགས་ཆོལ་བ་
ལ་མི་སྒྲིན་ཞེས་བྱ་བ་ནས་བཙུམས་ནས་ཆོས་ཀྱི་སྒྲིན་པ་ལས་བཙུམས་ནས་ཤེས་རབ་དང་ལྡན་

བའི་སྒྲིན་པར་རིག་པར་བྱའོ་ཞེས་བྱ་བའི་བར་དང་། སོ་སོ་ཡང་དག་པར་རིག་པ་ལ་བརྟེན་པ་དང་། ཐམས་ཅད་སྒྲིན་པའི་ཆོས་དང་། ཟང་ཟེང་དང་མི་འཇིགས་པ་ལས་བཙུམས་ནས་རབ་དུ་དབྱེ་
བ་ཡང་ཅི་ལྟར་བཞིན་དུ་རབ་དུ་ཤེས་སོ་ཞེས་བྱ་བའི་བར་དུ་སྟེ། ལྷག་པའི་བསམ་པ་ལ་བརྟེན་པ་ཞེས་

བྱ་བ་ནི་གཞོན་པ་བྱེད་པའི་སེམས་ཅན་ལ་ཞེས་བྱ་བ་ནས་བརྩམས་ནས་གོགས་བཤེས་རྣམས་ཀྱི་བར་ལ་བཏང་སྟོམས་ཀྱི་བསམ་པ་བྱེད་པའོ། །སྤྱིན་པ་ལ་ཉི་བར་བཏེན་པ་ནི་སྤྱིན་པའི་གོགས་ཡོད་ན་ཡང་ངོ། །སྤྱིན་པ་ལ་གོགས་བྱེད་པའི་གཉིན་པོ་ལས་ཀྱང་བརྩམས་ནས་གཉིན་པོའི་

ཤེས་པ་ཐམས་ཅད་འདིས་ནི་བསོད་ནམས་ཀྱི་འབྲས་བུ་ཡང་དག་པར་ཡོངས་སུ་འཛིན་པར་བྱེད་དོ་ཞེས་བྱ་བའི་བར་དུའོ། །སྤྱུག་པའི་བསམ་པས་མོས་པའི་སྤྱིན་པ་ལ་བཏེན་པ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་ནང་གི་བདག་ཉིད་དོ། །དབེན་བར་སོང་ཞེས་བྱ་བ་འདི་ལས་བརྩམས་ནས་འདི་ནི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ཤེས་

རབ་ཆེར་པོ་དང་ལྡན་པ་སྤྱིན་པ་ལ་བཏེན་པ་ཞེས་བྱ་བའི་བར་དུའོ། །དགའ་བའི་སྤྱིན་པ་ནི་མདོར་བསྟུན་རྒྱ་གསུམ་གྱིས་ཏེ། དགའ་བའི་སྤྱིན་པ་ཉིད་དང་། བདག་ལ་ཆགས་པས་སམ། སྤྱིན་པའི་རྣམས་ལ་མདོན་པར་ཆགས་པས་སམ། སྤར་སྐྱེ་བ་གཞན་དུ་སྤྱིན་པ་ལ་གོམས་པར་མ་བྱས་པའོ། །

@179B དེ་ལ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་བདག་ཉིད་ལ་གཞོན་པ་བྱས་ཏེ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་སྤྱིན་པར་བྱ་བའི་རྣམས་རྩང་དུ་ལས་ཀྱང་བཞོ་བཤའ་བྱས་ནས་སྤྱིན་པར་བྱེད་པ་སྟེ། དེ་ལྟ་བུར་བདག་ཉིད་གོམས་པར་བྱེད་པའོ། །སྤྱུག་བསྐྱེལ་དང་དུ་བྱངས་ནས་ཞེས་བྱ་བ་ནི་གལ་ཏེ་སྤྱིན་པར་བྱ་བའི་རྣམས་རྩང་ན་ཡང་ཐམས་ཅད་

སྒྱིན་པར་བྱེད་པ་སྟེ། དེ་ལྟར་བདག་ཉིད་ཀྱིས་སྒྲུག་བསྐལ་དང་དུ་བླངས་པར་བྱུང་པ་ལོ། །སྒྲུག་པའི་དངོས་པོ་ཞེས་བྱ་བ་ལ། སྒྲུག་སྐུམ་གྱིས་སྒྱིན་པར་བྱ་བའི་དངོས་པོ་སེམས་ཅན་དུ་བྲགས་པ་
སྒྲུག་པར་བྱུང་པ་ཡིན་ཏེ། སྒྲེ་བ་གཞན་དུ་བརྩེ་བར་བྱས་པ་ལམ། མཐོང་བའི་ཆོས་ལ་ཡུན་རིང་དུ་ཡང་

དག་པར་འབྲིས་པ་ལམ། དེ་དག་མེད་ན་ཡང་ཤས་ཆེར་ཕན་པ་བྱས་པ་ཉིད་དོ། །སེམས་ཅན་མ་ཡིན་པའི་དངོས་པོའི་མཆོག་ཡིན་པའི་ཕྱིར་འཇིན་པ་དམ་པོ་འབྱུང་བར་འབྱུང་བ་ལོ། །ཇི་ལྟར་ན་
མཆོག་ཡིན་ཞེན། སྒྲས་པ། སྒྲོན་མེད་པའི་ཕྱིར་དང་། རབ་མཆོག་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར་ཏེ། དངོས་པོ་རྣམ་པ་

དེ་གཉི་ག་ལ་མངོན་པར་ཞེན་པ་བསལ་ནས་སྒྱིན་པར་བྱེད་དོ། །ཆགས་ཆེན་པོས་བསྐྱབས་པ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་སྒྲོན་སྒྱིན་པ་ལ་གོམས་པར་མ་བྱས་པས་ཆོགས་ཆེན་པོས་བསྐྱབས་པའི་ཕྱིར་
རོ། །ཐམས་ཅད་ཀྱི་སྒྲོ་ནས་སྒྱིན་པའི་བསྐྱབས་པའི་དོན་ནི་རྣམ་པ་བཞི་སྟེ། སྒྱིན་པ་གང་ཡིན་པ་དང་། གང་

ལ་སྒྱིན་པ་དང་། གང་དུ་གང་གིས་སྒྱིན་པར་བྱེད་པ་སྟེ་རང་གི་འམ་གཞན་གྱི་ལ་གསོལ་བ་བཏབ་ནས་བསྐྱལ་བ་ལོ། །དེ་ལ་རང་གི་ལ་ཇི་ལྟར་ཞེན། གང་གིས་ཇི་ལྟར་གཞན་གྱི་བསྐྱལ་བ་མེད་
པར་ཆོས་དང་མཐུན་པར་རྟེན་པ་ལོ། །ཡང་དང་མ་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་ནི་འབྲེལ་པ་དང་། ཕན་པ་བྱེད་

པར་འདོད་པ་དེ་དག་ལ་འོ། །སྤྱིས་བྱ་དམ་པའི་སྤྱིན་པ་རྣམ་པ་ལྟའི་བསྐྱུས་པའི་དོན་ནི་གཏོང་བ་ཉིད་ཕུན་སུམ་ཚོགས་པ་དང་། སྤྱབ་པ་པོ་ཕུན་སུམ་ཚོགས་པ་དང་། སྤྱིན་པའི་རྫས་ཕུན་སུམ་
ཚོགས་པར་གསུངས་ཏེ། དད་པ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་ཟང་ཟིང་མེད་པའི་སེམས་ཉིད་དེ། གཏོང་བ་ཉིད་ཕུན་

སུམ་ཚོགས་པའོ། །ཡོངས་སུ་གཏོང་བ་པོ་ནི་རྒྱ་ཕུན་སུམ་ཚོགས་པར་འབྱུང་ཏེ། འདི་ལྟར་ཡོངས་སུ་གཏོང་བ་ནི་ལེན་པ་པོ་ལ་བཀྱར་སྟེ་བྱས་ནས་འདི་ལྟར་ཡིད་གྱིས་དགའ་བ་སྤྱིས་པར་བྱེད་
པའོ། །རང་གི་ལག་པ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་དེ་ལྟ་བུར་ཡོངས་སུ་བཏང་བ་ནི་བདག་མི་ཁེངས་པར་སྤྱིན་པའོ། །

@180A ༄། །དུས་སུ་ཡོངས་སུ་གཏོང་བ་ནི་འདོད་པའི་དངོས་པོས་ཡོངས་སུ་འཛིན་པའོ། །གཞན་ལ་མི་གཞོད་པར་ཞེས་བྱ་བ་འདིས་ནི་ལྷག་པའི་རྫས་ཕུན་སུམ་ཚོགས་པ་བསྟན་ཏེ།
ལུང་ལས་དག་པར་བསྟན་པ་དག་གོ། །རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་སྤྱིན་པའི་བསྐྱུས་པའི་དོན་ནི་མི་བརྟེན་

པར་སྤྱིན་པ་ལ་སོགས་པས་ནི་མདོའི་དུམ་བུའི་དོན་བཤད་པ་ཡིན་ཏེ། གྲོལ་བར་གཏོང་བ་དང་། རབ་རྩ་ལག་བརྒྱང་བ་དང་། ལྷག་པར་མཐོང་བ་ལ་དགའ་བ་དང་། ལྷག་པར་མཆོད་སྤྱིན་ལ་
དགའ་བ་དང་། གཏོང་བ་ཕུན་སུམ་ཚོགས་པ་དང་། བགོ་བཤའ་བྱེད་པ་ལ་དགའ་བ་ཞེས་བྱ་བ་སྟེ། མི་

བཏེན་པར་སྒྱིན་པ་ལ་སོགས་པ་རྣམ་པར་སྒྱིན་པ་ལ་མི་རེ་བ་རྣམས་དང་གོ་རིམས་བཞིན་དུ་སྒྱར་བར་ཤེས་པར་བྱའོ། །གཏོང་བ་ཕུན་སུམ་ཚོགས་པ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་སྣོད་ལ་སྒྱིན་པ་འོ། །བགོ་
བཤའ་བྱེད་པ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་སྣོད་མ་ཡིན་པ་ལ་སྒྱིན་པ་སྟེ། འདི་དག་གིས་ནི་རྣམ་པ་གང་གིས་སྒྱིན་པ་

ཕུན་སུམ་ཚོགས་པ་ཡིན་པའི་སྒྱིན་བདག་གི་ཡོན་ཏན་རྣམས་བསྟན་པ་ཡིན་ནོ། །ད་ནི་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་སྒྱིན་པ་ཕུན་སུམ་ཚོགས་པར་འབྱུང་བའི་དབང་དུ་བྱས་པ་ནི་ཀྱན་ལ་སྒྱིན་པ་ལ་
སོགས་པ་སྒྱིན་པ་བཞི་ནི་ཐམས་ཅད་སྒྱིན་པ་ཉིད་ཀྱི་བྱེ་བྲག་གོ། །ཕོངས་ཤིང་འདོད་པ་ལ་སྒྱིན་པ་

ཞེས་བྱ་བ་ལ། དོན་གྱིས་ཕོངས་པ་ནི་ཕོངས་པ་འོ། །གང་ལ་དོན་གྱིས་ཕོངས་པ་ཡོད་པ་དེ་ནི་ཕོངས་ཤིང་འདོད་པ་སྟེ། ཕོངས་ཤིང་འདོད་པ་ཉིད་ནི་ཕོངས་ཤིང་འདོད་པ་འོ། །དེ་ལ་སྒྱིན་པ་ནི་
ཕོངས་ཤིང་འདོད་པ་ལ་སྒྱིན་པ་འོ། །གང་གིས་ཕོངས་ཤིང་འདོད་ཅེན། ཟས་ལ་སོགས་པས་ཏེ། རྣམ་

པ་བརྒྱད་ཀྱིས་ཕོངས་ཤིང་འདོད་པ་ལ་སྒྱིན་པ་ནི་མདོར་བསྡུས་པའི་དོན་བསྟན་པ་ཡིན་ནོ། །ལུས་སྦྱིས་པ་རྣམས་ནི་འདི་དག་ཉིད་འདོད་པ་ཡིན་གྱི། འཇིག་རྟེན་པ་རྣམས་དེ་ལས་གཞན་པ་ནི་
མི་འདོད་པས་ལུས་ལ་ལྟོས་ནས་རྣམ་པ་ལྔ་སྟེ། ལྷན་ཅིག་སྦྱིས་པའི་སྤྱག་བསྐྱེད་བསྐྱོག་པར་

འདོད་པ་དང་། ལུས་ལ་ཕན་པ་འདུ་བྱེད་པའི་ཡོ་བྱད་འདོད་པ་དང་། སྤྱོད་ལམ་གྱི་སྤྱག་བསྐལ་མི་འབྱུང་བར་འདོད་པ་དང་། ལུས་ལ་ཕན་པ་བྱེད་པའི་ཡོ་བྱད་འདོད་པ་དང་། ལུས་ལ་གཞོན་པ་
སྤྱོད་པར་བྱེད་པ་འདོད་པ་ཞེས་བྱ་བ་སྟེ། དེ་ལ་ལྷན་ཅིག་སྐྱེས་པའི་སྤྱག་བསྐལ་རྒྱུ་ལྡན་པར་

@180B བྱེད་པ་ལ་ཕན་པ་འདོད་པ་དེ་དག་ཟས་དང་སྒྲོམ་གྱིས་མོངས་ཤིང་འདོད་པར་གྱུར་པ་ལ་ཟས་དང་སྒྲོམ་ལ་སོགས་པ་སྤྱིན་པར་བྱེད་དོ། །ལུས་ཀྱིས་འགྲོ་བའི་སྤྱག་བསྐལ་བསལ་བར་
འདོད་པའི་དོན་དུ་བཞོན་པ་སྤྱིན་པ་སྤྱིན་པར་བྱེད་དོ། །ལུས་ལ་ཕན་པ་བྱེད་པའི་ཡོ་བྱད་ཀྱང་རྣམ་པ་བཞི་སྟེ། གསང་བའི་

གནས་དག་ པའི་ཡོ་བྱད་དང་། རྒྱན་དུ་བྱ་བའི་ཡོ་བྱད་དང་། ཟས་ལ་ཉི་བར་སྤྱད་པ་ལ་སོགས་པ་སྤྲ་ཚོགས་ཀྱི་སྤྱོད་སྤྱད་དང་། མལ་སྟན་ལ་སོགས་པ་ཡོ་བྱད་རྣམ་པ་སྤྲ་ཚོགས་དང་། ཇི་དང་
ཕྱེང་བ་དང་བསྐྱུ་བ་དང་བྱུག་པའི་ཡོ་བྱད་ཅེས་བྱ་བ་འོ། །དེ་འདོད་པ་རྣམས་དེ་དག་མ་ཐོབ་པས་

ཉོན་མོངས་པར་གྱུར་པ་དེ་རྣམས་ལ་ཡོ་བྱད་དེ་དག་སྤྱིན་པར་བྱེད་དེ། གྲང་བ་དང་། ཇོ་བ་དང་། རྒྱང་དང་། ཚ་བ་དང་། ཆར་འབབ་པའི་སྤྱག་བསྐལ་ཡོངས་སུ་སྤང་བར་འདོད་པ་དང་། མིག་
གིས་མཐོང་བར་འདོད་པ་སྤྱག་བསྐལ་གྱི་གཞོན་པ་མི་མཉམ་པ་དག་ཉི་བར་བསལ་བར་འདོད་པ་དེ་དག་

ལ་ཉིན་དང་སྒྲུང་བ་དག་སྒྲིན་པར་བྱེད་དོ། །གང་དག་མིག་གིས་མཐོང་བར་བྱས་ནས་གཞོད་པ་ཡོངས་སུ་སྒྲུང་བར་འདོད་པ་རྣམས་སྒྲུང་བ་མེད་པས་གཞོད་པར་གྱུར་པ་དག་ལ་སྒྲུང་བ་སྒྲིན་པར་བྱེད་དོ། ཐོས་པ་ལ་སོགས་པས་གཞན་གྱིས་མཐོན་དམན་ལ་སོགས་པ་སྟོང་བ་ལ་ཇི་ལྟར་མིག་

གི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་ལ་སྒྲུང་བས་བྱེད་པ་ལྟར། རྣམ་པར་ཤེས་པ་དེ་དག་འབྱུང་བ་ལ་ལྟན་ཅིག་བྱེད་པའི་རྒྱ་གཞན་ནི་མེད་དོ། །དེ་ལྟར་བས་ན་སྒྲུང་བ་ཞེས་སྟོས་པས་ནི་མཐོན་དམན་ལ་སོགས་པའི་གཞོད་པས་ལྷས་ལ་གཞོད་པ་སྟོང་བ་ཡིན་ནོ། །ཀུན་དུ་འཛིན་པ་ཡོངས་སུ་བཏང་ཞེས་བྱ་བ་ནི།

སེམས་ཀྱིས་འཛིན་པ་གང་གིས་སེམས་ཀྱན་དུ་བཟུང་བར་གྱུར་པ་སྟེ། དེ་ལྟར་བྱས་ནས་སེམས་ཀྱི་ཀུན་དུ་འཛིན་པ་ཞེས་བྱའོ། །སེར་སྒྲུ་དང་གསོག་འཛོག་གི་དྲི་མ་བསལ་ནས་བཟང་པོ་དང་གཙང་མ་དང་། རུང་བ་ཞེས་བྱ་བ་འདི་དག་གི་བརྒྱས་པའི་དོན་ནི་གང་སྒྲིན་པ་དང་། ཇི་ལྟར་སྒྲིན་

པའོ། །གང་སྒྲིན་ཞེན། བཟང་པོ་དང་། གཙང་མ་དང་། རུང་བའོ། །ཇི་ལྟར་ཞེན། བཟང་པོས་ལྷས་ཆོམ་པར་བྱེད་ཅིང་། གཙང་བ་དང་། རུང་བས་སེམས་འཛིན་པར་བྱེད་དོ། སེར་སྒྲུའི་དྲི་མ་བསལ་བས་ནི་སྒྲིན་བདག་གིས་འདི་དང་གཞན་དུ་རྣམ་པར་སྒྲིན་པ་ལ་ཡོངས་སྟོན་ཆེན་པོ་འཕྲོ་

@181A ཨོཾ། །གསོག་འཛོག་གི་དྲི་མ་བསལ་བས་ནི་འདི་དང་གཞན་དུ་ལོངས་སྟོན་རྣམས་ལ་འཛིན་པ་མེད་པར་གྱུར་ཏེ། རྒྱ་མཐུན་པའི་འབྲས་བུའོ། །དེ་ལ་ཟང་ཟིང་དང་མི་
འཛིགས་པའི་སྤྱན་པ་རབ་དུ་དབྱེ་བ་དང་བཅས་པ་ཞེས་བྱ་བ་ལ། ཟང་ཟིང་གི་སྤྱན་པ་ཉིད་ནི་འདིར་དབྱེ་བ་

དང་བསྐྱབ་པ་ཡིན་གྱི། མི་འཛིགས་པའི་སྤྱན་པ་ལ་ནི་འདིར་དབྱེ་བ་མེད་དོ། །མི་སྟོབར་སྤྱན་པ་སྤྱན་ཞེས་བྱ་བ་ལ། འདིའི་རྒྱ་ལས་བརྩམས་ཏེ། བྱང་རྒྱབ་སེམས་དཔའ་ཇི་ལྟར་སྤྱན་པ་ལས་
བརྩམས་ཏེ་རྒྱན་དུ་བྱེད་པ་དེ་ལྟར་སྟོང་བ་པོས་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པས་ཤེས་པར་བྱའོ། །མཆོག་དུ་

འཛིན་པ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་ལྟ་བ་རྣམ་པ་གསུམ་སྟེ། སྤྱན་པ་འདིའི་འབྲས་བུ་མེད་དོ་ཞེས་བྱ་བའི་ལོག་པར་ལྟ་བ་མཆོག་དུ་འཛིན་པའི་ལྟ་བ་སྟེ། འཆོ་བའི་སྤྱན་པས་ཆོས་སུ་འགྱུར་རོ་ཞེས་བྱ་བ་ལས།
རྒྱལ་ཁྲིམས་མཆོག་དུ་འཛིན་པའི་ལྟ་བ་སྟེ། སྤྱན་པ་ཤིན་དུ་ཚོགས་པ་ཙམ་གྱིས་འཛིག་རྟེན་པ་དང་

འཛིག་རྟེན་ལས་འདས་པའི་རྣམ་པར་དག་པར་འགྱུར་རོ་ཞེས་བྱ་བའོ། །གང་གི་སྤྱིར་ཤིན་དུ་བསགས་ཤིང་སྤྱིས་དུས་གཅིག་དུ་སྤྱན་པར་མི་བྱེད་པ་སྟོན་ཅི་ཡོད་ཅི་ན། དེ་རབ་དུ་བསྐྱན་པའི་སྤྱིར་
བྱང་རྒྱབ་སེམས་དཔའ་ནི་སྤྱན་པར་བྱ་བའི་ཆོས་དག་ཡོད་བཞིན་དུ་ཞེས་བྱ་བ་ནས་བརྩམས་པ་སྟེ།

སོགས་པར་བྱེད་པའི་ཉེས་པ་ལས་བཙུམས་ནས་སྦྱིན་པར་བྱ་བའི་ཆོས་དག་ཡོད་བཞིན་དུ་ཞེས་བཟློང་པར་བྱའོ། །སོགས་པར་བྱེད་པས་སྟོང་མོ་པ་ཕྱིར་བཞོག་པའི་རྒྱ་ནི་ནམ་པ་གཉིས་ཡིན་ཏེ།
སྦྱིན་པར་བྱ་བའི་ཆོས་མེད་པ་འཕ་སྟོང་མོ་པ་ཡང་དག་པར་སྟོང་བར་བྱེད་པ་མ་ཡིན་པའོ། །དེ་གཉི་

གཡང་མེད་པ་བཞིན་དུ་ཕྱིར་ཞོག་པར་བྱེད་པ་ལ་སྦྱོན་གཉིས་སྟོན་པར་བྱེད་པ་ཉིད་དོ། །སྦྱིན་པར་བྱ་བའི་ཆོས་ཡོད་བཞིན་དུ་སྦྱིན་པར་མི་སྟོ་བས་སྟོང་བ་ཕྱིར་ཞོག་པ་དང་། ཡང་དག་པར་སྟོང་
བར་བྱེད་པ་ཉི་བར་ལྷགས་པར་གྱུར་ཀྱང་ཡང་དག་པར་སྟོང་བར་བྱེད་པ་དེ་དག་ལ་ཕྱིར་ཞོག་པར་བྱེད་པ་ནི་

རིགས་པ་མ་མཐོང་དོ། །བྱང་རྒྱལ་སེམས་དཔས་སྦྱིན་པར་བྱ་བའི་དངོས་པོ་ཡོད་བཞིན་དུ་སྟོང་མོ་པ་ཉི་བར་ལྷགས་པ་སྟོང་བར་བཟོད་པ་མ་ཡིན་ཏེ་ཕྱིར་སྟོང་བར་བྱེད་པ་ནི་རིགས་པ་མ་ཡིན་
པར་མཐོང་བའི་ཕྱིར་རོ། །ཡང་དེ་ཅི་ལྟར་སོགས་པར་འགྱུར། སྟོང་བ་ཕྱིར་བཞོག་པ་མ་བྱས་པ་ལ་ནི་སོགས་པ་མེད་

@181B པའི་ཕྱིར་ཏེ། ཕྱིས་དུས་གཅིག་དུ་སྦྱིན་པར་བྱེད་པ་ལ་ཡོན་ཏན་མ་མཐོང་བས་སོགས་པའི་སྦྱིན་པ་ལས་བསོད་ནམས་འདུ་བའི་སྟོ་ལྷག་པར་མ་མཐོང་ཞེས་བྱ་བ་ནས་བཙུམས་ཏེ།
བསོད་ནམས་བྱུང་པར་ཡོད་པ་ཡོངས་སུ་འཛིན་པར་འགྱུར་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པས་སྟོན་ཏོ། །སྦྱིན་པར་བྱ་བའི་དངོས་པོ་ཡང་

མཚུངས་ཏེ་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པས་ནི་སྦྱིན་པར་བྱ་བའི་རྗེས་ཡོད་ཀྱང་མཚུངས་ལ། སྦྱོང་བ་པོ་ཡང་མཚུངས་པ་རྣམས་ལ་བྱད་པར་ཡོད་པར་མཐོང་བས་བསགས་ཤིང་སྦྱིན་པར་མི་
བྱའོ། །བྱང་རྒྱལ་སེམས་དཔའ་ནི་སྦྱོང་བ་པོ་ལ་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་ལ། དམའ་བའི་སེམས་གྱིས་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་

པས་ནི་བདག་ཉིད་ཀྱིང་རྒྱལ་བཅག་པ་སྟོན་ཏོ། །མི་བཏེན་པའི་སྦྱིན་པའི་བསྐྱུས་པའི་དོན་ནི་ཆོ་འདིའི་གྲགས་པ་ལ་མི་བཏེན་པ་སྟེ། དེ་ནི་ཏོག་པ་ཙམ་གྱིས་བདག་ཉིད་སྤྲད་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་
རོ། །ཞུམ་པ་མེད་པ་དུས་གསུམ་དུ་སྒྲོམ་པ་དང་བཅས་པའོ། །ངན་པ་མ་ཡིན་པའི་སྦྱིན་པ་ནི་བདག་ལ་ཡོད་པའི་

མཆོག་སྟར་བའོ། །རྒྱལ་གྱིས་སྤྱོད་པ་མེད་པའི་སྦྱིན་པ་ནི་མཛའ་བོ་དང་དབྱེ་ལ་བྱེ་བྲག་མེད་པར་སྦྱིན་པ་གཏོང་བར་བྱེད་པ་སྟེ། སྦྱིང་རྗེ་དང་ལྷན་པའི་ཕྱིར་རོ། །ལམ་ལ་མི་ལྟ་བུའི་སྦྱིན་པ་
གང་ཞེན། ས་རོལ་གྱིས་སྤྲར་བདག་ལ་ལན་བྱས་སུ་མི་རེ་བ་སྟེ། ཅིའི་ཕྱིར་ཞེན། སྦྱིང་བཅེ་བ་དང་

ལྷན་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཕན་འདོགས་སུ་རེ་བ་མེད་ཅེས་བྱ་བ་ནི་ཕན་གདགས་པ་ཉིད་ཀྱི་རྒྱ་མཐོང་བ་སྟེ། བདེ་བ་འདོད་པ་སྤྲོད་པའི་མེས་བསྐྱེད་པར་བྱུང་པ་རྣམས་མཐུ་མེད་པ་མཐོང་བའི་ཕྱིར་
རོ། །བདེ་བའི་རྒྱ་འདོད་པས་འཇུག་པ་རྣམས་ལ་ཡང་ཕན་པ་དང་། སྦྱིང་བཅེ་བའི་སེམས་གྱིས་

དེའི་ཆེད་དུ་བསྟན་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར་གསུངས་པ་ནི། སྤྱོད་པ་བཞིན་གྱིས་སྤྱད་བསྐྱེད་བ་དག་མཐོང་བའི་ཕྱིར་ཞེས་བྱ་བའོ། །ཕྱི་མ་ལ་ཡོངས་སྤྱོད་ཕུན་སུམ་ཚོགས་པ་ལམ། རྣམ་པར་སྤྲིན་པ་
ལ་རེ་བ་མེད་ཅེས་བྱ་བ་འདི་ལ། དེའི་རྒྱ་བསྟན་པར་བྱ་བའ་ཕྱིར། འདུ་བྱེད་ཐམས་ཅད་ནི་སྤྲིང་པོ་

མེད་པར་སྤྲ་ཞེས་བྱ་བའོ། །ཅིའི་ཕྱིར་ལུས་ཕུན་སུམ་ཚོགས་པར་འགྱུར་བ་སྤྲིན་པའི་འབྲས་བུ་རྣམ་པར་སྤྲིན་པ་ལ་རེ་བ་མེད་ཅེས་བྱ་བ་དེའི་རྒྱ་སྤྲིན་པར་བྱེད་པ་ནི། བྱང་རྒྱལ་མཆོག་ལ་ཕན་ཡོན་
དུ་སྤྲ་བའི་ཕྱིར་རོ་ཞེས་བྱ་བའོ། །ཡང་ན་ཉེས་པ་གཉི་ག་ཡང་མཐོང་བའི་ཕྱིར་ཏེ། འདུ་བྱེད་ཐམས་

@182A ༄། །ཅད་སྤྲིང་པོ་མེད་པར་སྤྲ་བ་དང་། དེའི་གཉིན་པོ་ཉིད་ལ་ཕན་ཡོན་དུ་སྤྲ་བ་ཉིད་གྱི་ཕྱིར་རོ། །སྤྲིན་པ་རིམ་པར་བྱེ་བ་སྤྱི་དགྲུ་པ་རྫོགས་སོ།། །།ཚུ་ལ་བྲིམས་རིམ་པར་བྱེ་བ་ནི་
གོང་དུ་ཕྱུང་བ་ཡིན། སྤྱོད་དཔོན་ཡོན་ཏན་འོད་གྱིས་མཛད་པ་བྱང་རྒྱལ་སེམས་དཔའི་སའི་འབྲེལ་བ་ལས་

ཇི་སྟེད་འགྱུར་བ་རྫོགས་སོ།། །།རྒྱ་གར་གྱི་མཁན་པོ་དྲི་པོ་ཀ་ར་ཤྲི་^(DZ+NYA)ན་དང་། ཡོ་རྩུ་བ་དག་སྤྱོད་རྩུ་ལ་བྲིམས་རྒྱལ་བས་བསྐྱུར་ཅིང་ཁྱས་ཏེ་གཏན་ལ་ཕབ་པ།།